

2008 M. RUGSĖJO 24 D., TREČIADIENIS

PIRMININKAVO: Hans-Gert PÖTTERING

Pirmininkas

1. Posėdžio pradžia

(Posėdis pradėtas 9.00 val.)

2. Pirmininko pareiškimas

Pirmininkas. – Labai liūdime sužinoję apie dramatiškus įvykius vakarų Suomijos Kauhajoki mieste, kuriame per tragišką incidentą mokykloje žuvo vienuolika žmonių. Nusikaltėlis, prieš nukreipdamas ginklą į save, taip pat nemažai žmonių sužeidė.

Europos Parlamento vardu aukų šeimoms ir artimiesiems reiškiu didžiausią užuojautą ir solidarumą. Visos aukos buvo nekalti jauni profesinės mokyklos mokiniai, kurių specialybės buvo susijusios su paslaugų sektoriumi.

Ši tragedija įvyko nepraėjus metams nuo panašių pasibaisėtinų žudynių Jokelos aukštojoje mokykloje. Visi žinome, kad Suomija laikoma viena taikiausių ir saugiausių Europos šalių; todėl galime suprasti, kad Suomijos žmonės yra šokiruoti ir netekę žado; jų sielvartą išgyvename ir mes.

Gaila, bet šių žudynių elementai panašūs. Šiuo atveju, nors nusikaltėlis prieš žudynes internete paskelbė vaizdo įrašus su grasinimais, tragedijos nebuvo išvengta. Mes, atsakingi Europos ir valstybių narių politikai, privalome padaryti viską, kad tokie smurto veiksmai būtų laiku nustatyti ir jų būtų išvengta.

Europos Parlamento vardu nukentėjusiesiems ir jų šeimoms dar kartą reiškiu didžiausią užuojautą ir solidarumą.

3. Tarybos perduoti susitarimų tekstai (žr. protokolą)

4. Europos Parlamento prioritetai 2009 m. Komisijos teisėkūros ir darbo programoje (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusijos dėl Europos Parlamento prioritetų 2009 m. Komisijos teisėkūros ir darbo programoje.

Hartmut Nassauer, PPE-DE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, šį rytą diskutuojame apie kitų, 2009 metų, kurie yra rinkimų metai, Komisijos teisėkūros ir darbo programą. Kitais metais bus išrinktas naujas Parlamentas, taip pat bus paskirta nauja Komisija. Nė vieno pareigūno padėtis nėra aiški – nei Komisijos narių, nei Komisijos pirmininko, kuris, deja, šį rytą negali atvykti ir pats pateikti savo programą.

Per bet kuriuos rinkimų metus visada siekiame įtikti savo rinkėjams, manydami, kad žinome, ko jie nori, ar bent jau – ko jie turėtų norėti. Klausimas toks: kaip kitais metais Europos Sąjunga turėtų pristatyti save Europos piliečiams. Mūsų, kaip ir visų politikų, užduotis yra reaguoti į piliečių rūpesčius. Europos Sąjunga turi išskirtinę galimybę tai padaryti. Yra daug būdų, kaip reaguoti į žmonių poreikius ir rūpesčius.

Taika yra svarbiausias rūpestis per visą žmonijos istoriją; Europos Sąjunga Europoje užtikrina taiką jau daugelį dešimtmečių. Mes galime tinkamai reaguoti į išorės grėsmes, pvz., tarptautinį terorizmą ar didelių kaimyninių šalių, kurios kartais trempia tarptautinės teisės normas, elgesį. Galime padėti užtikrinti, kad energijos tiekimas Europai būtų saugus ir tvarus, taip visokeriopai siekdami apsaugoti klimatą. Europoje galime užtikrinti socialinę apsaugą ir teisingumą – suteikdami mūsų sėkmingai Europos ekonomikai galimybę augti; taip pat galime užtikrinti Europos ekonomikos naujoviškumą ir konkurencingumą, taip pat su šiais aspektais susijusią galimybę kurti ir išlaikyti darbo vietas. Europa gali tapti saugiu prieglobsčiu besikeičiančiame pasaulyje. Mano kolegos apie daugelį šių klausimų netrukus kalbės išsamiau.

Kokios būtinos sėkmingų veiksmų Europos Sąjungoje sąlygos? Norėčiau aptarti dvi sąlygas. Pirma – mums reikia tinkamo institucinio pagrindo; tai neabejotinai yra Lisabonos sutartis. Dėl šios sutarties atsiras daugiau

skaidrumo ir demokratijos ir pagerės ES veikimo galimybes; dėl to ES galės veiksmingiau funkcionuoti. Galime tik prašyti Airijos piliečių persvarstyti savo poziciją dėl šios sutarties. Pritariu daugeliui Europos Sąjungos atžvilgiu išsakytų kritiškų teiginių; tačiau negalime ignoruoti fakto, kad šioje sutartyje pateikiami geri daugelio kritikuotinių aspektų sprendimai. Todėl Lisabonos sutartis yra būtina.

Antra – mums taip pat reikia Europos piliečių paramos; jos sumažėjimas kelia didelį nerimą. Tai parodė Prancūzijoje, Nyderlanduose ir ypač Airijoje vykę referendumai. Kaip neseniai sakiau Komisijos pirmininkui, klausimas ne tas, ar reikia daugiau ar mažiau Europos. Tikrasis klausimas – kur mums reikia Europos, o kur – ne. Dėl to reikia apsispręsti. Leiskite pateikti pavyzdį – pripažįstu, kad šį pavyzdį labai mėgstu – dirvos apsauga nėra Europos lygmeniu spręstinas klausimas. Dirvos apsauga verčia dirbti, tačiau nekuria darbo vietų. Europa bus sėkminga ir sulauks pritarimo, jei ji veiks tada, kai Bendrijos veiksmai neabejotinai reikalingi ir kai veiksmams Europos lygmeniu bus galima pasiekti daugiau, nei veiksmams valstybių narių lygmeniu.

Todėl, mano požiūriu, per kitus metus Komisija turi būti skatinama daugiau dėmesio skirti savo veiksmų subsidarumui. Tai padidins pritarimą Europai, ir tikriausiai mus perrinks daugiau Europos piliečių, nei per praėjusius rinkimus.

Hannes Swoboda, *PSE frakcijos vardu.* – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos pirmininko pavaduotoja, Europos Komisija per kelis pastaruosius metus daugelyje sričių daug nuveikė – ypač aplinkos ir klimato politikos srityse; šiuose Rūmuose šiuos pasiūlymus mes verčiame teisės aktais. Tačiau manome, kad bendrosios rinkos plėtros srityje yra didelių trūkumų, ypač kalbant apie socialinį aspektą.

Dabartinė finansų krizė yra pakankamas pagrindas svarstyti šį klausimą; nagrinėdami Poulo Nyropo Rasmusseno pranešimą tai ir darėme. Ne tik mūsų frakcija, aš ir, iš tikrųjų, daugelis kitų esame labai nusivylę tuo, ką čia pasakė Komisijos narys Charlie McCreevy – arba tuo, ko jis nepasakė. Ši problema yra pati didžiausia.

Jei paskaitytume bet kokio konservatyvaus laikraščio, pvz., „Financial Times“ ar „Frankfurter Allgemeine“, vedamųjų straipsnių antraštes, galėtume pamanyti, kad jas parašė šių Rūmų socialistų frakcijos; tačiau šių antraščių autoriai tikrai negalėtų būti Komisijos pirmininkas ir Charlie McCreevy.

„Financial Times“ antraštės:

„Didžiausia istorijoje nesėkmė reguliavimo srityje“ arba „Po žlugimo. Kodėl pasauliniam kapitalizmui reikia pasaulinių taisyklių?“

Be to, nors Damiano Hursto „Aukso veršis“ pagerino meno aukcionų rekordus, finansinės institucijos patyrė rekordškai didelius nuostolius; tai paskatino „Financial Times“ pareikšti:

„Kaip visi buvome apakinti aukso veršio“.

PSE frakcijos vardu. Deja, šis teiginys tinka Komisijai, ar bent tiems Komisijos nariams, kurie už šias problemas turėtų būti atsakingi. „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ vyriausiasis redaktorius Frank Schirrmacher, kurį sunkiai būtų galima vadinti kairiuoju, rašo: „Neoliberalioji ideologija suformulavo teiginį, kad atsitiktinis asmens ir globalizacijos ryšys yra racionalus, ir grindė jį vien ekonominiais argumentais“ ir apgailestauja dėl „socialinės gerovės diskurso susinaikinimo“.

Būtų gerai, jei Komisijos pirmininko ar Komisijos nario Charlie McCreevy žodžiuose rastume bent dalelę šių minčių. Galiausiai aš nereikalauju didelės kairiosios kritikos ar savikritikos; reikalauju, kaip neseniai labai aiškiai pasakė Martin Schulz, sustiprinti visų Komisijos projektų socialinį aspektą ir šių projektų socialinio poveikio priežiūrą. Deja, tai vis dar nedaroma. Komisija į šiuos raginimus nereaguoja.

Taip pat reikalaujame Europoje vykdyti stipresnę bendrą ekonominę politiką; tai padėtų susilpninti krizės, kokią sukėlė JAV, poveikį arba jos išvengti. Šioje srityje Komisijos aplaidumas taip pat pastebimas. Kitas prasto Komisijos darbo pavyzdys – apgailestauju, kad šias pastabas sakau jums, nes žinau, kad nedaug ką galite padaryti – nesugebėjimas savo iniciatyva spręsti didėjančios nelygybės Europoje problemų ar skatinti tai daryti valstybių narių vyriausybes. Svarstysime šią problemą šią popietę, diskutuodami apie energijos nepriteklį; pastarasis klausimas – dar vienas iš tų, kuriuos nuolat užduodame Komisijai ir negauname atsakymų; Komisija šiais klausimais iki šiol nepateikė jokių tikrų iniciatyvų.

Nepriimtina, kad Komisija, kuri yra iš principo įsipareigojusi siekti socialinio įtraukimo ir socialinio teisingumo, stebi, kaip per šį konkretų ekonominio ir socialinio gyvenimo etapą Europoje nuolat didėja socialinė nelygybė ir nieko nedaro. Tai nepriimtina, ir mes neturėtume su tuo taikstytis.

Europos piliečiai tikisi, kad Komisija rimtai įvertins jų poreikius ir rūpesčius, pateiks atitinkamus pasiūlymus ir veiks kaip moralinis autoritetas, ypač atsižvelgiant į finansų krizę. Šiuo atveju aiškią poziciją turėtų užimti ne vien Prancūzijos prezidentas N. Sarkozy, einantis Tarybos pirmininko pareigas; aiškią poziciją turi pareikšti ir Komisija, Komisijos pirmininkas ir atitinkamas Komisijos narys.

Gerb. Komisijos pirmininko pavaduotoja, jūs stengiatės labai iškalbingai informuoti piliečius apie Komisijos darbą, ir mes jūs už tai gerbiame ir visiškai palaikome jūsų pastangas. Tačiau svarbu ne tik forma, bet ir turinys. Komisijos nariai turi pateikti atitinkamą informaciją. Kalbant apie finansų krizes, reguliavimą ir socialinį aspektą – socialinės rinkos ekonomika pateikia per mažai informacijos. Todėl dažnai sudėtinga piliečiams pateikti pagrįstą informaciją.

Pritariame mūsų ekonomikos ir visuomenės restruktūrizavimui ekologijos požiūriu; šioje srityje visiškai jums pritariame ir paversime jūsų pasiūlymus veiksmais. Tačiau noriu jus įspėti. Privalome žengti žingsnį atgal – arba, jei norite, žingsnį pirmyn – link socialine atsakomybe pagrįstos politikos; tai reiškia, kad Komisija šiuo klausimu daro per mažai. Raginu jus užtikrinti, kad ši padėtis per kelis kitus mėnesius bus ištaisyta.

Silvana Koch-Mehrin, ALDE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos pirmininko pavaduotoja, kiti, 2009 metai, Europos Sąjungai labai svarbūs, nes šiais metais vyks Europos lygmens rinkimai ir, kalbant bendriau, turės būti atsakytas svarbiausias klausimas dėl būsimos Europos Sąjungos krypties.

Vyks rinkimai. Tai mes žinome, tačiau nežinome, koku pagrindu po jų dirbsime. Į šį klausimą mūsų piliečiai pagrįstai tikisi atsakymo. Kalbant apie Europos institucijų perspektyvą – kokią Europos ateitį įsivaizduojame?

Komisijos teisėkūros ir darbo programoje į šį klausimą galima išsamiai atsakyti. Todėl mes, Parlamentas, sutarėme, kad Komisijos darbo programai nustatysime savo reikalavimus – prieš tai, kai ji bus mums pateikta ir mes į ją reaguosime.

Europos Sąjungas susiduria su jos ateičiai tiesiogiai svarbiais iššūkiais. Ką ši ateitis atneš? Tuo pat metu pasaulyje vyksta daug dalykų, kurie tiesiogiai veikia piliečius jų kasdieniame gyvenime, pvz., didėjančios energijos kainos ir finansų krizė. Šiuo atveju mums reikia aiškių Europos paaiškinimų, kaip Europos Sąjunga ketina reaguoti. Tam mums reikia įsitikinimo ir lyderystės.

Todėl svarbu, kad Europos Komisija labai aiškiai išdėstytų, kaip ji ketina reaguoti į šias krizes, ir savo darbo programoje tiksliai nustatytų politinius prioritetus.

Mūsų požiūriu, svarbu, kad Komisija atsižvelgtų į Europos Sąjungos konkurencingumą. Atsižvelgiant į vis labiau globalizuotą rinką, mums svarbu, kad šis aspektas būtų nuolatinis politikos prioritetas.

Kiti ne mažiau svarbūs aspektai yra pilietinių teisių stiprinimas ir apsauga, mokslinių tyrimų plėtojimas ir klimato kaitos problemos sprendimas. Šie klausimai Rūmuose svarbūs jau daug metų. Komisija turėtų šias sritis apibrėžti ir, svarbiausia, užtikrinti, kad Europa dėl savo pasiekimų įgytų gerą vardą. Dažnai atsitinka taip, kad ką nors padarius piliečių labui ir gerovei nuopelnus už tai prisiima valstybės narės. Norėčiau, kad Komisija šiam klausimui ateityje skirtų daugiau dėmesio.

Šiuo požiūriu labai džiaugiuosi, kad jūs, gerb. Komisijos pirmininko pavaduotoja, šiandien esate čia. Vienas ar keli kolegos Parlamento nariai privalo susitaikyti su tuo, kad Komisijos pirmininko J. M. Barroso šios dienos darbotvarkė kita. Džiaugiuosi, kad jūs, gerb. Komisijos pirmininko pavaduotoja, esate čia, nes jūs esate atsakinga už ryšius Europos Sąjungoje; dėl to yra galimybė, kad šios dienos tema – Komisijos darbo programa – bus išsamiai svarstoma ir valstybių narių parlamentuose ir bendradarbiavimas vyks jau nuo pat pradžių. Daugumoje Vokietijos Bundestago komitetų tai jau vyksta, tačiau šis klausimas neabejotinai turėtų būti visų valstybių narių parlamentų plenarinės sesijos darbotvarkėje.

Europos valanda atėjo – bent tai turėtų būti akivaizdu. Mes susiduriame su globaliais iššūkiais, ir Europa neturi kito pasirinkimo – tik bendrai reaguoti.

Eva Lichtenberger, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, kolegos, ponios ir ponai, Komisijos nariai, kaip visada, diskusijos apie darbo programą yra tiesos akimirka. Būtent per jas pamatome, ko iš tikrųjų verti įvairiomis progomis padaryti vieši pareiškimai. Jei išsamiau įvertintume programą, deja, taptų akivaizdu, kad šie pareiškimai finansinėje perspektyvoje ar Komisijos planuose neatsispindi.

Perskaičius pateiktą klimato apsaugos programą galima pamanyti, kad Balio konferencijos nebuvo, o Europa niekada nesiekė būti lydere siekiant išvengti klimato kaitos poveikio pasaulio lygmeniu. Automobilų pramonė nuspaudė stabdžius, o Komisija nieko nedaro ir stebi. Valstybėms narėms suteikta veiksmų laisvė, leista

tarpusavyje varžytis, kuri savo pramonei nustatys žemesnius aplinkos apsaugos standartus ir savo automobilių gamintojams suteiks didesnes nuolaidas.

Deja, tas pats vyksta visame pramonės sektoriuje. Kaip visada, daug dėmesio skiriama branduolinei energetikai – pramonės šakai, kuri eikvoja pajėgumus, lėšas ir energiją. Nors Europoje veikia naujoviškas atsinaujinančios energijos sektorius, Europos lygmeniu šiam sektoriui skiriama labai nedaug lėšų – atšaukus savo įsipareigojimus ir skyrus finansinius išteklius kitiems reikalams. Tai visiškai nepriimtina. Jei šioje srityje siekiame būti rinkos lyderiai, privalome apie tai aiškiai ir vienareikšmiškai pranešti, o tai galime padaryti nustatydami reikiamus prioritetus.

Ta pati problema egzistuoja ir darbo santykių srityje. Norėčiau aptarti vieną klausimą – Darbo laiko direktyvą, dėl kurios jau susitarta ir kurioje nustatytos didelės nuolaidos. Tai antausis visiems jauniems žmonėms, kurie nori kurti savo ateitį. Taip su savo darbuotojais elgtis negalima.

Galiausiai vyksta diskusijos dėl finansų rinkų. Pritariu anksčiau kalbėjusio Hanneso Swobodos mintims. Paskutiniai finansų rinkų savireguliacijos šalininkai yra šiuose Rūmuose. Net JAV svarstoma, ar nereikėtų imtis reguliacijos priemonių, tačiau šioje Atlanto pusėje manoma, kad reguliavimas vyks savaime. Turėtume pranešti apie savo ketinimą sukurti patikimą sistemą, kad finansų rinkos nesivystytų ankstesne kryptimi, kai absurdiški finansiniai produktai tapo svarbesni, nei patikima ekonomikos politika. Mano požiūriu, visa programa yra didelė nesėkmė.

Ilda Figueiredo, GUE/NGL frakcijos vardu. – (PT) Gerb. pirmininke, šiuo didelį nerimą keliančiu metu, kai Europos ir pasaulio žmonės susiduria su fundamentaliais iššūkiais, nepriimtina, kad Europos Komisija nepateikė jokių pasiūlymų, kaip pakeisti politiką, kuri pablogino socialinę padėtį, paskatino nedarbą ir pavojingą ir prastai apmokamą darbą, sukėlė finansų, maisto ir energetikos krizes – šie procesai ypač paveikė ekonomiškai silpnas šalis ir labiau pažeidžiamus visuomenės sluoksnius – kuri taip pat paskatino tarptautinių santykių militarizavimą ir sustiprino visus su juo susijusius pavojus pasaulio taikai.

Nepaisydama to, kad darbuotojai, vartotojai ir viešųjų paslaugų vartotojai aiškiai prieštarauja privatizavimui ir liberalizavimui, nesąžiningoms sveikatos ir socialinio draudimo reformoms, tam, kad vis daugiau pelno atitenka ekonominėms ir finansinėms grupėms ir dėl to didėja socialinė nelygybė, Europos Komisija siekia išlaikyti šią padėtį – Stabilumo paktą ir jo neracionaliais kriterijais, liberalia Lisabonos strategija ir netikra Europos centrinio banko nepriklausomybe. Komisija ragina patvirtinti nepriimtinius pasiūlymus dėl direktyvų, pvz., dėl Darbo laiko direktyvos.

Šiuo metu turi būti siekiama sustabdyti Lisabonos sutarties projekto ratifikavimą, gerbti demokratiją ir Airijos referendumo rezultatus, kurie buvo suverenų Airijos žmonių sprendimas, padarytas po panašių Prancūzijos ir Nyderlandų referendumų. Europos Sąjungos lyderiai privalo pasimokyti iš šių balsavimų ir darbuotojų ir piliečių prieštaravimo neoliberaliai, militaristinei ir antidemokratinei politikai.

Šiuo metu svarbiausia – pateikti konkrečius pasiūlymus – pvz., tokius, kokie pateikti mūsų frakcijos pasiūlyme dėl rezoliucijos, įskaitant pasiūlymus dėl Stabilumo pakto panaikinimo ir privatizavimo ir liberalizavimo nutraukimo. Pinigų ir Europos centrinio banko politikoje pirmenybė turi būti teikiama užimtumui su teisėmis, skurdo išnaikinimui ir socialiniam teisingumui; viena iš priemonių tam pasiekti galėtų būti pažangos ir socialinės plėtros paktas. Privalome suteikti viltį savo piliečiams, kurti darbo vietas su teisėmis jauniems žmonėms ir užtikrinti moterų lygybę ir lygias teises.

Graham Booth, IND/DEM frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, visa klimato kaitos programa ES yra dar viena dingstis įtempti raumenis ir rodyti pasauliui, kokia svarbi ji yra, ir teigti, kad pavienės valstybės šio klausimo spręsti nesugeba. Šūkis „20 20 20“ yra tipiška tinkama naudoti patraukli frazė: iki 2020 m. 20 proc. ES energijos gauti iš atsinaujinančios energijos šaltinių ir 20 proc. sumažinti taršą anglies dvideginio. Tačiau trūksta atsakymo į svarbiausią klausimą: ar visa tai reikalinga?

TKKG neseniai pranešė, kad 2 500 mokslininkų sutarė, kad visuotinį atšilimą sukėlė CO₂ ir kad kalti esame mes, žmonės. Šį požiūrį patvirtino liūdnei pagarsėjęs Alo Gore'o filmas. Tačiau po to daugiau, nei 30 500 mokslininkų ir klimatologų pasirašė Oregono peticiją ir Manheteno deklaraciją, kuriose atvirai nuginčijamos TKKG išvados ir pateikiama įtikinamų įrodymų. Taigi, TKKG ragina patikėti 2 500 mokslininkų išvadomis ir visiškai ignoruoti 30 500 mokslininkų, kurie pateikia kitokias išvadas.

Tuo metu, kai pasaulis susiduria su sudėtingomis finansinėmis problemomis, ES įtikinėja viso pasaulio šalis išleisti milijardus mokesčių mokėtojų pinigų veiksams, kurie gali būti ne tik visiškai nereikalingi, bet ir

žalingi – jei naujausi įrodymai apie visuotinį atšalimą yra teisingi. Kad tiksliai nustatytume, kas teisingas, privalome surengti išsamias ir atviras diskusijas. Ko bijoti TKKG pozicijos rėmėjams?

Be abejo, apsidžiaugsite išgirdę, kad tai mano paskutinė kalba šiame Parlamente, nes po šios sesijos atsistatydinu.

Sergej Kozlák (NI). - (SK) Europos Parlamento pasiūlymui dėl rezoliucijos dėl 2009 m. Komisijos darbo programos iš principo galima pritarti ir laikyti jį šios programos išplėtimu.

Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad Parlamento rezoliucijos teiginiai apie finansų rinkų stabilumo užtikrinimo ir vartotojų užtikrinimo per dabartinę finansų krizę svarbą yra sudėtingi. Neabejotina, kad būtina tobulinti reguliavimo priemonės – siekiant padidinti investuotojų skaidrumą, patobulinti vertinimo standartus, pagerinti verslo priežiūrą ir reitingų agentūrų darbą. Komisija privalo parengti išsamų planą, kaip patobulinti finansinių paslaugų teisinį reguliavimą ir persvarstyti direktyvas dėl kredito įstaigų veiklos ir kapitalo pakankamumo. Tai padės pagerinti finansų sektoriaus reguliavimo sistemą ir padidins rinkos dalyvių pasitikėjimą.

Rezoliucijos 27 dalyje Komisija pagrįstai raginama įvertinti, kokias pereinamąsias nuostatas būtų galima nustatyti teisingumo ir vidaus reikalų srityje laukiant, kol įsigalios Lisabonos sutartis. Jei, pvz., atsitiktų taip, kad iki 2009 m. rinkimų Lisabonos sutartis neįsigaliotų, atitinkamas prašymas Komisijai būtų daug platesnis. Kitaip mūsų brangioji Europos Komisija bus užklupta nepasiruošusi.

Ryszard Czarnecki, UEN frakcijos vardu. – (PL) Gerb. pirmininke, norėčiau Rūmams pateikti klausimą. Ką reiškia Parlamento darbas teisėkūros srityje ir Komisijos pasiūlymai? Atsakymas – šiais veiksmais europiečiams, žmonėms, kurie yra Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, siekiama sukurti valdžios instituciją. Esu tvirtai įsitikinęs, kad Parlamentas ir Europos Komisija turi dirbti teisėkūros darbą, susijusį su darbo vietų kūrimu ir ekonominio augimo skatinimu. Tik parodydami, kad Europos Sąjunga ir jos struktūros yra artimi žmonėms, galime sustiprinti Sąjungos institucijų autoritetą. Šis autoritetas per pastaruosius metus susilpnėjo.

Mano požiūriu, šiuo metu pirmenybė turėtų būti teikiama ne Lisabonos sutarties ratifikavimui. Daugiausia dėmesio turėtų būti skirta tam, kad Sąjungos piliečiams taptų visiškai aišku, kad norime sukurti daugiau darbo vietų ir kad rūpinamės esamomis darbo vietomis. Taip pat egzistuoja visiškai nauja kibernetinių nusikaltimų problema, kuri veikia daugelį žmonių. Raginu nustatyti tinkamą svarbiausių klausimų hierarchiją; šiuo metu jos pateikti negaliu.

Margot Wallström, Komisijos pirmininko pavaduotoja. – Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti Parlamentui už tai, kad pritarė mano pasiūlymui padaryti institucijų dialogą dėl Komisijos darbo programos labiau politinį, įtraukiant frakcijas, plenarinę sesiją ir komitetus. Manau, kad jūsų kalbos yra gera šio dialogo pradžia.

Šiais metais parengta darbo programa bus paskutinė šios Komisijos programa; ji buvo parengta labai ypatingomis sąlygomis: karo Gruzijoje tyrimas; padėtis kaimynystėje; neaiškumas dėl Lisabonos sutarties po nepritrimo jai Airijos referendume; degalų ir pagrindinių produktų kainų padidėjimas; perkamąją galią mažinanti infliacija ir galiausiai – tai minėjote ir jūs visi – bankus ir kitas kredito įstaigas neigiamai veikianti finansų krizė.

Puikiai žinote, kad tai, per pirmąją kitų pusę mūsų vykdomi veiksmai, labai paveiks Europos lygmens rinkimus. Todėl praėjusiais metais pristatydami metinę politikos strategiją pabrėžėme savo ketinimą siekti rezultatų ir konkrečios naudos piliečiams.

J. M. Barroso vadovaujamos Komisijos pagrindiniai kitų metų prioritetai yra suskirstyti pagal penkis ramsčius, tačiau aplinkybės pasikeitė ir turime spręsti naujus ir neatidėliotinus klausimus.

Pirmasis ramstis skirtas tvariosios plėtros ir darbo vietų kūrimui skatinti. Labiau nei bet kada privalome spręsti šios dienos problemas: ką galime padaryti, kad paskatintume augimą, darbo vietų kūrimą ir socialinį stabilumą didėjančios infliacijos laikotarpiu, sustiprintume finansų sektoriaus stabilumą, kurtume ir stiprintume Sąjungos ir Komisijos priemones. Dėl to vyksta svarbios diskusijos. Kaip žinote, finansų krizė yra svarbiausias kiekvienos savaitės darbotvarkės klausimas; mes parengėme atitinkamas gaires ir svarstome galimybę parengti pasiūlymą dėl reikalavimų bankams dėl kapitalo, kuriuo siekiama sugriežtinti šiuo metu galiojančias taisykles; taip pat rengiame pasiūlymą dėl reitingų agentūrų, kurios, kaip žinote, finansų rinkose ir šioje krizėje yra labai svarbios, reguliavimo. Žinoma, manome, kad gerai apsvarstyti pasiūlymai taip pat labai svarbūs užtikrinant finansų krizės poveikio sukeltų problemų sprendimą. Taigi, esame ir toliau būsime aktyvūs. Kita problema – kaip reaguoti į naftos, maisto ir pagrindinių prekių kainų augimą. Mūsų darbas –

ne kasdienio lygmens valdymas; privalome nuodugnai įvertinti, kaip bendrojoje rinkoje galėtume sukurti ilgalaikį finansų sistemos stabilumą. Tai – pirmojo ramsčio sritis.

Kita veiksmų sritis – perėjimas į ekologišką ir efektyviai išteklius naudojančią ekonomiką. Kopenhagos susitikimas bus pagrindinis pasaulinis susitikimas, per kurį bus siekiama pasiekti pasaulinį susitarimą dėl kovos su klimato kaita priemonių po 2012 m., nustojus galioti Kioto protokolui. Europa privalo gerai jam pasirengti ir išlaikyti klimato kaitos sritys lyderės vaidmenį; taip pat turėsime toliau dirbti, siekdami nustatyti, kaip padėti prisitaikyti prie klimato kaitos – kad galėtume būti lyderiai pažangiojo augimo srityje.

Trečiasis ramstis susijęs su bendra migracijos politika. Bendrą migracijos politiką norime paversti realybe – kaip nurodyta mūsų birželio mėn. komunikate; taip pat ketiname dirbti siekdami, kad būtų priimtas migracijos paktas. Jei norime bendrąją migracijos politiką paversti realybe, reikia, kad paktai virstų veiksmais.

Ketvirtasis ramstis susijęs su politika, kurioje pirmenybė teikiama piliečiams. Vykdydami veiksmus šioje srityje taip pat vadovausimės persvarstyta socialine darbotvarka ir ES sveikatos strategija, taip pat uždaviniu toliau stiprinti vartotojų teises.

Galų gale sieksime stiprinti Europos, kaip pasaulinės partnerės, vaidmenį. 2009 m. išorės uždaviniai gerai žinomi: plėtros procesas, santykiai su kaimynais, Dohos derybų likimas, pagalbos vystymuisi gerinimas ir visaverčio bendradarbiavimo su naująja JAV administracija nustatymas.

Šios diskusijos reiškia, kad Parlamentas įtraukiamas anksti, kai dar nėra programos; jas mes vertiname kaip įnašą į mūsų diskusijas ir jūsų pasiūlymus svarstysime. Kita vertus, siekiant, kad Parlamento reikalavimai Komisijai būtų įtikinami ir turėtų tikrą poveikį, jie turi būti vienareikšmiški; tai ypač pasakytina apie 2009 m. Skirtingos Rūmų frakcijos turi skirtingą požiūrį, kam kitais metais reikėtų teikti pirmenybę.

Tikiuosi, kad dauguma mūsų sutariame, kad privalome dirbti kartu, kad sukurtume tinkamą 2009 m. darbotvarkę, kurioje dėmesys skiriamas svarbiausiems klausimams. Manau, kad privalome svarstyti tik tas iniciatyvas, kuriomis iš tikrųjų galima ką nors pasiekti. Privalome ne tik atidžiai atsirinkti pasiūlymus, bet ir tinkamai apie juos informuoti, kad Europos piliečiai galėtų tinkamai įvertinti, ką ES dėl jų daro ir gali padaryti.

Taigi esu dėkinga už šias diskusijas, kurios vyksta pačiu programos rengimo metu. Ketiname priimti ją kitą mėnesį ir pateikti lapkričio 19 d. vyksiančioje plenarinėje sesijoje; pateikiant dalyvaus visi Komisijos nariai. Aš gerai įsidėmėjau jūsų požiūrius, ir galite būti tikri, kad jie padės mums kurti darbo programą ir konkrečias iniciatyvas, kurios Europos piliečiams atneš apčiuopiamus, konkrečius pokyčius.

Piia-Noora Kauppi (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, kaip jau sakė Hartmut Nassauer, PPE-DE frakcija labai džiaugiasi metinės teisėkūros programos turiniu. Manau, kad dėl patobulintų nuostatų dėl proceso Parlamentas į jį jau įsitraukė; tai labai palengvina metinės teisėkūros programos tobulinimą.

Kaip Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto atstovė norėčiau kalbėti apie pirmąjį ramsį – augimą, darbo vietų kūrimą ir Europos konkurencingumą. Manau, kad pagrindinis veiksnys yra mūsų reagavimas į finansų krizę. PPE-DE frakcija mano, kad kadangi šiuo metu galiojantys Europos teisės aktai yra gana geri, visi mūsų veiksmai turėtų būti pagrįsti šiuo metu galiojančiais teisės aktais ir jų patobulinimais. Nemanome, kad Europai būtini dideli pakeitimai. Manome, kad pirmiausia reikėtų svarstyti galimybę taikyti teisiškai neprivalomas priemones, nes tai veiksmingiausias reagavimo į pasaulines problemas būdas. Finansų rinkos yra globalios ir Europa negali elgtis taip, lyg gyventų vakuume. Taip pat manome, kad šiuo metu veikianti reguliavimo ir priežiūros sistema, vadinamoji „Lamfalussy sistema“, turėtų būti daugeliu aspektų patobulinta, ir visiškai pritariame Komisijos veiksmams šioje srityje.

Kitas klausimas yra klimato kaita. Klimato kaita paveiks augimą ir darbo vietų kūrimą Europoje. Neturėtume pritarti fundamentalistų požiūriui į klimato kaitą, kad Europa privalo veikti dabar ir daryti viską iš karto, nelaukdama pasaulio pritarimo. Sumažinti taršą trisdešimčia procentų – net jei siektume tiek daug, kovai su klimato kaita, to neužtektų. Mums reikia globalaus ir veiksmingo susitarimo, kuris tikriausiai bus pasiektas Kopenhagoje. Iki tol neturėtume bausti savęs pačių. Neturėtume per daug kenkti Europos konkurencingumui, turėtume realiai vertinti Europos klimato politiką.

Galiausiai trečias klausimas yra susijęs su MVI. MVI Europos augimui labai svarbios. Pvz., socialinės sritys teisės aktų pakete turėtų visada atsižvelgti į jų nuomonę ir požiūrį į Europos socialinės sistemos aplinką. Socialinės sritys teisės aktų paketas neturėtų būti našta Europos mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

Jan Andersson (PSE). – (SV) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, kalbėsiu apie socialinį ES aspektą. Kai buvo pateikta socialinė darbotvarkė, mes pasakėme, kad ji nepakankama. Įvertinę Komisijos darbo programą ir

bendrą rezoliuciją, galime pasakyti, kad užimtumui ir socialiniams reikalams nėra skiriama labai daug dėmesio. Jie svarbūs žmonėms, bet ne Komisijai. Tai neatitinka paprastų žmonių poreikių.

Socialdemokratų rezoliucijoje keliame nemažai klausimų. Vienas klausimas susijęs su netipiniais darbais; ši darbų kategorija nuolat plečiasi, taip pat didėja poreikis tinkamai apsaugoti šiuos darbus dirbančius žmones. Šiuos žmones galima lengvai nepagrįstai atleisti ir jiems pakenkti. Bendrojoje rinkoje turi būti nustatyti minimalūs šios srities standartai. Privalome dar kartą įvertinti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą ir išsiaiškinti, ar galime pagerinti dėl restruktūrizavimo netekusių darbo žmonių perspektyvas, kad jie galėtų mokytis ir rasti naują darbą. Nemažai pasiūlymų pateikėme ir darbo sąlygų srityje.

Galiausiai norėčiau iškelti klausimą, kurį pirmadienį svarstė Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas. EB Teisingumo Teismui priėmus atitinkamus sprendimus, žmonės labai išsigando, kad ES bus pradėtas vykdyti socialinis dempingas ir kad jis taps politikos dalimi. Pateikėme pasiūlymų projektus dėl Darbuotojų komandiravimo direktyvos persvarstymo – siekdami užtikrinti vienodą vertinimą ir pirminėje teisėje įtvirtinti principą, kad pagrindinės teisės, pvz., teisės streikuoti, nėra priklausomos nuo judėjimo laisvės. Tikiuosi, kad Komisija spręs šį klausimą. Gerai, kad organizuojate forumą, tačiau privalote pateikti ir konkrečius pasiūlymus, kaip išvengti socialinio dempingo ir užtikrinti darbuotojams tinkamą atlyginimą ir tinkamas darbo sąlygas.

Diana Wallis (ALDE). - Gerb. pirmininke, kai praeitą kartą su Komisijos pirmininku J. M. Barroso diskutavome apie darbo programą, pasakiau, kad būtų gerai, jei Komisija vengtų įpročio, kurį vadinu „termino pabaiga“. Tačiau Parlamentui, artėjant Europos lygmens rinkimams, labai sunku. Visos frakcijos nori palikti savo pėdsaką programoje. Tai natūralu, tačiau siekiant aiškumo šiame dialoge su jumis turi kalbėti vienu balsu. Liberalų ir demokratų frakcija pritarė bendrai rezoliucijai, tačiau siekdami pusiausvyros Rūmuose – dažnai toks mūsų vaidmuo – mes pritariame ir kai kurioms kitų frakcijų nuostatoms.

Šie laikai Europos piliečiams yra tikrai bauginantys. Niekas nėra tikras dėl ateities, kai pasaulyje vyksta finansų sektoriaus sumaištis, kuri verčia nerimauti dėl skolų, nedarbo, išlaidų sveikatai, pensijų ir sukuria atmosferą, kurioje sąžiningumas ir lygybė nėra vertinami ir visi grumiasi siekdami išsaugoti savo padėtį.

Klimato kaita taip pat verčia nerimauti dėl savo gyvenimo būdo pritaikymo ir apie degalų kainas pasaulyje, kuris bus gerokai kitoks.

Šiuo globalių problemų metu ES, be abejo, turi siekti savo tikslų, nes mes turime tarptautinių ambicijų, tačiau, kaip liberalai ir demokratai, sakome: turėkime ambicijų, tačiau jos neturi būti per didelės. ES turi apsaugoti ir vykdyti tam tikrą kontrolę, tačiau ji taip pat turi sudaryti individualaus apsisprendimo galimybes, kad piliečiai šiais netikrumo laikais galėtų jausti, kad valdo padėtį.

Taigi pasisakome už didesnę finansų rinkų ir jų dalyvių priežiūrą, tačiau taip pat pasisakome už didesnę vartotojų pasirinkimą ir jų nuostolių kompensavimą. Nenorime, kad Europoje atsirastų dar viena bendrovė „Equitable Life“. Pasisakome už didesnę darbo jėgos judumą ir sujungtą socialinei apsaugą, tačiau taip pat pasisakome už sąžiningumą ir nediskriminavimą. Pasisakome už galimybę rinktis sveikatos paslaugas ir pacientų judumą. Taigi, leiskime mūsų piliečiams pasirinkti, kaip gyventi.

Jei nerimaujate dėl ateities, vienintelis būdas pasijausti saugiau yra žinoti, kad galite ką nors dėl ateities padaryti, kad gali kontroliuoti; šie klausimai lems liberalų ir demokratų pasirinkimus šioje rezoliucijoje. Pritariame Europai, tačiau taip pat pasisakome už individualų apsisprendimą ir galios suteikimą.

Seán Ó Neachtain (UEN). - (GA) Gerb. pirmininke, didžiausias Komisijos, Tarybos ir, žinoma, Parlamento rūpestis yra greitas ekonominės padėties pagerinimas. Jei ekonominė padėtis nepagerės, Europa neturės socialinių lėšų, skirtų padėti nepalankioje padėtyje esantiems žmonėms. Šią problemą privalome spręsti nedelsdami.

Atsižvelgdamas į įvykius finansų rinkoje, nemanau, kad galime tęsti tokią politiką, kokią vykdėme šiais metais. Dabartinis kišimasis į finansų rinkų taisykles turi būti sustabdytas. Visuomenė dėl to labai nerimauja ir mes privalome ją užtikrinti. Privalome veikti nedelsdami.

Visa Europos Sąjunga turi daugiau investuoti į mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą. Džiaugiuosi, kad 2007–2013 m. šioms sritims bus išleista 55 mlrd. EUR. Privalome neatsilikti ir šiose srityse užtikrinti konkurenciją – kad skatintume užimtumą ir pasaulis, kuriame gyvename, turėtų stiprius ekonominius pagrindus.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Gerb. pirmininke, šiuo metu susiduriame su sprogstamuoju mišiniu, susidedančiu iš socialinio nuosmukio, kultūrinių nesutarimų, didėjančios demokratijos stokos, tiekimo trukdžių grėsmės, infliacijos, importo saugumo rizikos ir spekuliacijų burbulo, kuris gali sprogti bet kuriuo momentu. Per ilgai buvo ignoruojami keliantys nerimą pokyčiai darbo rinkoje ir piliečių rūpesčiai.

Atėjo laikas nustatyti teisingus prioritetus. Kalbant apie maisto krizę, mano nuomone, žemės ūkio politikos renacionalizacija yra esminė, siekiant išsaugoti mūsų ekonominės nepriklausomybės pajėgumą. Pagaliau turi būti išspręstos nelegalios masinės imigracijos problemos, ir Europos gyventojams turi būti pristatyta protinga šeimos ir gimstamumo politika. Piliečiai turi būti apsaugoti nuo ES dotuojamo verslo perkėlimo, taip pat turi būti sustabdytas mokesčių mokėtojų pinigų švaistymas ir mokestinis sukčiavimas. Privalome sustabdyti ES šeimos sidabro privatizavimą, kuris aukojamas pernelyg uoliai privatizacijai, taip pat pagaliau turime pripažinti, kad Lisabonos sutarties projektas žlugo.

Jei čia ES pasirodys esanti nuolaidi, galėsime įveikti dabartinę krizę. Priešingu atveju, greičiausiai, būsime rimto Europos Sąjungos nuosmukio liudytojai.

Salvador Garriga Polledo (PPE-DE). - (ES) Gerb. pirmininke, mano frakcija tiesiog nori pabrėžti, kad dabartinė biudžeto ir finansinė programa 2007–2013 m. labai apsunkina veiksmingą atsaką naujiems politiniams prioritetams. Tiek šis Parlamentas, tiek mano frakcija sakė, kad neįmanoma priimti naujų politinių prioritetų, neužtikrinant pakankamo finansavimo.

Dabar matome, kad dabartinėje finansinėje programoje nėra vietos naujoms iniciatyvoms, kurių ėmėsi tiek Taryba, tiek Komisija, pvz., pagalbai dėl maisto ar pagalbai Gruzijai, todėl mes turime rasti sprendimus. Tačiau negalime leisti, kad priimti sprendimai pakenktų esamiems planams ir prieinamoms lėšoms pagal Tarpinstitucinį susitarimą. Manome, kad šiuo atžvilgiu privalome būti ypač griežti.

Turime užtikrinti, kad reikalingi ištekliai būtų visiškai prieinami. Per likusius metus privalome išnaudoti visus Tarpinstitucinio susitarimo aspektus, kad užtikrintume pakankamą mūsų prioritetų finansavimą, ir turime išnaudoti tai, ką esame primiršę, būtent dabartinį biudžeto persvarstymą, kad tinkamai išspręstume problemas, kurios iškils, kai besiklostanti padėtis atneš naujas politines negandas.

Taigi, prašome Komisijos dėti papildomas pastangas ir kiek įmanoma greičiau pajudėti į priekį persvarstant pasiūlytą biudžetą.

Evelyne Gebhardt (PSE). - (DE) Gerb. pirmininke, gerb. pirmininko pavaduotoja, dabar labai stipriai jaučiamas piliečių skepticizmas dėl Europos Sąjungos ir tam yra priežastis. Taip yra dėl pastaraisiais metais vykdomos politikos ir dėl to, koku būdu apie ją buvo informuoti piliečiai.

Dėl šios priežasties ypač svarbu, kad Europos Komisija ir kitos ES institucijos politikos formavimą daug labiau pritaikytų piliečių gyvenimui ir perteiktų išpūdį bei parodytų jiems, kad Europos Sąjunga tikrai stengiasi dėl savo piliečių.

Tuo tikslu taip pat svarbu – tarkime, mūsų analizėse apie tai, ko reikia – labiau sutelkti dėmesį tam, ką turėtume daryti. Pvz., vartotojo švieslėntė yra labai svarbi priemonė, kuri turi būti toliau plėtojama, kad galėtume skirti daugiau dėmesio piliečių rūpesčiams ir interesams šioje srityje.

Antras klausimas, kuris dabar taip pat yra svarbus – geresnis ES teisės aktų poveikio stebėseną. Nepakanka įvertinti tik ekonominį poveikį. Mums reikia aiškaus poveikio vertinimo ir socialinėje sferoje, kad žinotume, kaip mūsų priimami teisės aktai veikia piliečius, ir galėtume parodyti, ką žinome, ko norime ir ką darome ir kad tai, ką darome, gali sukelti teigiamas pasekmes jų gyvenimui.

Taip pat svarbu suteikti vienodas teises piliečiams visoje ES. Todėl raginu jus dirbti toliau vystant klasinius veiksmus ir bendras teises. Tai duotų labai svarbų signalą piliečiams.

Bernard Lehideux (ALDE). - (FR) Gerb. pirmininke, gerb. pirmininko pavaduotoja, atrodo, kad Komisija elgiasi kaip neatidus mokinyš, skubantis laiku pabaigti savo namų darbus. Taip, socialinis paketas egzistuoja, bet jis nėra išsamus ir jį galima vertinti tik kaip vieną žingsnį link visiško Komisijos išipareigojimo dėl socialinių problemų.

Komisijos pirmininkas nesuvokė Prancūzijos, Olandijos ir Airijos piliečių duoto išpėjimo, kuris, deja, būtų pareikštas ir kitur, jei būtų surengti referendumai, masto. Šie rezultatai – tai sudraudimas. Jei žmonės nori daugiau Europos, tai tam, kad sukurtų geresnę visuomenę, o ne tam, kad tiesiog priimtų dar miglotesnes direktyvas.

Aišku, kad reikalingi teisės aktai dėl vidaus rinkos, bet jie tikrai nėra svarbiausias rūpestis. 2009 m. programa, kaip ir jos pirmtakės, deja, praleis dalyko esmę. Žmonės nesitiki, kad Komisija apsiribos teisės aktų papildymu ar net jų supaprastinimu. Jie tikisi, kad Komisija įvykdys jai sutartimis paskirtą uždavinį – būti varomąja jėga Sąjungos užnugaryje, jos pasiūlymų dėžute.

Tuo tikslu neužtenka, kad jos pirmininkas ramiai ir gražiai sėdėtų už Tarybos pirmininko. Mes tikimės, kad Komisija elgsis, kaip pagrindinis žaidėjas, nagrinėjant mums reikiamą sukurti visuomenę. Tačiau, kokią visuomenę ši programa numato? 2009 m. programoje nėra rimtų trūkumų, bet tai nėra programa, kurios reikia mūsų bendrapiliečiams.

Gerb. pirmininke, naujai Komisijai teks imtis savo pareigų. Aš tik tikiuosi, kad ji bus atidesnė Europos žmonių balsui, nei dabartinė.

Andreas Schwab (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, pirmininko pavaduotoja, kolegos, ponios ir ponai, negalime ignoruoti pranešimų, šiandien ateinančių Komisijai iš plenarinės sesijos, įvairovės. Todėl kiek įmanoma labiau sutelksiu dėmesį į keletą pagrindinių dalykų, kuriems, tikiuosi, mano kolegos nariai pritars.

Mano nuomone, dėl ko galime sutarti, – gerb. pirmininko pavaduotoja, jūs minėjote tai anksčiau, – yra tai, kad Europos Sąjunga turi laikytis savo išpareigojimo pagrindiniam socialinės rinkos ekonomikos principui ir vienodai remti verslo sektoriaus ir vartotojų interesus. Individualiu lygmeniu tai sudėtingas balansavimo veiksmas, kurio rezultatas, žinoma, gali skirtis dėl asmens politinių pažiūrų. Tačiau manau, – čia norėčiau pratęsti tai, ką sakė H. Nassauer, – kad per ateinančius mėnesius Komisija turi išvystyti geresnį suvokimą, kas reikalinga subsidiarumo prasme.

Jei pažvelgsime į jūsų pateiktus pasiūlymus dėl ekologiškai švarių transporto priemonių įsigijimo ar ką ketinate pasiūlyti dėl ekologiškai švaraus pirkimo darbo programoje, jūs aiškiai manote, kad mūsų miestų merai, kaip paprasti mirtingieji, nesugeba patys priimti nežalingų aplinkai sprendimų, todėl jūs jaučiate poreikį nurodyti, ką jie turi daryti iš jūsų pozicijos Europos centre. Mūsų nuomone, tai neteisingas požiūris. Mes norime, kad asmenys suprastų, jog jie patys suinteresuoti aplinką tausojančiu pirkimu. Tuo tikslu mums reikia daugiau subsidiarumo šiuose sektoriuose, daugiau geriausios patirties mažiau dirigizmo.

Pirmininko pavaduotoja, taip pat norėčiau paraginti Komisiją priimti drąsesnį požiūrį derybose su valstybėmis narėmis ateityje, pvz., tuomet, kai prieiname prie klausimo, kaip turime suderinti vartotojų apsaugos teisės aktus Europos Sąjungoje įmonių interesais ir vartotojų interesais. Šis derinimas turės prasmę tik jei mes tikrai suderinsime visą vartotojų apsaugos teisės sferą ir nepaliksimė valstybėms narėms galimybės priimti mažesnius sprendimus šio suderinto *acquis* parastėse. Priešingu atveju tai beprasmiška veikla.

Claudio Fava (PSE). - (IT) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, 2009 m. – tai metai, kuriais mes ne tik dalyvausime rinkimuose, bet taip pat turėsime pateikti kelis atsakymus į konkrečius klausimus, kuriuos uždavė mums mūsų rinkėjai. Vienas iš tokių klausimų bus susijęs su laisvės, saugumo ir teisingumo sritimi: kodėl norime ją sukurti, kaip ketiname ją sukurti ir kada ketiname ją sukurti. Atsakymą turime pateikti ambicingos teisėkūros politikos programos forma, kurios, Komisijos nare, Komisija dar neįtraukė į darbotvarkę.

Tikimės stiprių teisėkūros pasiūlymų dėl migracijos politikos, ypač dėl įvažiavimo politikos ir prieglobsčio politikos, siekiant garantuoti šią pagrindinę teisę visoje Europos Sąjungoje ir išvengti atskyrimo tarp politikos dėl legalios ir nelegalios migracijos, kuris mums atrodo visai netinkamas. Manome, kad būtina bendra politinė programa ir sureguliuota aplinka – kartu su izoliavimo priemonėmis mums reikia integracijos priemonių ir legalios migracijos kanalų.

Tikimės stiprių pasiūlymų dėl abipusiu procesinių garantijų pripažinimu pagrįsto teismų bendradarbiavimo baudžiamuosiuose ir policijos reikaluose. Vis dar trūksta abipusio pripažinimo, o be tokių pasiūlymų kova su organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu gali likti retorinė.

Galiausiai tikimės drąsesnio požiūrio į pagrindinių teisių apsaugą ir užtikrinimą, kuris išlieka svarbiausiu teisminių priemonių tikslu. Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Naujoji pagrindinių teisių agentūra turi tapti pagrindine šios veiklos priemone.

Komisijos nare, tikimės rasti šio ketinimo įrodymų programoje, kurią Komisija atskleis artimiausiomis dienomis.

Jean Marie Beaupuy (ALDE). – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, Komisijos narė sakė, kad ji pati nori Europos, kuri būtų geriau matoma, kuri ką nors reikštų piliečiams.

Šiandien didžiausias biudžeto punktas, sudarantis 36 proc. Sąjungos biudžeto, susijęs su sanglaudos politika. Jei yra viena sritis, kurioje mūsų bendrapiliečiai mato realius ir apčiuopiamus Europos pasiekimų ir ryžtingumo rezultatus, tai Sanglaudos fondas.

Kaip jau buvo pareikšta, 2009 m. bus reikšmingi metai, kadangi stebėsime naujai išrinkto Parlamento ir Komisijos sudarymą. Tai reiškia, kad šie metai bus „tušti“, kai kuriose srityse nedarbingi metai. Tačiau sanglaudos politikos prasme negalime sau leisti nedarbingo laiko. Negalime sustabdyti vykdomų programų ir, svarbiausia, negalime sustabdyti jų veiksmingumo. Aišku, čia visi atsimena kasdienio žmonių gyvenimo pagerėjimą dėl sanglaudos politikos Portugalijoje, Ispanijoje, Airijoje ir visose Europos šalyse.

Todėl Komisija turi pateikti mums išsamią 2009 m. darbo programą dėl sanglaudos, kuri, pakartojau, yra didžiausias Europos Sąjungos biudžeto punktas, taip pat labiausiai apčiuopiama piliečiams mūsų pasiekimų išraiška, kad 2009 m. nebūtų „tušti“ metai, o būtų pažangos metai 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu.

Iš anksto dėkoju Komisijos narei ir jos kolegoms už jų pasiūlymus šiuo klausimu.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos pirmininko pavaduotoja, 2008–2009 m. – tai pereinamasis laikotarpis, kadangi išgyvename beprecedentę ekonominę krizę. Tai taip pat Europos rinkimų metai, o tai reiškia, kad, deja, yra pavojus, kad jie gali būti praleisti veltui.

Todėl privalome daryti viską, ką galime, kad išsaugotume mūsų įmonių konkurencingumą ir įtikintume mūsų bendrapiliečius, kad Europa yra atsakymas. Deja, programa yra užpildyta – perpildyta – ir atsirado per vėlai ir ne dėl to, kad nebuvo įspėjimų dėl šito dalyko per pastaruosius keletą metų.

Dėl klimato kaitos M. Wallström sakė, kad turime būti pažangiojo augimo pradininkai. Mes visi sutinkame, bet pastangos turi būti bendros arba visai nereikia stengtis. Europa negali to padaryti viena. Ji neturi pati sau kenkti. Mūsų priimamų sprendimų pasekmės bus sunkios socialine ir ekonomine prasme. Negalime kalbėti apie pasaulinį klimato kaitos susitarimą, jei Kinija, Jungtinės Valstijos, Brazilija ir Indija tame nedalyvauja. Susitarimas be Kinijos parašo nėra susitarimas.

Kalbant apie sveikatą, mums pasakė, kad esama farmacinio paketo. Pagaliau! Šio paketo prašėme metų metais. Jis atsirado tuomet, kai ketiname pradėti ruošti rinkimams. Tačiau jis vis dar yra didelio nusivylimo šaltinis. Kaip galime pateisinti savo lėtumą sprendžiami vaistų padirbinėjimo klausimą, kai tai yra reali grėsmė sveikatai ir rimtas nusikaltimas? Seniai galėjome pradėti dirbti vaistų susekamumo ir perpakavimo uždraudimo klausimais.

Galiausiai būtina, kad sustiprintume mūsų vartotojų apsaugos politiką, ypač atsižvelgiant į visas krizes ir maisto skandalus, kuriuos išgyvena pasaulis.

Todėl raginu jus, ponias M. Wallström, užtikrinti, kad 2009 m. nebūtų veltui iššvaistyti metai!

PIRMININKAVO: A. BIELAN

Pirmininko pavaduotojas

Libor Rouček (PSE). – (CS) Ponios ir ponai, Europa neseniai įprato prie santykinai stipraus ekonomikos augimo ir ekonomikos klestėjimo. Bijau, kad šis laikotarpis dabar artėja prie pabaigos, bent jau laikinai. Todėl kitais metais pagrindiniai Komisijos, Parlamento, taip pat Tarybos prioritetai turi būti nukreipti į ekonomikos augimo atkūrimą ir socialinės sanglaudos stiprinimą. Yra poreikis patobulinti finansinių rinkų reguliavimo sistemą Europos Sąjungoje; svarbu siekti veiksmingesnio ekonominio ir fiskalinio koordinavimo, įskaitant tiesioginių mokesčių ir skaidrių priemonių prieš mokestinį sukčiavimą sistemos koordinavimą. Skubiai reikia pateikti kompleksinį užsienio politikos pasiūlymą energetikos srityje, įskaitant aktyvią paramą energetikos infrastruktūros statybai. Ekonominio netikrumo laikotarpiu taip pat svarbu, kad Komisija dar kartą patvirtintų savo įsipareigojimą daug labiau nei anksčiau remti socialines teises, ir man nereikia priminti jums, kad kitais metais tarp pagrindinių prioritetų turi būti Lisabonos sutarties ratifikavimas ir, žinoma, jos įgyvendinimas.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Gerb. pirmininke, Komisijos narė M. Wallström ką tik kalbėjo apie piliečių pasiekimą. Sanglaudos politika su tūkstančiais nedidelių regioninių ir municipalinių programų yra labiausiai matoma Europos bendrijos veiksmų forma. Jomis ateityje aktyviai pagelbėsime piliečiams. Aš, pvz., galvoju ne tik apie regionines ir municipalines atvirų durų dienas čia, Briuselyje, per kitas kelias savaites, bet ir apie daug įvairios veiklos valstybėse narėse. Kol kas viskas gerai.

Tačiau taip pat reikalingi pokyčiai, ir aš paminėsiu du. Pirmiausia, tai didelis Parlamento troškimas padaryti Europos Sąjungos solidarumo fondą lankstesnį. Piliečiai nori greito veikimo stichinių nelaimių ir potvynių metu. Mes turime nuomonę šiuo klausimu, o Europos Sąjungos Taryba jau porą metų sulaiko tas diskusijas. Leiskite mums bet koku atveju įsitikinti, kad bus imta atvirai kalbėti.

Antra, Žalioji knyga dėl teritorinės sanglaudos, kurios laukiama spalio mėn., turi būti sanglaudos politikos pagrindas po 2013 m. – ne renacionalizacija, bet ilgalaikės Europos pastangos, vienintelė vientisa Europos politika. Mes matome susitelkimą daugelyje Europos regionų; tai globalizacijos pasekmė ir tai būtina. Tačiau tuo pat metu privalome turėti nuomonę, kaip subalansuotas vystymasis gali būti įmanomas Europoje visose vietovėse su jų būdingais bruožais plačiu žemės ūkio vystymosi, mokslinių tyrimų ir vystymosi, ekologijos ir pan. spektru.

Vidaus rinka atnešė daug naudos ir ji beveik baigta kurti, bet sanglaudos politika dabar įeina į naują stadiją. Žalioji knyga suteiks tam pagrindą ir tada, naujoje stadijoje, turi sekti teisėkūros žingsniai.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Gerb. pirmininke, leiskite pirmiausia padėkoti Komisijos narei M. Wallström. Jos dalyvavimas tikrai leido mums surasti bendrą pagrindą dėl komunikacijos politikos ir dėl prioritetų plano Europos Komisijai ir Parlamentui pagal tarpinstitucinį susitarimą, kurį konsolidavome ir pateiksime.

Gerb. Komisijos nare, kaip jūs labai teisingai pasakėte, mes visi žinome, kad pirmojo ramsčio klausimas, susijęs su socialine politika, turi būti komunikacijos politikos prioritetas ir ES, kuri ne tik gerbia savo piliečius, bet ir trokšta įvesti savo pagrindus, struktūrą ir tvarką esant šiai tarptautinei globalizacijos krizei, esmė.

Šioje vietoje visi sutariame. Tačiau leiskite man atkreipti jūsų dėmesį, kad jūsų pasiūlyme trūksta tam tikrų individualių rekomendacijų, nukreiptų į konkrečias rinkas, arba tokių svarbių klausimų, kaip intelektinės nuosavybės teisių apsauga, sprendimo. Nuo šiol Komisijai reikia priėti prie aiškaus problemos sprendimo todėl, kad savo neseniai priimtame komunikate ji vengia pateikti konkrečią rekomendaciją ir apsiriboja labiau „technokratiniais“, nei svarbiais klausimais.

Švietimo ir imigracijos politiko klausimu, manau, šiuos klausimus turite pabrėžti savo dokumente.

Georg Jarzembowski (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, Pirmininko pavaduotoja, norėčiau šiek tiek susilpninti pagyras, kurių sulaukėte iš Rūmų, bent tiek, kiek jos susijusios su keleivių teisių klausimu.

Raginame Komisiją pateikti išsamų pasiūlymų dėl keleivių teisių visame transporto sektoriuje paketą. Džiugu, kad jau turime keleivių teises oro transporto pramonėje, nors jas reikia skubiai persvarstyti, atsižvelgiant į tai, kad daug oro linijų netaiko tinkamo reglamentavimo taip, kaip norėtume. Šiomet mes taip pat suderinome keleivių teisių paketą, skirtą tiems, kurie naudoja geležinkeliais, ir kuris bus įgyvendintas kitais metais.

Tačiau, ponio Komisijos nare, buvo paskelbta, kad bus įvestos keleivių teisės, skirtos žmonėms, važiuojantiems tolimųjų reisų autobusais, ir kad jau prasidėjo diskusijos apie keleivių teises keltuose. Mes nematome nė vieno iš šių siūlomų priemonių, įtrauktų į darbo programą. Mums reikia šių pasiūlymų, kadangi norime turėti keleivių teises visam transporto sektoriui, nes sutinkame su Komisija, mat jei norime į pirmą vietą iškelti pilietį, vienas iš geriausių būdų tai padaryti – įvesti keleivių teises, kurios tinka visam transporto sektoriui.

Antras dalykas, kurį norėčiau trumpai paminėti, yra šis: tikimės, kad Komisija įgyvendins planuotas eismo valdymo sistemas, kaip numatyta. Tiksliau sakant, tai reiškia SESAR bendram Europos dangui ir ERTMS kaip Europos geležinkelio transporto valdymo sistema. Su šiomis sistemomis, ponio Pirmininko pavaduotoja, mes ne tik padarysime transportą saugesnį ir pigesnį, mes taip pat padėsime apsaugoti aplinką. Todėl jus visiškai palaikome dėl spartaus šių sistemų įdiegimo.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, pirmininko pavaduotoja, ponios ir ponai, biudžeto kontrolės srityje nėra naujų dalykų. Biudžeto kontrolė toliau vyksta ir būtume nudžiugę, pamatę pažangą dėl kai kurių šios darbotvarkės klausimų.

Turiu pasakyti penkis dalykus. Pirmas, turime skubiai kreiptis paramos Rumunijai ir Bulgarijai, įtvirtinant teisinę valstybę, teisingumo sistemą ir finansų kontrolę. Nenorime po dvejų metų būti toje pačioje padėtyje, todėl šis klausimas mums yra labai svarbus.

Antras klausimas – biudžeto, kaip visumos, patikinimo pareiškimas po palaipsniui įvykdytos kontrolės procedūros, kurioje dalyvauja nacionaliniai audito rūmai. Per likusius Komisijos pusę metų būtų gražu, jei

galėtume padaryti didesnę pažangą čia ar bent sutarti dėl bendro kelio į priekį. Mūsų, kaip biudžeto kontrolierių, lūkesčiai visai nedideli.

Trečias dalykas – supaprastinimas. Turime suteikti didesnę pagalbą žemesnėms valstybių narių valdymo pakopoms įgyvendinant ES teisę. Akivaizdu, kad jas glumina daugybė ES teisės sričių, todėl ir nesėkmių rodikliai yra tokie dideli.

Ketvirta, užsienio pagalba: čia ypač norėčiau paminėti Kosovą ir bendradarbiavimo su Jungtinėmis Tautomis klausimą. Biudžeto kontrolės komitetas buvo Kosove, ir susidariusiomis aplinkybėmis norėčiau pranešti, kad Kosovas taps problema, kai prieisime prie biudžeto įvykdymo patvirtinimo. Mano nuomone, mes tikrai neišnaudojame Europos Sąjungai prieinamų galimybių ir šioje vietoje turime nemažai pasitempti.

Penktas dalykas – bendradarbiavimo tarp valstybių narių kovoje su sukčiavimu tobulinimas. Šiuo klausimu turime namų darbų ypač Tarybos ponioms ir ponams. Lapkričio mėn. Rūmai balsuos dėl reglamento, kuris suteiks teisinį pagrindą kovai su sukčiavimu, ir mums reikės svarstyti, kaip tai vystysime, jei norime šioje srityje pasiekti geresnių rezultatų. Bent dėl šito dalyko iki šiol visada sutarėme.

Genowefa Grabowska (PSE). - (PL) Gerb. pirmininke, daug buvo pasakyta Rūmuose apie Komisijos strategiją. Pagrindinis jos tikslas – priartinti Europos Sąjungą prie jos piliečių. Mes kartojame tai metų metais. Tačiau nepaisant ryžtingų Komisijos narės pastangų, kurias aš, žinoma, vertinu, ir nepaisant veiksmų, už kuriuos aš dėkinga, nieko nepasiekta. Sąjunga nepriartėjo prie piliečių. Aš vis dar manau, kad šios padėties priežastis glūdi informacijos politikoje. Aš išnagrinėjau informacijos Europoje klausimą. Yra viena svarbi nuoroda Komisijos pristatytoje veikloje, būtent paprastų žmonių kampanijos, susijusios su socialine Pagrindinių teisių chartijos dimensija, vykdytas. Tai geras dalykas. Tačiau likusioji dalis labiau susijusi su Europos Sąjungos darbu ir ketinimais, o ne su jos veiksmais. Pilietis tikisi būti informuotas apie rezultatus, o ne apie tai, ką Sąjunga planuoja ar ketina daryti. Eilinis žmogus nori žinoti, ką Sąjunga pasiekė ir kokią įtaką tai turėjo jam.

Galiausiai norėčiau paklausti Komisijos, kodėl D. Ganley kampanija Airijoje susilaukė geresnių rezultatų, negu Airijos vyriausybės ir Europos Sąjungos vykdyta kampanija dėl Lisabonos sutarties? Veikė kokia nors paslaptinė galia ar D. Ganley fondai turi ką nors bendra su rezultatu? Turbūt Komisija turi apsvarstyti šią dalyką.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE-DE). – (ES) 2009 m. Europos Sąjunga turės sustiprinti ne tik vidinę Europos projekto dimensiją, bet ir jo išorinę įtaką per užsienio politiką, kuri turi būti nuosekli ir veiksminga, reaguodama į iššūkius, kuriuos dabar primeta globalioji darbotvarkė.

Tam, kad tai padarytume, turėsime sureguliuoti savo santykius su Rusija po Kaukazo krizės. Turėsime kai kuriuo atžvilgiu pritaikyti kaimynystės politiką, pirma savo žemyno ribose per asociacijos ir stabilizacijos susitarimus, tuomet per plėtros politiką ir už mūsų žemyno ribų per Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungą.

Manau, kad taip pat svarbu ir toliau dalyvauti Vidurio Azijos, Irako, Irano, Afganistano, dabar dar ir Pakistano konfliktuose, sustiprinti mūsų dalyvavimą Artimųjų Rytų konflikte ir išlaikyti mūsų santykius su kylančiomis galingomis Kinijos ir Indijos valstybėmis. Turime ypač vystyti Asociacijos susitarimą su Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno valstybėmis.

Mano nuomone, turime kreipti didelį dėmesį į JAV rinkimų rezultatą ir paskutinis, bet ne mažiau svarbus dalykas – mes taip pat turime teikti pirmenybę asociacijos susitarimų su Mercosur, Andų Bendrija ir Vidurio Amerika sudarymui.

Galiausiai, pirmininke, pirmininko pavaduotoja, manau, šį milžinišką uždavinį būtų lengviau spręsti, jei galėtume naudoti Lisabonos sutarties mums suteiktas priemones užsienio politikos srityje.

Užbaigdamas turiu pasakyti jums, ponai Pirmininko pavaduotoja, kad jūs jau žinote, jog galite pasikliauti Parlamento parama.

Szabolcs Fazakas (PSE). - (HU) Ačiū už suteiktą žodį, gerb. pirmininke. Priešingai nei tikėtasi, prieš metus Amerikoje prasidėjusi ir visai nemažėjanti finansų krizė vėl smogė visam pasauliui vis didesnėmis bangomis, įskaitant finansines rinkas, taigi, ir Europos ekonomiką.

Centrinis bankas turi pumpuoti milžiniškas pinigų sumas į finansines rinkas tam, kad užtikrintų jų išlikimą. Tačiau, siekdama ištaisyti ekonominį ir socialinį finansų krizės poveikį, Komisija turi padaryti pažangą dviejose srityse.

Pirma – kiek įmanoma greičiau turi būti įsteigta bendra Europos finansų priežiūros institucija ir jai turi būti pavesta išvengti panašių spekuliacinių grėsmių, taip užtikrinant, kad Europa palaipsniui perims Amerikos žlugusios finansinės ir kapitalo rinkos vaidmenį. Antra, ji turi priversti Europos finansinį sektorių užsiimti realiu ekonomikos, kuri iki šiol buvo neprižiūrima, finansavimu, o ne spekuliacinėmis operacijomis. Tam, kad tai padarytume, suprantama, bus būtina, kad Europos centrinis bankas be to, kad griežtai draustų infliaciją, kaip prioritetus vertintų ekonominį augimą ir darbo vietų kūrimą. Labai jums ačiū.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, 2009 m., švelniai tariant, bus leiami metai Lisabonos proceso tikslams pasiekti. Yra keturi dalykai, apie kuriuos norėčiau šiandien pakalbėti. Pirmasis – tai poreikis padaryti realią pažangą geresnio sureguliuavimo procese, kur mes visi sutinkame, kad iki 2012 m. turime 25 proc. sumažinti administracinę naštą, ir, manau, Komisija turėtų čia, Parlamente, kasmet rodyti, kad ji juda į priekį tikrai kurdama geresnį sureguliuimą.

Antras dalykas – moksliniai tyrimai ir naujovės. Biudžeto persvarstymas artėja prie pabaigos, ir lemiama bei strategiškai svarbu, kad dabar užtikrintume, jog galėsime judėti į priekį ir, suteikdami tinkamą finansavimą, padaryti Europą mokslinių tyrimų ir naujovių centru.

Trečias dalykas yra darbuotojų mobilumas. Tai vienas iš dinamiškesnių Europos Sąjungos aspektų, kur matėme nepaprastai gerus pasiekimus, įnešančius indėlį ne tik į Europos ekonomiką, bet ir padedančius visiems Europos gyventojams. Svarbu yra ne tik tai, kad mes jo nekomplikuojame, – kad giname galimybes, – bet ir tai, kad palengviname jį, diskutuodami ir reformuodami švietimą pagal Bolonijos procesą, mobilumą paversdami tikrove vis didesniai skaičiui žmonių.

Galiausiai 2009 m. bus svarbūs metai imtis veiksmų energetikos politikoje, kur šiuo metu turime į priekį judančių teisėkūros elementų. Yra teisės aktų dėl energetikos rinkų (kurios dar turi būti iki galo sukurtos), dėl atsinaujančių energijos šaltinių, dėl pastangų pasidalijimo ir dėl prekybos išmetamųjų teršalų leidimais. Dabar taip pat laikas užtikrinti, kad galėsime užbaigti šį procesą ir įgyvendinti jį realybėje tam, kad turėtume gerą pagrindą ne tik 2010 m., bet ir tolesnėje ateityje būti geriausia žinių ekonomika pasaulyje.

Jan Olbrycht (PPE-DE). - (PL) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, 2009 m. – rinkimų metai. Tačiau tai nereiškia, kad Parlamentas ir Komisija turi sutelkti visą dėmesį rinkimų programai ir pamiršti visa kita. Esama tendencijos tokiose programose labai daug žadėti. Bendrą veiklą, kurios turi būti imtasi iki 2009 m. vidurio ir 2009 m. antroje pusėje, laikome labai svarbia. Piliečiai taip pat tikisi aiškios ir suprantamos informacijos.

Norėčiau paminėti vieną iš šių elementų, būtent esminį pokytį, kurį Europos Komisija turi pasiūlyti spalio mėn. Šis pokytis susijęs su sanglaudos politikos tobulinimu, įvedant erdvinį požymį, būtent teritorinę sanglaudą. Komisija nurodė spalio mėn., nors nerandame nuorodų į šitą klausimą 2009 m. programoje. Tačiau mes jau žinome, kad šis klausimas sukels didelį susidomėjimą ir diskusijas. Turėdamas tai omenyje, norėčiau pabrėžti, kad 2009 m. yra ypač svarbūs sanglaudos politikos klausimo atžvilgiu, ypač teritorinės sanglaudos ir bendros veiklos. Tikiuosi, kad papildoma informacija netrukus pasirodys.

Danutė Budreikaitė (ALDE). - (LT) Iš tikrųjų, malonu svarstyti programą, kuri turėtų būti ankstesnių programų ir pereinamųjų metų tęsinys. Matome pirmajame ramstyje įvardytą kovą su pasaulio finansų krize. Tai yra gaisrų gesinimas. Krizė egzistavo jau metus ir mes jos nepastebėjome, jokių priemonių nesiėmėme.

Aš noriu atkreipti dėmesį į energetikos politiką. Prieš trejus metus mes nutarėme, kad kursime bendrą energetikos politiką. Tai yra ilgas, sudėtingas, daug darbo reikalaujantis procesas ir turėtų būti veiksmų nuoseklumas. Šį kartą aš nematau, kad būtų minima kokie nors veiksmai energetikos srityje. Priimti teisės aktai patys savaime energetikos politikos, bendros energetikos politikos nesukuria ir jos neįgyvendina.

Nėra jungčių, nėra alternatyvių šaltinių paieškos, nederbama su Arkties problemomis, galimais Arkties šaltiniais. Taigi nėra ilgalaikės bendros energetikos perspektyvos ir mes galime sulaukti tokio pat atvejo, padėties kaip su finansų krize. Mes nustebinsime, jeigu kas nors energetikoje atsitiks, tada imsime priemonių. Tai gal tęskime numatytus darbus.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE). - (RO) Norėčiau pabrėžti du prioritetus, į kuriuos kitais metais turi atsižvelgti Europos Komisija socialinės ir užimtumo politikos atžvilgiu.

Pirmiausia, Europos Komisija turi skatinti jaunų žmonių užimtumą. Paskutinis Europos tyrimas parodė, kad vis mažiau žmonių ateina į darbo rinką todėl, kad jiems trukdo tokios kliūtys kaip darbo stoka jų pasirinktoje studijų srityje, patirties stoka ir profesinių įgūdžių stoka. Būtina, kad visi jauni žmonės turėtų galimybę įgyti geriausią išsilavinimą ir kvalifikaciją, reikalingą darbo rinkoje. Todėl, manau, kad švietimo sistema turi būti susieta su darbo rinka ir kad turi būti sklandus perėjimas nuo teorijos prie praktikos per įvairias profesinio mokymo programas ar ES stažuotes.

Antra, Europos Sąjunga turi remti, koordinuoti ir tobulinti veiksmus, kurių imasi valstybės narės sporto srityje, skatindama konkurentiškumą ir vaikų bei jaunimo priėmimą į sporto klubus, taip pat nešališką ir skaidrų požiūrį varžybose. Sportui reikia ir finansinės paramos, ir aš esu už tai, kad būtų sukurta nauja biudžeto eilutė, skirta Europos sporto programoms.

James Nicholson (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, norėčiau pateikti keletą pastabų apie tai ir džiaugiuosi, kad turiu galimybę tai padaryti. Noriu pakalbėti apie Solidarumo fondo padėtį. Aš šio fondo rėmėjas, nes manau, kad jis gali priartinti Europą ir Briuselį prie žmonių.

Europos Sąjungą dabar sudaro 27 valstybės narės, taigi, nebesvarbu, ar tai potvyniai mano regione Šiaurės Airijoje, ar miškų gaisrai Graikijoje, Ispanijoje ar Portugalijoje. Jūs matote baisius atvejus, kai žmonės buvo beveik sunaikinti. Todėl mes nekalbame apie daugybės pinigų davimą jiems, mes suteikiame jiems viltį vėl pradėti iš naujo. Aš tikrai norėčiau pranešti, kad šis Solidarumo fondas yra išlaikomas ir remiamas, ir prašau per daug jo nekomplikuoti. Tegul jis būna paprastas, kur gali kreiptis tiek nacionalinė, tiek regioninė valdžia ir grįžus į savo rajoną pasakyti žmonėms, kad šis fondas ateina iš Europos, ir Europa suteikia jiems paramą.

Padarykime jį parastą, išlaikykime jį paprastą, bet nenaikinkime šio Solidarumo fondo.

Margot Wallström, Komisijos pirmininko pavaduotoja. – Gerb. pirmininke, nariai, ačiū už šias diskusijas. Manau, jos labai gerai atspindi visą klausimų, kuriuos sprendžia Europos Sąjunga, spektrą nuo sporto – biudžeto eilutė sportui – iki klausimų, kaip žymėti vaistus, ką darome Kaukaze ar kaip bandomė palengvinti padėtį Artimuosiuose Rytuose. Visus tuos dalykus darome vienu metu. Tai taip pat yra didžiausias iššūkis komunikacijos požiūriu.

Mes čia šiandien taip pat išgirdome keletą labai išsamių pasiūlymų. Noriu patikinti jus, kad Komisijos vaidmuo – užtikrinti, kad galėtume suderinti visus šiuos interesus, nes Komisija negali būti vertinama, kaip atstovaujanti tik vienam interesui, tik vienai suinteresuotajai šaliai ar tik vienam klausimui. Mes turime aprėpti visą šį politinių iššūkių spektrą. Kartais mes galime pasirinkti klausimus, kiti klausimai mums jau parinkti, ir aš manau, kad net jei kai kurie žmonės sako, kad jie išpėjo dėl finansų krizės, niekas nežinojo tiksliai, kada ji įvyks arba visų šios finansų krizės pasekmių. Todėl turime spręsti ir tai. Turime būti pajėgūs reaguoti.

Žinoma, mes darome tai, kaip sutarčių saugotojai, ir tai taip pat kartais riboja mūsų pajėgumus ar mūsų gebėjimą veikti. Mes negalime staiga sugalvoti naujų kompetencijų arba eiti į sritis, kuriose žinome, kad iš tikrųjų kartais valstybės narės turi kompetencijas arba turime ribotas pasiūlymų galimybe arba turime dirbti kartu kitomis institucijomis. Būtent tai įremina viską, ką darome.

Kai paskutinį kartą susitikome mažame seminare, – tai žinutė, kurią noriu perduoti ir Parlamentui, – pirmiausia pasakėme, kad laikysimės savo linijos. Mes nekeisime savo bendrų gerovės, solidarumo ir saugumo siekių. Jie ir toliau lydės viską, ką darysime, ir gerovė reiškia, kad saugosime augimą ir darbo vietas Europoje. Niekas neturi abejoti mūsų pasiryžimu tęsti kovą už augimą ir darbo vietas Europoje. Tai dar labiau sustiprino pastarieji įvykiai ir finansų krizė. Dar svarbiau, kad turime labai tvirtą politiką ir kad esame atidūs dėl to, ką dabar darome. Aš nematau, kad yra nežinančių to fakto, kad tai nuo pat pradžių buvo vienas didžiausių mūsų prioritetų ir toliau bus vienu iš svarbiausių mūsų prioritetų.

Kalbant solidarumo tema, tai apie energetiką, klimato kaitą ir apie tai, kaip mes naudojame solidarumo fondą, nes šiandieninė apsauga yra taip pat apsauga nuo stichinių nelaimių ar grėsmių, kurių neturėjome, sakykime, prieš dešimt ar dvidešimt metų. Dabar mums reikia tinkamo bendradarbiavimo ir apsaugos ir nuo šių dalykų.

Man nepatinka beviltiška atmosfera dėl energetikos ir klimato kaitos. Žinote ką – aš manau, kad Europoje turime milžinišką galimybę. Manau, mes turime praktinių žinių, turime technologijų, turime išteklių, turime žmonių, turime viltį dėl ateities ir net jei visa tai turi kainą, manau, mes galime tai padaryti, ir tai iš tikrųjų atneš ką nors labai pozityvaus Europai. Tai atneš geresnę gyvenimo kokybę ir, manau, tai taip pat suteikia naujas galimybes kurti darbo vietas Europoje.

Manau, mes turime tai apsukti ir vertinti ne tik kaip kainą, našą, pastangas, bet iš tiesų kaip ateities dalį. Tai sprendimas dėl ateities, ir būtent Europa gali imtis iniciatyvos, gali sukurti naujoves, darbo vietas, kūrybiškumą Europoje. Tai atneš mums geresnę gyvenimo kokybę, ypač bent kartą pavaizduodama ateitį ir perkeldama į paveikslą likusį pasaulį.

Mes ir toliau dirbsime. Konkretūs rezultatai yra svarbiausi Komisijai. Mes nebūsime laikinoji Komisija. Mes ir toliau teiksime Parlamentui ir Tarybai pasiūlymus iki pabaigos.

Dėkoju jums už visus jūsų konkrečius pasiūlymus. Norėčiau atsakyti į kelis iš jų, nes, mano manymu, pvz., visas vartotojų apsaugos klausimas yra labai svarbus, ir mes turime labai ambicingą projektą. Mes pateiksime pasiūlymą pradėti visų egzistuojančių vartotojų apsaugos įstatymų persvarstymą, juos supaprastinant ir padarant visiems labiau prieinamus. Tikimės, kad Parlamentas galės susitvarkyti su šiuo labai svarbiu pasiūlymu prieš rinkimus. Taip pat prieš metų pabaigą pateiksime pasiūlymą išplėsti veiksmų galimybę dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo, dar vieno reikšmingo fondo. Mes norime turėti galimybę jį taip pat naudoti globalizacijos kontekste ir spręsti globalizacijos padarinius.

Kadangi Jan Andersson taip pat paminėjo visą socialinį klausimą, – ir vėlgi tai Komisijos vaidmuo užtikrinti, kad suderintume visus klausimus, kuriuose socialinė darbotvarkė atlieka svarbų vaidmenį, – tikiuosi, forumas, kurį Komisija organizuos lapkričio mėn., taip pat gali pažvelgti į klausimus apie Direktyvos dėl darbuotojų komandiravimo funkcionavimą ir padėti mums nuspręsti dėl kelio į priekį. Mes taip pat nevengsime žvelgti į šiuos klausimus. Dabar mes žinome, kokie jie svarbūs ir netgi kaip jie paveikė Airijos referendumą.

Kalbant šia tema, ponias G. Grabowska, jūs irgi žinote posakį, kad „tiesa dar tik aunasi batus, kai melas nukeliauja pusę kelio į Damaską“. Tiksliai nežinau, ar tai angliškas posakis, bet jūs žinote reikšmę. Manau, tai jo dalis. Jei esi pakankamai finansuojamas, jei taip pat gali naudoti ir mobilizuoti baimę, tai labai dažnai yra veiksmingiau, nei galbūt pareiga išaiškinti sutarties tekstą, kuris ne visada aiškus ar ne visada padeda supaprastinti dalykus. Tačiau tuo pat metu per šias diskusijas jūs pateikėte kelis geriausius pavyzdžius, parodančius, kaip mums reikia naujos sutarties, kodėl tai padėtų mums veikti, kalbėti pasaulyje vienu balsu ir būti veiksmingesniems mūsų sprendimų priėmimo procese ir kodėl tai padėtų piliečiams.

Pvz., mes toliau dirbsime prie vakarykščio pasiūlymo dėl telekomunikacijų paketo, kuris suteiks mažesnes kainas visiems mums, kurie naudojasi mobiliaisiais telefonais, ir užtikrins, kad sumažėtų mokesčiai už tarptinklinį ryšį.

Galiausiai dėl biudžeto persvarstymo norėčiau pasakyti, kad šis pasitikrinimo procesas pradiniame, vadinamajame svarstymų, dokumente gali padėti mums pradedant lapkričio pabaigą pasiūlyti naują biudžeto sudarymo būdą. Manau, tai bus proga pažvelgti į klausimą apie tai, kas yra Europa ir kaip ji turi elgtis per ateinančius metus. Čia komentuoju tik dėl keleto išsamesnių jūsų iškeltų klausimų.

Visa tai aš perduosiu Komisijai ir tai duos medžiagos mūsų diskusijoms dėl darbo programos. Labai vertinu visą čia paminėtų klausimų spektrą, ir po kelių savaičių mes grįšime su nauju pasiūlymu bei pateiksime jį visą. Taip pat noriu pabrėžti, kaip svarbu, kad turime pagrindų susitarimą, kurio taip pat tvirtai laikomės ir kuriuo vadovaujamės, taip pat kad galime susitarti dėl būdo, kuriuo institucijos turi produktyviai, veiksmingai ir demokratiškai kartu dirbti.

Pirmininkas. – Gavau šešis pasiūlymus dėl rezoliucijos⁽¹⁾ pagal Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 2 dalį.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks trečiadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Tunne Kelam (PPE-DE), raštu. – 2009 m. – kritiniai metai, kadangi vyks Europos rinkimai, Komisijos atsinaujinimas ir, jei pasiseks, Lisabonos sutarties ratifikavimas.

2009 m. pirmąjį pusmetį pagrindiniu politiniu prioritetu išliks Lisabonos sutarties ratifikavimas. Vienybė ir geriau veikiantys mechanizmai yra esminiai, norint išlikti stipriu žaidėju pasaulinėje arenoje.

⁽¹⁾ Žr. protokolą.

Labiau nei bet kada mums reikalinga didesnė darna mūsų energetikos politikoje, turint perspektyvą padidinti energetinę nepriklausomybę. ES prioritetais turi tapti solidarumas tarp valstybių narių ir alternatyvių energijos šaltinių paieška.

Reikia paskatinti Lisabonos sutartyje nustatytų tikslų siekimą. Pagrindiniai aspektai, kuriuos turime prisiminti, – naujovės, verslumas ir mokslu paremta ekonomika. Turi būti baigta kurti vidaus rinka. Toliau palaikant mažųjų ir vidutinių įmonių, kaip pagrindinių darbo vietų kūrėjų, vaidmenį, joms turi būti suteikta daugiau veiksmingų įrankių.

Turi būti surastas naujas būdas, kaip priartinti ES prie piliečių. Šis būdas turi būti dvipusis kelias. Mes, kaip politikai, esame ne tik lyderiai, bet pirmiausia tarnautojai ir atidūs mūsų piliečių klausytojai.

Magda Kósáné Kovács (PSE), raštu. – (HU) Iš 2004 m. iškeltų tikslų Komisijai nepavyko pasiekti paties svarbiausio, būtent užkirsti kelią abejingumui arba nepasitikėjimui Europos idėja arba bent gerokai tai sumažinti.

Kitų metų programa taip pat neatspindi suvokimo, kad ši Europa skiriasi nuo praeities Europos. 27 ES valstybių narių ekonominis potencialas yra daug didesnis negu 15 ES valstybių narių ir jis užima rimtesnę poziciją pasaulio ekonomikoje. Tuo pačiu metu 27 ES valstybių narių ekonominės ir socialinės problemos skiriasi, vidinė įtampa ir baimės taip pat yra kitokios ir didesnės.

Laisvas darbo jėgos ir paslaugų judėjimas iškėlė į paviršių didžiulį konfliktą. Tai aiškiai demonstruoja neigiamas prancūzų balsavimas, pasmerkęs Konstitucijos projektą, ir balsavimas Airijoje, kuris apsunkina Lisabonos sutarties likimą, iš dalies dėl įtampos, supančios specialiosios misijos darbuotojus.

2009 m. darbo plane taip pat neminima, kokius planus turi Komisija dėl valstybių narių, norinčių pasinaudoti tolesniais apribojimais po penkerių metų apribojimo, stebėsenos laisvo darbo jėgos judėjimo labui.

Kalbėdamas apie visus šiuos dalykus, deja, turiu pasakyti, kad labiau nei bet kada bauginantis rasizmo ir ksenofobijos egzistavimas Europoje neskatina Komisijos veikti.

Šios problemos yra neišvengiamos ir grįžta kaip bumerangas. Vienintelis klausimas – ar jas spręsimė, kol dar galime susidoroti su įtampa, ar kai neapykanta perpildytos neofašistinės grupuotės išismarkaus Europos miestuose. Tikiuosi, kad pasirinksiame pirmąjį variantą.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), raštu. – (RO) Dėl netikėto tarptautinio konteksto trapumo Europos Sąjunga susiduria su dideliais sunkumais.

Finansų rinkų nestabilumas, svyruojanti kuro kaina, Šaltojo karo šmėkla, didelis energetinio saugumo poreikis, besikaupiantys klimato kaitos padariniai – tai grėsmės, kurias Europos Sąjunga gali įveikti tik pasinaudodama vieningumu ir konsensu.

Gruzijos krizės ir JAV finansų krizės padariniai bei terorizmo paastrėjimas turi nubrėžti aiškias veikimo linijas Komisijos teisėkūros ir darbo programoje.

2009 m. – lemiami metai instituciniam stabilumui dėl Lisabonos sutarties, kurios ratifikavimas turi būti pagrindinis prioritetas ateinančiu laikotarpiu. Į programą turi būti įtraukti tie aspektai, nuo kurių priklauso Europos Sąjungos raida ateityje: bendra energetikos politika, bendra užsienio ir saugumo politika, reformuojanti kaimynystės politiką ir stiprinanti išipareigojimus Vakarų Balkanų šalims, Moldavijai bei Ukrainai, kurioms reikia Europos Sąjungos ir kurių, savo ruožtu, reikia Europos Sąjungai.

2009 m. taip pat ir Europos Parlamento rinkimų metai, o Eurobarometras neatrodo daug žadantis. Komisijos teisėkūros ir darbo programa turi demonstruoti, kad pagrindinis Europos institucijų tikslas – patenkinti Europos piliečių poreikius ir užtikrinti jų gerovę.

5. Pasirengimas ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimui (2008 m. rugsėjo 29 d. Marselis) (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės klausimas – Tarybos ir Komisijos pareiškimai dėl pasirengimo ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimui, vyksiančiam 2008 m. rugsėjo 29 d. Marselyje.

Jean-Pierre Jouyet, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, džiaugiuosi dėl jūsų susidomėjimo ryšių su Indija stiprinimu. Europos Sąjungos ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimas,

kuris, kaip M. Wallström mums priminė, bus surengtas 2008 m. rugsėjo 29 d. Marselyje, dalyvaujant Indijos ministrui pirmininkui, Manmohanui Singh, Komisijos pirmininkui J. M. Barroso ir Tarybos Pirmininkui Nicolasui Sarkozy, yra vienas iš daugybės aukščiausiojo lygio susitikimų, kuriuos rengiame su trečiosiomis šalimis Prancūzijos pirmininkavimo laikotarpiu.

Pastebėsite, kad susitikimų kalendoriuje daugybė aukščiausiojo lygio susitikimų su didžiausiomis kylančiomis šalimis. Liepos mėn. buvo surengtas aukščiausiojo lygio susitikimas su Pietų Afrika. Tikimės, kad įvyks aukščiausiojo lygio susitikimai su Korėja ir Kinija bei Brazilija gruodžio mėn. Šie susitikimai – unikali proga Europos Sąjungai išvystyti dialogą su didžiausiomis sparčiai augančiomis šalimis abi puses dominančiomis temomis ir aukščiausiojo lygio susitikimas su Indija puikiai siejasi su šiuo požiūriu.

Žinau, kad Parlamento Užsienio reikalų komitetas neseniai dalyvavo produktyviame seminare dėl Europos Sąjungos ir Indijos santykių, kuriame dalyvavo nemažai ekspertų. Jis įžiebė didelį troškimą sustiprinti dialogą ir bendradarbiavimą tarp Europos Sąjungos ir Indijos.

Pirmininkaujančią šalį valdo tas pats noras, kaip ir Parlamentą. Turėdama daugiau kaip milijardą gyventojų, kurių 2025 m. turėtų būti daugiau nei Kinijoje, ir daugiau kaip 8 proc. metinį augimą nuo 2005 m., Indija turi tapti svarbia Europos Sąjungos partnere, todėl mes norime, kad šis aukščiausiojo lygio susitikimas būtų svarbus žingsnis gilinant mūsų santykius su šia šalimi.

Nuo 2000 m., kuomet buvo surengtas pirmasis mūsų aukščiausiojo lygio susitikimas, išplėtėme mūsų dialogo ir bendradarbiavimo mastas. Dabar Europos Sąjunga yra pagrindinė Indijos prekybos partnerė. Ji taip pat viena didžiausių šalies investuotojų ir investuoja į daugelį svarbiausių ekonomikos sektorių – energetiką, ypač transportą ir telekomunikacijas, ir mūsų surengti aukščiausiojo lygio susitikimai gerokai prisidėjo prie mūsų santykių stiprinimo.

Būtent toks atvejis buvo 2004 m., kai mūsų bendradarbiavimą pakylėjome iki strateginės partnerystės lygio. 2005 m. išklėme veiksmų planą šiai partnerystei paskatinti, o 2006 m. buvo sudarytas laisvos prekybos susitarimas. Tačiau turime padaryti dar daugiau ir užtikrinti, kad mūsų politinis dialogas ir bendradarbiavimas su Indija atspindėtų tikrąją šalies potencialą.

Tikimės, kad Marselio aukščiausiojo lygio susitikimas pasitarnaus šiam tikslui. Mes taip pat tikimės sustiprinti mūsų bendradarbiavimą su Indija tose srityse, kurios šiuo metu yra prioritetinės Sąjungai – tai klimato kaita ir energetika. Šios diskusijos su didžiausiais mūsų kylančiais partneriais yra tikrai nelengvos, bet turime jas vystyti ir dirbti su mūsų kolegomis iš Indijos, kad pasiektume užsibrėžtus tikslus.

Pirmiausia, šiame aukščiausiojo lygio susitikime norime priimti naują veiksmų planą, kuris yra trumpesnis ir veiksmingesnis ir suteikia mums galimybę pritaikyti mūsų partnerystę prie naujų energetinio saugumo ir tvaraus vystymosi problemų. Mes taip pat norime užtikrinti būsimą bendradarbiavimą mokslinių tyrimų ir naujų technologijų srityje, pvz., dėl saulės energijos ir ITER projekto.

Šį veiksmų planą turi lydėti darbo programa energetikos, švarios plėtros ir klimato kaitos klausimais ir turi būti numatytas bendradarbiavimas energijos naudojimo efektyvumo, švarios anglies ir atsinaujinančios energijos srityse.

Kur reikia, šias priemones gali remti naujasis Europos verslo ir technologijų centras. Naujasis centras atsidarys metų pabaigoje Naujajame Delyje. Žinoma, aukščiausiojo lygio susitikime taip pat aptarsime regionines problemas, kurios yra svarbiausios tarptautiniam stabilumui, nesvarbu, ar dėl Afganistano, Pakistano, Birmos ar Irano.

Mes taip pat norime padaryti pažangą aukščiausiojo lygio susitikime dėl mūsų strateginės partnerystės su Indija, pradėdami ar pratęsdami konkrečius bendradarbiavimo veiksmus. Tikimės, kad galėsime pasirašyti labai svarbų susitarimą dėl aviacijos. Jį derybininkai parafavo metų pradžioje. Siekiame jį pasirašyti todėl, kad jis suteiks mums galimybę suderinti nacionalinius teisės aktus su Bendrijos teise ir tuo pat metu padidinti teisinį tikrumą Europos operatoriams. Čia kalbu tik apie skrydžius tarp Indijos ir Europos Sąjungos. O dėl visų kitų tikiuosi, kad esame teisingame kelyje kalbant apie Bendrijos teisėkūrą.

Norime įnešti šviežią impulsą į derybas per prekybos ir investavimo susitarimą. Suprantama, kad Komisija, atsakinga šiuo atžvilgiu, derėsis dėl susitarimo. Norėtume garantuoti Komisijai per M. Wallström savo visapusę paramą, kadangi mūsų santykius su Indija verta stiprinti. Prekybos ir investavimo susitarimo pasirašymas būtų svarbus žingsnis į priekį.

Nors yra didelis potencialas santykių su Indija vystymui, turime atsiminti, kad ši šalis yra tik devinta Europos Sąjungos prekybos partnerė po Pietų Korėjos – iš tiesų, stebinanti padėtis.

Dėl šių trijų dokumentų, kuriuos planuojame priimti aukščiausiojo lygio susitikime, – persvarstyto bendro ir susitarimo, kurį ką tik minėjau, – ir bendro pranešimo spaudai šiuo metu deramasi su Indija. Atsižvelgiant į tai, kad tebevyksta diskusijos su mūsų Indijos partneriais, šiandien negaliu plačiau kalbėti apie šiuos dokumentus, bet, manau, galiu pasakyti, kad esame optimistiškai nusiteikę dėl to, kas gali būti pasiekta šiuo aukščiausiojo lygio susitikimu.

Baigdamas norėčiau pasveikinti Parlamentą dėl labai konstruktyvaus vaidmens, kurį jis suvaidino santykiuose tarp Europos Sąjungos ir Indijos. Tai, kad 2007 m. buvo sukurta delegacija ryšiams su Indija, paskatino bendravimą su Lok Sabha – Indijos Parlamentu. Parlamento delegacija bus tikrai pakviesta atlikti pagrindinį projektų rengimo vaidmenį, ypač dėl būsimų parlamentinių sprendimų opiais klausimais, darančiais įtaką santykiams tarp Indijos ir Europos Sąjungos.

Galiausiai norėčiau, pasinaudodamas proga, ypač paminėti delegacijos ryšiams su Indija pirmininkę N. Gill ir pagirti dinamiškumą, su kuriuo ji atlieka savo vaidmenį.

Margot Wallström, *Komisijos pirmininko pavaduotoja*. – Gerb. pirmininke, nariai, J. -P. Jouyetai, kalbu savo kolegės Benitos Ferrero-Waldner vardu ir man malonu šiandien su jumis kalbėti dėl pasirengimo aukščiausiojo lygio susitikimui su Indija, vyksiančiam 2008 m. rugsėjo 29 d. Marselyje.

Kaip dabar sužinojau, Europos santykių su Indija svarba jau keletą metų auga ne tik dėl augančios prekybos ir investicijų, bet ir dėl bendro išsipareigojimo daugiakalbei ir daugiakultūrei demokratijai ir bendros patirties. Šiame Parlamente jūs neseniai pademonstravote santykių su Indija politinę svarbą tiek sudarydami naują parlamentinę delegaciją, tiek praeitais metais pakviesdami prezidentą Abdulą Kalamą kalbėti Rūmuose – tai buvo pirmas kartas, kai Indijos valstybės vadovas tai padarė.

Šiame aukščiausiojo lygio susitikime tikimės ši augantį politinį išsipareigojimą paversti stipresniu konkrečiu bendradarbiavimu ir jau galime pranešti apie didelę pažangą, kadangi 2004 m. susitarėme dėl Strateginės partnerystės su Indija, o 2005 m. – dėl Bendro veiksmų plano.

Pirmas dalykas, kurį reikia paminėti, tai politinis dialogas ir bendradarbiavimas, kuris buvo sustiprintas, be to, dabar yra reguliarus aukščiausiojo lygio ir ministrų susitikimų kalendorius, sukurtas metinis saugumo dialogas, nauji dialogų formatai Azijos ir Europos susitikime (ASEM) ir Pietų Azijos regioninio bendradarbiavimo asociacijos susitikime – visa tai paskatino bendradarbiavimą net tokiais opiais klausimais, kaip antiterorizmas.

Antras dalykas, kurį reikia paminėti, yra tai, kad stiprėja ryšiai tarp ES ir Indijos, ypač švietimo srityje, kurioje Europos Sąjunga skyrė finansavimą – daugiau nei 900 stipendijų Indijos studentams pagal *Erasmus Mundus* programą, ir šis finansavimas bus tęsiamas bent jau iki 2013 m.

Trečias momentas – sustiprėjo ekonominis ir techninis bendradarbiavimas. Paintensyvėjo mokslinė ir technologinė veikla ir mainai, ir jie buvo pakylėti iki ministerijų lygio; sukurti nauji dialogai; sukurta ES ir Indijos energetikos grupė; dabar galioja Tarptautinis termobranduolinis eksperimentinis reaktorius – vadinamasis ITER susitarimas, kurio šalis yra Indija su ES.

Prekyba ir investicijos taip pat toliau plėtėsi. Nuo 2000 m. ES ir Indijos dvišalė prekyba išaugo dvigubai – iki 55 mlrd. EUR, ir dabar ES yra didžiausias tiesioginių užsienio investicijų į Indiją šaltinis, o ES taip pat sulaukia augančių Indijos išorinių investicinių įplaukų.

Vystymosi bendradarbiavimas toliau augo, ir mes panaudosime didžiąją dalį mūsų orientacinio 470 mln. EUR biudžeto Indijai 2007–2013 m., ypač tam, kad paremtume sveikatos ir švietimo programas, susijusias su Tūkstantmečio vystymosi tikslais.

Taigi daug pasiekėme, bet reikia dar daug ką nuveikti, ir mes manome, kad mūsų santykiai turi vadovautis taikos skatinimu, žmogaus teisių ir visapusiško saugumu, tvaria plėtra, atsižvelgiant į aplinkos apsaugą, socialiniu teisingumu ir ekonomine gerove, taip pat kultūrinį ir švietimo mainų stiprinimu. Vienas iš mūsų pagrindinių tikslų aukščiausiojo lygio susitikime – susitarti dėl persvarstyto bendro veiksmų plano, atspindinčio šiuos siekius.

Būdamos pasaulinėmis žaidėjomis, abi šalys turi pareigą spręsti pasaulinio masto problemas ir bus iškelti keli konkretūs globalūs klausimai.

Kalbant apie pasaulinę prekybą, tikimės, kad Indija ir JAV galės išspręsti savo nesutarimus dėl PPO raundo ir sudarys galimybę pratęsti derybas. Klimato kaita ir energetika mums taip pat yra aukščiausiojo lygio susitikimo prioritetai, ir mes tikimės pasirašyti bendrą darbo programą dėl energetikos, tvarios plėtros ir klimato kaitos, kurioje pagrindinis dėmesys bus skiriamas atsinaujinančiai ir švariai energijai kartu su dviem su klimato kaita susijusiomis Europos investicijų banko paskolomis. Taip pat mes aptarsime pasaulio finansų krizę ir būdus, kuriais galima spręsti maisto padėtį pasaulyje.

Turime aptarti keletą svarbių bendrų interesų dvišaliais klausimais. Derybos dėl laisvos prekybos susitarimo, kurios buvo pradėtos praeitais metais, padarė didelę pažangą ir dabar siekiame jų ankstyvos ir subalansuotos pabaigos. Aukščiausiojo lygio susitikime tikimės pasirašyti horizontalų susitarimą dėl civilinės aviacijos. Mes taip pat sieksime pažangos dėl jūrinio susitarimo sudarymo.

Dėl kultūros ir švietimo mūsų tikslas – susitarti dėl politinio dialogo pradžios.

Mokslas ir technologijos taip pat yra prioritetas, ir aukščiausiojo lygio susitikime turi būtų pasidžiaugta Europos verslo ir technologijų centro sukūrimu Delyje ir jam Europos Parlamento skirta parama.

Baigiant leiskite pasveikinti neseniai Indijos parlamento sukurta draugystės su Europos Parlamentu grupę. Esu įsitikinęs, kad tai sudarys galimybę jums visiems per ryšius su jūsų Indijos partneriais įtikinti juos, kad ES yra sėkmingiausias ir toliaregiškiausias dabartinių laikų tarptautinio valdymo fenomenas ir kad turime daug ką pasiūlyti vieni kitiems.

Charles Tannock, PPE-DE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, ES strateginė partnerystė su demokratine, pasaulietine Indija yra ypač svarbi šiais pavojingais ir nuspėjama laikais, kadangi tai šalis, kuri pritaria mūsų vertybėms ir siekiams.

Mes susiduriame su bendromis problemomis: kova su terorizmu, – raginu Europolą suteikti Indijai privilegijuotą statusą keičiantis žvalgyba ir kovojant su terorizmu, – būtinybe apsaugoti aplinką, įskaitant klimato kaitos klausimą, ir naudojimosi globalizacijos teikiama nauda reikšmingumu.

Neseniai Delyje įvykę bombardavimai pabrėžė rimtą grėsmę iš Islamistų terorizmo, su kuria Indija susiduria. Turint omenyje nestabilumą kaimyninėse Indijos šalyse, nuo Pakistano iki Šri Lankos, visiems mums turi būti akivaizdu, kad turime padaryti viską, kas įmanoma, kad paremtume Indiją, tiek kaip galingą Pietų Azijos regiono valstybę, tiek kaip šalį, vaidinančią svarbų, konstruktyvų ir globalų vaidmenį tokiose daugiašalėse organizacijose kaip SAARC, ASEAN ir JT, kur pats laikas Indijai suteikti nuolatinę vietą Saugumo Taryboje.

Mūsų rezoliucijoje pagrįstai išreikštas susirūpinimas dėl neseniai įvykusių krikščionių nužudymų Orisos valstijoje ir riaušių Džamu ir Kašmyre, raginant nubausti už tai atsakingus asmenis, kadangi žmogaus teisės ir teisinė valstybė yra ES strateginės partnerystės su Indija centre. Ši padėtis labai skiriasi nuo ES santykių su Kinijos Liaudies Respublika, kuri mano, kad jos neliečia mūsų prašymai gerbti savo piliečių žmogaus teises.

Aš tikrai tikiuosi, kad artėjantis aukščiausiojo lygio susitikimas sutvirtins klestinčius santykius tarp Indijos ir ES, ypač komercijos srityje. Kaip organizacijos „Indijos draugai“ bendrapirmininkis ir įkūrėjas, taip pat ES ir Indijos laisvos prekybos susitarimo sudarytojas Užsienio reikalų komitete, noriu matyti sparčius žingsnius link laisvos prekybos santykių sukūrimo mūsų abipusei naudai, dabar didelėms tiesioginėms užsienio investicijoms pirmą kartą plaukiant iš Indijos į ES. Bet mano frakcija PPE-DE taip pat nori matyti sustiprintą politinį bendradarbiavimą dėl ateities sprendžiant daugybę problemų, pvz., dabartinį pasaulinio finansinio nestabilumo klausimą, su kuriomis abi pusės susiduria.

Emilio Menéndez del Valle, PSE frakcijos vardu. – (ES) Didžioji šio Parlamento dauguma mano, kad Indija yra didžiausia demokratinė valstybė pasaulyje ir kad mes privalome stiprinti bendradarbiavimą su ta šalimi.

Mūsų principai ir aktualijos tie patys kaip ir Indijos – nuo demokratijos iki daugiašališkumo tarptautiniuose santykiuose. Tačiau yra dalykų, dėl kurių nesutariame, pvz., mirties bausmė, kurią norėtume matyti pašalintą iš jų teismų sistemos. Mes taip pat raginame Indiją prisijungti prie Tarptautinio baudžiamojo teismo.

Daug kas apgailestauja, kad Indijos vyriausybė dar neratifikavo Tarptautinės konvencijos prieš kankinimą. Nors ir kalbame apie tai, tačiau nepaisant to džiaugiamės Indijos bendradarbiavimu su JT Žmogaus teisių taryba ir giriamo Indijos žmogaus teisių komisiją už jos darbą religinės diskriminacijos, kastų sistemos ir kitais klausimais.

Mes nepamirštame baisaus žiaurumo, kurį Orisos valstijoje neseniai įvykdė induizmo fanatikai. Smerkiame tokį žiaurumą be jokio dvejojimo, bet kartu pripažįstame, kad tai išimtiniai atvejai, kurie nors ir labai kruvini, nėra plačiai paplitę. Todėl teigiame, kad Indija yra kultūrinio ir religinio pliuralizmo pavyzdys.

Indija vaidina svarbų vaidmenį savo kaimynystėje ir ji, kaip ir mes, susirūpinusi dėl dabartinės nepastovios politinės padėties Pakistane ir, vėlgi kaip dauguma iš mūsų, dėl didėjančio nesaugumo ir neaiškumo Afganistane ir Šri Lankoje.

Žinoma, būtų pagirtina, jei Naujasis Delis suderintų savo pastangas su mūsų šaliais Europos Sąjungoje, siekiant padėti Mianmarui pabusti iš dabartinio košmaro.

Galiausiai Indija gali būti laikoma taikos ir stabilumo rėmėja regione. Priešingai nei kitos šalys, Indija dabar yra patikima galinga atominė valstybė. Tačiau aš asmeniškai manau, kad būtų dar geriau, jei ji pasirašytų Branduolinio ginklo neplatavimo sutartį. Tokiu būdu išaugtų jos įvaizdis pasaulyje, ir prabėgomis turiu pasakyti, kad ši pastaba tinka ir tokioms šalims, kaip Pakistanas, Šiaurės Korėja ir Izraelis.

Paminėjęs visa tai – ir aš jau ketinu baigti – ir suprasdamas, kad bendri tikslai neturi pašalinti pagrįstos ir protingos kritikos, esu įsitikinęs, kad artėjantis aukščiausiojo lygio susitikimas tarp ES ir Indijos bus sėkmingas.

Winterbourne'o baronienė E. Nicholson, *ALDE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, visada malonu kalbėti apie reikalus, kurie padidins stabilų vieno iš svarbiausių tarptautinių santykių pasaulyje augimą – santykių tarp Europos Sąjungos ir Indijos Respublikos. Savo rezoliucijoje raginame šio aukščiausiojo lygio susitikimo dalyvius toliau nagrinėti būdus, kaip pagerinti šiuos santykius, ir mes laukiame konkrečių rezultatų, apie kuriuos bus pranešta šiame Parlamente.

Aukščiausiojo lygio susitikimui tai kritinis laikas. Savo rezoliucijoje pagerbėme rugsėjo mėn. terorizmo aukas Indijoje, įskaitant tuos, kurie buvo nužudyti Indijos ambasados Kabule užpuolimo metu. Bet, aišku, šiandien taip pat turime pagerbti tuos didvyrius, kurie gelbėjo gyvybes Islamabade, ir turime prisiminti, kad Indija išsidėsčiusi regiono centre, kur yra rimtų saugumo problemų. Turi būti atkreiptas dėmesys į mūsų rezoliucijoje išreikštą norą, kad būtų didesnis žvalgybos pasidalijimas, ir jis turi būti vykdomas ir turi būti palaikomos visos pastangos remti Indiją jos kovoje su terorizmu – įskaitant, manau, vietą Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje.

Savo rezoliucijoje taip pat raginame sukurti taikią ateitį buvusiai didingai Džamu ir Kašmyro valstijai iš abiejų sienos pusių ir dabar padalytai į dvi tautas. Taika ateina, kaip žinome iš patirties, su Europos Sąjunga, su užimtumu, darbo vietomis, ir ypač malonu sužinoti, kad Indija šiuo metu Džamu ir Kašmyre stato ilgiausią geležinkelio tunelį pasaulyje, kuris bus beveik 11 km ilgio, kaip 148 km ilgio bėgių kelio atkarpos dalis. Jis bus ilgiausias pasaulyje, 95 proc. jau užbaigta, suteikiantis 3 900 naujų tiesioginio užimtumo darbo vietų ir, esu tikra, jį bus dar daug tūkstančių.

Ir kultūra – mes taip pat raginame sukurti didesnes sąsajas su kultūra. Tai dialogo metai, ir Indija turi daug ko pamokyti Europos Sąjungą šiuo klausimu. Mes raginame sukurti didesnę dialogą tarp žmonių, ir esu tikra, kad tai kelias į priekį. Baigdama raginu kolegas palaikyti šią puikią rezoliuciją.

Konrad Szymański, *UEN frakcijos vardu*. – (PL) Gerb. pirmininke, Indija yra viena iš mūsų strateginių partnerių, kalbant tiek apie prekybą, tiek apie politiką. Ji vaidina konstruktyvų vaidmenį regione. Tačiau atėjo laikas Indijos vyriausybei išklausti griežtus žodžius dėl baisaus tikėjimo laisvės pažeidimo jos teritorijoje. Visų Indijos krikščionių tarybos teigimu, Indijoje krikščionys vidutiniškai kas tris dienas tampa įvairaus agresijos ir nepakantumo lygio taikiniais. Žmonės miršta, bažnyčios nugriaunamos, o teismų sistema yra užėmusi nepaprastai pasyvią poziciją.

Negalime toleruoti teisės aktų draudžiamo perėjimo į krikščionybę kai kuriose Indijos dalyse. Tikimės ryžtingų veiksmų šiuo atžvilgiu, taip pat dėl kompensacijos, į kurią krikščionių bendruomenės turi teisę už jų nuosavybei padarytą žalą.

Gerb. J. -P. Jouyetai, Komisijos nare, raginu, kad visi šie klausimai būtų aiškiai pareikšti ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikime vėliau šį mėnesį.

Gisela Kallenbach, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, norėčiau pradėti pabrėždama, kad mano frakcija yra labai suinteresuota gerais, partnerystėje pagrįstais santykiais su Indija – šalimi, kuri laikoma didžiausia pasaulio demokratine valstybe.

Tačiau – ir tai taip pat reikia pabrėžti – lygi partnerystė reiškia sąžiningą problemų sprendimą. Tai vis dar nevyksta Indijoje, to nesimato ir rezoliucijoje prieš mus. Štai kodėl mes, deja, negalime palaikyti šio kompromiso.

Kaip galime teigti, kad Indija yra kultūrinio ir religinio pliuralizmo pavyzdys, kaip teigiama rezoliucijoje, kai ir vėl būta nesuskaičiuojamų mirčių žiauriuose ekstremistų induistų surengtuose išpuoliuose prieš krikščionis Orisoje ir musulmonus Kašmyre? Už pogromus Gujarate atsakingi asmenys vis dar nepatraukti atsakomybėn. Apie 200 bylų vis dar užstrigusios vangioje Indijos teismų sistemoje.

Ar imamasi ryžtingų veiksmų, kad būtų susidorota su radikalių grupuočių išpuoliais ir krikščionių bei musulmonų žudynėmis? Kiek lygybės iš tikrųjų jaučia dalitai? Ar ten yra tikras žmogaus teisių visuotinumai? Galiausiai ar vaikai apsaugomi nuo darbo ir išnaudojimo? Tai klausimai, kuriuos turime atvirai aptarti su mūsų Indijos partneriais.

Per pastaruosius penkerius metus Indijos Nacionalinė žmogaus teisių komisija užfiksavo daugiau nei 14 000 mirčių policijos ir karinio suėmimo metu. Kreipiuosi į Indiją dėl Ginkluotųjų pajėgų ypatingų galių įstatymo reformavimo. Būtent šis savavališkas teisingumas kursto sukilėlių judėjimus daugelyje Indijos valstijų.

Skurdas Indijoje vis dar kelia didelį susirūpinimą ir net kokybiškų programų nepakanka. Daug daugiau turi būti padaryta atsižvelgiant į tai, kad 40 proc. viso pasaulio nepakankamai maitinamų vaikų gyvena Indijoje.

Perleisdama žinias ir technologijas, Europa gali įnešti labai svarų įnašą į tikrai tvarią plėtrą Indijoje.

Jaromír Kohlíček, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (CS) Ponios ir ponai, kai 1947 m. Indija pasiekė nepriklausomybę, jos 18 proc. raštingumo lygis, nestabili politinė aplinka ir ekonomikos vystymasis jokių būdu nedarė jokių aliuzijų į problemas, su kuriomis susidūrėme po šešiasdešimt metų. Iš tikrųjų, šalies vystymosi problemos tikrai nesibaigia. Vis dar yra daug milijonų neraštingų, bedarbių ir socialiai nustumtų į šalį žmonių, bet dabar mes turime reikalą su galinga atominė valstybe, kurios bendrasis vidaus produktas jau keletą metų auga 8 proc. Tai šalis, kuriai reikia skubiai statyti dešimtis jėgainių, modernizuoti pagrindinių geležinkelio bei kelių tinklą ir spręsti mažųjų miestų problemas. Mažieji miestai Indijoje – tai miestai, kuriuose gyvena apie milijoną gyventojų, tiesiog kad žinotume, apie ką kalbame. Kai kuriose šalies dalyse vis dar yra didelis demografinis spaudimas, bet šiandien jau svarstoma užsakomųjų paslaugų problema.

Indijos bendrovės perka kvalifikuotą darbą iš Europos Sąjungos, pvz., programavimo darbus apskaitos srityje, ir šį darbą dažnai perima Indijoje gyvenantys darbuotojai. Daug šalių atsiveža kvalifikuotus specialistus. Mes pripratome, kad įmonė „Lakshmi Mittal“ yra didžiausia plieno bendrovė Europos Sąjungoje. Mes žinome, kad kitos pramonės bendrovės pradeda dairytis į mūsų rinką. Problemos SAARC viduje vis dar neišspręstos, o keblus Kašmyro klausimas vis dar sprendžiamas derybose. Tačiau čia yra pozityvių ženklų ir, atrodo, yra daug temų diskusijoms politinėse ir ekonominėse srityse. Labai norėčiau paprašyti paremti didelių infrastruktūrų programas Indijoje ir kitose SAARC šalyse. Vienas pavyzdys yra dujotiekis, jungiantis Iraną, Pakistaną ir Indiją. Turime bendrų interesų šiame ir kituose projektuose. Saugumas, energetinis saugumas ir pasaulinio masto tarptautinis bendradarbiavimas – tai geri ženklai prieš aukščiausio lygio susitikimą.

Bastiaan Belder, *IND/DEM frakcijos vardu.* – (NL) Gerb. pirmininke, bendras pasiūlymas dėl rezoliucijos baigiasi rizikinga krikščionių mažumos padėtimi Indijoje. Noriu pabrėžti Tarybai ir Komisijai, kad ši padėtis bus beviltiška, ypač Orisos valstijoje, jei nebus iš esmės sprendžiamos politinės ir socioekonominės priežastys. Pasak ataskaitų, šių metų rugpjūčio 23 d. Orisoje maoistai nužudė radikalių induistų organizacijos VHP vietos lyderį Swami Laxmanananda Saraswati. Tačiau krikščionių mažumos turėjo sumokėti. Lazdomis, kirviais ir deglais ginkluoti induistai nacionalistai medžiojo savo bendrapiliečius krikščionis ir toliau kelias savaites kėlė sumaištį, net pabėgėlių stovyklose.

Šis smurtas yra aiškiai religinis, bet jis turi ir akivaizdų politinį elementą. Noriu pasakyti, kad ne tik Orisoje, bet ir kitose Indijos dalyse, induistų nacionalistų partija BJP dabar susilaukia stipraus palaikymo. Jos ideologijoje nėra vietos religinėms mažumoms, nekalbant apie krikščionių mažumą.

Ką tik išgirdau, kad Taryba ir Komisija rugsėjo 29 d. Marselyje susitiks su M. Singh – Indijos ministru pirmininku. M. Singh skandalingus įvykius Orisoje pavadino nacionaline gėda. Jūs turite pasikalbėti su juo apie tai Marselyje. Jūs turite įtraukti šį klausimą į darbotvarkę, būtent religinį nepakantumą ir krikščionių persekiojimą, ir smulkiai jį aptarti todėl, kad nepriimtina tęsti strateginę partnerystę tokiu būdu.

Philip Claeys (NI). - (NL) Gerb. pirmininke, aš taip pat noriu pasinaudoti proga ir išreikšti susirūpinimą dėl smurto prieš krikščionis pastarosiomis savaitėmis Indijoje. Daugybė žmonių buvo nužudyti ir tūkstančiai išvyti iš savo namų. Buvo padegta šimtai namų, nepagailėta net bažnyčių.

Europos Sąjunga turi kreiptis ne tik į Indijos centrinę valdžią, bet ir į valstijų valdžią, kad jie padarytų viską, ką gali, siekiant sustabdyti smurtą ir patraukti kaltuosius į teismą. Kitą savaitę aukščiausiojo lygio susitikime Marselyje turi būti sustiprinta strateginė partnerystė su Indija, kiek tai susiję su mūsų prekybos santykiais, bei išplėstas bendradarbiavimas kovoje su terorizmu. Praeitais savaitės bombų išpuolis Islamabade dar kartą parodė, kaip smarkiai kaimyninę Pakistano valstybę kamuoja islamo terorizmo problema. Žinoma, šiuo politiniu pereinamuoju laikotarpiu Pakistane labai svarbu, kad santykiai tarp Indijos ir Pakistano nepablogėtų. Europos Sąjunga turi suteikti visą įmanomą pagalbą, siekiant tęsti dialogą ir skatinant kitą dialogą.

Indijos ekonomika yra sparčiai auganti ir tai daro įtaką energijos poreikiui. Todėl Europos Sąjungos veiklos kryptis turi būti užtikrinimas, kad Indija netaptų per daug priklausoma nuo tokių šalių, kaip Iranas ir Rusija.

Mario Mauro (PPE-DE). - (IT) Gerb. pirmininke, J. -P. Jouyetai, Komisijos nare M. Wallström, ponios ir ponai, turiu pagarbiai atkreipti dėmesį į skirtumą tarp mano kolegų kalbų ir jūsų įžanginių kalbų, būtent, kad tose įžanginėse kalbose jūs neišdrįsote kalbėti apie pastarųjų dienų žudynes nei griežtai pasmerkti religijos laisvės stoką Indijoje. Tai labai svarbus ženklas. Jis verčia mus manyti, kad artėjančiame aukščiausiojo lygio susitikime pasirodysime neturį drąsos spręsti svarbiausią klausimą, kuris paveikia realius santykius ir tikrą draugystę, egzistuojančią tarp Europos Sąjungos ir Indijos.

Ant kortos pastatyta ne tik krikščionių žudynės, bet ir religijos laisvės principas, o religijos laisvė – tai laisvė, kuri skiriasi nuo visų kitų laisvių. Religijos laisvė lemia demokratijos kokybę. Girdėjome Indijos prezidentą mums šiuose Rūmuose sakantį, kaip krikščioniškoje mokykloje jis išmoko ne tik mylėti žinias, bet ir atskirti religiją ir politiką.

Jei tai tiesa, mes kategoriškai reikalaujame, kad Europos Sąjunga jos ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimo dienas skirtų atgaminimui, kad religijos laisvė yra esminė demokratijos vystymuisi, ir išaiškinimui, kad mes turime įvykdyti bendrą užduotį – privalome draugystės dvasia prisiminti, kad žmogaus teisių pažeidimas užbaigia tikrai konstruktyvius santykius tarp subjektų, kurie turi viską gauti kurdami savo ateitį kartu.

Komisijos nare, privalome turėti drąsos; ministre, privalome turėti drąsos, nes jei neprisiimsime šios atsakomybės, mes neišvengiamai prisidėsime prie demokratijos kokybės griovimo.

Neena Gill (PSE). - Gerb. pirmininke, kaip Parlamento Indijos delegacijos pirmininkė, aš tikrai džiaugiuosi dėl šių diskusijų. Norėčiau pabrėžti ypatingą tęsiamą ir dažną dialogą tarp Indijos ir Europos svarbą, dialogo dėl daugybės klausimų, kuriems naudingas bendras požiūris, – tiek Tarybos, tiek Komisijos lygmeniu, taip pat parlamentiniu lygmeniu, – taigi, džiaugiuosi grupe, kuri buvo sudaryta Indijos parlamente, ir tikiuosi, kad ji artimiausioje ateityje atvyks į Europos Parlamentą.

Kalbant apie mūsų rezoliuciją, nors joje išaiškinamos vertybės, kurias Europa ir Indija laiko svarbiomis įgyvendinti, – demokratiją, pliuralizmą, teisinę valstybę ir daugiašališkumą, – svarbiausia, kad esame tikri partneriai. Aš tikrai manau, kad mūsų rezoliucija turėjo labiau sutelkti dėmesį į tokius svarbius klausimus, kaip terorizmas, klimato kaita ir ekonominis šios partnerystės stiprinimas, kuriuos, tikiuosi, aukščiausiojo lygio susitikimas palies.

Taip pat norėčiau pareikšti nuoširdžiausią užuojautą neseniai Indijoje įvykusių bombų atakų aukoms ir jų šeimoms. Manau, dėl šios priežasties turime pripažinti, kad tiek Europa, tiek Indija turi daug priešų, kurie nori sunaikinti mūsų bendras vertybes. Šis aukščiausiojo lygio susitikimas turi būti proga sustiprinti mūsų ryšius, bet, mano manymu, turime pripažinti, kad iki šiol pažanga buvo lėta, o bendram veiksmų planui reikia daugiau išteklių, kad būtų pasiekti tikslai, kuriuos patys sau išsikėlėme.

Baigdama tik pasakysiu, kad daugelyje draugiškų santykių galima konstruktyvi kritika, bet abiejų šalių pareiga užtikrinti, kad ji būtų pasverta. Taigi Indijos problemų ir nesėkmių kritika turi būti subalansuota visišku ir atviru mūsų pačių problemų ir nesėkmių pripažinimu. Mes esame teisūs pasmerkdami prastą elgesį su mažumomis, bet Europa turi nepamiršti savo pačios problemų dėl smurto tarp bendruomenių ir mūsų pačių nepatenkinamo rezultato kai kuriose rasinių santykių srityse.

Wojciech Roszkowski (UEN). - (PL) Gerb. pirmininke, Indija – didžiausia pasaulio demokratija. Ji taip pat turi didelį demografinį potencialą ir išgyvena spartų ekonomikos augimą. Todėl Indija yra svarbiausia partnerė Europos Sąjungai ir Vakarams. Svarbu, kad tokie santykiai būtų kuriami ant tvirtų pagrindų. Yra daug teigiamų Indijos vystymosi bruožų. Tačiau neseniai nuvilnijusi krikščionių persekiojimo banga Orisoje ir kitose vietose

kelia susirūpinimą. Tiesiogiai susijusios vietos valdžios institucijos nesiėmė jokių veiksmų, kad apgintų savo šalies piliečius nuo fanatikų rengiamų atakų. Tai labai nestebina, kadangi tam tikros Indijos valstijos priėmė teisės aktus, draudžiančius induistams pereiti į kitą tikėjimą. Be to, nėra jokių teisių apribojimų dėl ekstremistinių induistų organizacijų veiklos, raginančios Indiją išsivalyti nuo krikščionių. Indija didžiuojasi savo demokratine sistema, tačiau tokia sistema reikalauja, kad būtų gerbiamos etninių ir religinių mažumų teisės. Ar tikrai Mahatma Ghandi gimtoji šalis nori to dabar nepaisyti? Jei taip iš tiesų yra, šis klausimas turi būti iškeltas artėjančiame aukščiausiojo lygio susitikime.

Angelika Beer (Verts/ALE). - (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, leiskite man trumpai paaiškinti, kodėl mano frakcija ketina atmesti kompromisinę rezoliuciją balsavimo metu.

Derybų metu paaiškėjo, kad neįmanoma suformuluoti kritiškos pozicijos dėl branduolinio susitarimo tarp JAV ir Indijos. Mes tai vertiname kaip Europos Parlamento nesėkmę, nes tikimės, kad šie Rūmai turi drąsos kritikuoti Europos tylą derybų metu Branduolinių medžiagų tiekėjų grupėje. Tai grynas visų valstybių narių bailumas ir ypač NSG pirmininkaujančios Vokietijos. Jie pasirodė nesugebantys apginti Europos saugumo strategijos tokio svarbumo susitikime.

Turime kompromisą, kuriame vienas iš prioritetų – kova su ginklų platinimu. Tačiau išlikdami tylūs, mes praradome – iš tikrųjų, sužlugdėme – nusiginklavimo politikos patikimumą. Branduolinis nusiginklavimas? Jokių šansų! NPT režimo sustiprinimas? Jokių šansų! Patikimumas derybose su Iranu? Jokių šansų! Vietoj to turime Prancūzijos ekonominius interesus, ypač dėl sandorio su Indija sudarymo branduolinių technologijų klausimu. Tai būdinga pozicija, todėl mes ir atsisakome kompromiso.

Erik Meijer (GUE/NGL). - (NL) Gerb. pirmininke, Indija, kaip ir Europa, yra subkontinentas, kuriame gyvena daug žmonių, kalbančių skirtingomis kalbomis, kuris stengiasi užmiršti karą ir praeities priespaudą. Tačiau Indija vis dar turi kankinimo ir mirties bausmę ir joje vis dar smurtauja prieš Kašmyro žmones, niekada neturėjusius referendumo, kurio reikėjo po padalijimo 1947 m., kad būtų sukurta valstija, kuriai jie norėjo priklausyti.

Europoje strateginė partnerystė su Indija, dėl kurios buvo susitarta 2004 m., neturi būti priežastis užmerkti akis į diskriminaciją prieš 170 mln. neliečiamųjų, kurie nepriklauso jokiai kastai ir neturi jokių teisių. 2007 m. Indijos ministras pirmininkas teisingai palygino diskriminaciją prieš šiuos dalitus su apartheidu Pietų Afrikoje. Daug dalitų perėjo į krikščionybę ar islamą. Ekstremistų opozicinė partija BJP bando pasinaudoti artėjančiais rinkimais siekdama mobilizuoti induistus prieš krikščionis bei musulmonus ir priversti dalitus susitaikyti su tuo, kad jie visada bus vargšai ir neturės teisių.

Kaip galime padėti Indijos vyriausybei sustabdyti šį smurtą ir kaip galime užtikrinti, kad ES pagalba po potvynių pasiektų ir dalitus?

Tunne Kelam (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, šie santykiai tarp dviejų didžiausių pasaulio demokratijų yra labai ypatingi. Indija tampa ekonomikos ir politikos milžine, bet mus vienija bendras atsidavimas teisei valstybei, daugiakultūrei demokratijai, globaliam stabilumui ir kovai su terorizmu. Tikiuosi, kad devintas aukščiausiojo lygio susitikimas priartins mus prie laisvos prekybos susitarimo ir kad gali būti sutvarkyti dar neišspręsti klausimai, pvz., paslaugos, konkurencija ir intelektinės nuosavybės teisės.

Aš taip pat reiškiu susirūpinimą dėl neseniai nuvilnijusios atakų prieš krikščionis bangos Orisoje. Taip atsitinka ne pirmą kartą. Paskutinė smurto banga buvo praeitų metų gruodžio mėn. Labai svarbu, – ir aš prašiau Tarybos ir Komisijos atkreipti į tai jų kolegų iš Indijos dėmesį, – kad Indijos valdžia imtųsi visų įmanomų žingsnių atlyginti nuosavybei padarytą žalą, suteikti visapusę apsaugą žmonėms, kurie nedrįsta grįžti į savo kaimus, padėti jiems atstatyti savo bažnyčias ir patraukti kaltininkus atsakomybėn.

Tuo pat metu suprantame šios milžiniškos šalies sudėtingumą, ir aš norėčiau pareikšti nuoširdžią užuojautą dėl daugybės Indiją sukrėtusių teroristinių atakų aukų. Kartu su mūsų Indijos draugais remiame bendras vertybes – teisinę valstybę ir besąlyginę pagarbą žmogaus gyvybei – vertybes, kurias taip tvirtai reiškė Mahatma Ghandi.

Thijs Berman (PSE). - (NL) Gerb. pirmininke, beveik prieš metus Birmoje vyko sukilimas. Represijos vis dar vyksta. Jei Indijos vyriausybė nutrauktų ryšius su baudžiamuoju režimu Birmoje, tai padarytų Indijai garbę. To prašo vis daugiau indų, sukrėstų po baisios režimo reakcijos į ciklono padarinius.

Pastaraisiais metais Indija pasiekė fantastišką augimą, šalyje daugėja aukštos kvalifikacijos žmonių ir yra didžiulis noras pažinti naujoves. Turėdama „viską, išskyrus ginklus“, Indija vaidina naują vaidmenį palyginti su besivystančiomis šalimis. Indija yra naujas donoras. Dialogas tarp Europos Sąjungos ir Indijos taip pat

skiriasi ir kartais yra aštresnis, o to ir galima tikėtis tarp lygių partnerių. Milžiniškas ekonomikos augimas gali sukurti geresnes sąlygas ir galimybes didesniai socialiniam teisingumui Indijoje. Deja, neliečiamųjų problema vis dar aštri.

Europos Sąjunga taip pat nori, kad Indija laikytųsi TDO konvencijų dėl vaikų darbo. Tam nėra lengvo sprendimo. Indijoje ištisos šeimos gyvena iš vaikų uždirbamų pinigų. Tačiau vaikų darbas yra ir skurdo priežastis, ir jo pasekmė. Dirbant vaikams, susidaro per daug pigios darbo jėgos ir suaugusiųjų darbo užmokestis lieka mažas. Atotrūkis tarp turtingųjų ir vargšų Indijoje išlieka labai didelis. Darbas dėl galimybių kiekvienam yra išgyvenimo reikalas, jis užkerta kelią nepriimtina socialinei įtampai ir yra teisingumo klausimas milijonams indų. Tai bendra pareiga – ES, Indijos ir pasaulio.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). - (PL) Gerb. pirmininke, Europos Sąjunga turi nukrypti nuo savo nuolankumo politikos ir pasirengimo daryti nuolaidas, jei to reikia ateities iššūkiams priimti. Vienas šios politikos pavyzdys – Sąjungos požiūris į Rusiją ir argumentas, kad tokia politika pateisinama dėl Rusijos energijos išteklių.

Greitai besikeičiančiame šių dienų pasaulyje Europos Sąjunga raginama remti ir ginti teises ir neatimamus principus, pvz., asmens teisę į laisvę ir toleranciją, taip pat tautos teisę į apsisprendimą. Pokalbiai ir ryšiai su Indija – nauja galinga pasaulio valstybė – atskleis, ar Sąjunga yra pasirengusi priimti šį vaidmenį ir atitinkamai veikti.

Vienas iš pagrindinių klausimų, kuriuos Europos Sąjunga turi iškelti – tai krikščionių teisė į religijos laisvę. Kalbu ypač apie Katalikų bažnyčios narius, kurie dabar persekiojami ir gąsdinami išnykimu Indijoje, teises. Šiuo metu Indijoje deginamos bažnyčios ir žudomi krikščionys, tačiau Europa davė Indijos žmonėms Kalkutos Motiną Teresę. Ji buvo šventas asmuo, nešęs kilnumą ir gerumą, kur jų reikėjo labiausiai. Europos Sąjunga turi ieškoti įkvėpimo iš Marijos Teresės dėl to, kaip tęsti santykius su Indija. Indija turi žiūrėti į motiną Teresę kaip į pavyzdį, kaip vystyti santykius tarp įvairių tikėjimų pasekėjų.

Sajjad Karim (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, kaip seniai Parlamente skaitantis pranešimus šiuo klausimu, džiaugiuosi dėl ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimo, kuris turi labai greitai įvykti.

Daugeliu aspektų vertinu Indiją kaip tikrą partnerę Europos Sąjungai. Turime išnaudoti šį aukščiausiojo lygio susitikimą, kad pasiektume pažangą, ir džiaugiuosi dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų, kurie buvo padaryti šiandien. Bet, kaip pranešėjas, turiu pasakyti, kad per daug laiko išeikvota, kad atsidurtume ten, kur esame šiandien. Dabar metas veikti.

Šiandien išgirdau daugybės savo kolegų išsakytas pastabas, susijusias su žmogaus teisių ir religijos laisvės klausimu. Primenu jiems, kad šie Rūmai labai sunkiai kovojo, kad punktas apie žmogaus teises būtų įtrauktas į visus mūsų laisvos prekybos susitarimus. Mes, poniai Komisijos nare, privalome pabrėžti savo atsidavimą šiai sąlygai. Taigi, ar tai yra tūkstančiai dingusiųjų, ar masinės mirtys Džamu ir Kašmyre, ar tai krikščionių žudymas Orisoje ir išpuoliai jų atžvilgiu, mūsų įsipareigojimai dėl žmogaus teisių turi išlikti besąlygiški ir įpareigojantys.

Dėl FTA – dabar mes turime veikti. Visapusis dialogas tarp mūsų ir Indijos svarbus ne tik mums ir Indijai, jis reikšmingas visam pasauliui.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). - (PL) Gerb. pirmininke, Europa grindžiama krikščionybe, ir mes visada turime vadovautis krikščioniškomis vertybėmis. Religijos laisvė – viena iš pagrindinių Europos Sąjungos teisių. Tai turi būti pabrėžiama santykiuose tarp Europos Sąjungos ir kitų šalių. Išpuoliai prieš krikščionis Indijoje, jų persekiojimas ir žala jų bažnyčioms sukėlė didelį susirūpinimą. Indijos valdžios institucijos nesiėmė veiksmų, tokiu būdu reikšdamos sutikimą vis daugėjantiems teroristiniams išpuoliams. Artėjant ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimui reikia kalbėti apie aiškius Indijos valdžios institucijų įsipareigojimus. Pastarosios turi tučtuojau imtis įgyvendinti visas įmanomas priemones, kad būtų sustabdytas krikščionių persekiojimas ir užtikrinta, kad tie, kurie atsakingi už šiuos veiksmus, būtų nubausti. Dar daugiau, Europos Sąjunga negali daryti jokių nuolaidų, įskaitant prekybos nuolaidas, šalims, kuriose nebaudžiama už pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus. Europos Parlamentas turi aiškiai pareikšti, kad jam šių vertybių gynimas yra aukščiau trumpalaikių ekonominių interesų.

Christa Klauß (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimas pažymi naują santykių tarp Europos Sąjungos ir Indijos stiprinimo etapą. Mes norime skatinti ekonomikos augimą Indijoje.

Tačiau mes taip pat labai atidžiai stebime, kas vyksta Indijos regionuose žmogaus teisių ir orumo klausimais. Beveik visi prieš tai kalbėję šnekėjo apie krikščionių persekiojimą, kuris vyksta pastaruoju metu. Tai klausimai, kurie taip pat turi būti aptarti aukščiausiojo lygio susitikime. Dvasinio vadovo ir Pasaulinės induistų tarybos nario nužudymas šių metų rugpjūčio 23 d. sukėlė naują konfliktą. Tai ne pirmas išpuolis prieš krikščionis – štai kodėl vien 60 000 krikščionių Orisos valstijoje pabėgo iš savo namų. Krikščionys išgyvena persekiojimo, žeminimo, smurtavimo ir žudymo kampaniją. Krikščionių bendruomenėse plėšiami ir griaujami namai, bažnyčios ir vienuolynai.

Indijos vyriausybė privalo garantuoti ten gyvenančių krikščionių teisę į gyvybę ir laisvę. Ekonominę gerovę ir stabilumą galima pasiekti tik per žmonių laisvę.

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, Indijai ir Europai reikia daugiau ir geresnių ryšių vienai su kita visuose lygmenyse, bet ypač tarp paprastų žmonių, pvz., verslo žmonių, turistų ir studentų.

Leiskite išsakyti nedidelę pastabą, kuri svarbi ir Komisijos teisėkūros programai, kurią anksčiau aptarinėjome. Tarptautinėje aviacijoje mums reikia gerų saugumo normų, kurios būtų tikrai naudingos ir veiksmingos, o ne simboliškų gestų. Todėl viena protinga ir tikrai reikalinga priemonė pagaliau būtų panaikinti beprasmiškas taisykles, neleidžiančias keleiviams įsinešti į lėktuvą skysčių, ir priimti protingesnį sprendimą.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Gerb. pirmininke, artėjant ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimui, turime apgalvoti augančio bendradarbiavimo su Indija perspektyvas. Nepaisant žymios pažangos, mūsų bendradarbiavimas su Indija vis dar yra ne toks dinamiškas, kaip mūsų ryšiai su Kinija. Sąjunga yra pagrindinė Indijos ekonominė partnerė, bet mūsų bendrovės vis dar turi galimybių pagerinti savo poziciją tuose Indijos ekonomikos sektoriuose, kurie išgyvena dinamišką vystymąsi. Kalbu apie energetiką, telekomunikacijas ir įrengimus. Tuo pačiu metu turime užtikrinti, kad verslo su Indija perspektyva neleistų mums nepastebėti problemų, su kuriomis susiduria jos gyventojai. Svarbiausios iš jų – plačiai paplitęs skurdas, sveikatos ir švietimo sistemų trūkumai, AIDS epidemija ir žymūs socialiniai kontrastai. Siųsdami politikus, finansininkus, prekes ir praktines žinias į Indiją, turime nepamiršti humanitarinės pagalbos ir vaistų poreikio. Svarbiausia negalime nepaisyti religijos laisvės Indijoje.

Jean-Pierre Jouyet, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas.* – (FR) Gerb. pirmininke, norėčiau visiems padėkoti už šias diskusijas, kurios pademonstravo, koks svarbus mums mūsų partnerystės su Indija vystymasis, nes tai galinga valstybė, prisidedanti prie tarptautinio ir regioninio stabilumo, nes, kaip buvo pasakyta, tai didžiausia, turinti daugiausia gyventojų ir demokratiškiausia šalis regione ir šalis, kuri, nepaisant paminėtų problemų, puoselėja kultūrinį ir religinį pliuralizmą.

Reaguodamas į C. Tannocko ir kitų išreikštą susirūpinimą, pasakysiu, kad kova su terorizmu yra pagrindinis dialogo tarp Europos Sąjungos ir Indijos elementas. Indiją sukrėtusio teroristinio smurto atžvilgiu, Europos Sąjunga smerkia visus išpuolius, kurių auka buvo ši šalis, kaip N. Gill konstatavo, mes užjaučiame šių išpuolių, kurių tikslas – sunaikinti daugiatautę ir daug religijų išpažįstančią Indijos visuomenės prigimtį, aukas.

Keli kalbėję visiškai teisingai išskyrė smurtą, persekiojimą ir išpuolius, kurių taikiny s krikščionių bendruomenė apskritai, ir krikščionių bendruomenė būtent Orisoje. Mes ypač atidžiai stebėjome šiuos incidentus ir tikrai kalbėsime apie juos aukščiausiojo lygio susitikime. Tačiau, kaip N. Gill sakė, turime pateikti konstruktyvią kritiką ir būtinai pagirti drąsų Indijos ministro pirmininko, apibūdinusio šiuos įvykius kaip nacionalinę gėdą ir greitai pasiuntusio 3 000 policijos pareigūnų į Orisą, požiūrį, apie kurį kalbėjo keli pranešėjai. Mes išliekame giliai susirūpinę dėl išpuolių ir smurto, įvykdyto prieš skirtingo tikėjimo žmones, ypač krikščionių bendruomenes. Mes pasikartojame, kad kova su terorizmu turi vykti gerbiant teisinę valstybę ir tarptautinę teisę.

Dėl regioninio stabilumo klausimo, kurį kartu su kitais iškėlė E. Menéndez del Valle ir T. Berman – Europos Sąjunga pageidavo, kad padėtis Birmoje būtų įtraukta į aukščiausiojo lygio susitikimo darbotvarkę. Europos Sąjunga nori įtikinti visas Birmos kaimynes, kad jos suinteresuotos demokratine reforma ir taikiu pereinamuoju laikotarpiu. Mes aptarsime šią problemą su Indija ir kitomis šalimis. Taip pat norime matyti didesnę stabilumą ir viltį, kad derybos gali atnešti rezultatų dėl padėties Kašmyre bei Indijos ir Pakistano santykių.

Kalbant apie paminėtas socialines problemas, įskaitant vaikų darbą, apie kurį kalbėjo G. Kallenbach, Taryba taip pat dėl to susirūpinusi ir ne tik Indijos atžvilgiu. Deramės su mūsų Indijos partneriais dėl veiksmų plano, skirto išpareigojimų stiprinimui įmonių socialinės atsakomybės, tinkamo darbo ir pastangų kovoti su vaikų darbu srityje. Mes priėmėme nuostatas dėl pagrindinių darbo teisių kartu su Tarptautinės darbo organizacijos standartais – tai dalis mūsų delikačių derybų dėl prekybos ir investicijų susitarimų. Kaip sakiau, iš dalies pritariu N. Gill nuomonei, kuri man atrodo labai pasverta. Turime palaikyti visų teroristinių išpuolių aukas

ir kritikuoti Indiją, kai priemonės, kurių ji imasi, kad jiems pasipriešintų, mums atrodo nepakankamos, bet mes taip pat turime remti Indijos valdžios institucijas, kai jos imasi tinkamų veiksmų.

Dėl branduolinio bendradarbiavimo klausimu išsakytų pastabų norėčiau jums priminti, kad 2008 m. rugsėjo 6 d. Branduolinių medžiagų tiekėjų grupė sudarė susitarimą, kuriame buvo susitarta įtvirtinti suvaržymą, kad būtų galima kurti prekybos santykius su Indija civilinės branduolinės energetikos srityje, prižiūrint Tarptautinei atominės energijos agentūrai, su jos sutikimu ir laikantis jos nustatytų sąlygų. Taip pat pabrėžiu, kad Indija išpareigojo išplėsti savo moratoriumą dėl branduolinių bandymų ir kad nereikėtų painioti civilinių ir karinių programų.

Baigdamas pakartoju, kad Europos Sąjunga yra viena vystant tvirtą dialogą su visomis kylančiomis šalimis, dialogą, kuris kiekvienam partneriui taiko tuos pačius žmogaus teisių kriterijus su privalomu punktu visuose naujuose susitarimuose, pradedant 1995 m., kuris reikalauja gerbti tarptautinę teisę, ar ji yra Tarptautinio baudžiamojo teismo, Jungtinių Tautų politinių teisių konvencijų ar socialinių ir aplinkos apsaugos teisių taikymo pavidalo. Tai naudojama su visomis kylančiomis šalimis, įskaitant mūsų Indijos partnerius.

Margot Wallström, Komisijos pirmininko pavaduotoja. – Gerb. pirmininke, nariai, leiskite man vos ne telegramos pavidalu atsakyti į keletą jūsų išsamių klausimų ir pridurti porą dalykų.

Pirma, informacija, kuri, mano nuomone, svarbi visiems jums, dalyvaujantiems Indijos ir ES bendradarbiavimo klausime, susijusi su neseniai įvykusių potvynių Biharo valstijoje, kur Europos Komisija teikia pagalbą šios nelaimės aukoms. Kritiškai padėčiai palengvinti Komisija mobilizavo 2 mln. EUR, kad būtų patenkinti būtiniausi maisto, pastogės, vandens, sanitarinės ir medicininės pagalbos poreikiai. Visa tai buvo suteikiama tiek tiems, kurie buvo perkelti kitur, tiek tiems, kurie liko nelaimės paliestuose kaimuose. Pamaniau, svarbu, kad tai žinotumėte.

Buvo klausimas dėl civilinės aviacijos. Iš esmės, pasirašius horizontalų susitarimą aukščiausio lygio susitikime turi būti pasirašytas finansavimo susitarimas dėl naujos civilinės aviacijos bendradarbiavimo programos finansavimo 12,5 mln. EUR. Tai didžiausia Europos bendrijos finansavimo suma trečiajai šaliai aviacijos tikslais.

Norėčiau pasakyti keletą žodžių dėl klimato kaitos, nes, žinoma, esame suinteresuoti įtraukti Indiją į pasirengimą režimui po Kioto protokolo galiojimo pabaigos. Kaip žinote, priešingai nei Indija, laikomės nuomonės, kad su klimato kaita susijusios priemonės nėra nesuderinamos su ekonomikos vystymusi. Priešingai, jos gali padėti mums, ir mes raginame Indiją taip pat būti iniciatyvią artėjančioje Poznanės konferencijoje siekiant pasirengti laikotarpiui po Kioto protokolo pasibaigimo ir derybose dėl susitarimo Kopenhagoje. Turime priežasčių tikėtis, kad aukščiausio lygio susitikime bus priimta darbo programa dėl energetikos ir klimato kaitos, ir tai esminė mūsų bendradarbiavimo su Indija sudedamoji dalis.

Mes, žinoma, labai atidžiai stebime smurtą tarp bendruomenių Orisos valstijoje, kurį laikome smerktinu. Orisos klausimą iškėlėme vasario mėn. įvykusio paskutinio dialogo dėl žmogaus teisių metu, kuomet prašėme valdžios institucijų užkirsti kelią tokiam smurtui. Šį klausimą kėlėme ir su Indijos nacionaline žmogaus teisių komisija, ir Nacionaline mažumų komisija. Mes jį iškelsime ir šiame aukščiausio lygio susitikime ataskaitos, kurios prašėme iš Misijos vadovų Delyje, pagrindu.

Galiausiai dėl mūsų dialogo su Indija norėčiau pasakyti N. Gill, kad Komisija pasirengusi informuoti Parlamentą apie persvarstytame bendrame veiksmų plane nustatytus prioritetus. Mūsų Užsienio santykių departamentas rengia reguliarius susitikimus su visomis tiesiogiai Indijos reikaluose dalyvaujančiomis tarnybomis, į šiuos susitikimus visada kviečiamas ir Parlamento sekretoriato atstovas, tačiau, manau, svarbu tai pratęsti labai praktišku keliu.

Labai ačiū už šias diskusijas. Mes, aišku, perduosime Komisijai visas jūsų išsamias ir kompetentingas nuomones.

Pirmininkas. – Gavau šešis pasiūlymus dėl rezoliucijos⁽²⁾ pagal Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 2 dalį.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks trečiadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

⁽²⁾ Žr. protokolą.

Sylwester Chruszcz (NI), raštu. – (PL) Rengiantis ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimui, vyksiančiam rugsėjo 29 d. Marselyje, norėčiau atkreipti dėmesį į tam tikrus dramatiškus įvykius. Kalbu apie smurto prieš krikščionis bangą ir vienas paskui kitą sekančius krikščionių žudymus rugpjūčio mėn. Indijoje, būtent Orisoje. Europos Parlamentas turi griežtai pasmerkti tokius incidentus. Susirūpinimą kelia ir policijos elgesio klausimas vykstant religinių mažumų atstovų žudynėms. Norėčiau išreikšti savo didelį sielvartą ir susirūpinimą dėl išpuolių prieš krikščionis Orisoje, ypač Kandhamal rajone. Taip pat norėčiau pabrėžti būtinybę suteikti skubią pagalbą ir paramą aukoms.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), raštu. – (PL) Indija – svarbi Europos Sąjungos partnerė. Tiek politinė, tiek ekonomine prasme Indijos pasiekimai įspūdingi. Yra galimybių toliau gerinti santykius tarp Indijos ir Sąjungos. Tokie santykiai gali būti abiem pusėms naudingi. Tačiau, atrodo, yra rimta kliūtis Indijos ir mūsų savitarpio santykių vystymuisi, kliūtis, kuri gerokai sumažina Indijos potencialą. Mano nuomone, ši kliūtis yra šiuo metu Indijoje veikianti kastų sistema. Indijos valdžios institucijos privalo dėti daug pastangų, kad apvalytų Indijos visuomenę nuo neigiamų, iš tiesų, kartais tragiškų, šios sistemos padarinių. Tokiais atvejais teisėkūros veiksmų ir politinių deklaracijų nepakanka. Svarbu faktiškai keisti socialinius santykius ir nežmoniškas tradicijas. Tai nelengva užduotis ir negalima tikėtis žaibiškų rezultatų. Mūsų neturėtų atbaidyti ilgalaikio proceso perspektyva. Priešingai, turime remti Indijos pastangas šioje svarbioje iniciatyvoje. Tikiu, kad artėjantis ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimas padės susilpninti kastų sistemą Indijoje ir pagerinti žmogaus teisių ir piliečių teisių standartus didžiausioje pasaulio demokratinėje valstybėje.

PIRMININKAVO: L. COCILOVO

Pirmininko pavaduotojas

6. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. – Toliau darbotvarkėje – balsuoti skirtas laikas.

(Dėl rezultato ir kitų balsavimo aplinkybių: žr. protokolą)

6.1. Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių 121 straipsnio pakeitimas (A6-0324/2008, Costas Botopoulos) (balsavimas)

6.2. Perėjimas į antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą (SIS II) (sprendimas) (A6-0351/2008, Carlos Coelho) (balsavimas)

6.3. Perėjimas į antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą (SIS II) (reglamentas) (A6-0352/2008, Carlos Coelho) (balsavimas)

6.4. Bendrijos laivų eismo stebėsenos ir informacijos sistema (A6-0334/2008, Dirk Sterckx) (balsavimas)

6.5. Avarijų jūrų transporto sektoriuje tyrimai (A6-0332/2008, Jaromír Kohlíček) (balsavimas)

6.6. Keleivių vežėjų jūra atsakomybė avarijų atveju (A6-0333/2008, Paolo Costa) (balsavimas)

6.7. Uosto valstybės kontrolė (nauja redakcija) (A6-0335/2008, Dominique Vlasto) (balsavimas)

6.8. Laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų bei atitinkamos jūrų administracijų veiklos bendrosios taisyklės (nauja redakcija) (A6-0331/2008, Luis de Grandes Pascual) (balsavimas)

6.9. Laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijos bendrosios taisyklės ir standartai (nauja redakcija) (A6-0330/2008, Luis de Grandes Pascual) (balsavimas)

6.10. Elektroninių ryšių tinklai ir paslaugos (A6-0321/2008, Catherine Trautmann) (balsavimas)

Komisijos pozicija dėl Parlamento pakeitimų

C. Trautmann pranešimas (A6-0321/2008)

Komisija pritaria:

- 12, 16, 19, 24, 32, 39 pakeitimams (dėl konstatuojamųjų dalių)
- 40, 41, 42, 45, 56, 58, 59, 60, 61, 79, 84, 89, 92, 96, 99, 105, 111, 112, 113, 115, 116, 117, 124 pakeitimams (dėl straipsnių)
- 136 plenariniame pakeitimui.

Komisija iš esmės arba iš dalies pritaria:

- 2, 5, 6, 7, 14, 15, 17, 26, 27, 31, 35, 36, 37, 38 pakeitimams (dėl konstatuojamųjų dalių)
- 43, 44, 46, 48, 52, 53, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 85, 86, 91, 95, 98, 100, 101, 102, 103, 106, 107, 108, 121, 123, 125 pakeitimams (dėl straipsnių)
- 128, 132, 134 plenariniams pakeitimams

Komisija atmeta:

- 1, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 13, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 28, 29, 30, 33, 34 pakeitimus (dėl konstatuojamųjų dalių)
- 47, 49, 50, 51, 54, 55, 57, 73, 76, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 87, 88, 90, 93, 94, 97, 104, 109, 110, 114, 118, 119, 120, 122 pakeitimus (dėl straipsnių)
- 126, 127, 129, 130, 131, 133, 135, 137, 138, 139, 141, 142, 143 plenarinius pakeitimus

– *Prieš balsavimą:*

Catherine Trautmann, pranešėja. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, netrukus balsuosime dėl Telekomunikacijų paketo – vieno iš sunkiausių Parlamento kadencijos pabaigos laikotarpio pasiūlymų.

Mano kolegos pranešėjai P. del Castillo Vera ir M. Harbour ir aš glaudžiai kartu dirbome, kad pasiektume nuoseklų ir veiksmingą pasiūlymą galutiniams šių direktyvų naudotojams, būtent Komisijai ir reguliuotojams. Ji palanki ir vertinga tiems, kurie siekia teisinio tikrumo, investicijų skatinimo ir dinamiškos bei subalansuotos rinkos, tai yra, operatoriams ir jų darbuotojams, taip pat pagrindiniams daugybės paslaugų ir kokybės už sąžiningą bei prieinamą kainą gavėjams – vartotojams.

Mes visi – pranešėjai, nuomonės referentai ir šešėliniai pranešėjai – buvime vieningi dėl šių tikslų, todėl sugebėjome pasiekti vieningą kompromisą, kurį liudija keli pakeitimai, dėl kurių turime balsuoti.

Norėčiau išreikšti savo didelį dėkingumą visiems pranešėjams, atsakingų komitetų pirmininkams ir komitetams, kurių nuomonės teiravomės, jų sekretoriatams ir visoms politinėms frakcijoms. Taip pat noriu padėkoti kolegoms, kurie parodė susidomėjimą šiuo reikalu ir prisidėjo prie mūsų darbo. Dabar raginu savo kolegas narius palaikyti savo pranešėjus ir nuomonės referentus savo balsais ir suteikti jiems aiškų ir ryžtingą mandatą toliau kitam bendro sprendimo laikotarpiui.

Galiausiai tikiuosi, kad Komisija ir Taryba teigiamai reaguos į Parlamento pataisytą paketo variantą, kuris nors ir yra Komisijos pirminės vizijos alternatyva daugeliu atžvilgių, vis dėlto atspindi daug dalykų, dėl kurių trys mūsų institucijos sutaria.

– *Prieš balsavimą dėl 132 pakeitimo:*

Ruth Hieronymi (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, dėl 132 pakeitimo – pasirašančiųjų vardu noriu atsisakyti šio pakeitimo, kadangi, deja, mūsų pastangos šiuose Rūmuose pasiekti kompromisą, sustiprinantį autorių teisę, buvo nesėkmingos.

– Prieš balsavimą dėl 138 pakeitimo:

Catherine Trautmann, pranešėja. – (FR) Gerb. pirmininke, turime santykinai sudėtingą sprendimą 138 pakeitimo atžvilgiu, dėl kurio buvo pateiktos trys paraiškos dėl lygaus balsų pasiskirstymo. Aš asmeniškai pateikiau žodinį pirmosios pakeitimo dalies pakeitimą, kuris įtrauktas į balsavimo sąrašą ir skamba taip: „taikant principą, kad negali būti jokių apribojimų pagrindinėms galutinių naudotojų teisėms ir laisvėms“. Tai pirmasis žodinis pakeitimas. Nuo tada mes ieškome politinėms frakcijoms priimtino sprendimo dėl trečios pakeitimo dalies.

Todėl siūlau naują žodinį pakeitimą, kurį palaiko pasirašantieji, įskaitant Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pirmininkę A. Niebler, ir kiti, kuris skambėtų taip: „išskyrus atvejus, kai atsiranda grėsmė visuomenės saugumui, kur sprendimas gali būti priimtas vėliau“. Tai pakeistų trečiąją dalį ir daug ką paaiškintų, kadangi G. Bono pasiūlyta trečia dalis yra neaiški, kur kalbama apie išimtį. Su šiuo paaiškinimu mūsų pakeitimas yra aiškus ir priimtinas. Beje, ponios R. Hieronymi naudai tai neturi nieko bendra su intelektine nuosavybe, kaip ji sakė.

(Žodiniam pakeitimui pritarta)

7. Oficialus pasveikinimas

Pirmininkas. – Balsuoti skirtas laikas labai trumpam sustabdomas, kol sutinkame Libano parlamentinę delegaciją, kuri stebi mūsų darbą ir kurią, žinoma, norime šiltai pasveikinti.

Delegacija iš Libano parlamento, kuriai vadovauja Boutros Harb, lankosi Europos Parlamente vykstant mūsų tarpparlamentiniams susitikimams. Leiskite man pabrėžti, kokių svarbiu laikome šį vizitą po sudėtingų Libano patirtų metų dėl penkiolika metų trukusio pilietinio karo, po kurio sekė okupacija, ir neseniai vykusio karo, kuris įsisiautėjo 2006 m. vasarą, ir valstybės institucijų paralyžiaus. Mums ypač malonu priimti delegaciją tuo metu, kai gerokai pagerėjo politinė padėtis Libane ir visame regione, ypač po Dohos susitarimo ir respublikos prezidento rinkimų.

Tikimės, kad su nauju rinkimų įstatymu, už kurį bus balsuojama per kelias kitas dienas, kitais metais suplanuoti įstatymų leidžiamosios valdžios rinkimai vyks geriausiomis sąlygomis ir duos šviežią impulsą Libano demokratijai, kurią Europos Parlamentas visapusiškai palaiko. Todėl Europos Parlamento vardu norėčiau pasveikinti delegacijos narius, tikėdamasis, kad diskusijos, kuriose jie dalyvaus Europos Parlamente, bus ypač produktyvios. Dar kartą dėkoju delegacijai.

8. Balsuoti skirtas laikas (tęsinys)

Pirmininkas. – Toliau darbotvarkėje – pratęsimas balsuoti skirtas laikas.

8.1. Europos elektroninių ryšių rinkos institucija (A6-0316/2008, Pilar del Castillo Vera) (balsavimas)

Komisijos pozicija dėl Parlamento pakeitimų

P. del Castillo Vera pranešimas (A6-0316/2008)

Komisija pritaria:

- 6, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 20, 21, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 42, 43, 44 pakeitimams (dėl konstatuojamųjų dalių)

- 47, 48, 50, 54, 57, 59, 62, 66, 68, 73, 77, 78, 79, 91, 92, 94, 97, 98, 100, 103, 104, 105, 106, 115, 117, 125, 133, 136, 140, 141, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 153, 156, 163, 166 pakeitimams (dėl straipsnių)

Komisija iš esmės arba iš dalies pritaria:

- 12, 17, 22, 32 pakeitimams (dėl konstatuojamųjų dalių)

- 49, 53, 60, 61, 63, 64, 65, 69, 70, 81, 83, 85, 87, 88, 89, 93, 99, 101, 102, 107, 126, 131, 152, 159, 160, 161 pakeitimams (dėl straipsnių)

- 168 plenariniam pakeitimui

Komisija atmeta:

- 4, 5, 7, 13, 16, 18, 19, 24, 37, 38, 39, 40, 41, 45, 46 pakeitimus (dėl konstatuojamųjų dalių)

- 51, 52, 55, 56, 58, 67, 71, 72, 74, 75, 76, 80, 82, 84, 86, 90, 95, 96, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 127, 128, 129, 130, 132, 134, 135, 137, 138, 139, 142, 148, 150, 151, 154, 155, 157, 158, 162, 164, 165, 167 pakeitimus (dėl straipsnių)

– *Prieš balsavimą:*

Pilar del Castillo Vera, *pranešėja*. – (ES) Gerb. pirmininke, ilgai nekalbėsiu, nes žinau, kad mus spaudžia laikas. Tačiau aš taip pat noriu padėkoti visiems, kurie dirbo su šiuo pranešimu, ir pabrėžti vieną labai svarbų momentą – tai, ką Parlamentas šiandien pateikia dėl elektroninių ryšių sektoriaus įstatymų apžvalgos, kaip jau pareiškė Catherine Trautmann, yra visiškai suderinta ir, manome, kad bus labai teigiama šios rinkos vystymo prasme. Dabar prasidedančios derybos turi prieiti prie pabaigos šios Parlamento kadencijos metu. Todėl manau, kad tai lemiama sektoriui.

8.2. Kaip pasinaudoti visais skaitmeninio dividendo privalumais Europoje. Bendras požiūris į radijo dažnių, atlaisvinamų pereinant prie skaitmeninio transliavimo, spektrą (A6-0305/2008, Patrizia Toia) (balsavimas)

PIRMININKAVO: H.G. PÖTTERING

Pirmininkas

9. Iškilmingas posėdis ekumeninio patriarcho Baltramiejaus I garbei

Pirmininkas. – Jūsų Šventenybe, Patriarche Baltramiejau, didelė garbė pasveikinti jus šiame iškilmingame Europos Parlamento posėdyje 2008 metais – Europos kultūrų dialogo metais. Pirmasis svečias, kuris sausio mėn. kreipėsi į Europos Parlamentą Europos kultūrų dialogo metų proga, buvo Didysis muftijus iš Damasko. Jis iš Sirijos ir kreipėsi į mus, kaip taikaus islamo pasiuntinys.

Jūsų Šventenybe, jūs atstovaujate krikščionių tikėjimui, o vyriausiasis rabinas Jonathan Sacks kreipėsi į Europos Parlamentą Strasbūre lapkričio mėn. kaip žydų tikėjimo atstovas.

Šių trijų tikėjimų žmonės – krikščionybės, judaizmo ir islamo – per amžius gyveno greta. Deja, šis sambūvis ne visada buvo taikus. Net šiandien Artimuosiuose Rytuose ir kitur esama įtampų paženklintų sričių tarp šių bendruomenių.

Mes Europos Parlamente palaikome visas pastangas skatinti taikų religijų ir kultūrų sambūvį Artimuosiuose Rytuose ir bet kur kitur pasaulyje. Artimuosiuose Rytuose taip pat yra religinės tolerancijos ir draugiškų santykių tarp skirtingo tikėjimo žmonių pavyzdžių. Kai neseniai lankiausi Sirijoje, turėjau progą susitikti su įvairių tikėjimų dvasiniais lyderiais, ir jie užtikrino mane, kad jų šalyje egzistuoja geri santykiai, palaikantys dialogą tarp religijų ir kultūrų.

Europos Sąjunga – tai vertybėmis pagrįsta bendruomenė, o svarbiausia iš jų – prigimtinis kiekvieno žmogaus orumas. Šiuo atžvilgiu pagarba religijų laisvei yra esminė žmogaus orumo dalis ir gerokai viršija valstybės valdžios institucijų pasitelkiamas galias. Bažnyčios ir valstybės atskyrimas, kurį mes taip didžiai gerbiame, yra religinių bendruomenių laisvės garantas tvarkyti savo vidaus reikalus ir išorės santykius. Šie principai yra dar kartą patvirtinti Lisabonos sutartyje, kurios įsigaliojimą siekiame užtikrinti.

Ekumeninis Konstantinopolio patriarchatas su buveine Phanar Stambule buvo įkurtas 4-ajame amžiuje ir yra svarbus dvasinis centras 300 mln. viso pasaulio stačiatikių krikščionių. Phanar reiškia „švyturys“, ir jūs, Jūsų Šventenybe, visada buvote susitaikymo ir taikos švyturys tikintiesiems stačiatikių pasaulyje ir už jo ribų.

Dėl naujausios Europos Sąjungos plėtros prie ES prisijungė šalių, kuriose stačiatikiai sudaro daugumą, pvz., Kipras, Bulgarija ir Rumunija, o Graikija yra narė nuo 1981 m. Velionis popiežius Jonas Paulius II, kuris kreipėsi į Parlamentą 1988 m., tai apibūdindamas pavartojo metaforą, kad susivienijusi Europa vėl kvėpuoja abiem plaučiais. Mes šiandien galime vėl pavartoti šią metaforą, kad apibūdintume išsiplėtusios ES turtingumą dėl skirtingų Rytų ir Vakarų krikščionybės atšakų.

Jūsų Šventenybe, dėkojame jums, kad atvykote. Jūs vienas iš nedaugelio asmenų, kuris kreipiasi į Europos Parlamentą antrą kartą. Jūs buvote čia 1994 m. ir jūs pagerbiate mus kitu kreipimusi Europos kultūrų dialogo metų proga. Nekantraujame išgirsti jūsų kalbą.

Norėčiau jus pakviesti kreiptis į Europos Parlamentą. Ačiū.

(Plojimai)

Jo Šventenybė ekumeninis patriarchas Baltramiejus I. – Jūsų Ekscelencija gerb. Europos Parlamento pirmininke, Jūsų Ekscelencijos, Europos Parlamento nariai, svečiai, brangūs draugai, pirmiausia, mes perduodame jums sveikinimus iš Ekumeninio Konstantinopolio patriarchato, įsikūrusio prieš daug daug amžių mieste, kuris šiandien vadinamas Stambulu, – kupinus pagarbos sveikinimus. Mes ypač reiškiamo savo dėkingumą mūsų senam draugui – Jo Ekscelencijai Hansui-Gertui Pötteringui, Europos Parlamento pirmininkui. Taip pat reiškiamo nuoširdžiausią dėkingumą už ypatingą garbę antrą kartą kalbėti plenariniame Europos Parlamento posėdyje (kaip pirmininkas jau minėjo), ypač šia proga, skirta Europos kultūrų dialogo metams.

Kaip grynai dvasinė institucija, mūsų Ekumeninis patriarchatas vadovaujasi tikrai globaliu postulatu, kuris siekia pakelti ir praplėsti žmonių giminės sąmoningumą – suteikti supratimą, kad mes visi gyvename tame pačiame name. Elementariausia prasme tai žodžio „ekumeninis“ reikšmė – nes „*oikoumene*“ yra apgyvendintas pasaulis – žemė suprantama kaip namas, kuriame gyvena visi žmonės, giminės, gentys ir kalbos.

Kaip gerai žinoma, mūsų religinės institucijos ištakos glūdi Ašiniame amžiuje, giliai krikščioniškame tikėjime – su ankstyviausiais Jėzaus Kristaus pasekėjais. Kadangi mūsų Vyskupija – mūsų pradinis centras – dalijosi krikščioniškos Romos imperijos centru ir sostine, tapo žinoma kaip „ekumeninė“ su tam tikromis privilegijomis ir atsakomybėmis, kurias turi iki šių dienų. Viena iš pagrindinių jos atsakomybių buvo nešti atperkamąją Evangelijos žinią į pasaulį už Romos imperijos ribų. Prieš tyrimų amžių, dauguma civilizacijų laikėsi požiūrio, kad pasaulis susideda iš dviejų dalių – „vidaus“ ir „išorės“. Pasaulis buvo padalytas į dvi dalis – civilizacijos pusrutulį ir barbarizmo pusrutulį. Šioje istorijoje mes matome liūdnas žmonių atitolimo vienas nuo kito pasekmes.

Šiandien, kai turime technologines priemones peržengti mūsų pačių kultūrinės savimonės horizonto ribas, mes vis dėlto ir toliau esame baisių žmogaus fragmentacijos pasekmių liudytojai. Tribalizmas, fundamentalizmas ir filetizmas – kuris yra kraštutinis nacionalizmas nepaisant kito teisių – prisideda prie besitęsiančių žiaurumų, kurie priverčia sustoti ir susimąstyti apie mūsų tvirtinimus, kad pirmiausia esame civilizuoti.

Ir vis dėlto net esant prekybos, migracijos ir žmonių ekspansijos srovėms, religiniams perversmams ir atgimimams bei dideliems geopolitiniams judėjimams, nelankstaus ir monolitinio praeitų amžių savęs supratimo dekonstrukcija iki šiol turi rasti pastovų uostą. Ekumeninis patriarchatas skrodė šių amžių bangas, plukdydamas laivą per istorijos audras ir stilius. Dvidešimt amžių – per Pax Romana, Pax Christiana, Pax Islamica, Pax Ottomanica (visas epochas, paženklintas tarpkultūrine kova, konfliktu ir atviru karu) – Ekumeninis patriarchatas nešė švyturį už žmonių giminę ir krikščionių bažnyčią. Būtent iš mūsų patirties gelmių ant šių gilių istorijos vandenų mes siūlome šiuolaikiniam pasauliui nesenstančią amžinos žmogiškosios vertybės žinią.

Šiandien ekumeninis mūsų patriarchato akiratis išsiplečia toli už fizinio buvimo ribų Europos ir Azijos susikirtimo taške, tame pačiame mieste, kuriame gyvenome septyniolika amžių nuo jo įsteigimo. Nors nedidelė, tačiau įvairi mūsų patirtis atvedė mus šiandien priešais šio rugpjūčio mėn. asamblėją tam, kad pasidalytume iš šios patirties dėl dialogo tarp kultūrų būtinybės dydžiu ir dabar labai reikalingu idealu šiuolaikiniam pasauliui.

Kaip jūs patys sakėte šios labiausiai gerbiamos institucijos žodžiais: „Vykdant Europos projektą svarbu numatyti kultūrų dialogui ir piliečių dialogui skirtas priemones, kad būtų didinama pagarba kultūrų įvairovei ir stiprinamas sugebėjimas gyventi sudėtingoje aplinkoje mūsų visuomenėje ir įvairių kultūrinių identitetų ir įsitikinimų sambūvio sąlygomis.“ (Sprendimas Nr. 1983/2006/EB), ir mes pagarbiai papildytume šį kilnų

teiginį, kaip tai padarėme praeitais metais, kalbėdami Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos plenariniame posėdyje Strasbūre: „Dialogas pirmiausia yra būtinas todėl, kad jis žmogui įgimtas“.

Tai pagrindinis pranešimas, kurį šiandien siūlome jums svarstyti – kad kultūrų dialogas yra žmogiškumo esmė, nes nė viena žmonijos kultūra neapima visos žmonijos. Be tokio dialogo žmonių tarpusavio skirtumai sumažėja iki įsikūnijimo į „kitus“ ir veda prie išnaudojimo, konflikto ar persekiojimo – didelio masto žmonijos savizudybės, nes galiausiai visi mes esame viena žmonija. Mūsų skirtumai paskatina mus pažinti vienas kitą remiantis dialogu, atsiranda abipusis supratimas ir vertinimas – arba netgi meilė.

Per pastaruosius penkiasdešimt metų mūsų žmonių giminė išgyveno technologinių pasiekimų šuolius, apie kuriuos nė nesapnavo mūsų protėviai. Daugelis tikėjo, kad šie pasiekimai nuties tiltą tarp skirtumų, kurie ardo žmonijos būklę. Tarytum mūsų pasiekimai suteikė mums galios įveikti mūsų moralinės ir – galėtume pasakyti – mūsų dvasinės būklės realijas. Vis dėlto, nepaisant visos įmanomos naudos ir technologinių įgūdžių, – įgūdžių, kurie, atrodo, pralengia mūsų antropologinį protą, – mes vis dar matome visuotines nelaimes: badą, troškulį, karą, persekiojimą, neteisę, suplanuotą skurdą, nepakantumą, fanatizmą ir išankstinių nusistatymą.

Šio ciklo, kurio, rodos, neįmanoma sustabdyti, metu negalime neįvertinti „Europos projekto“ reikšmės. Tai vienas iš Europos Sąjungos skiriamųjų požymių, kuriam pavyko paskatinti savitarpį, taikų ir veiksmingą tautinių valstybių, kurios mažiau kaip prieš septyniasdešimt metų buvo įsivėlusios į kruviną konfliktą, kuris galėjo amžiams sunaikinti Europos palikimą, sambūvį.

Čia, šioje didelėje Europos Parlamento asamblėjos salėje, jūs siekiate padaryti įmanomus santykius tarp valstybių ir politinių realijų, kurie daro įmanomą susitaikymą tarp asmenų. Taigi, jūs pripažinate dialogo tarp kultūrų svarbą, ypač tokiu Europos istorijos metu, kuomet kiekvienoje šalyje ir palei kiekvienos visuomenės ribas vyksta pasikeitimai. Didžiulės konfliktų, ekonominio saugumo ir galimybių potvynio ir atoslūgio jėgos paskleidė gyventojus po visą pasaulį. Taigi neišvengiamai skirtingos kultūrinės, etninės, religinės ir tautinės kilmės asmenys atsidūrė labai arti. Kai kuriais atvejais tie patys gyventojai vengia didesnės visumos ir atsiskiria nuo dominuojančios visuomenės. Tačiau bet kokių atvejų, kai dalyvaujame dialoge, tai negali būti paprastas akademinis veiksmas abipusiam dėkingumui.

Kad dialogas būtų veiksmingas, kad iš esmės pakeistų žmones, jis negali būti vykdomas „subjekto“ ir „objekto“ pagrindu. „Kito“ vertė turi būti absoliuti – be įkūnijimo; taip, kad kiekviena šalis būtų suvokiama visa savo būtimi.

Stačiatikiams krikščionims ikona, arba atvaizdas, yra ne tik kaip aukščiausias žmogaus estetinio laimėjimo ženklas, bet ir kaip materialus amžinos tiesos priminimas. Kaip ir kiekviename paveiksle, – religiniame ar ne, ir nepaisant menininko talento, – objektas yra dvimatis. Tačiau ortodoksams krikščionims ikona nėra paprastas religinis piešinys – ir iš esmės ji nėra religinis objektas. Iš tikrųjų, tai objektas, su kuriuo į jį žiūrintysis, maldininkas, įeina į bežodį dialogą per regos pojūtį. Ortodoksui krikščioniui susidūrimas su ikona yra komunijos aktas su ikonoje pavaizduotu asmeniu. Kiek dar mūsų susidūrimai su gyvomis ikonomis – asmenimis, sukurtais pagal Dievo įvaizdį ir panašumą – turi būti komunijos aktai!

Kad mūsų dialogas taptų kažkuo daugiau nei paprastais kultūriniais mainais, turi būti gilesnis absoliučios tarpusavio priklausomybės supratimas – ne tik valstybių, politikos bei ekonomikos veikėjų, bet ir kiekvieno žmogaus su kiekvienu kitu žmogumi. Ir toks įvertinimas turi būti padarytas nepaisant jokių rasės, religijos, kalbos, etninės ar tautinės kilmės ar bet kokių kitų etalonų, kuriais save identifikuojame, taip pat savo tapatybės bendrumo. Ir kaip milijardiniame pasaulyje įmanomas toks tarpusavio susietumas?

Iš tikrųjų, nėra įmanomo būdo susijungti su kiekvienu žmogumi – tai savybė, kurią priskirtume Dievui. Tačiau yra būdas suprasti visatą, kurioje visi kartu gyvename – egzistencijos plotmę, aprėpiančią kiekvieno žmogaus realybę – ekosferą, kur telpame mes visi.

Tokiu būdu būtent Ekumeninis patriarchatas – laikydamasis mūsų pačių atsakomybės už namus, pasaulio *oikos* ir visų jame gyvenančių jausmo – dešimtmečiais gynė aplinkos pagrindą, kreipdamas dėmesį į ekologines krizes visame pasaulyje. Ir mes dalyvaujame šiame dvasiniame darbe be jokio egoizmo. Kaip jūs gerai žinote, mūsų patriarchatas nėra „tautinė bažnyčia“, labiau fundamentinė kanoninė Evangelijos pranešimo ekumeninių dimensijų išraiška ir fundamentinė kanoninė jos analogiškos atsakomybės Bažnyčios gyvenime išraiška. Tai gilesnė priežastis, kodėl Bažnyčios tėvai ir tarybos davė jam vardą „Ekumeninis“. Atsidavusi Konstantinopolio bažnyčios globa peržengia bet kokio lingvistinio, kultūrinio, etninio ir net religinio apibrėžimo ribas, nes ji siekia tarnauti visiems žmonėms. Nors tvirtai išsiskiria konkrečioje istorijoje, – kaip ir bet kuri kita institucija, – Ekumeninis patriarchatas amžinoje savo tarnavimo misijoje per 1 700 metų peržengia istorines kategorijas.

Tarnaudami aplinkai iki šiol parėmėme septynis mokslinius simpoziumus, kurie suburia daugybę disciplinų. Mūsų iniciatyvos pradžia išaugo saloje, kuri davė žmonijai Apokalipsę, Apsireiškimo knygą – šventoje Patmos saloje Egėjo jūroje. Būtent Egėje 1995 m. mes pradėjome ambicingą naujų mokslo žinių apie vandenynus su dvasiniu pasaulio religijų požiūriu į vandenį, ypač pasaulio vandenynus, integravimo programą. Nuo Patmos 1995 m. perskrodėme Dunojų, Adrijos jūrą, Baltijos jūrą, Amazonę, Arkties vandenyną (praeitų metų rugsėjo mėn.) ir dabar ruošiamės plaukti Nilu Egipte ir Misisipės upe Jungtinėse Valstijose, abu įvykiai kitamet.

Mes siekiame ne tik besitęsiančio dialogo, naudingo praktinėms reikmėms, bet ir dialogo, keliančio žmogaus sąmoningumą. Siekdami rasti atsakymus į ekologines problemas ir krizes, mes taip pat padedame dalyviams suvokti, kad jie priklauso ir yra susiję su didesne visuma. Siekiame priimti žmogaus egzistavimo ekosferą ne kaip objektą, kurį reikia kontroliuoti, o kaip kovos draugą augimo ir tobulėjimo kelyje. Kaip apaštalas Paulius, kurio 2 000 metų palikimą šiemet švenčia stačiatikių ir Romos katalikų bažnyčios, sako viename iš savo žymių laišku, laiške romėnams: „Nes mes žinome, kad iki šiol visa visata kenčia nuo mūsų ir dalijasi mūsų gimdymo kančias.“

Kiekviena šios planetos ekosistema yra lyg tauta – iš esmės apribota vieta. Estuarija nėra tundra, kaip ir savana nėra dykuma. Bet kaip kiekviena kultūra, kiekviena ekosistema turės poveikį, einantį toli už jos natūralių – kultūrų atveju nacionalinių – ribų. Ir kai suprantame, kad kiekviena ekosistema yra ypatingos ekosferos dalis, kurioje gyvena kiekviena gyvybė, užpildanti pasaulį, tuomet suvokiame tarpusavio sąsajas, galingą viso gyvenimo komuniją ir mūsų tikrą tarpusavio priklausomybę vienas nuo kito. Be tokio supratimo einame prie natūralios aplinkos naikinimo, vienos ekosferos, kuri palaiko visą žmonių egzistavimą, susinaikinimo.

Štai taip atsidūrėme šiandien prieš jus, pabrėždami šiuos Dialogo tarp kultūrų metus, atnešdami paraboles iš gamtos pasaulio, kad patvirtintume jūsų transcendentines žmogiškas vertybes. Kaip institucija, Ekumeninis patriarchatas per amžius gyveno kaip santykinai maža ekosistema daug didesnėje kultūroje. Iš šios didelės patirties leiskite mums pasiūlyti svarbiausią praktinę savybę, kuri sudarytų sąlygas tarpkultūrinio dialogo sėkmei.

Pirmiausia ir svarbiausia, kiekvienoje daugumoje turi būti gerbiamos mažumos teisės. Kai ir kur mažumos teisės bus gerbiamos, visuomenė didžiąja dalimi bus teisinga ir tolerantiška. Bet kurioje kultūroje vienas segmentas visada dominuos – dominavimas parentas rase, religija ar bet kuria kita kategorija. Mūsų įvairialypiame pasaulyje segmentacija yra neišvengiama. Tačiau turime pažaboti fragmentaciją! Visuomenės, grįstos atskirtimi ir represijomis, negali ilgai išgyventi. Arba, kaip dieviškasis taikos karalius Jėzus Kristus pasakė: „Kiekviena susiskaldžiusi karalystė susinaikina; ir nestovės pasidaliję miestai ir namai.“

Mūsų patarimas visiems – pripažinti, kad tik kai priimsime bendro buvimo pilnatvę žmonijos egzistavimo ekosferoje, galėsime pripažinti mus supančiųjų „kitoniškumą“ – daugumos ar mažumos – su tikru žmonių giminės artimumo pojūčiu. Tada nepažįstamo žmogaus nelaikysime pašaliečiu, laikysime žmonių giminės, Dievo šeimos broliu ar seseria. Šv. Paulius, kreipdamasis į atėniečius pirmajame amžiuje, gana išraiškingai ir glaustai dėsto apie žmogiškuosius santykius ir broliją.

Didžiosios religijos, kaip ir Europos projektas, gali būti jėga, kuri peržengia nacionalizmo ribas ir gali peržengti net nihilizmą ir fundamentalizmą, sutelkdamos savo tikinčiuosius prie to, kas vienija mus kaip žmones, ir skatindamos dialogą apie tai, kas mus skiria. Štai, kodėl Europai reikia įtraukti Turkiją į savo projektą, o Turkijai – plėtoti kultūrų dialogą ir toleranciją, kad būtų priimta į Europos projektą. Europa neturi laikyti svetima jokios religijos, kuri toleruoja ir gerbia kitas.

Mūsų šalį, Turkiją, suvokiame kaip naują ekonomikos ir prekybos partnerę, bet kartu nedrįstame priimti musulmonų dominuojamos šalies kaip lygios. Ir vis dėlto Europoje gyvena milijonai musulmonų, kurie čia atvažiavo iš įvairių šalių ir dėl įvairių priežasčių. Lygiai taip pat Europoje būtų pilna žydų, jei nebūtų buvę Antrojo pasaulinio karo baisumų.

Iš tikrųjų, Europa turi susitikti ne tik su ne krikščionimis, bet ir krikščionimis, kurie nepatenka į katalikų ar protestantų kategorijas. Stačiatikių bažnyčios atgimimas Rytų Europoje nuo geležinės uždangos žlugimo iš tiesų buvo pasaulio stebuklas. Rytų Europos segmentacija privedė prie fragmentacijos daugelyje vietų. Ne tik centras nelaiko; tai sunkiai pastebima. Per šį procesą, kuomet tautinės valstybės siekia atsikurti, pakilo stačiatikių krikščionių tikėjimas, net virš ekonominių rodiklių, į naują statusą, kurio nebuvo galima numatyti net prieš dvidešimt metų.

Vienas iš pagrindinių Ekumeninio patriarchato vaidmenų – padėti augimo ir plėtros procese, kuris vyksta tradicinėse stačiatikių šalyse, išlaikant kanoninės normos viso pasaulio stačiatikių bažnyčiai tempą daugiau

nei ketvirčiui milijardo žmonių visame pasaulyje. Dabar norime jus informuoti, brangūs draugai, kad spalio mėn. – kitą mėnesį – mūsų kvietimu Stambule susitiks visi stačiatikių patriarchatų ir autokefaliųjų bažnyčių vadovai aptarti mūsų bendrų problemų ir sustiprinti visų stačiatikių vieningumą ir bendradarbiavimą. Tuo pat metu mes kartu paminėsime du tūkstančius metų nuo šv. Pauliaus, Tautų apaštalo, gimimo.

Šiuo metu mieste (Stambule) išgyvename didelį džiaugsmą ir entuziazmą, kadangi visi ruošiamės jo, kaip 2010 m. Europos kultūros sostinės, minėjimui. Miestas, kuris turi ilgą istoriją, buvo žmonių susibūrimų kryžkelė ir tarnavo kaip įvairių religijų ir kultūrų sambūvio vieta. Šią pastarąją savaitę dalyvavome oficialiuose pusryčiuose pas Turkijos ministrą pirmininką Ispanijos ministro pirmininko garbei. Kaip visuomenei žinoma, abu yra Jungtinių Tautų globojamo Civilizacijų aljanso rėmėjai. Girdėjome jų nuostabias kalbas, kurios derėjo su diachroniška, tolerantiška mūsų miesto dvasia.

O dabar, brangūs draugai, leiskite mums pabaigti prancūzų kalba, kad pagerbtume pirmininkaujančią Prancūziją ir dėl to, kad šią savaitę jūs minite Europos kalbų dieną, man rodos, kitą penktadienį.

Jo Ekscelencija, Europos Parlamento ponios ir ponai, Ekumeninis patriarchatas dar kartą patvirtina savo troškimą padaryti viską, kas jo galioje, įnešant indėlį į Europos Sąjungos taiką ir gerovę. Mes pasirenge prisijungti prie jūsų kituose konstruktyviuose dialoguose kaip šiandieninis ir įsiklausysime į šių dienų problemas.

Būtent šia dvasia pastaruosius 25 m. mūsų patriarchatas plėtojo ir puoselėjo reikšmingą dialogą su islamu ir judaizmu. Surengėme daug dvišalių ir daugiašalių susitikimų. Lapkričio pradžioje Atėnuose susitiksime 12 kartą atnaujinti mūsų akademinį dialogą su islamu.

Kartu su šiais dialogais tęsiame savo teologinius pokalbius su Romos katalikų, Anglikonų, Liuteronų ir Reformatų bažnyčiomis ir senosiomis Rytų bažnyčiomis: armėnų, koptų ir kt. Spalio mėn. pabaigoje popiežiaus kvietimu turėsime progą, netgi privilegiją, kalbėti 12-ojoje eilinėje Pasaulio vyskupų sinodo asamblėjoje Vatikane.

Tai turi parodyti, kad Ekumeninis patriarchatas yra ypač aktyvus ekumeninio dialogo srityje ir siekia įnešti savo indėlį į geresnį žmonių tarpusavio supratimą, susitaikymą, taiką, solidarumą ir pastangas kovoti su fanatizmu, neapykanta ir visomis blogio formomis.

Norėtume padėkoti jums už šią unikalią galimybę kalbėti jūsų asamblėjoje antrą kartą ir prašome begalinio Dievo palaiminimo už visus jūsų teisingus žingsnius.

Leiskite man iš šios žymios tribūnos pareikšti savo geriausius linkėjimus viso pasaulio musulmonams artėjančios didelės Ramadano šventės proga, taip pat viso pasaulio žydams Roš Hašana šventės išvakarėse. Mes visi broliai ir seserys, to paties dangiškojo Tėvo vaikai ir šioje nuostabioje planetoje, už kurią visi esame atsakingi, yra vietos kiekvienam, bet nėra vietos karui ar tiems, kurie žudo vieni kitus.

Dar kartą dėkojame visiems iš visos širdies už tai, kad suteikėte mums didžią garbę ir privilegiją kreiptis į jus šiandien.

(Griausmingos ovacijos)

Pirmininkas. – Jūsų Šventenybe, Europos Parlamentas išreiškė jums savo didelį dėkingumą už jūsų kalbą griausmingomis ovacijomis. Jūs kalbėjote apie *pax*, taiką žmonių giminei ir visatai. Taika – pagarbos kulminacija žmogaus orumui.

Mes neturime sutikti su kiekvienu egzistuojančiu įsitikinimu ir neturime pritarti kiekvienai nuomonei. Tačiau mes privalome gerbti vyrus ir moteris. Būtent ši pagarba yra žmogaus orumo esmė, tai ir tolerancijos esmė.

Šia dvasia norėtume dar kartą išreikšti savo šilčiausią padėką jums už jūsų indėlį į Europos kultūrų dialogo metus. Tai vertingas indėlis, puoselėjantis supratimą tarp mūsų žemyno ir pasaulio žmonių ir skatinantis susitaikymą, taiką ir laisvę.

Labai jums ačiū, Jūsų Šventenybe.

(Plojimai)

PIRMININKAVO: Luigi COCILOVO*Pirmininko pavaduotojas***10. Balsuoti skirtas laikas (tęsinys)**

Pirmininkas. – Kitas klausimas – tolesnis balsavimas.

10.1. Elektroninių ryšių tinklai ir universalios paslaugos, asmens duomenų ir vartotojų apsauga (A6-0318/2008, Malcolm Harbour) (balsavimas)**Komisijos pozicija dėl Parlamento pateiktų pakeitimų***Malcolm Harbour pranešimas (A6-0318/2008)*

Komisija pritaria šiems pakeitimams:

- pakeitimai 2, 4, 5, 7, 8, 13, 15, 16, 20, 21, 32, 38, 41 (konstatuojamosioms dalims)
- pakeitimai 43, 48, 51, 54, 55, 56, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 68, 70, 72, 73, 77, 79, 88, 89, 90, 97, 100, 106, 110, 111, 112, 115, 116, 118, 129, 137, 141, 143, 145, 149, 150, 151, 152 (straipsniams)
- plenarinio posėdžio pakeitimai 191, 192, 167, 182

Komisija iš principo arba iš dalies pritaria šiems pakeitimams:

- pakeitimai 3, 6, 9, 11, 12, 14, 18, 19, 22, 23, 25, 26, 27, 31, 37 (konstatuojamosioms dalims)
- pakeitimai 44, 47, 53, 62, 67, 71, 74, 75, 76, 80, 82, 86, 87, 91, 92, 93, 94, 99, 103, 105, 109, 114, 122, 127, 132, 134, 135, 136, 138, 139 (straipsniams)
- plenarinio posėdžio pakeitimai 170, 154, 171, 194, 189, 193, 188, 152, 159, 180, 181, 183, 185

Komisija atmeta šiuos pakeitimus:

- pakeitimai 1, 10, 17, 24, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 42 (konstatuojamosioms dalims)
- pakeitimai 45, 46, 49, 50, 52, 57, 58, 59, 69, 78, 81, 83, 84, 85, 95, 96, 98, 101, 102, 104, 107, 108, 113, 117, 119, 120, 121, 123, 124, 125, 126, 128, 130, 131, 133, 140, 142, 144, 146, 147, 148 (straipsniams)
- plenarinio posėdžio pakeitimai 169, 153, 160, 177, 190, 176, 165, 178, 155, 172, 168, 173, 166, 157, 163, 174, 156, 158, 175, 179, 184, 186, 187

– *Prieš balsavimą:*

Malcolm Harbour, pranešėjas. – Gerb. pirmininke, aš žinau, kad pasakyti tokią ilgą kalbą šį kartą nebus populiariu, tačiau du mano kolegos pranešėjai, su kuriais aš labai glaudžiai dirbau, padarė trumpus pareiškimus, todėl laikydamasis komandinės dvasios, tai norėčiau padaryti ir aš.

Norėčiau pasakyti, kad mano pranešime yra ir daugiau pakeitimų, nes mano komitete buvo bandoma drąsiau tobulinti Komisijos pasiūlymą. Aš prašau jūsų paramos užtikrinti, kad mūsų elektroninių ryšių vartotojai būtų pasitikintys, gerai informuoti, saugūs ir žinotų, kad jų asmens duomenys yra tinkamai apsaugoti.

Norėčiau padėkoti visiems mano kolegoms komitete, kurie dirbo su manimi rengiant kai kuriuos tikrai didelius kompromisinius pakeitimus, kuriuos mes priimsime šiandien. Ypač norėčiau padėkoti Alexanderiui Alvaro ir Piliečių teisių komitetui, su kuriuo mes labai glaudžiai dirbome rengiant e. duomenų apsaugos direktyvą. Aš norėčiau jūsų paprašyti, kad jūs didžiąja balsų dauguma mus palaikytumėte šiuo klausimu tam, kad pradėtumėte derybas su Komisija ir Taryba mes padarytume visa, kas įmanoma Europos vartotojų labui.

– *Po balsavimo:*

Viviane Reding, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti pranešėjams už jų puikų darbą. Jis nebuvo lengvas: jie padarė stebuklus, ir todėl aš juos labai gerbiu. Aš taip pat norėčiau padėkoti garbingiesiems

Europos Parlamento nariams už šios dienos balsavimą. Tai ženklas, kad galima sukurti atvirą ir konkurencingą bendrą telekomo bendrovių rinką 500 mln. Europos vartotojų.

Vakar Komisija pasiūlė naujas taisykles sprendžiant klausimą dėl pernelyg didelių SMS žinučių mokesčių ir tarptautinio duomenų perdavimo ES. Šie pasiūlymai turėtų skubiai ištaisyti vieną labiausiai akivaizdžių bendros rinkos telekomo sektoriuje trūkumų, kuris daro neigiamą įtaką įmonėms ir vartotojams. Šiandien Europos Parlamentas žengė tolesnį svarbų žingsnį tam, kad iš esmės kartą ir visiems laikams būtų baigtas susiskaidymas pagrindžiant kelių bendrai rinkai reguliavimo požiūriu.

Aš ypač pritariu tam, kad Europos Parlamentas po intensyvių diskusijų ir galbūt daugelio apžvalgininkų nuostabai – balsavo už tai, kad būtų įsteigta veiksminga Europos telekomo reguliavimo institucija, kuri būtų tarpininkas jungiant nacionalinius reguliuotojus ir vykdamas dialogą tarp nacionalinių reguliavimo institucijų ir Komisijos. Tai gera naujiena siekiant sukurti vienodas sąlygas teikiant ir naudojantis tarptautinėmis telekomo paslaugomis Europoje. Ši nauja europinė reguliavimo institucija veiksmingai prisidės stiprinant tarptautinę konkurenciją ir vartotojų pasirinkimą.

Dabar, garbingieji Parlamento nariai, mes visi drauge – Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija – turime drauge dirbti tam, kad šis telekomo paketas būtų parengtas ir pradėtų veikti iki 2010 m. Mes turime tai daryti iš esmės, mes turime tai daryti greitai. Tam, kad būtų pasiekta pažanga, Komisija padarys visa, kas įmanoma.

Aš esu įsitikinęs, kad šiandien Parlamento pasiūsta žinia bus svarbi ne tik Europai: tai žinia, kuri bus išgirsta visame pasaulyje. Ji parodo, kad bendra telekomo rinka Europoje yra atvira verslui, atstovaujanti stiprios pramonės interesams ir suteikianti didesnes teises vartotojui. Dėkoju ir sveikinu.

(Plojimai)

10.2. 2006 m. Tarptautinis susitarimas dėl atogrąžų medienos (A6-0313/2008, Caroline Lucas)

10.3. Tarptautinis susitarimas dėl atogrąžų medienos (ITTA) 2006 m.

10.4. Europos Parlamento prioritetai 2009 m. Komisijos teisėkūros ir darbo programoje

10.5. Pasirengimas ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimui (2008 m. rugsėjo 29 d., Marselis)

– Prieš balsavimą dėl 20 dalies:

Emilio Menéndez del Valle (PSE). – (ES) Frakcija norėtų pateikti 20 dalies žodinį pakeitimą. Anglų kalba tai turėtų skambėti taip, paskutiniojoje eilutėje:

„kreipiasi į Indiją ir ES, ypač tarpininkaujant specialiajam ES pasiuntiniui Birmai (Mianmarui) veikti kartu tam, kad Birmos karinė chunta paleistų politinius kalinius ir užtikrintų žmogaus teisių laikymąsi“.

(Pakeitimui žodžiu buvo pritarta)

– Prieš balsavimą dėl 25 dalies:

Roberta Angelilli (UEN). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš norėčiau pateikti 25 dalies pradžios pakeitimą žodžiu. Aš norėčiau įtraukti šiuos žodžius: „smerkia bet kokį smurtą prieš krikščionių bendruomenes ir“ ir toliau originalus tekstas. Tai yra susiję su tuo, kad dokumente nėra jokio išskirtinio pasmerkimo to, kas įvyko Orisoje; ir vietoje to naudojami daug silpnesni sinonimai.

(Pakeitimui žodžiu nebuvo pritarta, ir kai kurie nariai skandavo šūkį „Europa yra krikščioniška, o ne musulmoniška“)

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Gerb. pirmininke, raginu jus įsiterpti girdint rasistinius balsus, kad Europoje ne vieta musulmonams!

(Plojimai)

Pirmininkas. – Priimu Danielio Cohn-Bendito pastabą.

11. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

– **Pranešimai: Carlos Coelho (A6-0351/2008 ir A6-0352/2008)**

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Gerb. pirmininke, pabaigoje aš balsavau dėl dviejų pranešimų dėl Šengeno informacijos sistemos atnaujinimo. Vis dėlto norėčiau pridurti, kad aš vis dar manau, kad įgyvendinus Šengeno susitarimus mūsų sienos tapo tarsi brangus rėtis ir tapo mažiau saugios ir mažiau kontroliuojamos.

Įgyvendinant Šengeno pasienio kontrolės sistemos yra silpniausia grandis, kelianti labai rimtų sunkumų. Vis dėlto, jei sistema egzistuoja ir egzistuos toliau, žinoma, aš jaučiu pareigą remti kontrolės priemones, kurios būtų taikomos kiek įmanoma veiksmingiau ir informacijos mainus. Būtent todėl aš balsavau už, tačiau tai tikrai neturėtų būti laikoma pritarimu Europos Sąjungos atvirų sienų politikai.

– **Pranešimai: Luis de Grandes Pascual (A6-0330/2008 ir A6-0331/2008)**

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Deja, dėl priežasčių, kurios nuo manęs nepriklauso, aš negalėjau vakar diskutuoti dėl šios direktyvos dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų. Aš norėčiau pasinaudoti šia galimybe išreikšti savo pasitenkinimą, kad šią direktyvą Europos Parlamentas patvirtino kartu su Transporto ir turizmo komiteto rekomendacijomis.

Buvo pora aspektų, kurie nebuvo visiškai aiškūs arba tinkamai aptarti bendrojoje pozicijoje, kuriai pritarė Taryba. Pirmasis – tai laivų klasifikavimo organizacijos, veikiančios nacionalinių administracijų vardu, nes būtent valstybės narės, su kurių vėliava plaukia laivai, yra atsakingos už laivų saugumą – užtikrinančios tas pačias teises garantijas, kaip ir veikiančios nacionalinės administracijos.

Antra, aš tikiu, kad mes tinkamai išaiškinome finansinę atsakomybę už žalą avarijos atvejais. Tarybos bendrojoje pozicijoje aiškiai neatskiriami trys galimi atvejai, – kai šie incidentai yra žmonių mirties priežastis, kai jie gali būti asmens sužalojimo priežastis arba kai tiesiog padaroma žala turtui, – todėl Parlamentas tai patikslino ir pateikė šį paaiškinimą.

Aš manau, kad Taryba į tai atsižvelgs.

– **Pranešimas: Catherine Trautmann (A6-0321/2008)**

Neena Gill (PSE). - Gerb. pirmininke, aš balsavau už šį pranešimą, nes manau, kad jis padėtų užtikrinti konkurenciją, kuri Europos elektroninių ryšių pramonei yra tikrai reikalinga. Pernelyg ilgai britų telekomunikacijų bendrovės kovojo kitose Europos vietose su įmonėmis, nes jos iki šiol veiksmingai veikia kaip monopolija. Prekyba spektro dažniais atnešė didelį pelną JK vyriausybei, kuris buvo perinvestuotas, tačiau šio pranešimo pranašumas yra tai, kad jame apibrėžiami paslaugų, technologijų ir neutralumo principai, kurie, primygtinai reikalaujant taikyti paslaugai naudoti atitinkamus spektro dažnius arba technologinius standartus, būtų tolesnis žingsnis atsisakant didelių bendrovių dominavimo rinkoje.

JK BT įveikė didelį kelią nuo nacionalizuoto telekomunikacijų teikėjo iki sėkmingai reguliuojamos bendrovės. Vis dėlto savo rinkimų apygardoje aš vis dar matau sunkumų, susijusių su didelių paslaugų teikėjų dominuojančia padėtimi. Ypač daug sunkumų yra kaimo vietovėse, kur vartotojai nukenčia, nes manoma, kad komerciniu požiūriu ten nenaudinga plėtoti plačiajuostį tinklą. Aš tikiuosi, kad bus praktiškai įgyvendintas pranešimo pasiryžimas šalinti šiuos neatitikimus.

Jan Březina (PPE-DE). - (CS) Tiesa yra tai, kad veikiančios konkurencingos aplinkos telekomunikacijų srityje trūkumas sukuria padėtį, kai naujos reguliavimo sistemos priėmimas yra pageidautinas ir net būtinas žingsnis. Aš laikau pasirinktą sprendimą neabejotinai įnašu į funkcinio atskyrimo sritį, vadovaujantis savanoriško įsipareigojimo principu. Todėl kiekviena valstybė narė galės pati nuspręsti, atsižvelgdama į vietos sąlygas, ar pritarti funkciniam atskyrimui, ar išlaikyti *status quo*. Aš turiu abejonių dėl funkcinio atskyrimo dėl nepakankamos patirties ir dėl to, kad konkurenciją tarp skirtingų rūšių tinklų, kurią Sąjunga turėtų skatinti, laikau svarbesne negu konkurencija vieno tinklo viduje. Vis dėlto kai kuriais atvejais konkurencija siekia pernelyg toli. Pvz., aš negaliu sutikti, kad Europos Komisija turėtų veto teisę dėl korekcinų priemonių, kurias priima nacionaliniai reguliuotojai savo pačių rinkose. Tai nesuderinama su jėgų pasidalijimo principu ir Komisija neturėtų kištis į nacionalinio ir ne europinio masto priemones. Aš norėčiau suderintos teisėkūros

sistemos, atspindinčios operatorių ir jų klientų poreikius, kur nėra vietos reguliavimui dėl jo paties, ir kur reguliavimas padeda tobulinti telekomunikacijų paslaugų kokybę ir prieinamumą.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Turu pripažinti, kad buvau nustebinta nesutarimų diskusijose dėl 138 pakeitimo projekto, kai kolegų Parlamento nariai negalėjo suprasti pakeitimo projekto teksto. Būdamą viena autorių, aš norėčiau pabrėžti, kad nuostatos užtikrina, kad vartotojai gali būti atjungti nuo interneto tik Reguliavimo valdybai sutikus. Tačiau gali būti pažeistos vartotojų teisės, atstovaujant bendro saugumo interesams. Pagrindinė vartotojų teisė į privatumą nebus pažeista blokuojant arba filtruojant turinį be kompetentingų visuomenės institucijų pritarimo. Šis pasiūlymas atkreipė mano dėmesį todėl, kad kai kurie atvejai Prancūzijoje rodo, kad Europos Reikalų ministerijos puslapiai ir kai kurie traukinių rezervavimo puslapiai buvo blokuoti Paryžiaus miesto savivaldybės tinkle dėl to, kad jo turinys buvo klaidingai įvertintas kaip pornografinis. Dėkoju jums, kolegų nariai, už tai, kad jūs pritariate mūsų suderintam pasiūlymui, ir dėkojame tau, Prancūzija, kad laikomasi jo reikalavimų.

– Pranešimas: Pilar del Castillo Vera (A6-0316/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Kaip šešėlinė pranešėja, aš džiaugiuosi, kad Europos Telekomunikacijų reguliavimo institucija (BERT) dėl pakeitimų, priimtų Europos Parlamento, kasmet sutaupo dešimtis milijonų Europos mokesčių mokėtojų pinigų. Skirtingai negu Komisijos pasiūlymas, įsteigta geresnė ir lankstesnė institucija, kuri leidžia geriausiai pasinaudoti bendros rinkos pranašumais siekiant išsaugoti nacionalinių telekomunikacijų institucijų nepriklausomumą. Man malonu, kad mano iniciatyva pavyko sustiprinti vartotojų organizacijų pozicijas. Aš taip pat rėmiau platų sutarimą dėl institucijos finansavimo iš biudžeto, tačiau ir vėl turėčiau nurodyti į rizikos veiksnį, kurie gali kilti dėl skirtingų valstybių narių įmokų. Dėl to išsiderintų valstybių narių, ypač didžiųjų, įtaka sprendimų priėmimui reguliuojant telekomunikacijas tarptautiniu mastu.

– Pranešimas: Malcolm Harbour (A6-0318/2008)

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). - (SK) Pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjui už jo daugelio metų darbą ir sistemingą požiūrį dėl teisės aktų paketo elektroninių ryšių srityje. Aš pritariu jo siūlomam pranešimui šiandienos balsavimo metu.

Telekomunikacijų paketas yra būtinas galiojančių reglamentų atnaujinimas, ypač asmens privatumo ir asmens duomenų požiūriu. Šis aspektas buvo vienas pagrindinių pasiūlyme ir aš pritariu tam, kad duomenų apsauga ir saugumo aspektai būtų vertinami plačiau, kadangi komunikacijų tarnyba ir interneto sistemų tiekėjai įsikūrę visame pasaulyje ir dirba su asmeniniais duomenimis skirtingose teisės sistemose.

Aš taip pat pritariu pasiūlymui tobulinti ir stiprinti vartotojų teises, ypač teikiant daugiau ir skaidresnės informacijos dėl kainų ir sąlygų telekomunikacijų paslaugoms. Pagaliau aš palankiai vertinu mėginimus pranešimo projekte supaprastinti ir tobulinti elektroninių ryšių prieigą neįgaliesiems.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Gerb. pirmininke, ką tik priimtas pranešimas, susijęs su mano senu pranešimu dėl skaitmeninės aplinkos vartotojų pasitikėjimo didinimo, ir todėl aš pritariu tam, kad galutinių vartotojų teisės turėtų būti gerokai sustiprintos. Man ypač malonu, kad mes galime per vieną dieną išspręsti tokius klausimus, kaip numerio perkėlimas, kuris leidžia išlaisvinti nelanksčią rinką mobiliesiems operatoriams ir dėl skambučių trumpuoju numeriu 112 nustatant skambinusiojo vietą, gelbstint žmonių gyvybes. Esama daugelio patobulinimų, tarp jų europinis numeris 116, kuris bus išplėstas ne tik dingusiems vaikams, taip pat pasiekta persilaužimo dėl sutarčių ir kainų skaidrumo, bus lengviau nutraukti sutartinius santykius ankstyvajame etape, eiliniai vartotojai galės lengviau pasiekti apsaugos programinę įrangą, vienoda prieiga bus užtikrinta neįgaliesiems vartotojams ir bus tiksliau apibrėžta elektroninių šiukšlių sąvoka.

– Pranešimas: Caroline Lucas (A6-0313/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Ponios ir ponai, aš norėčiau pareikšti nepritarimą ginčui, kuris nebuvo baigtas vakardienos diskusijų su Komisija pabaigoje dėl teisinio pagrindo tarptautiniam susitarimui siekiant užtikrinti tvarų ir teisėtą atogrąžų medienos kirtimą. Esu įsitikinęs, kad tai reikalauja Parlamento pritarimo, o ne tik konsultavimosi. Susitarimas nėra tinkamas, tačiau mes šiuo metu neturime nieko kito, ir todėl man malonu, kad mes jį tokia aiškia dauguma šiandien priėmėme. Juo mes pasisakome prieš atogrąžų miško naikinimą, tačiau bijau, kad milijonai tonų atogrąžų medienos ir toliau bus įvežama į Europą dempingo kainomis, nes nepavyko pritaikyti aplinkos reikalavimų Europos prekybos politikai. Tai yra paradoksas, kadangi mes didžiujamės tuo, kad pirmajame pasaulyje mažinant CO₂ išmetimą. Kažkas čia nėra gerai. Galbūt dešinė nežino, ką daro kairė arba atvirkščiai.

– Rezoliucija: Komisijos teisėkūros ir darbo programa 2009 m. (RC B6-0420/2008)

Peter Baco (NI). - (SK) Aš balsavau už Europos Parlamento rezoliuciją dėl teisėkūros ir darbo programos 2009 m. dėl to, kad ši rezoliucija yra parengta kompetentingai.

Mano nuomone, parama Europos Parlamento priemonėms stabilizuoti finansų rinkas dabartinės finansų krizės sąlygomis yra ypač geras sprendimas. Tačiau aš, pvz., manau, kad šioje programoje tinkamai neatsižvelgiama į maisto saugą, ir tam reikalingos konkrečios priemonės.

Vienas ypač svarbus klausimas yra žemės ūkio potencialo naujosiose valstybėse narėse didinimas, kadangi galiojanti diskriminacinė bendroji žemės ūkio politika daro rimtą žalą žemės ūkiui naujosiose valstybėse narėse.

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Gerb. pirmininke, rekomendacijos, kurias šis Parlamentas pateikė Europos Komisijos darbo programai 2009 m., yra gana pagrįstos. Tačiau būtų galima tikėtis, kad Parlamentas paragins pirmiausia laikytis demokratinės teisinės tvarkos Sąjungoje per politiškai skirtus atstovus Europos Komisijoje.

Ką tai reikštų praktiškai? Štai pora pavyzdžių. Pirmiausia derėtų gerbti Airijos piliečių sprendimą – pasirinkimą, kuris neabejotinai reiškia didžiosios Europos piliečių, kurie neturi galimybės pasisakyti prieš Lisabonos sutartį, dalies norus: atsisakyti pakeistos Europos Konstitucijos.

Kitas svarbus klausimas – sustabdyti stojimo derybas su Turkija, neturinčias visiškai jokio demokratinio pagrindo. Žinoma, mes jau seniai žinome, kad eurokratų nė trupučio nejaudina pageidavimai piliečių, kurie savo mokesčių pinigais sumoka už jų prašmatnų gyvenimo būdą.

– Rezoliucija: Pasirengimas ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimui (2008 m. rugsėjo 29 d., Marselis) (RC B6-0426/2008)

Bogdan Pęk (UEN). - (PL) Gerb. pirmininke, balsuojant dėl šios rezoliucijos įvyko pasibaisėtinas atvejis, kai buvo atmestas žodinis pakeitimas. Tai atsitiko prašant Martinui Schulzui, vienam pagrindinių žmogaus teisių gynėjų ir nediskriminavimo šalininkų. Tame taip pat dalyvavo Daniel Cohn-Bendit, kuris yra gerai žinomas plataus spektro žmogaus teisių gynėjas. Vis dėlto mes esame informuoti apie įvykius Indijoje ir kruviną perdalijimą tarp šios šalies gyventojų. Daugiausia įtakos tai turi krikščionims. Todėl aš negaliu suprasti, iš kur kyla šis svarbiausių Europos Sąjungos politikų neorasizmas. Aš negaliu suprasti, kaip jie drįsta atmesti tokį aiškų pranešimo pakeitimą šiame Parlamente. Europos Parlamentas turėtų remti žmogaus teisių gynybą ir nediskriminavimo principą. Aš manau, kad šis klausimas turėtų suteikti daug peno apmąstymams Europos Parlamento nariams ir visuomenei.

Jo Leinen (PSE). - (DE) Gerb. pirmininke, aš balsavau prieš rezoliuciją dėl ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitarimo ne todėl, kad aš esu nusistatęs prieš bendradarbiavimą su Indija. Atvirkščiai, kaip vienas šio Parlamento Indijos bičiulių pirmininkų aš remiu bendradarbiavimą su Indija stiprinimą. Tačiau šioje rezoliucijoje pernelyg daug klausimų, apie kuriuos tik įmanoma pagalvoti, kalbant apie šią didžiulę šalį.

29 dalyje aišku tai, apie ką aš kalbu: šioje dalyje mes prašome Komisijos pažangos pranešimo apie žmogaus teises Indijoje ir ES ir Indijos žmogaus teisių dialogo rezultatus. Nepaisant to, daugelyje pastraipų kalbama apie konkrečias gyventojų grupes, pvz., krikščionis Orisoje, musulmonus Kašmyre ir dalitus kitose šalies vietose. Šiuo požiūriu tai, ką mes girdėjome iš ankstesnio kalbėtojo, yra absurdiška, žinant, kad šis klausimas labai dažnai minimas rezoliucijoje.

Manau, kad viskam turi būti savas laikas ir vieta. Pabandykite įsivaizduoti, jei Indijos Parlamentas būtų turėjęs priimti rezoliuciją dėl romų tautybės piliečių Čekijoje, vengrų Slovakijoje ir rusų Estijoje ir Latvijoje. Mes nesame pakankamai subrendę dėmesį skirti svarbiems klausimams; vietoje to mes visuomet turime ilgą sąrašą įvairiausių klausimų, ir tai iš tiesų mažina mūsų įtaką. Dėl to į mus nežiūrima rimtai.

Štai kodėl aš balsavau prieš šią rezoliuciją. Dėl to labai apgailestauju: šis devintasis aukščiausiojo lygio susitikimas yra svarbus. Parlamente yra kalbama apie reformą, ir tai yra būtent tai, kas mums yra būtina: mes taip pat turime pagalvoti apie tai, kaip reformuoti šį rezoliucijos tekstą.

Rašytiniai paaiškinimai dėl balsavimo

– Pranešimas: Costas Botopoulos (A6-0324/2008)

David Martin (PSE), raštu. – Costaso Botopouloso pranešime dėl Europos Parlamento Darbo tvarkos taisyklių 121 straipsnio dėl ieškinio pateikimo Teisingumo Teisme pakeitimo nagrinėjamas smulkus Parlamento procedūrų taisyklių pakeitimas. Todėl balsavau už šiame pranešime teikiamas rekomendacijas.

Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL) Balsavau už paranešimą dėl Europos Parlamento Darbo tvarkos taisyklių 121 straipsnio dėl ieškinio pateikimo Teisingumo Teisme pakeitimo. Taip nusprendžiau todėl, kad nagrinėjamas klausimas yra teisinės valstybės principų laikymosi pavyzdys.

Darbo tvarkos taisyklių 121 straipsnio 3 dalyje teigiama, kad Pirmininkas, vadovaudamasis atsakingo komiteto rekomendacija, Parlamento vardu pateikia ieškinį Teisingumo Teisme. Ši nuostata taikoma tik teismui teikiamiems ieškiniais. Tokiais atvejais neįmanoma taikyti platesnio aiškinimo, pagal kurį šią nuostatą būtų galima taikyti kitokio pobūdžio veiksams teisme. Nuostata įgyvendinama tik teikiant ieškinį (pvz., dėl teisės akto panaikinimo), kai Parlamentas inicijuoja teismo procedūras.

Siekiant teisinio aiškumo ir nuoseklumo užtikrinimo, pranešėjas teisingai siūlo į 121 straipsnį įtraukti naują dalį. Naująja dalimi bus išsaugota nusistovėjusi praktika dėl Europos Parlamento Pirmininko pastabų teikimo Teisingumo Teismui ir dėl Pirmininko dalyvavimo Teisme Teisės reikalų komiteto prašymu. Siūlomu pakeitimu nustatoma procedūra, kurios bus laikomasi, jei išsiskirs Pirmininko ir atsakingo komiteto nuomonės. Dėl šio pakeitimo dabar vykdoma procedūra turės demokratinį teisinį pagrindą.

– Pranešimai: Carlos Coelho (A6-0351/2008 ir A6-0352/2008)

Genowefa Grabowska (PSE), raštu. – (PL) Norėčiau pareikšti savo nepasitenkinimą, kad nepaisant to, jog SIS yra labai svarbus dalykas Europos Sąjungos piliečiams, šis klausimas sprendžiamas pagal konsultavimosi procedūrą, pagal kurią Parlamentas paprasčiausiai pateikia savo nuomonę. Ir ši nuomonė nėra privaloma Tarybai.

Šengeno informacinė sistema, SIS, tiesą pasakius, yra Europos be sienų simbolis, užtikrinantis laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę visoje Sąjungoje. SIS sudarė galimybę bendradarbiauti policijai ir teismams dėl baudžiamųjų bylų senosiose valstybėse narėse. Pagal šią sistemą bus galima sukurti unikalią Europos asmenų ir įmonių duomenų bazę. Tai yra ypač svarbu, kalbant apie vizų ir leidimų gyventi išdavimą. Kai prie Sąjungos prisijungė dvylika naujų narių, tapo būtina jas įtraukti į SIS sistemą. Šį poreikį patenkino antrosios kartos Šengeno informacinė sistema. Tai yra naujos kartos sistema, apimanti visas ES valstybes nares ir suteikianti galimybę rinkti išsamius duomenis, įskaitant biometrinius duomenis ir informaciją apie Europos arešto orderius.

Sąjunga dabar privalo išspręsti sudėtingą visų duomenų perkėlimo į antrosios kartos sistemą SIS II klausimą. Tai yra labai reikalinga, tačiau sudėtinga veikla. Todėl raginu tai daryti atidžiai ir atsargiai. Vadinamojoje senojoje sistemoje sukaupti duomenys neturi būti nutekinti ir patekti į neįgalėtų asmenų rankas. Šie duomenys turi būti apdorojami saugiai, nes nuo jų priklauso ES piliečių ir valstybių narių saugumas.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), raštu. – (PT) Stengiamės užtikrinti tikrą laisvą asmenų judėjimą Europoje. Tačiau manome, kad „Šengeno erdvė“ (kuri apima ne visas ES valstybes ir tikrai ne visas Europos valstybes), nepaisant kliūčių tarp dalyvaujančių valstybių naikavimo, iš tiesų didina tokias kliūtis su kitomis valstybėmis (ypač su valstybėmis, su kuriomis Portugalija turi istorinius ryšius).

Todėl negalime ignoruoti to, kad kaip pasiteisinimą naudodami „laisvą judėjimą“, kuriame informacinės sistemos ir duomenų bazės, kurios smarkiai viršija šį pirminį tikslą ir tampa vienomis pagrindinių priemonių („atrama“), skatinančių saugumo pažeidimą (kuriam vadovauja ES) ir laipsnišką teisingumo ir vidaus reikalų, t. y. tų sričių, kurios yra esminės valstybės narių suverenitetui, „bendrinimą“.

Kitaip tariant, negalime pritarti tam, ką siūlo Tarybai pirmininkaujanti valstybė: pirma sukurti sistemą ir tik vėliau nustatyti jos tikslus. Tai yra ypač svarbu, nes tikslai nustatyti jau senai (Europos arešto orderio ir biometrinių duomenų įvedimas, prieiga prie naujų įmonių, įskaitant duomenų dalijimąsi su trečiosiomis valstybėmis, ir t. t.).

Kaip jau minėjome, šios priemonės kelia pavojų piliečių teisių, laisvių ir garantijų apsaugai.

Carl Lang ir Fernand Le Rachinel (NI), raštu. – (FR) Skaitant šį pranešimą, kyla viena mintis: ar „pirmosios kartos“ Šengeno informacinė sistema neveikė, ar buvo ne tokia efektyvi saugumo užtikrinimo Šengeno erdvėje priemonė, kad diegiama „antrosios kartos“ sistema, kuria siekiama ištaisyti šiuos trūkumus?

Deja, ne, nes ši antrosios kartos sistema yra tiesiog atnaujinta jau turinčios trūkumų sistemos versija.

Pagal Komisijos pateiktus duomenis kiekvienais metais Sąjungos sieną kerta 400 000 nelegalių imigrantų. Net jei manysime, kad netrukus turėsime biometrinius duomenis ir galėsime juos naudoti bylų sudarymui ir jau užregistruotų nelegalių imigrantų siuntimui namo, Europos Sąjunga negalės sustabdyti masinės imigracijos, kuri vyksta per jos pakrantes ir sausumo sienas, nes trūksta kontrolės prie valstybių narių vidaus ir išorės sienų.

Šengeno informacinė sistema bus nereikalinga priemonė, jei ir toliau galios pavojingi Šengeno susitarimai.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Sistemos SIS II įgyvendinimas turėjo būti atidėtas keletą kartų dėl techninių sunkumų. Tuo metu naujos Rytų Europos valstybės narės susidūrė su rimtomis problemomis prie savo sienų ir todėl ėmė spausti patvirtinti „spragos užpildymo programą“. Galbūt, atsižvelgiant į tuometinę padėtį, tai ir buvo protingas sprendimas, tačiau tai neabejotinai pareikalavo papildomų išlaidų.

Atrodo, kad patirtis su dabartiniu SIS modeliu yra teigiama. Ilguoju laikotarpiu, be abejonės, programą reikia vystyti toliau. Greitai sukurti tarpiniai sprendimai gali lemti saugumo spragas ir todėl aš nepritariu planuojamam atnaujintos versijos įdiegimui, kuri, mano nuomone, yra per ankstyva.

– Rekomendacija antrajam svarstymui: Dirk Sterckx (A6-0334/2008)

Jim Higgins (PPE-DE), raštu. – Aš ir mano kolegos iš Airijos EPP-ED partijos vardinio balsavimo metu balsuodami dėl D. Sterckxo pranešimo 1, 3, 4, 5, 6, 7 pakeitimų balsavome prieš arba susilaikėme, norėdami parodyti savo susirūpinimą dėl nepriklausomos institucijos galių ir dėl direktyvos masto, kuri daugelyje sričių pakenktų valstybės narės kompetencijai. Tvirtai remiame direktyvą iš esmės ir norime pamatyti sėkmingai pasiektą susitarimą tarp Parlamento ir Tarybos.

Carl Lang ir Fernand Le Rachinel (NI), raštu. – (FR) Europa nori apsaugoti nuo avarijų jūrose ir savo jūrų ir vandenynų taršos. Mes dėl to džiaugiamės. Neseniai įvykusios baisios laivų „Prestige“ ir „Erika“ avarijos mums primena apie mūsų pareigą būti atidiems ir stebėti laivų saugumą bei apie mūsų atsakomybę ekologinės avarijos atveju.

Be to, pasiūlyme dėl direktyvos turėtų būti padaryta speciali nuoroda į po nelaimių vykdomus tyrimus. Pirmą kartą buvo sutarta įkurti tyrimus vykdančią instituciją, kuriai tektų atsakomybė dėl sprendimo priėmimo, kuriai būtų suteiktas visiškas nepriklausomumas ir užtikrintas nešališkumas, kai reikia nuspręsti, ar pradėti tyrimą, siekiant nustatyti avarijos priežastis ir aplinkybes, ar ne. Ketinimai yra geri; tik tikėkimės, kad jie nebus atidėti į šalį, nes čia kalbama ir apie didelius finansinius interesus.

Vincent Peillon (PSE), raštu. – (FR) Balsavau už savo kolegos iš Belgijos D. Sterckxo pranešimą dėl jūrų eismo reguliavimo. Nuo laivo „Erika“ avarijos 1999 m. ir laivo „Prestige“ avarijos 2002 m. veltui laukėme Europos sprendimų, kurie sudarytų sąlygas išvengti tokių nelaimių ateityje. Užuoat sumažėjusi, rizika didėja kiekvieną dieną: manoma, kad per ateinančius trisdešimt metų jūrų transportas išaugs trigubai.

Nepaisant šios nerimą keliančios prognozės, dauguma valstybių narių greitai „paskandino“ pagrindines Komisijos siūlomas priemones, kurioms pritarė Europos socialistai. Viena pažymėtina savybė, dėl kurios išsiskyrė nuomonės, yra susijęs su draudimo polisu, kuris finansinės garantijos pagalba sudarytų sąlygas jūrinių avarijų aukoms lengviau gauti kompensaciją.

Šio pranešimo patvirtinimas reiškia prieštaravimą cinizmui ir valstybių neatsakingumui. Parlamentas gali didžiuotis dėl savo vieningumo, nes savo šiandieniniu balsavimu Parlamentas rodo savo tvirtą išipareigojimą dėl saugesnių ir mažiau užterštų Europos vandenų.

– Rekomendacija antrajam svarstymui: Jaromír Kohlíček (A6-0332/2008)

Jim Higgins (PPE-DE), raštu. – Aš ir mano kolegos iš Airijos EPP-ED partijos susilaikėme balsuojant dėl pranešimo dėl pakeitimų dėl J. Kohlíček pranešimo. Taip elgėmės dėl to, kad tyrimų dalijimo į techninius ir baudžiamuosius poveikis ir dėl to susidaranti problema pagal Airijos teisę kelia susirūpinimą. Tačiau iš esmės remiame šį ir kitus šiandien plenarinėje sesijoje patvirtintus laivybos pranešimus.

Ian Hudghton (Verts/ALE), raštu. – Atstovaudamas Škotijai, pripažįstu jūrų transporto svarbą ir manau, kad šis sektorius turi labai dideles ateities vystymo galimybes. Labai svarbu, kad būtų imtasi tinkamų saugumo užtikrinimo ir nelaimių prevencijos jūrose priemonių. Todėl džiaugiuosi dėl šio paketo, kuris sudarys sąlygas užkirsti kelią nelaimių kartojimuisi.

– Rekomendacija antrajam svarstymui: Paolo Costa (A6-0333/2008)

Ian Hughton (Verts/ALE), raštu. – P. Costos pranešime nagrinėjami visiems jūrų regionams svarbūs klausimai. Gyvybiškai svarbu, kad ES rimtai vertintų saugumo standartų jūrose didinimą ir neuždėtų nepakeliamos naštos vežėjams. Visiškai pritariu teiginiui, kad nacionalinės valdžios institucijos ir uostų institucijos vaidina svarbiausią vaidmenį nustatant šioje srityje slypinčią riziką, ir iš esmės esu patenkintas šiandien Parlamento patvirtintomis priemonėmis.

– Rekomendacija antrajam svarstymui: Dominique Vlasto (A6-0335/2008)

Jim Higgins (PPE-DE), raštu. – Aš ir mano kolegos iš Airijos EPP-ED partijos susilaikėme balsuojant dėl pranešimo dėl uosto valstybės kontrolės nes susirūpinimą kelia tai, jog siūlomi pakeitimai kenkia Paryžiaus memorandumo dėl valstybės kontrolės uoste nuostatoms, ir manome, kad vėliavos valstybės klausimą reikėtų spręsti direktyva, o tokių pakeitimų įtraukimas šią direktyvą be reikalo padarytų sudėtingesnę.

Dominique Vlasto (PPE-DE), raštu. – (FR) Šiandien balsuodami priminėme Tarybai, kad laivybos paketas Erika III yra vientisas ir jį reikėtų vertinti tik tokiu būdu. Todėl pritariau į mano pranešimą dėl uosto valstybės kontrolės įtraukiamiems G. Samary pranešimo pakeitimams. Be to, grįždami prie savo pirmajame svarstyme patvirtintos pozicijos, atsisakėme sekti paskui Tarybą ir atmesti du svarbius pasiūlymus dėl vėliavos valstybės kontrolės ir laivų savininkų civilinės atsakomybės, dėl kurių negavome bendrosios pozicijos.

Pirmininkaujanti Prancūzija, kurios sunkų darbą ir nuolatinį pasiryžimą surasti šios problemos išeitį reikia paminėti, įtikino Tarybą atnaujinti darbą dėl dviejų likusių pasiūlymų. Esu įsitikinusi, kad Prancūzija sugebės rasti išeitį iš aklavietės ir kad po taikinimo procedūros pasieksime bendrą susitarimą dėl paketo Erika III. Tikiuosi, kad ši procedūra gali būti pradėta nedelsiant ir galėsime ją užbaigti dar šiais metais. Laivybos saugumui ir toliau turėtų būti teikiama pirmenybė Europos politinėje darbotvarkėje, taigi, atsižvelgdama į šiuos ketinimus, ir toliau pritariu mūsų pasiūlymams.

– Rekomendacija antrajam svarstymui: Luis de Grandes Pascual (A6-0331/2008)

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark ir Anna Ibrisagic (PPE-DE), raštu. – (SV) Nuosaikieji iš esmės pritaria pasiūlymui dėl direktyvos dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų bendrųjų taisyklių ir standartų ir balsavo už šį pasiūlymą pirmajame svarstyme 2007 m. balandžio mėn.

Rengdamasis antrajam svarstymui, Transporto ir turizmo komitetas nusprendė į šią direktyvą įtraukti pasiūlymo dėl Tarybos atmetos direktyvos dėl atitikties vėliavos valstybei reikalavimams didelę dalį.

Direktyva dėl atitikties vėliavos valstybės reikalavimams buvo siekiama išplėsti ES kompetenciją į tą sritį, kuriai jau taikomos JT taisyklės. Jau balsavome dėl tokio išplėtimo pirmajame svarstyme 2007 m. kovo mėn., todėl nepritariame tokiam bandymui, naudojant „užpakalinių durų“ principą, įtraukti minėtas taisykles į direktyvą dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų bendrųjų taisyklių ir standartų. Todėl nusprendėme balsuoti prieš L. de Grandes Pascualio pranešimą.

– Rekomendacija antrajam svarstymui: Luis de Grandes Pascual (A6-0330/2008)

Brian Simpson (PSE), raštu. – Pritariau šiam Parlamento pranešimui dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų ir pritariu kietiems Parlamento pranešimams, kurie kartu su minėtuoju sudaro laivybos paketą.

Taryba privalo vienaip ar kitaip išspręsti klausimą dėl dviejų trūkstamų pranešimų, t. y. dėl civilinės atsakomybės ir dėl vėliavos valstybių, todėl yra labai svarbu, kad Parlamentas ir toliau darytų spaudimą ir šiuos pranešimus bendrai įtrauktų į D. Sterckxo pranešimą dėl laivų eismo priežiūros, D. Vlastos pranešimą dėl uostų valstybės kontrolės ir į šį pranešimą.

Nuveiktas didelis darbas ir manau, kad nesunkiai galime pasiekti susitarimą dėl penkių pranešimų, dėl kurių šiandien balsavome. Tačiau be civilinės atsakomybės ir vėliavos valstybių negalime nė kiek pasistūmėti į priekį. Taryba privalo rasti išeitį iš savo vidinės aklavietės arba negalėsime sudaryti sąlygų ES piliečiams turėti saugesnį laivybos sektorių.

– **Rekomendacijos antrajam svarstymui: Dirk Sterckx (A6-0334/2008), Jaromír Kohlíček (A6-0332/2008), Paolo Costa (A6-0333/2008), Dominique Vlasto (A6-0335/2008), Luis de Grandes Pascual (A6-0331/2008 - A6-0330/2008)**

Marie-Arlette Carloti (PSE), raštu. – (FR) Po tanklaivių „Prestige“ ir „Erika“ avarių Europos socialistai pradėjo kovą dėl „modernių“ ES teisės aktų dėl laivybos saugumo.

Septyni Trečiojo laivybos saugumo paketo pasiūlymai yra tinkamas sprendimas siekiant šio tikslo, bet tik jei Taryba neišvalys pasiūlymo turinio.

Nuo pirmojo svarstymo 2007 m., Taryba atmetė daugumą Parlamento rekomendacijų dėl kitų penkių pasiūlymų.

Šiame antrajame svarstyme pateikęs daug pakeitimų, Parlamentas dar kartą patvirtino, kad teikia visišką pirmenybę tokios Europos laivybos politikos sukūrimui, kuria užtikrinamas aukštas apsaugos lygis atsižvelgiant į šiuos aspektus:

- vėliavos valstybės kontrolę,
- Bendrijos laivų eismo stebėjimo sistemą,
- keleivių vežėjų atsakomybę,
- laivų tikrinimus ir apžiūros organizacijas,
- nepriklausomos kompetentingos institucijos, skirtos nuspręsti dėl laivų, kuriems reikia pagalbos, priėmimo, paskyrimą,
- principo „moka teršėjas“ naudojimą laivybos sektoriuje.

Tvirtai pritartai šiai Tarybai perduodamai žiniai.

Kreipiuosi į Nicolasą Sarkozy ir Dominique Bussereau, kad jie užtikrintų, jog pirmininkaujanti Prancūzija sudarys sąlygas Europoje sukurti tokią laivybos erdvę, kuri taptų pavyzdžiu visiems.

Seán Ó Neachtain (UEN), raštu. – (GA) Neseniai trisdešimt kilometrų nuo Prancūzijos krantų įvyko burlaivio avarija. Įgulai ir laive buvusiems keleiviams pasisekė ir jiems pavyko išsigelbėti nepatyrus sužalojimų. Tačiau tai lėmė ne vien tik sėkmę. Jie išsigelbėjo Prancūzijos gelbėjimo komandos dėka. Tirdami avarijos priežastis artimai bendradarbiavo Airijos ir Prancūzijos jūrinių tyrimų padaliniai.

Laivo „Erika“ atvejis rodo, kas gali nutikti, kai įgulos delsia ir neieško pagalbos. Kaip nurodė pranešimų autorius, niekuomet negalima rizikuoti laive esančiųjų gyvybe ir aplinka, nesikreipiant pagalbos į artimiausią uostą ar gelbėjimo komandą, kai įvyksta nelaimė.

Kalbant apie laivybos saugumą, reikia pasakyti, kad yra būtina skubiai imtis tarptautinio bendradarbiavimo. Todėl tikiuosi, kad laivybos paketo antrajame svarstyme galima rasti sprendimą, ir dėl to džiaugiuosi, galėdamas pritarti šioms pranešimams.

– **Pranešimas: Catherine Trautmann (A6-0321/2008)**

Šarūnas Birutis (ALDE), raštu. – (LT) Visų įstatymų dėl vaistų svarbiausias tikslas turi būti visuomenės sveikatos apsauga. Šis tikslas vis dėlto turi būti pasiektas tokiais būdais, kad netrukdytų pramonės plėtrai Bendrijoje arba prekybai vaistais. Nors ankstesnėmis direktyvomis buvo nustatytas maistinių dažiklių sąrašas, skirtingose šalyse yra skirtingi įstatymai dėl jų. Šie skirtumai gali trukdyti prekybai vaistais, kuriuose yra dažikliai, todėl direktyvai buvo būtina nauja redakcija; ji suteiks aiškumo ir palengvės daugelio institucijų darbas.

Carlos Coelho (PPE-DE), raštu. – (PT) Šiuo pasiūlymu siekiama pakeisti elektroninių ryšių reguliavimo pagrindus, kad būtų padidintas jų veiksmingumas, užtikrinta paprastesnė ir veiksmingesnė prieiga prie laisvų radijo spektro dažnių ir sumažintos reglamentų įgyvendinimui reikalingos išlaidos.

Dėl to, būdami ES, Europos piliečiai turėtų gauti naudos iš efektyvesnių ir pigesnių ryšio paslaugų, t.y. mobiliųjų telefonų, plačiajuosčio internetinio ryšio ar kabelinės televizijos.

Naująją radijo spektro sistema siekiama skatinti investicijas į naują infrastruktūrą ir sudaryti sąlygas visiems piliečiams turėti prieigą prie plačiajuosčio ryšio.

Tinkamai veikianti ryšių vidaus rinka ir konkurencinga informacinės visuomenės ekonomika, nešanti naudą vartotojams ir verslui, gali veikti tik tuomet, jei telekomunikacijų reguliavimo pagrindai taikomi nuosekliai. Todėl reikėtų padidinti Komisijos derinimo vaidmenį, bendradarbiaujant su NRI (nacionalinėmis reguliavimo institucijomis) ir nauja įstaiga – Europos telekomunikacijų reguliuotojų institucija (angl. BERT), kad būtų pagerintas nacionalinių sprendimų suderinamumas su poveikiu vidaus rinkai ir teisinių gynbos būdų taikymas.

Todėl pritariu šiam pranešimui ir pagrindiniams pakeitimams, kuriais siekiama padidinti pasiūlą vartotojams, didinant konkurenciją.

Edite Estrela (PSE), raštu. – (PT) Aš balsavau už Catherine Trautmann pranešimą dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų, nes manau, kad siekiant užtikrinti vartotojams daugiau pasirinkimo galimybių, geresnę apsaugą, pigesnes paslaugas ir geresnę kokybę turi būti patobulinta elektroninių ryšių teisinė reguliavimo sistema.

Kartu su naujai sukurta Europos telekomunikacijų reguliuotojų institucija (ETRI) ši nauja teisinė struktūra užtikrins geresnę vartotojų privačių duomenų apsaugą, didesnę konkurenciją, suteiks vartotojams daugiau pasirinkimo galimybių ir padarys aiškesnes sutartines sąlygas. Taip pat turėtų būti pabrėžta, kad „paketas“ palengvins telekomunikacijų paslaugų prieinamumą žmonėms su negalia.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Kaip ir kiti gamtos ištekliai, spektras yra viešoji vertybė. Todėl tai – sritis, kuriai ir toliau turi būti taikomas viešasis valdymas siekiant užtikrinti, kad ji tarnaus visuomenės interesams. Tai – vienintelis būdas diegti viešąsias vertybes, kurios reikalingos informacinės visuomenės plėtrai. Todėl mes iš esmės nesutinkame su priimta rezoliucija ir balsavome prieš ją.

Patirtis parodė, kad jungtiniai metodai (politikos ir rinkos) visada yra naudingi ekonominių grupių, o ne žmonių interesams. Tas pats taikoma ir spektro, atlaisvinamo pereinant prie skaitmeninio transliavimo, paskirstymui: prioritetas turėtų būti teikiamas socialinei, kultūrinei ir ekonominei vertei (geresnėms universaliosioms paslaugoms, bevieliam plačiajuosčiam tinklui nepakankamai aprūpintuose regionuose, plėtrai, darbo vietų kūrimui ir t. t.), o ne tik valstybės pajamų didinimui.

Spektro valdymas priklauso išimtinai kiekvienos valstybės narės kompetencijai. Tačiau tam tikriems rezoliucijos aspektams pritariame, turėdami galvoje, kad spektras neturi sienų ir kad efektyvus spektro naudojimas valstybėse narėse bei koordinavimas ES lygmeniu yra naudingi, ypač visos Europos paslaugų vystymuisi ir derybose dėl tarptautinių susitarimų. Vis dėlto mes nepritariame ketinimui taikyti metodą, kuris taikomas prekybos politikos atveju.

Petru Filip (PPE-DE), raštu. – (RO) Atsižvelgiant į tai, kad vienas pagrindinių globalizacijos ramsčių yra ryšiai be trikdžių tiek nacionalinėje, tiek tarptautinėje erdvėje, telekomunikacijų paketas yra vienas svarbiausių paketų, pateiktų nagrinėti šioje EP sesijoje. Taigi dėl skirtingų 27 valstybių narių, kurių kiekvienos nacionalinė padėtis individuali, požiūrių pasiūlyta daugybė pakeitimų. Nepaisant diskusijose išryškėjusių požiūrių skirtumų, manau, kad C. Trautmann pranešimas yra žingsnis pirmyn vienos Europos erdvės link, net jeigu tokie pakeitimai kaip 132 ar 138 sukėlė gyvas diskusijas. Manau, kad dabartinė versija, kurią priėmė Europos Parlamentas, užtikrina ir bendrą požiūrį į ryšių plėtrą Europos erdvėje, ir konstruktyvią virtualios erdvės kontrolės, liečiančios tokius aspektus, kaip duomenų apsauga ar organizuotas nusikalstamumas naudojantis kibernetine erdve, formą. Todėl, kaip šio Parlamento narys, balsavau už šį pranešimą.

Ruth Hieronymi (PPE-DE), raštu. – (DE) Keturiasdešimties pasirašiusiųjų vardu, aš atsiėmiau 132 pakeitimo pasiūlymą, pateiktą dėl C. Trautmann pranešimo, nes Europos Parlamente svarstant Telekomunikacijų pagrindų direktyvą nebuvo įmanoma pasiekti kompromiso dėl pagrindinės teisės į intelektinės nuosavybės apsaugą sustiprinimo.

132 pakeitimo tikslas buvo sukurti naujus metodus, kurie padėtų užtikrinti darnesnę pagrindinės teisės į laisvą prieigą prie informacijos bei interneto ir pagrindinės teisės į intelektinės nuosavybės apsaugą santykį atsižvelgiant į nepaprastai išaugusį piratavimą internete.

PPE-DE frakcija atsiėmė savo parašus dėl šio pakeitimo po to, kai kairiosios frakcijos (PSE, Verts/ALE, GUE/NGL) nusprendė bendrai palaikyti Castillo Veros pranešimą (Europos elektroninių ryšių rinkos institucijos įsteigimas).

Astrid Lulling (PPE-DE), raštu. – (FR) Telekomunikacijų sektorius vystosi tokiu tempu, kad iškilo būtinybė pertvarkyti teisinę sistemą. Vis dėlto man buvo aišku, kad ši sistema turi būti skaidri ir aiški ir, svarbiausia, ji neturėtų stabdyti Europos telekomunikacijų bendrovių, susidūrusių su didele amerikiečių ir Azijos rinkų konkurencija, investicijų. Mūsų įmonės turi galėti planuoti ir nedelsdamos investuoti kapitalą į naujas technologijas.

Nors stiprinti vidaus rinką telekomunikacijų sektoriuje naudinga visiems, esu sužavėta, kad Komisijai nepavyko primesti mums savo nuomonės ir kad Parlamentas pasiūlė Europos telekomunikacijų reguliuotojų instituciją, patikimą alternatyvą, kuri padės stiprinti nacionalinių reguliuotojų bendradarbiavimą ir išvengti papildomos biurokratijos, kuri būtų atsiradusi dėl Europos elektroninių ryšių rinkos institucijos. **Pvz.,** Liuksemburgo telekomunikacijų rinkai (4,7 proc. visų dirbančių gyventojų tiesiogiai arba netiesiogiai dirba šiame sektoriuje) reikalingas stipri nacionalinė reguliavimo institucija, kuris būtų arti jos ir žinotų jos ypatumus. Šiuo atveju taikyti subsidiarumo principą buvo teisingas sprendimas.

David Martin (PSE), raštu. – Telekomunikacijų pramonė sparčiai vystosi. Todėl, siekiant išsaugoti ir stiprinti vartotojų apsaugą ir telekomunikacijų vartotojų teises, reikalingos naujos priemonės. Catherine Trautmann pranešimo dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų tikslas yra paremti naujos kartos telekomunikacijų tinklų Europoje plėtrą. Manau, kad tai – teigiamas indėlis siekiant telekomunikacijų reguliavimo pažangos, kuris paskatins investicijas į naują ryšių infrastruktūrą ir sustiprins vartotojo teises. Aš balsavau remdamasis šiuo požiūriu.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), raštu. – (EL) Aš balsavau už pakeitimus, kuriuos pasiūlė Europos vieningųjų kairiųjų jungtinės frakcijos / Šiaurės šalių žaliųjų kairiųjų konfederacinė grupė: jie užtikrina didesnę laisvės internete laipsnį; tai – išraiškos laisvė, kuri tokia pat svarbi demokratijai, kaip ir spaudos laisvė. Tai, kad Parlamentas, nepaisant didžiulio lobistinių grupių spaudimo, išreiškė savo prieštaravimus dėl tokios nepagrįstos atskirties nuo interneto ir nesutiko, kad bet kokiam vartotojui gali būti atsakyta suteikti prieigą prie interneto, yra geras ženklas.

Vis dėlto iš esmės pranešimas tebėra nepriimtinas. Didelę reikšmę ES turėtų skirti viešajam dialogui, kad, bendradarbiaujant su pilietine visuomene, būtų užtikrinta išraiškos laisvė ir duomenų apsauga.

Olle Schmidt (ALDE), raštu. – (SV) Turiu pasakyti, kad telekomunikacijų paketas yra vienas sudėtingiausių teisėkūros pasiūlymų, kuriuos mačiau nuo buvimo Parlamente pradžios. Viena vertus, techniniu požiūriu sudėtinga jį suderinti su panašiais teisėkūros pasiūlymais; kita vertus, siekiant konfidencialumo ir saugumo pusiausvyros, dėl jos pačios esmės, jis turi būti kruopščiai apsvaistytas. Aš laikiausi požiūrio, kad nors internetas negali būti paliktas visiškai nereguliuojamas, vis dėlto ne mažesniu mastu jam turi būti taikomos visuomenės, kurioje galioja teisėtumo principas, taisyklės. Aš negaliu susitaikyti su teisingumo vykdymo privatizavimu, kuris įvyktų, jei privačioms bendrovėms būtų leista kištis ir cenzūruoti tinklo turinį anksčiau, nei vartotojai gautų galimybę pasisakyti. Jei manome, kad skaidrumas turėtų būti pagrindinis principas, filtravimas būtų labai problemiškas.

Nors turi būti neabejotina, kad jokiais būdais neturi būti leidžiamas civilių tinklo vartotojų sekimas komerciniais sumetimais, aš, žinoma, nepritarsiu teisės aktams, kurie, pvz., kliudytų policijai tirti vaikų pornografijos ar kokiu nors kitu būdu keltų pavojų visuomenės saugumui. Taip pat buvo svarbu neskatinti Europos teisinės sistemos, kuri stabdytų technologijų vystymąsi ir varžytų interneto demokratinę, socialinę ir profesinę plėtrą bei potencialo naudojimą.

Galiausiai aš priėjau prie nuomonės, kad buvo numatyti pakankami apsaugos mechanizmai, ir todėl galiu balsuoti už telekomunikacijų rinkos liberalizavimą, kuris toks svarbus.

Dominique Vlasto (PPE-DE), raštu. – (FR) Aš norėjau balsuoti už C. Trautmann pranešimą, nes jame, užtikrinant geresnį jų radijo dažnių spektro valdymą visų operatorių ir vartotojų naudai, puoselėjama socialinė, kultūrinė ir ekonominė radijo dažnių vertė.

Šis pirmasis svarstymas taip pat suteikia mums galimybę pateikti apgalvotą alternatyvą pradiniam Komisijos pasiūlymui, pagal kurią, vykdant konkurencijos priežiūrą, Komisija atliktų arbitro, o ne teisėjo vaidmenį. Svarbu, kad nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir toliau tektų pagrindinis vaidmuo.

Tačiau apgailestauju, kad buvo priimtas C. Trautmann žodinis pakeitimo pasiūlymas. Šis pakeitimas, nors ir atrodo visiškai priimtinas, praktiškai įveda galutinių vartotojų pagrindinių teisių hierarchiją, kadangi uždraudžia imtis bet kokių prevencinių priemonių be teismo sprendimo dėl ryšių ir internetinio turinio platinimo. Vakarykščiai įvykiai Suomijos mokykloje labiau nei kada nors anksčiau parodė, kodėl mes turėtume

nustatyti gerai apgalvotus ir proporcingus prevencijos mechanizmus. Apie tai buvo kalbama bendradarbiavimo pakeitime, kurį palaikiau, ir todėl apgailestauju dėl dabartinės padėties Parlamente.

Marian Zlotea (PPE-DE), raštu. – (RO) Aš, kaip IMCO pranešėjas dėl šio pranešimo, džiaugiuosi matydamas, kad mano kolegų per tris praėjusius mėnesius atlikto darbo rezultatas yra šis nuoseklus pranešimas, numatantis reikšmingus elektroninių ryšių sektoriaus patobulinimus. Manau, kad šitie pakeitimai yra naudingi vartotojams, nes suteikia jiems plačias pasirinkimo galimybes; taip pat esu įsitikinęs, kad šie pakeitimai parems konkurencingą rinką.

Manau, kad funkcinio atskyrimo, kaip nacionalinei institucijai prieinamos pasirinkimo galimybės, įtvirtinimas suteiks joms galimybę skatinti konkurenciją šioje srityje. Europos ekonominis augimas ir vartotojo gerovė priklauso nuo dinamiško ir konkurencingo telekomunikacijų sektoriaus. Konkurencingos rinkos turi daugiau plačiajuosčio ryšio prieigų, o su naujais rinkos dalyviais atsirado spartusis ryšys ir novatoriškos paslaugos..

Taigi naujos direktyvos tikslai buvo pasiekti: reformuotas spektro valdymas, pagerintas vidaus elektroninių ryšių rinkos reguliavimo nuoseklumas ir padidintas saugumo bei vientisumo, naudingų paslaugų vartotojams, lygis.

– Pranešimas: Pilar del Castillo Vera (A6-0316/2008)

Carlos Coelho (PPE-DE), raštu. – (PT) 2001 m. pradėta telekomunikacijų sektoriaus liberalizacija suteikė veiksmų laisvės Europos rinkoms, kurios dabar tapo konkurencingesnės, novatoriškesnės ir labai pelningos. Be abejo, daugiausia naudos iš to gavo Europos vartotojai. Sukurta daugiau ir geresnių paslaugų, pagerėjo jų forma ir turinys, be to, jo vis labiau ir labiau prieinamos. Tai buvo technologinė, ekonominė ir socialinė bei kultūrinė (r)evoliucija.

Nepaisant šio aiškiai teigiamo įvertinimo, mes negalime užmigti ant laurų.

Vis dar yra kliūčių, kurios trukdo sukurti iš tikrųjų integruotą rinką. Faktiškai jos atsiranda dėl to, kad nacionalinės reguliavimo institucijos (NRA) skirtingai taiko šią sritį reglamentuojančius Europos teisės aktus.

Dėl to pritariu, kad būtų įsteigta Europos telekomunikacijų reguliuotojų institucija (ETRI), kuri yra atnaujintas ir sustiprintas Europos reguliuotojų grupės elektroniniams ryšių tinklams ir paslaugoms (ERG) variantas. Ji bus atsakinga už tai, kad būtų nuosekliau taikomi teisės aktai. Ji remsis atskirų NRA, kurios turi sukaupusios neįkainojamos kasdienės veiklos patirties, darbu. Įsteigus ETRI visur Europos Sąjungoje korekcinėms priemonėms, kurių imsis NRA (nepaisant vyriausybės ir pramonės), bus taikomas nuoseklaus reguliavimo metodas.

ETRI taip pat teks svarbus vaidmuo keliant vartotojų sąmoningumą. Šiuo atžvilgiu Europos Sąjunga jau turi priežasčių reikšti pasitenkinimą, kadangi ETRI jau suvaidino svarbiausią vaidmenį iš esmės mažinant tarptinklinio ryšio kainą.

Ona Juknevičienė (ALDE), raštu. – (LT) Europos telekomunikacijų rinkos liberalizavimas atnešė daug naudos visai Bendrijai, o didesnė konkurencija sektoriuje tapo pagrindiniu investicijų ir naujovių varikliu. Sutinku su Komisija, kad šiai rinkai vis dar reikalingas reguliavimas, kol telekomunikacijų rinka ims veikti pagal bendrus konkurencijos įstatymus.

Tačiau iš esmės negaliu sutikti su Komisijos siūlymu steigti dar vieną reguliavimo instituciją, kuri tik padidintų biurokratinę naštą ir būtų nutolusi nuo reguliuojamųjų rinkų valstybės narėse. Balsuojant palaikiau Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui (ITRE) pakeitimus, siūlančius išplėsti dabar egzistuojančios Europos telekomunikacijų reguliuotojų instituciją (ETRI) funkcijas bei suteikti Europos Komisijai papildomas galias.

Nacionaliniai telekomunikacijų rinkos reguliuotojai turėtų glaudžiau bendradarbiauti su ETRI bei Europos Komisija. Manau, kad ITRE pasiūlymas leis ne tik efektyviau reguliuoti rinkos dalyvius, bet ir užtikrins veiksmingą nacionalinių reguliavimo institucijų dalyvavimą ir jų patirties panaudojimą Bendrijos lygiu. Taip pat padės išvengti netikslingo mokesčių mokėtojų pinigų švaistymo, įkuriant dar vieną biurokratinį aparatą.

David Martin (PSE), raštu. – Aš pritariu Pilar del Castillo pranešimui dėl Europos elektroninių ryšių rinkos institucijos. Pranešėjos pateikta Europos reguliuotojų valdybos, kuri veiktų kaip tiltas tarp Komisijos ir Nacionalinių reguliavimo institucijų, vizija – tai sprendimas, kuris tinkamai atsižvelgia į rinkos sudėtingumą ir jos nuolatinę plėtrą. Tai paveikė mano apsisprendimą balsuojant.

– Pranešimas: Patrizia Toia (A6-0305/2008)

Carlos Coelho (PPE-DE), raštu. – (PT) Šio pasiūlymo tikslas skatinti Europos Sąjungos lygmeniu koordinuotą veiklą, kuri garantuotų efektyvų skaitmeninio dividendo naudojimą.

Perėjimas nuo analoginės prie skaitmeninės antžeminės televizijos iki 2012 m. pabaigos (su sąlyga, kad dėl tobulesnių skaitmeninių technologijų efektyvumo bus atlaisvinta reikšminga spektro dalis) suteiks Europos Sąjungai unikalias galimybes, susijusias su rinkos plėtra, kokybės gerinimu ir paslaugų vartotojams pasirinkimo didinimu.

Dėl to tikimasi, kad valstybės narės sugebės kiek galima skubiai pateikti savo skaitmeninius dividendus, t. y. sudarys sąlygas Europos gyventojams gauti naudos iš viso naujų, novatoriškų ir konkurencingų paslaugų diapazono.

Todėl valstybės narės turi nuspręsti, kaip panaudoti skaitmeninį dividendą ir garantuoti, kad visos šios elektroninių ryšių paslaugų rūšys būtų pasiekiamos radijo dažniais, atsižvelgiant į atitinkamą nacionalinį dažnio paskyrimo planą ir į tarptautinės telekomunikacijų sąjungos nuostatas.

Vis dėlto gyvybiškai svarbu, kad būtų taikomas koordinuotas Bendrijos lygmens metodas, kad galėtume išvengti žalingo valstybių narių kišimosi, taip pat valstybių narių ir trečiųjų šalių kišimosi. Tai padės ypač naudingai naudoti spektrą, t. y. garantuoti, kad jis būtų optimaliai panaudotas socialinėms ir ekonominėms reikmėms tenkinti.

David Martin (PSE), raštu. – Spektras – baigtinis telekomunikacijų pramonės išteklis. Įgyvendinus valstybių narių siekį, susijusį su perėjimu nuo analoginės prie skaitmeninės antžeminės televizijos iki 2012 m. pabaigos, bus atlaisvinta reikšminga spektro dalis. Dėl to reikia nuodugniai apsvarstyti, kaip mes jį naudosisime. Manau, kad Patrizia Toia pranešime dėl bendro požiūrio į radijo dažnių, atlaisvinamų pereinant prie skaitmeninio transliavimo, spektro naudojimą pripažįstama konkurencijos taikymo spektro atveju svarba, taip pat poreikis taikyti paslaugų ir technologijų neutralumo principą skirstant naujas licencijas. Todėl balsavau už jos rekomendacijas.

– Pranešimas: Malcolm Harbour (A6-0318/2008)

Marco Cappato (ALDE), raštu. – (IT) Mes, radikalūs nariai, susilaikėme balsavimo dėl Malcolm Harbour pranešimo metu, kad atkreiptume dėmesį į praleistą galimybę imtis neatidėliotinų, privalomų priemonių žmonių su negalia įtraukčiai skatinti. Nors buvo padaryta tam tikros pažangos, visgi siūlyta per mažai privalomų reikalavimų žmonių su negalia įtraukčiai skatinti, skirtų kompetentingoms institucijoms ir telekomunikacijų operatoriams dėl nedarbingų žmonių įtraukimo. Pvz., visai nebuvo atsižvelgta į pasiūlymus, parengtus kartu su Luca Coscioni asociacija, dėl subtilybių rodymo visose valstybinėse laidose, t. y. žiniuose ir einamųjų įvykių programose. Be to, paslaugas teikiantys operatoriai neprivalės reguliariai informuoti vartotojų su negalia apie paslaugas, skirtas specialiai jiems, ir apie jiems prieinamus sumažintus tarifus.

Be to, daug painiavos tebelieka srityje, susijusioje su interneto neutralumo principo laikymusi ir su vartotojų pagrindinių teisių apsauga. Tinklui vis daugiau ir daugiau taikoma sukarinto pobūdžio kontrolė ir, prisidengiant siekiu užtikrinti saugumą, dar labiau ribojamos vartotojų laisvės, nors, atsižvelgiant į tinklo sisteminio filtravimo galimybę, jau šiuo metu vartotojams turėtų būti suteiktos atitinkamos garantijos ir užtikrinta jų apsauga.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), raštu. – (EL) Naujuoju elektroninių ryšių pasiūlymų paketu Europos Sąjunga siekia skatinti priemones, skirtas interneto ir visų kitų elektroninių ryšių vartotojų kontrolei ir bauginimui. Tai daroma viešojo saugumo ir teisių apsaugos pretekstu įvedant filtravimo sistemas. Tuo pat metu šiame pakete kuriami pagrindai Europos Sąjungos telekomunikacijų, interneto, garso ir vaizdo produktų gamybos ir transliavimo, radijo ir televizijos žiniasklaidos ir palydovinių ryšių bendros vidaus rinkos, kurią monopolinių bendrovių naudai kontroliuos sustiprinta „nepriklausoma“ valdžios institucija.

Rinkos išlaisvinimas ir suvienijimas Europos lygmeniu užtikrina didesnę pilną monopolijoms, taip pat stiprina Europos monopolijų padėtį tarptautinėje konkurencinėje kovoje. Iš pradžių bus užbaigta liberalizacija ir privatizacija nacionaliniu lygmeniu, o paskui įvyks radikali pertvarka ir pernelyg smarkus žiniasklaidos ir kapitalo sukonzentravimas. Tai vyks su šiuo sektoriumi susijusių darbuotojų ir vartotojų nenaudai.

Egzistuoja dvi atskiros infrastruktūros: viena vertus, yra valstybinės tarnybos, kurias finansuoja vyriausybės; kita vertus, veikia laisvosios rinkos prekybos sistema. Valstybinės tarnybos gauna lėšų iš vyriausybinių fondų. Kadangi ši veikla nepelninga, paslaugos išparduodamos privatiems operatoriams.

Tai, kad šiems pasiūlymams pritarė centro dešinėsios ir centro kairiosios jėgos, dar kartą parodo, kad jos entuziastingai remia pasiūlymus kapitalo naudai. Tai patvirtina poreikį pakeisti valdžios pusiausvyrą darbuotojų naudai, t. y. taikyti kitokią radikalią politiką, kuris leistų panaudoti naujas technologijas darbuotojų labui.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), raštu. – (PL) Priimtu pranešimu dėl elektroninių ryšių tinklai ir universaliosios paslaugos, asmens duomenų ir vartotojų apsaugos siekiama pagerinti vartotojų padėtį elektroninių ryšių paslaugų rinkoje. Universalųjų paslaugų sistema turi garantuoti, kad vartotojai turėtų galimybę naudotis viešaisiais telefono ryšiais už prieinamą kainą, be to, ji turi garantuoti, kad būtų teikiamos nacionalinio ir tarptautinio lygmens ryšių paslaugos ir suteikta galimybė skambinti skubios pagalbos iškvietimo telefonu.

Šio pranešimo priėmimas sustiprins vartotojų teisių apsaugą. Vartotojai turės teisę pakeisti telekomunikacijų paslaugų teikėją išsaugodami turimą telefono numerį. Be to, numerio perkėlimas neturės užtrukti ilgiau nei vieną dieną. Tai labai svarbu. Maksimalus laikotarpis, kuriam telekomunikacijų bendrovė gali sudaryti sutartį su abonentu, bus apribotas iki 24 mėnesių. Vis dėlto operatorius taip pat turės galimybę pasiūlyti vartotojui sutartį didžiausiam dvylikos mėnesių laikotarpiui, apimančiam visas paslaugas ir įrangą.

Taip pat turi būti padidinta prieiga prie greitosios pagalbos numerio 112. Tai labai svarbu krizinėse situacijose. Valstybės narės turi garantuoti visišką prieigą prie viešų telefono ryšio paslaugų tais atvejais, kai tinklas suardomas dėl katastrofos ar *force majeure*. Taip pat turi būti pagerinta prieiga prie dingusių vaikų paieškai skirto 116 greitosios pagalbos numerio. Šiuo metu šis numeris savanorišku pagrindu veikia tik septyniose Europos Sąjungos valstybėse narėse.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), raštu. – (PL) Aš šiltai pritariau pranešimui dėl Direktyvos dėl vartotojų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais, dalinių pakeitimų, kurį parengė M. Harbour. Tai nuoseklus dokumentas, kuris galėtų smarkiai pagerinti elektroninių ryšių paslaugų rinkos sąlygas. Buvo teisinga rengti kompromisinius dalinius pakeitimus, kurie buvo priimti šių rūmų narių daugumai. Dėl to atsirado galimybė priimti visą pranešimą, nepaisant labai didelio kiekio dalinių pakeitimų.

Sąjungos telekomunikacijų sektoriaus teisės aktai parengti dar dešimtajame dešimtmetyje. Manau, kad direktyvų daliniai pakeitimai – ypač gera galimybė suderinti juos su didžiuliais technologiniais pakitimais, kurie dabar įvyko. Tai ypač svarbu, nes ketiname į universalųjų paslaugų sistemą įtraukti mobilųjį ryšį ir plačiajuosčio tinklo interneto prieigą. Licencijų turėtojai turi turėti teisę gauti visą informaciją apie visus apribojimus dėl naudojimosi legalia programine įranga. Paslaugų teikėjai turi garantuoti tinklo saugumą, apsaugoti vartotojų asmens duomenis ir sustabdyti elektroninių šiukšlių (*spam*) potvynį.

Manau, kad ypač svarbu atsižvelgti į poreikius neigalių ir pagyvenusių žmonių, kurie turi turėti lengvesnę prieigą prie telekomunikacijų paslaugų. Tikimai sulaukti tinkamų naujų techninių sprendimų, susijusių su šia įranga. Manau, kad tai padės smarkiai sumažinti telekomunikacijų paslaugų kainos visoje Sąjungoje. Šiuo metu mes vis dar privalome mokėti nesąžiningai aukštą kainą už duomenų perdavimą Sąjungos viduje, nepaisant to, kad egzistuoja Šengeno sistema.

David Martin (PSE), raštu. – Malcolm Harbour pranešimas gana aiškiai parodo, kad šiuo metu interneto ir telefono paslaugų vartotojai aptarnaujami netinkamai. Šiais sunkiais ekonominiais laikais vartotojai turi būti įsitikinę, kad jie gauna sąnaudas atitinkančias paslaugas. Pranešime pateikti pasiūlymai reiškia, kad klientai bus geriau informuoti ir jų asmens duomenys (tinkle ar už jo ribų) bus saugesni. Taip pat būtinas susitarimas, pagal kurį vartotojai su negalia gautų ekvivalentišką prieigą prie interneto ir kitų ryšių paslaugų, kad būtų garantuota, jog kiekvienas asmuo turės naudos iš šiandienio skaitmeninio amžiaus. Aš balsavau už pranešimą.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Šiandien buvo bandyta geruoju ar piktuojų įtvirtinti ekonominius interesus. Staiga sugalvota, kad pagrindų direktyva dėl telekomunikacijų paslaugų teikimo turi apimti autorių teisių teisės aktų paketą. Pakanka, jog Europos Sąjungos lygmeniu tiekėjams būtų apibrėžti išpareigojimai perspėti klientus dėl pavojų, susijusių su galimybe pažeisti „intelektinės nuosavybės teises“. Nuobaudos galėtų būti numatytos nacionaliniu lygmeniu. Po to visi gali kaltinti vieni kitus. Be to, mums pateiktame pranešime pagrindiniai programinės įrangos kūrėjai pabandė sudaryti kliūčių jų mažesniesiems konkurentams.

Kai kurių pažeidimų internete – pvz., vaikų pornografijos – atveju veiksmų imtis privalome, tačiau negalime leisti, kad dėl saujelės didelių korporacijų ir tarptautinių įmonių interesų būtų aukojama duomenų apsauga. Pradinė telekomunikacijų paketo koncepcija buvo praktiška, tačiau priėmus daugybę pakeitimų – buvo įtraukti ir vienas ar du pakeitimai, kurių, kaip ką tik minėjau, turinys pavojingas – balsuodamas susilaikiau.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), raštu. – (RO) ES dešimt metų vykdomas telekomunikacijų rinkos liberalizavimas neginčijamai yra sėkmingas.

Elektroninių ryšių reguliavimo sistemos reforma yra dalis bendrosios Komisijos vidaus rinkos strategijos ir yra būtina norint pasiekti Lisabonos strategijos tikslus, kadangi, vertinant makroekonomikos požiūriu, telekomunikacijos padeda veiksmingiau vykdyti veiksmus kituose sektoriuose.

Teigiamai vertinu pranešėjo darbą rengiant šį nuoseklių ir veiksmingų priemonių rinkinį, kuriame atspindi ir ES tikslai, ir daugumos Europos Parlamento narių požiūris į šią sritį, kuri yra labai svarbi švietimo, mokslinių tyrimų ir naujovių tarpusavio ryšių plėtros ir stiprinimo požiūriu, ypač – prie globalios ekonomikos pritaikytos Europos informacinės visuomenės kūrimo požiūriu; ši visuomenės turėtų sugebėti prisidėti prie ekonomikos augimo – skatindama užimtumą ir teikdama geresnes paslaugas, ir taip pagerindama bendrą Europos piliečių gyvenimo kokybę.

Tai, kad PPE-DE frakcija balsuodama pritarė svarbiausiems aspektams, pvz., vartotojų teisių išaiškinimui ir išplėtimui, asmens duomenų apsaugos stiprinimui, Europos reguliavimo institucijų organo (*angl.* BERT) sukūrimui ir geresniam spektro valdymui, rodo, kad frakcija siekia, kad būtų nustatyta pusiausvyra tarp Europos piliečių pagrindinės teisės būti informacinės visuomenės dalimi ir palankios aplinkos naujovėms ir ekonomikos plėtrai sukūrimo.

Bart Staes (Verts/ALE), raštu. – (NL) Mano balsavimą prieš telekomunikacijų paketą (Malcolmo Harbouro pranešimas) lėmė direktyvos trūkumai, dėl kurių gali būti pažeidžiamos mūsų laisvės. Valstybės narės paslaugų teikėjams suteikia teisę stebėti asmenų veiksmus internete. Tikiuosi, kad įgyvendinant šias naujas taisykles valstybės narės atsispirs pagundai filtruoti interneto turinį. Tai turi būti leidžiama tik policijai.

Suprantu, kad nuosavybės teisių pažeidimų internete problema turi būti sprendžiama, tačiau tai nereiškia, kad galima kėsintis į interneto vartotojų laisvę. Akivaizdu, kad negalime būti laisvkanešiai, kurie atplėšia laiškus ir patikrina, ar turinys iš tikrųjų teisėtas.

Pakeitimai, kuriais Žalieji siekė pataisyti tekstą, buvo atmesti, ir šiam pasiūlymui daugiau pritarti negaliu.

Aš mielai balsuočiau už daugelį vartotojams naudingų nuostatų, tačiau nepritariu tam, kad interneto paslaugų teikėjai būtų atsakingi už interneto turinį. Be to, tai nėra šio teisės akto tikslas.

- Pranešimas: Caroline Lucas (A6-0313/2008)

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Neteisėta miško ruoša ir miškų naikinimas daro labai didelę žalą aplinkai, ir yra bendras sutarimas, kad svarbių atogrąžų miškų turi būti iškertama mažiau. Todėl Birželio judėjimas (*Junilistan*) pritaria sumanymui, kad valstybės turi parengti savo elgesio dėl atogrąžų medienos importo kodeksus. Taip pat pritariame iniciatyvoms dėl ženklinimo, pvz., pasitelkiant Miškų priežiūros tarybą; tai suteiktų vartotojams daugiau galimybių priimti faktais pagrįstus sprendimus dėl medienos ar medienos produktų pirkimo.

Gaila, bet ryškiausias šio pranešimo bruožas yra aiškus noras sustiprinti Europos Parlamento pozicijas miškininkystės politikos srityje.

Birželio judėjimas (*Junilistan*) yra įsitikinęs, kad bendroji miškininkystės politika, vykdoma ES bendradarbiavimo sistemoje, nereikalinga. Už su valstybių narių miškininkystės politika susijusius klausimus turi būti atsakingos valstybės narės. Atsižvelgdamas į šias aplinkybes, Birželio judėjimas (*Junilistan*) nusprendė nepritari pranešimui.

Ian Hughton (Verts/ALE), raštu. – Džiaugiuosi galėdamas paremti kolegės Caroline Lucas pranešimą dėl Tarptautinio susitarimo dėl atogrąžų medienos. Kasmet netenkame milijonų hektarų atogrąžų miškų, o dėl to didėjanti tarša anglies dvideginiu tikrai paveiks planetą. Ateityje ES privalo būti pagrindinė veikėja mažinant žalingą ir nereikalingą veiklą.

David Martin (PSE), raštu. – Teigiamai vertinu Caroline Lucas pranešimą dėl 2006 m. Tarptautinio susitarimo dėl atogrąžų medienos. Jei siekiama rimtai vertinti aplinkos apsaugą, pasaulio medienos ekonomikoje būtina sukurti veiksmingą konsultavimosi, tarptautinio bendradarbiavimo ir politikos vystymo sistemą. ES privalo remti sunykusių miškų išlaikymą, miškų atsodinimą ir sunykusių miškingų žemių atkūrimą. Tikiuosi, kad šis pranešimas padės nukreipti ES teisingu keliu, siekiant tvarios medienos ekonomikos, ir aš jam pritariu.

Véronique Mathieu (PPE-DE), raštu. – (FR) Praėjus daugiau nei dvidešimt metų po pirmojo susitarimo dėl atogrąžų medienos turime pripažinti, kad per didelis miškų kirtimas ir neteisėta miško ruošą vis dar yra problema.

Todėl, siekdami geriau išreikšti šiuos naujus tikslus, privalome šį susitarimą persvarstyti.

Įvykęs faktas: Tarptautiniame susitarime dėl atogrąžų medienos, dėl kurio 2006 m. Komisija derėjosi Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencijoje, atsispindi nauji siekiai dėl tvaraus ir teisėto miškingų plotų naudojimo. Nuoširdžiai sveikinu tai, kad šie tikslai įtraukti.

Tačiau atitinkamų šalių gamintojai neturi būti verčiami priiimti neišvengiamas su šiomis naujomis nuostatomis susijusias išlaidas. Tarptautinė bendruomenė privalo nustatyti tinkamą finansinio kompensavimo sistemą.

Taip pat norėčiau, kad Komisija eitų toliau ir parengtų išsamų teisės akto projektą, kuriuo būtų siekiama užtikrinti, kad į Europos rinką patektų tik ta mediena ir jos produktai, kurie gaunami iš pagal tvariosios plėtros principus ir teisėtai naudojamo miško.

Tai vienintelis būdas skatinti gamintojus veikti teisėtai ir atsižvelgti į aplinką; taip pasaulio lygmeniu būtų skatinamas pagrįstas ir tvarus atogrąžų miškų naudojimas.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos: 2006 m. Tarptautinis susitarimas dėl atogrąžų medienos (B6-0422/2008)

Sylwester Chruszcz (NI), raštu. – (PL) Šiandien aš pritariau rezoliucijai dėl 2006 m. Tarptautinio susitarimo dėl atogrąžų medienos. Padariau tai, nes manau, kad tarptautinio lygmens paramos priemonės, skirtos spręsti regionų ar pasaulio aplinkos problemas, yra viena iš naudingiausių Europos Sąjungos veiklos sričių. Esu įsitikinęs, kad visi žinome apie būtinybę užtikrinti atogrąžų miškų apsaugą ir tvarų tvarkymą, taip pat atkurti sunykusius šių miškų plotus.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Europos Parlamento prioritetai 2009 m. Komisijos teisėkūros ir darbo programme (RC B6-0420/2008)

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE), raštu. – Aš ir mano kolegos britų konservatoriai labai pritariame didžiajai daliai šios rezoliucijos nuostatų. Mes tvirtai remiame raginimus sumažinti administracinę naštą, siekti Lisabonos strategijos tikslų, susijusių su augimu ir darbo vietomis, remti MVĮ, toliau veikti siekiant įgyvendinti vidaus rinką, vykdyti vartotojų teisių skatinimo priemones, toliau įgyvendinti klimato kaitos ir tarpvalstybinės sveikatos priežiūros iniciatyvas ir gerinti santykius su JAV.

Tačiau negalime pritarti tekstui dėl Lisabonos sutarties ratifikavimo, raginimui nustatyti bendrąją imigracijos politiką, bendrąją prieglobsčio politiką ir sukurti Europos išorės veiksmų tarnybą.

Sylwester Chruszcz (NI), raštu. – (PL) Šiandien aš balsuoju prieš Europos Parlamento rezoliuciją dėl 2009 m. Komisijos teisėkūros ir darbo programos. Ambicinguose Komisijos planuose kitais metais numatyta toliau vykdyti nereikalingą suderinimą ir valstybėms narėms nustatyti nereikalingas direktyvas. Taip pat norėčiau pareikšti griežtą protestą dėl Airijai ir kitoms valstybėms narėms daromo spaudimo tęsti Lisabonos sutarties ratifikavimo procesą, kaip teigiama šios rezoliucijos pirmoje dalyje. Pirmiau minėta sutartis per Airijoje vykusį referendumą buvo atmesta.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Simptomiška, kad Europos Parlamentas nesugebėjo priimti jokios rezoliucijos dėl Europos Komisijos programos prioritetų. Artėja Europos Parlamento rinkimai ir tai daro įtaką Parlamento narių sprendimus, ypač tų narių, kurie nori pridengti savo elgesį ir savo atsakomybę už politiką, kuri pablogino socialinę padėtį, padidino nedarbą ir paskatino pavojingą ir prastai apmokamą darbą, prisidėjo prie finansinės, maisto ir energetikos krizės – tai ypač paveikė ekonomiškai silpnas šalis ir labiau pažeidžiamus visuomenės sluoksnius – ir paskatino tarptautinių santykių militarizavimą ir visus dėl to kylančius pavojus taikai pasaulyje.

Tačiau tuo pat metu jie nenori pripažinti, kad būtina nutraukti visa tai sukėlusią politiką. Jie mano, kad Europos Komisija turi toliau naudotis tas pačias priemones ir vykdyti tą pačią politiką, kuri į šią padėtį atvedė, nors ir pagrįžtą keliais rožiniais ir žaliais akcentais – kad būtų galima išlaikyti vaizdą.

Todėl reikalaujame, kad būtų priimti mūsų frakcijos rezoliucijoje pateikti pasiūlymai, įskaitant pasiūlymus dėl Stabilumo pakto atšaukimo, privatizavimo ir liberalizavimo nutraukimo, pirmenybės teikimo užimtumui su teisėmis, skurdo išnaikinimui ir socialiniam teisingumui.

Ona Juknevičienė (ALDE), raštu. – (LT) Balsavau Už rezoliuciją „Dėl 2009 m. Komisijos teisėkūros ir darbo programos“ ir apgailestauju, kad ji nebuvo priimta. Ypač svarbu, kad Komisija pateiktų komunikatą, kuriame būtų įvertinama, kaip valstybės narės įgyvendina direktyvą ir reglamentą dėl valstybių narių socialinės apsaugos sistemų koordinavimo.

Rengiant šį dokumentą, kaip šešėlinė pranešėja, pasisakiau, kad šie dokumentai svarbūs kiekvienam Bendrijos piliečiui. Jie apibrėžia tvarką ir sprendžia konkrečias, kasdieniškas žmonių problemas. Juo nesiekama suvienodinti socialinės apsaugos sistemų. Tai įgyvendinimo tvarka, kuri netrukdo turėti valstybėse narėse skirtingas socialinės apsaugos sistemas. Tačiau kartu neleidžia, kad dėl jų skirtumų nukentėtų žmogus. Nuo šių dokumentų įgyvendinimo priklauso kiekvieno Bendrijos piliečio kasdienio gyvenimo gerovė.

Apgailestauju, kad Komisijai nebus perduoti įpareigojimai patikrinti, kas padaryta valstybėse narėse Transeuropinių energijos tinklų tiesimo klausimu, ir kad gali užtrukti bendros energetikos rinkos sukūrimas, ir užtikrinti energetinį saugumą visoje Bendrijoje. Šis klausimas yra gyvybiškai svarbus Lietuvai, Latvijai ir Estijai, todėl Europos Sąjungos institucijos ir, pirmiausia, Komisija privalo imtis konkrečių veiksmų kuo greičiau panaikinti šių valstybių narių energetinę izoliaciją ir priklausomybę nuo Rusijos, vienintelio dujų ir naftos tiekėjo.

Zita Pleštinská (PPE-DE), raštu. – (SK) Aš balsavau prieš rezoliuciją dėl 2009 m. Komisijos teisėkūros programos, nes į ją įtraukti pakeitimai, kuriais reikalaujama naujų teisės aktų socialinėje srityje.

Kadangi socialinė sritis yra beveik išimtinai valstybių narių kompetencijos sritis, mūsų frakcija atmetė Direktyvos dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo pakeitimus dėl minimalių standartų dėl neteisėto darbuotojų atleidimo iš darbo, darbuotojų, kurie sudarė netipines darbo sutartis, apsaugos, darbo sąlygų pagerinimo ir nelaimingų atsitikimų darbe skaičiaus sumažinimo.

Teisinės apsaugos nuo diskriminavimo klausimai valstybėse narėse reglamentuojami skirtingai, ypač kalbant apie reprodukcijos teises, tradicinę šeimą, švietimą ir religiją. Todėl mūsų frakcija mano, kad šioje srityje būtina išlaikyti subsidarumo principą, pagal kurį kiekviena valstybė narė šiuos aspektus gali reguliuoti pagal savo nacionalines tradicijas ir papročius.

Turkijos narystės ES klausimas mūsų frakcijai taip pat svarbus, nes daug frakcijos narių yra Vokietijos ir Prancūzijos konservatoriai.

Luís Queiró (PPE-DE), raštu. – (PT) 2009 m. Komisijos veiklą reguliuos Europos rinkimų tvarkaraštis; dėl to sumažės galimybės veikti – ypač vienos institucijų galimybės. Tačiau tai nereikia, kad neturime parengti tikroviško veiksmų plano. Pasaulis reikalauja persvarstyti paradigmas ir suprasti, kad realybė peržengė teorinių diskusijų dėl ekonominių ir socialinių modelių ir dėl tarptautinių santykių daugiapoliškumo (kalbant apie kietąją jėgą ir ekonomines jėgas ar komercinių jėgų santykius) ribas. Norime, kad į šią naują realybę Komisija reaguotų nustatydama įgyvendinimo požiūriu lankscią ir pritaikomą strategiją. Taip pat norime tokios 2009 m. darbotvarkės, kuri visų valstybių narių rinkėjams padėtų išaiškinti ES politikos svarbą ir jos naudą mūsų ekonomikoms ir visuomenėms. Šios nuostatos, pagrįstos labiau mūsų politikos kokybe, o ne ryšių aspektais, privalo būti mūsų, taigi, ir Europos Komisijos veiksmų esmė. Gaila, bet į rezoliuciją, dėl kurios balsuojama, šie principai neįtraukti, todėl balsavau prieš ją.

Catherine Stihler (PSE), raštu. – Vis dar yra būtinybė propaguoti vaiko teises. Šiuo metu per mažai daroma sprendžiant vaikų skurdo problemą ES. ES vienas iš penkių vaikų gyvena ties skurdo riba – tai per daug. Džiaugiuosi, kad Parlamentas nepritarė 2009 m. Komisijos darbo programai. Skatindami padorų darbą ir taip kovodami su skurdu visoje ES, privalome padaryti daugiau.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Pasirengimas ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimui (RC B6-0426/2008)

Edite Estrela (PSE), raštu. – (PT) Aš balsavau už jungtinę Europos Parlamento rezoliuciją dėl pasirengimo ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimui, nes manau, kad 2004 m. nustatytą strateginę partnerystę su Indija būtina pritaikyti atsižvelgiant į naujus iššūkius ES ir Indijai, pvz., maisto krizę, energetikos krizę ir klimato kaitą.

Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad šioje rezoliucijoje Indija raginama toliau siekti Tūkstantmečio vystymosi tikslų, ypač lyčių lygybės srityje. Taip pat svarbu, kad rezoliucijoje Indijai primenama apie ES vertybes ir Indijos vyriausybė raginama panaikinti mirties bausmę.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), raštu. – (PT) Manome, kad, be kitų daugelio šioje rezoliucijoje keliamų mums svarbių klausimų, svarbu pabrėžti, kad tvirtai remiame ES šalių ir Indijos tikro ir veiksmingo bendradarbiavimo ir draugystės stiprinimą. Tam reikia, kad santykiai būtų pagrįsti reagavimu į visuomenių poreikius, kuris būtų naudingas abiem pusėms ir prisidėtų prie abipusiškumo pagrįsto vystymosi; tačiau taip pat turėtų būti laikomasi nesikišimo ir pagarbos nacionaliniam suverenitetui principų.

Tačiau remdamiesi šiais principais ir prielaidomis negalime sutikti su daugeliu šioje rezoliucijoje pateiktų pasiūlymų, ypač dėl laisvos prekybos susitarimo, kuriuo, be kitų aspektų, siekiama įtraukti nuostatas dėl susitarimo dėl paslaugų, konkurencijos, viešųjų pirkimų ir galiojančių ES ir Indijos apribojimų tiesioginių užsienio investicijų srityje panaikinimo.

Šiuo pasiūlymu siekiama atsižvelgti į didžiausių ekonominių ir finansinių grupių norą plėstis, nors tai nebuvo oficialiai pareikšta PPO derybose dėl pasaulio prekybos liberalizavimo; šio noro esmė – padidinti ir centralizuoti kapitalą. Šis tikslas prieštarauja Indijos ir įvairių ES šalių darbuotojų ir gyventojų poreikiams.

Carl Lang (NI), raštu. – (FR) Privalome vystyti santykius su Indija, kuri, turėdama daugiau, nei milijardą gyventojų ir besivystančią ekonomiką, yra atsvara musulmonų pasauliui ir Kinijai. Tačiau pateiktas pasiūlymas dėl rezoliucijos, kuris atspindi N. Sarkozy ir Komisijos nuomonę, prieštarauja Europos tautų interesams. „Išsamus prekybos susitarimas“, kuri šioje rezoliucijoje raginama sudaryti, prisidės prie mūsų ekonomikų ir socialinių sistemų sunaikinimo; reikės konkuruoti su šalimis, kurios vykdo socialinį dempingą. Be to, Indijos reikalavimas suteikti jai vietą Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje yra vienas iš pasiūlymų dėl JT reformos, kuria siekiama atimti iš Prancūzijos ir Jungtinės Karalystės Saugumo Tarybos nuolatinių narių statusą ir vietoje to jį perduoti Briuseliui.

Be to, Indijos, kaip „religinio pliuralizmo valdymo modelio“ apibūdinimas yra įžeidimas Orisoje nužudytiems krikščionims.

Indija gina savo nacionalinius interesus ir ilgaamžes vertybes. Siekdamas subalansuotų santykių su Indija, mūsų valstybės narės privalo daryti tą patį. Tai jos gali padaryti kitokioje Europoje – suverenių tautų Europoje, kurios civilizacija pagrįsta senovės graikų ir romėnų vertybėmis.

Mairead McGuinness (PPE-DE), raštu. – Būdamas ES ir Indijos delegacijos narys, pritariu jungtiniam pasiūlymui dėl rezoliucijos dėl pasirengimo 2008 m. ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimui.

Šiame pasiūlyme siekiama išspręsti problemą, atsiradusią nepavykus pasiekti susitarimo PPO ir išreiškiamas siekimas iš naujo siekti susitarimo.

Tačiau pasiūlyme nekalbama apie svarbiausią kliūtį siekiant šio susitarimo – JAV ir Indijos nesugebėjimą pasiekti susitarimo dėl specialaus apsaugos mechanizmo, kuris apsaugotų nuo produktų dempingo Indijos rinkoje, kuris pakenktų gausiai Indijos kaimo ir ūkininkų bendruomenei. Nuogąstaujama, kad jei tokio mechanizmo nebus, iškilis pavojus Indijos ūkininkų galimybei pragyventi. PPO nepakankamai sprendžiamas labai svarbus maisto tiekimo saugumo klausimas – galbūt dėl to žlugo derybos. Atnaujinant derybas būtina užtikrinti, kad bus tinkamai sprendžiami PPO narių maisto tiekimo saugumo klausimai. Importuotų produktų antplūdis gali neigiamai ir dramatiškai paveikti vietos maisto gamybą; besivystančiose didelės importuotų žemės ūkio produktų antplūdis labai pakenktų pastangoms vystyti vietos žemės ūkio ir maisto produktų gamybą.

Luís Queiró (PPE-DE), raštu. PT) Kartais privalome prisiminti, kad demografinė prasme Indija yra didžiausia demokratija pasaulyje. Šis faktas, Indijos ekonomikos gyvybingumas ir didėjantis vaidmuo tarptautiniuose santykiuose – daugiausia santykiuose su kaimyninėmis šalimis – rodo, kad turėtume persvarstyti savo santykius su šia svarbia partnere. Būtų klaida ignoruoti Indijos demokratijos trūkumus, jos ekonomikos struktūrą ar socialinę organizaciją; dėl to šie klausimai privalo būti svarbiausi mūsų santykių su šia šalimi darbotvarkės klausimai. Tačiau ši darbotvarkė privalo būti platesnė, ypač labiau suderinta su nauja realybe ir aplinkybėmis. Politinių ryšių stiprinimas ir artimesni santykiai su šia milžine privalo tapti strateginiais tikslais. Taip pat privalome būti pasirengę stiprinti Indijos vaidmenį valstybių organizacijose, ypač kalbant apie institucijų struktūrą ir sistemą. Nors dažnai sakoma, kad 21-asis amžius yra Ramiojo vandenyno amžius, – į tai Europa turėtų atkreipti dėmesį, – prie šios prognozės turėtume pridėti Indiją ir atitinkamai pritaikyti savo strategijas.

12. Balsavimo ketinimai ir pataisymai (žr. protokolą)

(Posėdis sustabdytas 13.45 val. ir pratęstas 15 val.)

PIRMININKAVO: M. ROURE

Pirmininko pavaduotoja

13. Ankstesnio posėdžio protokolų tvirtinimas (žr. protokolą)

14. Pasaulio finansų sistemos padėtis ir jos įtaka Europos ekonomikai (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas yra Tarybos ir Komisijos pareiškimai dėl pasaulio finansų sistemos padėties ir jos įtakos Europos ekonomikai.

Jean-Pierre Jouyet, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, esame eros pabaigos liudytojai. Ateinantys keleri metai pakeis tokios pasaulio finansų sistemos, kokią mes žinome šiandien, veidą. Susiduriame ne tik su krize JAV, bet ir su krize, darančia poveikį tarptautinei finansų sistemai ir nepaliekančia nuošalyje nė vieno pasaulio regiono.

Daug metų buvo kritikuojamas didėjantis finansų sektoriaus disbalansas: nepagrįstas daugelio mokesčių mokėtojų neapsaugojimas nuo rizikos, sąlyginis finansų sistemos priežiūros institucijų nesugebėjimas prižiūrėti sparčiai kuriamus, vis sudėtingesnius finansinius produktus ir, be abejonės, tai paminės Komisija, kai kurių asmenų polinkis į labai pastebimą godumą. Dabar matome rezultatus. JAV finansų sektoriuje pastebimas neramumas, o JAV valdžios institucijos buvo priverstos vis labiau įsikišti, kad būtų užkirstas kelias visuotinei krizei. Europa ir likusi pasaulio dalis dėl šios krizės patiria tokio lygio nuosmukį, kokio nepatyrė nuo praeito amžiaus ketvirtojo dešimtmečio.

Pirmininkaujanti Prancūzija įsitikinusi, kad keleto pastarųjų dienų įvykiai parodo, kad atsižvelgiant į ekonomikos ir finansų sritį dar labiau reikalinga stipri ir vieninga Europa. Visų pirma turime nedelsdami pateikti atsaką į finansų sistemos griūtį. Ekonominėje ir pinigų sąjungoje Europos centrinis bankas yra stiprus centrinis bankas, kuris glaudžiai bendradarbiaudamas su kitais centriniais bankais sugebėjo skubiai, ryžtingai ir veiksmingai įsikišti tuo metu, kai įtampa buvo pasiekusi aukščiausią tašką. Šiais neramiais laikais tai svarbi teigiama ypatybė ir todėl turėtume pagirti Europos centrinio banko, pasirengusio veikti bet kokiomis aplinkybėmis, veiksmus.

Daugelio valstybių narių reguliuojančios institucijos, susidurdamos su gilėjančia keleto pastarųjų dienų griūtimi, kaip ir JAV valdžios institucijos, nusprendė uždrausti trumpalaikį skolintų vertybinių popierių pardavimą. Tai nepaprastoji priemonė, tačiau jai reikia pritarti, nes ji gali padėti nuraminti rinkose tvyrančią įtampą.

Šiuo metu nenumatome tokios iniciatyvos, apie kurią ką tik pranešė JAV federalinės valdžios institucijos, t. y. ketinimą dideliu mastu supirkti finansų rinkos dalyvių turimus „toksiškus“ produktus, ir J. Almunia buvo teisus pasisakydamas šiuo klausimu.

Sąjungos finansų sistema iš esmės išlieka stabili ir todėl nėra poreikio įgyvendinti tokias priemones, tačiau privalome išlikti budrūs ir neturėtume at mesti jokių galimybių kokios nors ideologijos vardan. Realizmas ir pragmatizmas yra pagrindinė darbotvarkės dalis. Jei būtina, naudodami turimas priemones, privalėsime atsižvelgti į galimas sisteminio pobūdžio grėsmes.

Ekstremaliose situacijose vykdomas centrinių bankų ir reguliuojančių institucijų įsikišimas yra gyvybiškai svarbus, tačiau šios institucijos vienos negali įveikti krizės. Europiečiai turi prisiimti atsakomybę ir įsikišti kitose susijusiose srityse.

Turime rasti atsaką į ekonomikos lėtėjimą. Tai buvo bendros Europos pozicijos, patvirtintos Nicoje vykusiame neoficialiame Ekonomikos ir finansų ministrų tarybos susitikime, dalis. Ministrai kartu su Komisija ir Europos Centrinio Banko Pirmininku, svarstydami biudžeto klausimus valstybėse narėse, turinčiose veiksmų laisvės, nutarė leisti netrukdomai veikti automatinėms stabilizavimo priemonėms.

Jie taip pat pritarė Europos MVĮ finansavimo planui, pagal kurį Europos investicijų bankas nuo šio momento iki 2011 m. turėtų skirti 30 mlrd. EUR, kurie suteiktų sektoriui svarbią paramą, nes kad ir kaip keista, daug grėsmių taip pat kyla realiai ekonomikai, nors finansų krizė Europoje minima rečiau nei JAV. Stabili finansų

sistema ir tvirti bankai, jei būtina, ypač MVĮ atveju gali apriboti arba padidinti paskolų procentus. Kalbant apie pastarąjį klausimą reikėjo imtis tiesioginių veiksmų.

Taip pat privalome reformuoti savo finansų sistemą šiomis dviem kryptimis: pirma, būtinos skubios teisėkūros ir reguliavimo priemonės siekiant atkurti finansų sistemos skaidrumą ir užtikrinti finansų rinkos dalyvių atskaitomybę. Šiuo požiūriu 2008 m. rugsėjo 13 d. ministrai parodė pasiryžimą spartinti 2007 m. patvirtintos programos, kuria siekiama duoti atsaką pirmiesiems finansų krizės požymiams, įgyvendinimą. Šioje programoje nustatytos pagrindinės priemonės, kuriomis atsakoma į neramumus finansų rinkose: skaidrumas, apgalvotos taisyklės, turto vertinimas ir tinkamas rinkų, įskaitant kreditų reitingo agentūras, veikimas.

Atėjo laikas įgyvendinti kreditų reitingo agentūrų priežiūrą, persvarstyti bankų kontrolę ir patvirtinti atskaitomybės standartus, kuriems, be abejonės, teko svarbus vaidmuo skatinant cikliškus finansų srities procesus. Pirmininkaujanti Prancūzija teikia pirmenybę šiam klausimui ir jis bus svarstomas kitame Europos Vadovų Tarybos susitikime. Komisijos narys tai patvirtins, tačiau manau, kad Komisija netrukus pasiūlys iš dalies keisti nuo 2006 m. galiojančias direktyvas dėl reikalavimų nuosavam kapitalui.

Tai viena iš šiuo metu įvairiose srityse rengiamų priemonių yra skirta kovoti su neramumais finansų rinkose, kuri, žinoma, taip pat apims naujausias Finansų stabilumo forumo pateiktas rekomendacijas. Žinau, kad Komisija sugebės labai greitai pateikti šiuos pasiūlymus, ir tikimės, kad Parlamentas ir Taryba pasieks susitarimo dėl šių neatidėliotinų pasiūlymų per pirmąjį svarstymą prieš baigiantis šiai kadencijai.

Per keletą savaitių tai pat tikimasi gauti Komisijos pasiūlymą dėl kredito agentūrų. Jis bus pateiktas atsižvelgiant į 2008 m. liepos mėn. Finansų ministrų tarybos susitikime pateiktą prašymą ir šiuo klausimu taip pat tikiuosi, kad Parlamentas kiek įmanoma greičiau pasieks susitarimo dėl šio ambicingo pasiūlymo.

Taip pat su pasitenkinimu pažymiu, kad buvo priimtas sprendimas įsteigti darbo grupę, kuri ištirtų, kaip tinkama bankų ir draudimo bendrovių priežiūra turėtų atsižvelgti į ciklišką procesų pobūdį, ypač kalbant apie kapitalą. Taip pat turėtų būti imtasi specialių priemonių.

Tai pagrindinės finansų sektoriaus reformos dalys, kurias tikriausiai lydės kitos iniciatyvos Europoje atliekant finansų krizės tyrimą. Šio tyrimo metu Parlamentui turi tekti visas jam skirtas vaidmuo ir Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė su dideliu susidomėjimu pažymi šios institucijos pastarojo laiko įnašą. Galvoju ypač apie rizikos draudimo fondus, kurie, kai kurių ekspertų nuomone, galėtų tapti kitomis krizės aukomis. Kaip jau minėjau anksčiau, taip pat galvoju apie atskaitomybės standartus, taip pat apie finansų sektoriaus atlyginimus, dėl kurių turime imtis neatidėliotinų veiksmų.

Sakyti, kad privalome išsaugoti savo liberalų požiūrį į ekonomiką, kaip teko girdėti iš kai kurių Europos vadovų, ir kad nereikia jokio reguliavimo, yra klaidinga. Tai daugiau nei klaidinga – tai yra pasikėsinimas į finansų sistemos stabilumą, tai yra puolimas prieš sveiką mąstymą. Būsiu atviras šiuo klausimu: jei turime svarstyti rizikos draudimo fondų reguliavimo klausimą, tai Europos Sąjunga privalo tai daryti. Privalome galvoti apie grėsmių skaidrumą, reguliuojančių institucijų įgaliojimus vykdyti priežiūrą ir atlyginimus tokiose institucijose.

Antra pagrindinė požiūrio kryptis yra stiprinti finansų sistemos priežiūrą. Finansų ministrai teigiamai įvertino Europos reguliuojančių institucijų komitetų susitarimą dėl reikalavimų, keliamų duomenims, kuriuos Europos bankai perduoda priežiūros institucijoms, suderinimo iki 2012 m. Tai pirmieji svarbūs rezultatai, tačiau juos turi lydėti kiti, ir valstybės narės sutarė tęsti pastangas gerinant finansų sistemos dalyvių stebėsenos ir priežiūros koordinavimą. Pirmininkaujanti Prancūzija pasirengusi bendradarbiauti su Parlamentu ir Komisija stiprindama grupių, kurioms vis labiau būdinga tarpvalstybinis pobūdis, priežiūros ir tinkamos stebėsenos integraciją. Sąjungai reikia veiksmingesnės ir labiau integruotos priežiūros sistemos siekiant geriau pasirengti kovai su finansų krize.

Ponios ir ponai, Prancūzija pirmininkauja Europos Sąjungos Tarybai didelės griūties metu. Šiomis sudėtingomis aplinkybėmis gerai suprantame mums tenkančią atsakomybę. Atėjo laikas priimti svarbius sprendimus dėl mūsų finansų sistemos organizavimo, jos vietos Europos ekonomikoje ir jos vaidmens, kuriam priklauso verslo ir privačių asmenų finansavimas.

Sąjunga nesėdėjo be darbo šiuos keletą mėnesių. Todėl pirmininkaujanti valstybė narė gali remtis Komisijos svarstymais ir atliktu darbu šioje srityje, taip pat darbu, kurį atliko ekspertai, pvz., R. Ricol iš Prancūzijos.

Spalio mėn. Europos Vadovų Taryba suteikia galimybę nustatyti griežtas gaires Europos lygmeniu – tai mūsų tikslas. Akivaizdu, kad Europa neturėtų veikti viena. Ji turi būti aktyvi ir skatinti naują tarptautinį bendradarbiavimą, kaip vakar Jungtinėse Tautose pasakė Prezidentas N. Sarkozy. Taip pat siūlome iki metų

pabaigos surengti tarptautinį susitikimą, kuriame dalyvautų G8 šalys ir jų finansų sistemos reguliavimo institucijos. Mūsų tikslas padėti sukurti pirmuosius principus ir naujas bendras tarptautines taisykles, kurios leistų įvertinti tarptautinę finansų krizę.

Pradėdama tokią iniciatyvą, Europos Sąjunga rodo, kokią reikšmę ji teikia naujam, subalansuotam pasaulio valdymui. Europos ir pasaulio atsakas turi atsižvelgti į trumpalaikį, vidutinės trukmės ir ilgalaikį laikotarpį. Trumpalaikiu laikotarpiu mums reikia neatidėliotinių priemonių; vidutinės trukmės laikotarpiu – teisės aktų persvarstymo; ilgalaikiu laikotarpiu – išsamaus tyrimo dėl mūsų ekonomikos modelio vaidmens skatinant augimą bei užimtumą ir tęsiant struktūrines reformas, kurios išlieka svarbios.

Tai visa informacija, kurią šiandien norėjau jums pateikti.

Joaquin Almunia, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, šių metų ir ypač keleto pastarųjų dienų įvykiai finansų rinkose, kurių liudytojai tapome, savo mastu pralenkė visa, ką mums teko patirti gyvenime. Daugelis mano, – ir aš linkęs sutikti, – kad tai sukels svarbius pokyčius tarptautinės finansų sistemos veikloje.

Nuo 2007 m. rugpjūčio mėn., kai prasidėjo krizė, atskleisti nuostoliai pasiekė daugiau nei 500 mlrd. JAV dolerių, t. y. sumą, kuri lygi tokios šalies kaip Švedija BVP. Deja, galutiniai skaičiai gali būti dar didesni.

Keletą pastarųjų savaitių JAV didėjantys pranešti nuostoliai ir dėl to mažėjantis investuotojų pasitikėjimas priartino keletą pagrindinių finansų institucijų prie griūties ribos. Tais atvejais, kai vienos iš šių institucijų griūtis reikštų sisteminę riziką, t. y. sukeltų pavojų visai finansų sistemai, prireikė imtis skubių gelbėjimo veiksmų.

Kai kurie iš šių gelbėjimo veiksmų virto valstybės institucijų intervencija, pvz., įsikišus JAV išdo departamentui ir Federalinių rezervų sistemai, kad būtų išvengta didžiausios pasaulio draudimo bendrovės „AIG“ bankroto arba nekilnojamojo turto finansavimo bendrovių „Fannie Mae“ ir „Freddie Mac“, kurioms kartu priklauso pusė JAV nekilnojamojo turto, bankroto.

Kitas bendrovės perėmė privatūs investuotojai, pvz., „Bank of America“ įsigijo investicijų banką „Merrill Lynch“.

Kitų institucijų, pvz., investicijų banko „Lehman Brothers“ arba beveik dviejų dešimčių JAV regioninių bankų atveju bankrotas buvo vienintelė išeitis. Trumpai tariant, tapome neeilinių pokyčių JAV bankininkystės sferoje liudytojai.

Vadinasi, pasiekėme būseną, kai JAV finansų sistema susiduria su esmine pasitikėjimo problema. Šioje padėtyje, remiantis JAV valdžios institucijų nuomone, gelbėjimo planais problemos išspręsti jau neįmanoma. Skubiai reikalingas sisteminis sprendimas.

Trumpalaikėje perspektyvoje mums visiems reikia atsako, kuris atkurtų pasitikėjimą ir stabilizuotų rinkas.

Praeitą savaitę H. Paulsono paskelbtas JAV planas yra gera iniciatyva. Trumpai tariant, JAV išdo sekretorius siūlo įsteigti federalinį fondą siekiant iš bankų ataskaitinių balansų pašalinti nelikvidų turtą – su nekilnojamojo turto susijusius vertybinius popierius, kurie yra pagrindinė mus užklupusių problemų priežastis. Pašalinus šiuos popierius iš sistemos būtų lengviau panaikinti netikrumą ir vėl sutelkti dėmesį į fundamentalius rinkos procesus. Vis dėlto būtina tinkamai apibrėžti išsamias šio pasiūlymo detales ir tai būtina daryti nedelsiant, jei norime, kad planas pavyktų.

Sakyčiau, kad kalbame apie JAV planą, kuris buvo pritaikytas JAV aplinkybėms, kur, kaip pamename, krizė prasidėjo ir kur finansų sektorius nukentėjo labiausiai. Vis dėlto turime išsiaiškinti, kodėl taip atsitiko. Visi turime susidoroti su padariniais ir reaguoti į esamą padėtį.

Norėdami tai padaryti, pirmiausia turime suvokti, kaip patekome į šią padėtį. Neramumų, kurios stebime šiandien, ištakos glūdi vyraujančiame visuotiniame pasaulio ekonomikos disbalanse, kuris sukūrė neriboto likvidumo ir netinkamo rizikos vertinimo sąlygas.

Pasaulio finansų rinkų tarpusavio sąryšis, aukštas skolinimosi lygis ir naujoviškų bei sudėtingų finansinių valdymo metodų ir priemonių, kurios nebuvo pakankamai suprastos, taikymas sukėlė šių rizikos veiksmų beprecedenčio masto sklaidą tarptautinėje finansų sistemoje.

Aišku tik tai, kad rinkos dalyviai, taip pat reguliavimo ir priežiūros institucijos, nesugebėjo tinkamai suvokti šios padėties pavojingumo ir todėl negalėjo užkirsti kelio padariniams, kuriuos matome šiandien.

Tiesa, likus keletui mėnesių iki krizės, taip pat TVF, Europos centrinis bankas ir Komisija vienbalsiai įspėjo apie gresiančius pavojus. Žinojome, kad padėtis buvo nestabili, tačiau negalėjome žinoti ir niekas negalėjo numatyti, kaip, kada ir kokių mastų didėjančios laiku negrąžinamos paskolos antrinėje nekilnojamojo turto paskolų rinkos sektoriuje sukels krizę.

Dabar matome keleto pastarųjų metų procesą, vykstantį priešinga kryptimi, finansų sistemai stengiantis nugalėti nuoseklų poreikį mažinti paskolų apimtis. Šis mažėjimo procesas pasirodė esąs ypač skausmingas dėl ypač didelio paskolų kiekio ir glaudaus rizikos veiksnių tarpusavio sąryšio. Nepakankamas sistemos skaidrumas ir priežiūros institucijų nesugebėjimas kartu susidaryti tikslų ir išsamų padėties vaizdą lėmė dramatišką pasitikėjimo sumažėjimą.

Sumažėjusiam bankų tarpusavio pasitikėjimui sukėlus likvidumo trūkumą tarpbankinio skolinimo rinkoje, finansų sektorius nukentėjo labiausiai.

Keletas pagrindinių kredito rinkų iki šiol neveikia, o pastaruoju metu investuotojai vėl ėmė investuoti į mažiau rizikingus produktus, kartu didėjant atotrūkiui tarp obligacijų palūkanų normų ir santykinai rizikingų investicijų grąžos.

Greitai ir suderintai įsikišus centriniams bankams – svarbus vaidmuo čia teko ECB – mums pavyko išvengti rimtų problemų, susijusių su nepakankamu likvidumu. Vis dėlto bankai vis dar patiria spaudimą. Dėl pasitikėjimo krizės mažėja aktyvų kainos, užkraunančios našta bankų ataskaitiniams balansams. Kartu su padėtimi tarpbankinio skolinimo rinkoje tai kelia sunkumų bankams įsigyjant naujo kapitalo.

Padėtis, su kuria susiduriame Europoje, yra ne tokia aštri ir valstybės narės šiuo metu nemano, kad reikia panašaus į JAV įgyvendinamo plano.

Kalbant apie vidutinės trukmės laikotarpį akivaizdu, kad mums reikia išsamesnio struktūrinio atsako. Pastarieji įvykiai finansų rinkose aiškiai parodė, kad dabartinį reguliavimo ir priežiūros modelį reikia tobulinti.

Trumpalaikėje perspektyvoje mums reikia skubiai išsiaiškinti dabartinės sistemos silpnąsias vietas ir šiuo požiūriu visiškai sutinku su Tarybos pozicija, kad ECOFIN reguliavimo veiksmų plane ir Finansų stabilumo forumo rekomendacijose pateiktos visos būtinos sudedamosios dalys. Kaip žinote, juose pateiktos konkrečios iniciatyvos siekiant investuotojams, rinkoms ir priežiūros institucijoms didinti skaidrumą, persvarstyti kapitalo reikalavimai bankų grupėms ir patikslintas kreditų reitingo agentūrų vaidmuo.

Komisija tęsia darbą ir netrukus pateiks pasiūlymus dėl Kapitalo reikalavimų direktyvos persvarstymo – jie bus pateikti kitą savaitę – ir dėl naujų teisės aktų, reglamentuojančių kreditų reitingo agentūrų veiklą, kurie, tikiuosi, bus pateikti iki spalio mėn. pabaigos. Vis dėlto atsižvelgiant į pastaruosius įvykius tikėtina, kad mums reikės ištirti papildomas dienos švieson iškilusias problemas.

Tęsime diskusijas dėl to, ko reikėtų imtis geriau užtikrinant finansų sistemos stabilumą ir šalinant krizės atsiradimo priežastis, ir šiuo požiūriu visiškai sutinku su Tarybos Pirmininko sveikinimo žodžiais, ištaisais atsakant į mūsų pasisakymus.

Pagaliau, leiskite man pereiti prie finansų sektoriaus krizės poveikio ekonomikai – realiai ekonomikai. Neabejotina, kad įvykiai finansų sektoriuje daro neigiamą poveikį realiai ekonomikai. Šis poveikį sustiprino didėjanti infliacija, kurią lėmė kylančios naftos ir kitų žaliavų kainos, ir didelė nekilnojamojo turto kainų korekcija kai kuriose valstybėse narėse. Šis sukrėtimų derinys tiesiogiai paveikė ekonominę veiklą dėl padidėjusių sąnaudų ir atsiradusių „neigiamo turto“ efektų, o netiesiogiai – dėl labai sumažėjusio pasitikėjimo ekonomikoje. Dėl to staigiai sumažėjo vidaus paklausa, kartu nykstant išorės paklausai.

Pagrindiniai ekonomikos aktyvumo rodikliai rodo pastebimą augimo momento lėtėjimą ir ES, ir euro zonoje. Šių metų BVP augimo tarpinė prognozė buvo ženkliai sumažinta iki 1,4 proc. ES ir 1,3 proc. euro zonoje. Kartu šių metų infliacijos prognozė buvo padidinta iki 3,8 proc. ES ir 3,6 proc. euro zonoje. Vis dėlto infliacija galėtų mažėti, nes pastaruoju metu padidėjusių energijos ir maisto produktų kainų poveikis ateinančiais mėnesiais palaipsniui mažės. Šį procesą galbūt sustiprins toliau mažėjančios naftos ir kitų žaliavų kainos, tačiau reikia tuo įsitikinti.

Iš esmės ekonomikos padėtis ir perspektyva išlieka labai neaiški. Išlieka tolesnio augimo mažėjimo rizika, o infliacijos perspektyvoje išlieka didėjimo rizika. Šis netikrumas yra dar didesnis kalbant apie ekonomikos augimą kitais metais, tačiau tikimės, kad kitais metais ir ES, ir euro zonoje išliks bent santykinai silpnas augimas.

Koks turėtų būti mūsų atsakas į šį ekonomikos lėtėjimą? Geriausias atsakymas – pasinaudoti visomis turimomis politikos priemonėmis.

Pirma, finansų politikoje privalome išsaugoti įsipareigojimą laikytis biudžeto drausmės ir Stabilumo ir augimo pakto taisyklių, kartu leisdami savo vaidmenį atlikti automatiniais stabilizavimo procesams. Šiuo požiūriu pakto reforma 2005 m. buvo labai naudinga.

Antra, aiškus įsipareigojimas įgyvendinti struktūrines reformas, kaip jos apibrėžtos Lisabonos strategijos programoje ir nacionalinėse reformų programose, būtų gyvybiškai svarbus skatinant vartotojų ir investuotojų pasitikėjimą trumpalaikėje perspektyvoje ir gerinant mūsų ekonomikų lankstumą ir veržlumą ilgalaikėje perspektyvoje. Šioje padėtyje būtų ypač vertinga stiprinti konkurencingumą mažmeninėje bei energetikos rinkose ir gerinti darbo rinkų veikimą.

Pagaliau, gerinti finansų rinkos reguliavimą ir siekti ECOFIN plano tikslų, kaip jau pabrėžiau, reikia skubiau nei bet kada anksčiau. Veiksmingai ir greitai įveikus sudėtingus iššūkius, su kuriais susiduriame šiandien, ilgai užtrukiantį pasitikėjimo atkūrimo procesą būtų galima užbaigti greičiau, nei tikėtasi, ir sumažinti žalą mūsų ekonomikoms.

Kiekvienoje iš šių politikos sričių mūsų veiksmai bus efektyvesni ir veiksmingesni, jei juos koordinuosime euro zonos ir Europos Sąjungos lygmeniu.

Neišvengiamai turėsime nugalėti tam tikrą valstybių narių pasipriešinimą bendriems veiksams, o neoficialaus ECOFIN susitikimo Nicoje metu iki šiol pasiektas susitarimas turėtų būti gilinamas ir vystomas.

Europos valstybės susiduria su bendrais iššūkiais. Juos veiksmingiausiai įveiksime, jei ieškodami bendrų sprendimų dirbsime kartu. Šiuo požiūriu Ekonominė ir pinigų sąjunga yra įspūdingas turtas ir turime išnaudoti jos teikiamas galimybes koordinavimui stiprinti ir gaires, kurias pasiūlėme savo pranešime dėl EMU@10 ir šių metų gegužės mėn. komunikate.

Vis dėlto įvykiai aiškiai rodo, kad Europos vidaus veiksmų nepakanka atremiant pasaulinius iššūkius. Mums reikia stiprinti bendrus išorės veiksmus Finansų stabilumo forume, Bazelio komitete, G7 šalių grupėje, taip pat skirti daugiau dėmesio tolesniam Tarptautinio valiutos fondo vaidmeniui.

Žiūrint pirmyn, mums reikia galvoti apie tai, kaip galime formuoti mūsų finansų sistemų ateitį ir pasaulinį valdymą, ir Europos Sąjungos vaidmuo šiuo požiūriu yra gyvybiškai svarbus. Europa gali būti varomąja jėga stiprinant pasaulinį koordinavimą ir turėtų prisiišti vadovaujamą vaidmenį tarptautinėse šios srities diskusijose, o tai visų pirma reikalauja, kad Europos valstybės dirbtų kartu ir sutartų dėl vidaus sprendimų.

Alexander Radwan, PPE-DE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, Tarybos Pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, klausydamas dabar išsakytų samprotavimų pasijutau lyg būčiau blogame filme. Nuolatos buvo pabrėžiama, kad būtina greitai veikti. Tikrovėje pastarosiomis savaitėmis, mėnesiais ir metais vienintelė, kuri veikė greitai, buvo rinka, apie kurią nuolatos čia svarstome. Iš tiesų investicinių bankų problemą rinka pati labai greitai išsprendė. Mes nesugebėjome reaguoti taip greitai.

„Greitai“ nėra tinkamas žodis, kurį galėtume vartoti, kai žiūrime į Tarybą ir ypač į Komisiją. Dabar amerikiečiai mus maloniai kviečia sumokėti kainos dalį. Šia proga neketinu komentuoti šio fakto. Šiame etape pakanka stebėti įvykius. Vis dėlto visa, ko tikiuosi iš Tarybos, yra bent jau užtikrinti, kad įveiksime amerikiečių ir britų pasipriešinimą, susijusį su finansų rinkos skaidrumo užtikrinimu, nors kalbant apie Komisiją nesu tikras, ar J. M. Barosso vadovaujama Komisija tai sugebės. Noriu tik priminti jums Vokietijos pirmininkavimą, kai Prezidentas N. Sarkozy ir Kanclerė A. Merkel ėmėsi iniciatyvos, o J. M. Barosso vadovaujama Komisija atsilosė krėslė, tarė „Kas toks yra Sarkozy ir kas tokia yra Merkel?“ ir nesiėmė jokių veiksmų.

„Greitai“ tikrai nėra tas žodis, kurį galėtume vartoti. Noriu tik priminti jums apie „Enron“ ir „Parmalat“ atvejus. Tuo metu Europos Parlamentas patvirtino atitinkamą G. Katiforio pranešimą dėl kreditų reitingo agentūrų, kurį rengiant buvau pagalbinis pranešėju. Tai buvo 2003 m. Dabar, 2008 m. spalio mėn., Komisija galbūt pateiks pasiūlymą, tačiau IOSCO jau šiandien sako, kad mes neturėtume nukrypti nuo JAV vertybinių popierių komisijos (angl. *Securities and Exchange Commission*, SEC) nustatytų ir JAV galiojančių taisyklių, nes priešingu atveju būtų sugriauta tarptautinė finansų sistema.

Šiuo atveju Europa turi eiti savo keliu. Todėl man visiškai tas pats, ką siūlo SEC, ir jeigu Komisija nuspręstų eiti ta pačia kryptimi kaip SEC, ji turėtų „šilčiau apsirengti“. Mes privalome daryti tai, kas mums atrodo teisinga, ir tuomet amerikiečiai gali mus sekti. Tai viskas, ką noriu pasakyti reitingo agentūrų tema.

Buvo pasakyta, kad persvarstydami „Bazelis II“ reikalavimus turėtume dirbti bendrame svarstyme. Tikiuosi, kad Tarybos atstovas klauso, nes tai buvo jo ištarti žodžiai. Mes galėtume surengti svarstymą, jei Taryba atsisakytų savo pozicijos dėl Europos priežiūros tvarkos. Tai, ko iki šiol pasiekė Taryba, glaudžiai bendradarbiaudama su Europos priežiūros institucijomis, yra apgailėtina. Nica buvo pagrįsta tarpvyriausybiniu bendradarbiavimu. Todėl būtina, kad Taryba vieną kartą peršoktų per savo šešėlį ir toliau mąstytų europietiskai.

Buvo užsiminta apie rizikos draudimo fondus ir privatų kapitalą. Komisijos narys Ch. McCreevy šią savaitę Parlamente pasakė, kad negalima skubėti. Ch. McCreevy galima daug kuo apkaltinti, bet ne tuo, kad jis kažką skubina.

(Replikos ir plojimai)

Nuolatos puldavau Ch. McCreevy, kai Parlamente buvo kalbama apie rizikos draudimo fondus ir privatų kapitalą. Privalome užtikrinti, kad Komisija pateiktų tinkamą tyrimą ir neatsisakintų. Tai jau ne pono Ch. McCreevy problema – dabar tai pono J. M. Barosso problema.

(Plojimai)

Man būtų malonu, jei dabar JAV paaiškintume, kad SEC (JAV Vertybinių popierių komisija) vieną kartą turėtų padaryti tvarką savo namuose. „Siemens“ griežtai tikrinama, tačiau niekas nežiūri į JAV. Tikiuosi, kad Komisija ir Taryba mums leis nustatyti Europos politikos kryptį šioje srityje.

(Plojimai)

Martin Schulz, *PSE frakcijos vardu.* – (DE) Gerb. pirmininke, mes labai atidžiai klausėmės to, ką sakė A. Radwan. Bavarijos rinkimų kampanija turi ilgą šešėlį. Taip, pone A. Radwanai, dalis to, ką jūs sakote, yra visiškai teisinga. Rinka tai reguliavo, bet JAV mokesčių mokėtojai apmoka sąskaitą. Būtent valstybė sumoka visą kainą.

Esame liudytojai ne tik investicinių bankų ir pagrindinių draudimo bendrovių bankroto. Tai yra daug metų mums „pardavinėjamos“ ekonomikos filosofijos bankrotas: filosofijos, pagal kurią tvirtinama, kad tariamai šiuolaikinėje ekonomikoje vystymasis ir klestėjimas yra sukuriami per spekuliacijas, o ne realiame pasaulyje. Būtent ši sistema dabar bankrutuoja.

(Plojimai)

Tarp kitko, pone A. Radwanai, mes labai gerai atsimename G. Katiforiso pranešimą. Aš pripažįstu, kad jūs esate sumanus politikas. Sekmadienį jūs dalyvausite rinkimuose į Bavarijos žemės parlamentą. Linkiu Jums sėkmės. Tačiau asmuo, sustabdęs G. Katiforio pranešimą, buvote jūs, pone A. Radwanai. Tai mes prisimename labai aiškiai.

Charlie'io McCreevy'io čia, gaila, nėra. Joaquín Almunia pateikė labai pagrįstą analizę. Pone Komisijos nary J. Almunia, norėčiau paprašyti jūsų informuoti savo kolegą Ch. McCreevy apie priemones, kurios būtinos ir kurias turime dabar priimti. Aš nežinau, kur jis yra. Galbūt jis grįžo į lenktynių treką; galbūt lažybų punktai lenktynių treke yra geriau reguliuojami negu tarptautinė finansų rinka. Tačiau vienas dalykas yra aiškus: mes tikimės, kad Komisija priims galimas ir būtinas priemones, ir tikimės, kad tai bus atlikta iki metų pabaigos ar bent iki pavasario.

Tai reiškia, kad, pvz., bus priimtos taisyklės kredito reitingų agentūroms, ir tai bus atlikta labai greitai. Taip pat labai svarbu atsieti Šičio premijas nuo trumpalaikio spekuliacinio pelno. Tai yra labai svarbus punktas. Jei vadybininkas žino, kad jis pats gaus 5 proc. nuo milijardo, kurį jis sukūrė spekuliaciniu pelnu, nes jo premija yra susieta su spekuliaciniu milijardu, tai jis dėl savo žmogiško silpnumo bandys sukurti pelno milijardą, nesvarbu kokiomis priemonėmis ir kokia kaina: net jei dėl to bus prarasta dešimtys tūkstančių darbo vietų, kaip per pastaruosius dešimtmečius matėme įvykstant visame pasaulyje.

Finansų vadybininkai – protingi jaunuoliai, su kuriais čia susiduriame koridoriuose – nepaliesdami net plauko sužlugdo ištisas bendroves ir ištisas verslo vietas, kartu sukeldami dideles socialines bėdas. Šio sunaikinimo kaina yra įtraukta į 700 mlrd. dolerių, kuriuos JAV mokesčių mokėtojai dabar turi investuoti gelbėdami pagrindinius bankus ir draudimo bendroves. JAV vyriausybės neprofesionalumas matyti iš to, kad net šioje didžiulėje krizėje gelbėjamos būtent šios pagrindinės korporacijos, ir tai atsieina paprastiems mokesčių mokėtojams daugiau kaip 700 mlrd. dolerių iš JAV biudžeto. Deja, šių paprastų mokesčių mokėtojų likimas, jų skolos ir paskolos neatsispindi JAV vyriausybės gelbėjimo plane. Tai dar vienas puikus pavyzdys, kaip pelnas yra privatizuojamas, o nuostoliai nacionalizuojami. Tokia veikla taip pat turi būti sustabdyta.

(Plojimai)

Mes visa tai girdėjome per pirmadienio diskusijas. Man beveik susidarė įspūdis, kad turime išduoti Socialdemokratų partijos narystės formas PPE-DE frakcijai: atrodo, kad jie negali pakankamai greitai pakeisti savo nuomonės, o liberalai, turiu pasakyti, yra dar blogesni.

Per diskusijas praėjusį lapkričio mėn. apie Europos Sąjungos vaidmenį globalizacijoje aš išsčiau tokį komentarą: „Laukinis Vakarų kapitalizmas, valdantis finansų rinką, kelia grėsmę visai ekonomikai, dabar įskaitant ir JAV ekonomiką, ir jam turi būti taikomos tarptautinės taisyklės. Mums reikia kontrolės, skaidrumo ir apribojimų finansų rinkos galiai.“ Atsakydamas ALDE lyderis pasakė: „Gerb. pirmininke, mes ką tik išgirdome praeičiai būdingą kalbą“. Bent jau jis nedalyvauja šiandieninėje diskusijoje, ir tai, žinoma, pakels jo kvalifikaciją. Tačiau tai, ką aš sakiau, nebuvo praeičiai būdinga kalba. Dabar labiau negu kada nors anksčiau nereguliuojamos rinkos – kuri niekam nejaučia jokios pagarbos – kontrolė ir vyriausybinių priežiūra yra tikrasis kelias pirmyn.

Todėl, jei leisite, noriu pridurti vieną dalyką. Žinoma, mes turime veikti greitai, bet taip pat turime veikti srityje, kuri yra artimiausia mano širdžiai ir mano kolegų čia, Europos Parlamente, širdims. Spekuliacijų burbulas nesprogs: net jei uždrausime skolintų vertybinių popierių pardavimus, jie vėl prasidės. Kitas dalykas, kurį vėl turėtume pamatyti, yra, pvz., tai, kad investuotojai bus paskatinti spekuliuoti augančiomis maisto kainomis. Maisto kainos kyla, kai rinkoje yra mažiau maisto. Tai reiškia, kad tie, kas yra suinteresuoti aukštomis maisto kainomis, turi pasirūpinti, kad maisto tiekimas sumažėtų. Tačiau maisto stygius sukelia badą pasaulyje, ir jei turėsime sistemą, pagal kurią badas kai kuriuose pasaulio regionuose atneša pelną kituose regionuose, mūsų 700 mlrd. dolerių gelbėjimo paketas mums nepadės. Anksčiau ar vėliau tokia iškrypusi sistema atneš skaudžias pasekmes visai žmonijai.

Dabar mes aptariame ne trumpalaikius poreikius. Kalbame apie tai, kaip galime užtikrinti humanišką ilgalaikį socialinį vystymąsi.

Silvana Koch-Mehrin, ALDE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pasaulinė finansų krizė paplito po rinkas, atnešdama nenusipėjamas pasekmes. Kai kurie žmonės gali jausti pasitenkinimą, matydami žlungančius ir savo darbo vietas prarandančius bankininkus. Tačiau tai labai trumparegiška, kadangi tikrieji pralaimėtojai nėra bendrovių bosai ar prekybininkai. Pralaimi paprastos šeimos, patiriančios didžiausią smūgį dėl kreditų stygiaus ir akcijų bei santaupų nuvertėjimo. Būtent jų finansinis saugumas yra sužlugdomas, kai iškyla grėsmė pensijų ir santaupų vertei.

Štai kodėl būtina imtis tikslios finansų krizės ir jos priežasčių analizės, siekiant užtikrinti, kad tai nepasikartotų, ir esu patenkinta, kad mes tai darome šiandien. Martin Schulz panaudojo savo kalbą iškoneivėti rinkas. Atsižvelgiant į M. Schulzo pranašystes praėjusį lapkričio mėn., apie kurias jis mums maloniai priminė, galėtų suteikti jam galimybę užsidirbti šiek tiek papildomų pajamų kaip orakului. Tačiau rinkas valdo pinigai, o ne karštas oras, ir jis turi pripažinti šį faktą.

Atsitraukimas nuo laisvosios verslininkystės nėra tinkamas atsakas į dabartinę krizę. Būtent verslas kuria darbo vietas ir klestėjimą. Ar finansų rinkai iš tikrųjų reikia daugiau reguliavimo? Ludwig Erhard, vokiečių ekonomikos stebuklo tėvas, tai tiksliai apibendrino. Jis pasakė, kad valstybė turi nustatyti ekonomikos ir finansų sistemos taisykles, bet kaip arbitras, ji neturi pati įsitraukti į žaidimą. Tai, žinoma, reiškia, kad ji turi imtis veiksmų prieš pražangas ir taisyklių pažeidimus.

Reguliavimas yra tinkamas ir būtinas, kad išvengtume nusižengimų, bet dėl krizės nereikia kaltinti rinkos ekonomikos; kaltė tenka tiems, kas atsisako laikytis principų ir taisyklių. Daug metų ekspertai išsakė perspėjimus dėl didelės rizikos paskolų, negarantuotų kreditų ir burbulo, kuris tuoj sprogs finansų ir nekilnojamojo turto rinkose. Mums reikia bendrų ir skaidrių taisyklių visai Europai ir pasauliui. Taip, mums reikia tarptautinės kontrolės, bet ji turi būti saikinga. Niekam nebūtų naudinga, jei sustabdytume kapitalo judėjimą priimdami daugiau taisyklių ir sukeltume ekonomikos nuosmukį.

Svarbiausia, mes turime atkurti pasitikėjimą laisva ir atvira rinka. Europos ir pasaulio gyventojų ekonomikos stabilumas priklauso nuo to, ar mes pasirodysime sugebantys veikti. Tačiau tarptautinė rinka nesustos ir nelauks sprendimų Europoje, ji taip pat nelauks Parlamento, kol jis išdėstys savo pareiškimus.

Pone Komisijos nary, ministre J. -P. Jouyetai, mano frakcija tikisi, kad imsitės greitų, racionalių ir sėkmingų veiksmų ir tai darysite nedelsdami.

Eoin Ryan, *UEN frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, Europos centrinio banko pirmininkas Jean-Claude Trichet neseniai pasakė, kad kai rinka stabilizuosis, mes negrįšime į verslą kaip paprastai, bet patirsime naują normalią būklę.

Atsižvelgiant į trūkumus ir silpnybes rinkoje ir institucijose, kurios per praėjusius metus atsiskleidė su baisiomis pasekmėmis, galime tik pasveikinti žingsnius, kuriais tolstama nuo piktnaudžiavimo ir praeities klaidų. Finansų krizė sukėlė baisią paniką, bet ji taip pat pasitarnavo išryškindama poreikį pašalinti neaiškumus ir įvesti skaidrumą, ir mums, įstatymų leidėjams, imtis reguliavimo. Bet taip pat turime išvengti panikos, nes apimti panikos mes priimsime blogus sprendimus.

Po grumtynių JAV siekiant nukreipti katastrofą, stambių finansų kraštovaizdyje pasirodo radikalūs pokyčiai. Mūsų įstaigos išliko pastovesnės nei įstaigos valstijose, – suprantama, nes krizė kilo iš už Atlanto, – bet tam tikri atvejai primena, kad mes jokių būdu nesame nepažeidžiami. Siekdami užtikrinti stabilumą savo rinkose ateityje, turime įgyvendinti struktūrines ir sistemes reformas bei būti paruošę veikti skubiai. Turbūt yra trys dalykai, kurie įvyks ar jau įvyko, kaip antai, reformos – pvz., garantuojančios, kad centriniai bankai neleis masiškai išsiimti indėlius iš bankų ir finansų įstaigų – ir šiuos aspektu jau buvo imtasi reikšmingų veiksmų. Antra, valstybių įždai turi pašalinti pagrindą iškart masiškai atsiimti indėlius, t. y. reikia užtikrinti, kad nebūtų probleminių aktyvų finansų įstaigų balanso lapuose. Galiausiai finansų sistemai yra labai svarbu, kad joje būtų atkurtas kapitalas.

Mes perėjome pradines krizės stadijas. Padariniai bankininkystei ir politinis atsakas į šią pradinę traumą kurią laiką nebus žinomi. Tačiau dabar turime įsitikinti, kad nauja finansinė tikrovė, išskylanti po šios krizės pabaigos, yra stipri ir klestinti. Šiuo tikslu reikia atkreipti dėmesį į krizės priežastį ir pašalinti probleminius aktyvus bei išvalyti balansus. Norint pakilti iš krizės liūno, taip pat yra būtina tiek vietinės, tiek pasaulinės ekonomikos labui parodyti, kad finansų sistemoje kapitalo yra pakankamai. Ar tai bus viešos, ar privačios lėšos, ar jų abiejų derinys, tai jau kitas klausimas, bet mes turime netrukus sukaupti tokį kapitalą.

Mes dar nežinome, koks bus galutinis ir ilgalaikis pasaulio finansų krizės poveikis ir jos pasekmės Europos rinkoms. Tačiau tikrai žinome, kad norėdami nežlugę pakilti iš šios krizės ir užtikrinti, kad investuotojai, rinkos ir gyventojai būtų apsaugoti naujoje normalioje būklėje, kuri galų gale ateis, mes turime išlaikyti blaivų mąstymą – net abejonių ir sąmyšio metu – ir žengti konkrečius žingsnius įgyvendindami struktūrines ir sistemes reformas, kurios apsaugos mūsų Europos sistemos sėkmingą veiklą ir finansinę Europos bei viso pasaulio šalių piliečių gerovę.

Francis Wurtz, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (FR) Gerb. pirmininke, jei svarbiausi Europos lyderiai norėjo parodyti prarają, skiriančią juos nuo Europos piliečių, jiems reikėjo reaguoti būtent taip, kaip jie reagavo į finansų krizę po Finansų ministrų susitikimo 2008 m. rugsėjo 14 d.

Kokios buvo paskelbtos svarbiausios priemonės, išskyrus sveikintiną, bet nepakankamą EIB paskolų padidinimą mažoms ir vidutinio dydžio įmonėms?

Jas galima apibendrinti trimis punktais. Pirma, kalbant apie viltis suteikti fiskalinę paskatą, cituoju Jean-Claude'ą Junckerį: „Mes atmetėme galimybę priimti Europos atgaivinimo planą.“ Mes ketiname taikyti stabilumo paktą, visą paktą ir tikrai paktą.

Toliau, kalbant apie vykdomą reglamentavimo panaikinimo procesą, cituoju Christine'ą Lagarde: „Mes neturime leisti, kad sulėtėtų struktūrinės reformos“; Jean-Claude Trichet: „Bet kas, kad leidžia gerinti ekonomikos lankstumą, mums yra gerai“; ir Jean-Claude Juncker: „Mes turime reformuoti darbo rinką ir prekių bei paslaugų rinkas. Konkurentiškumui reikia didesnės žaidimų aikštės.“

Galų gale mūsų visų protuose yra kyla klausimas, kas turi apmokėti sąskaitą? Vėl cituoju Jean-Claude'ą Trichet: „Bankus kontroliuojančios institucijos neturi taikyti neproporcingų reikalavimų kredito agentūroms“, ir, kita vertus, pagal Jean-Claude'ą Junckerį: „Reikia daryti viską kas įmanoma, siekiant neleisti atlyginimams išsprūsti iš rankų“.

Mes norime jiems pasakyti štai ką: išeikite iš savo burbulo ir pabandykite atsidurti kitų žmonių padėtyje. Jie mato, viena vertus, finansų ministrus, padarančius visa, kas galima dėl svarbiausių pasaulinių spekuliantų – vien ECB išleido 110 mlrd. EUR sumą – ir, kita vertus, darbuotojus, kurie atsидūrė pavojuje. Mėgindami nuraminti rinkas, jūs keliate nerimą bendrovėms.

Tiesa yra tai, kad dėl laisvo kapitalo judėjimo ir garsiosios atviros rinkos ekonomikos su jos laisvąja konkurencija finansiniai lyderiai kartu užkūrė velniškus mechanizmus, kurių jie negali daugiau kontroliuoti. Leiskite jums priminti, kad praėjus penkiems mėnesiams nuo substandartinio kreditavimo sukeltos krizės

pradžios, J. C. Trichet, atstovaudamas dešimčiai svarbiausių pasaulio centrinių bankų, vis dar kalbėjo tikrai apie paprastas „rinkos korekcijas“ ir skelbė apie „tvirtą vystymąsi net jei yra nedidelis sulėtėjimas“. Po trijų mėnesių jis primygtinai siūlė Parlamento Ekonomikos ir pinigų politikos komitetui „suteikti privačiam sektoriui galimybę atsitiesti“. Koks išvalgumas! Jei sistema gali tokiu būdu prarasti savo bičiulius, tai ji yra patekusi į egzistencinę krizę.

Štai kodėl, jei norime išvengti tolesnių vis skausmingesnių žlugimų, turime sukaupti drąsą atlikti proveržį. Pirmą, turime atsikratyti minčių apie produktyvumą, pagrįstą išlaidų atlyginimams ir socialinėms išlaidoms mažinimu. Turime nutraukti nuolatinę tendenciją mažinti atlyginimų dalį pridėtinėje vertėje. Tai nėra infliacijos šaltinis; tai yra amoralūs finansų operatorių veiksmai.

Antra, turime liautis visiškai patikėti finansų rinkai skatinti ekonomiką, nes ji jos nemaitina, bet ją nuodija. Europos centrinis bankas atlieka lemiamą vaidmenį nukreipdamas pinigus į socialiai veiksmingą ekonomiką, kuri kuria darbo vietas, skatina mokymą ir vysto viešąsias paslaugas, kuri užtikrina tvarią gamybą ir naudingas paslaugas, kurioje yra vietos tyrimams ir plėtrai, kuri gerbia viešąsias įmones bei visuomenės interesus ir bendradarbiavimą vertina aukščiau nei ekonominį karą.

Tačiau norint to pasiekti, turi pasikeisti Europos centrinio banko misija. Jis turi iš naujo finansuoti bankus, taikydamas labai skirtingas palūkanų normas, atsižvelgdamas į tai, ar paskolos duoda naudos socialiai veiksmingai ekonomikai, kurią ką tik apibūdinau, ar, priešingai, jos panaudojamos kaip pagrindas socialiai neatsakingoms finansinėms operacijoms. Prieigos prie paskolų sąlygos turi būti palankios pirmu atveju ir nepaprastai sudėtingos antru atveju. Kartu yra būtina griežta bankų ir fondų kontrolė, ir turi būti įvestas mokestis už finansinio kapitalo judėjimą. Galų gale reikia pradėti radikaliai pertvarkyti tarptautines ekonomikos institucijas, kaip neseniai ragino Prezidentas L. I. Lula per savo kreipimąsi į Jungtines Tautas.

Trečia, reikia atsisakyti mažo elito pasitenkinimo savimi ir teikimosi paaiškinti gyventojams, kad šio elito nustatytas pasirinkimas yra vienintelis galiojantis. Jei galėtume bent jau rimtai visa tai aptarti atvira širdimi ir jausdami atsakomybę, tai krizė vienu aspektu atneštų tam tikros naudos.

Hanne Dahl, IND/DEM frakcijos vardu. – (DA) Gerb. pirmininke, pirma žinia, kurią išgirdau įjungusi automobilio radiją, kai važiauvau į oro uostą ankstų pirmadienio rytą, buvo apie tai, kad mano bankas patyrė rimtą finansinę krizę. Laimei, aš turėjau tik indėlį, taigi, aš neprarasiu pinigų – bet akcininkai yra labai nusiminę. Pasaulinė finansų krizė pasiekė mano mažą banką. Tos problemos esmė yra susijusi su globalizacijos vystymusi – didelę reikšmę turi laisvo kapitalo judėjimo teisė. Mes matėme negirdėtas spekuliacijas turint tik vieną tikslą – kuo didesnę pelną kai kuriems savininkams. Ši praktika tik atneša žalą tikrajai ekonomikai, kaip dabar matome, kai spekuliacija JAV nekilnojamojo turto rinkoje sukėlė tarptautinę finansų krizę.

Todėl reikia atsisakyti minties, kad laisvas kapitalo judėjimas yra kelias į vystymąsi ir turtą. Šis laisvas judėjimas duoda naudos tikrai spekuliantams ir išsisukinėtojams nuo mokesčių. Aš drįstu sakyti, kad paprasti gyventojai ir žmonės, norintys investuoti kapitalą į bendroves ir finansuoti prekių pirkimą ir pardavimą, gali gyventi tokiomis sąlygomis, kai taikoma kontrolė tiems, kas perkelia didelius pinigų kiekius į kitas valstybes vien tuo tikslu. Kapitalo judėjimo kontrolė suteiktų demokratijai daugiau išvalgumo ir geresnes galimybes daryti įtaką.

Taigi, koks galimas sprendimas dėl dabartinės krizės? Neabejotina, kad mokesčių mokėtojų finansuojamas apsauginis tinklas padidins agresyvų, spekuliacinę užsienio politiką finansų sektoriuje ir skatins blogiausias kapitalizmo formas. Bankai turi patys susitvarkyti po žlugimų ir krizių; tai nėra šalies bankų ir jokių būdu ne mokesčių mokėtojų reikalas. Danijos finansų konsultantas Kim Valentin siūlo įsteigti pačių bankų finansuojamą pagalbos fondą. Svarbu, kad bankų įnašas į naują fondą būtų gana didelis ir tai skatintų juos iš tikrųjų domėtis kitų bankų veikla ir įsikišti, kai pasirodo krizės ženklai, nes jie patys turėtų mokėti už nesklandumų pašalinimą.

Siūlau panaudoti Europos Sąjungą, kad nustatytume griežtas taisykles dėl bankų pagalbos fondų dydžio. Tai taip pat padėtų mums įvykdyti JT Generalinio Sekretoriaus Ban Ki-moono pageidavimą vykdyti atsakingą pasaulinę ekonominę politiką. Bankai turi liautis elgtis kaip vaikai, kurie niekada nebandė griūti ir nežino, kaip gali susižeisti.

Piia-Noora Kauppi (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, aš nepritariu savo kolegų, kaltinančių Komisiją už tai, kad ji nieko nepateikė, požiūriui. Manau, kad didžiausia Europos Komisijos galbūt padaryta klaida yra tai, jog ji tikriausiai manė, kad griežtesnis reguliavimas visada yra teisingas atsakymas. Visi Komisijos pasiūlymai turi būti proporcingi, subalansuoti ir tikslūs.

Aš buvau daugmaž patenkinta tuo, kaip ši Komisija atsakydavo iki šiol, ir tebetikiu, kad Komisija turi visas tinkamas priemones pagerinti finansinių paslaugų reguliavimo sistemą. Pagerinimai pirmiausia turi remtis esamais teisės aktais ir teisiniais pagrindais. Antra, reikia apsvarstyti neprivalomas teises priemones, ir galiausiai, jei pagerinimas neįmanomas kitu būdu, turime imtis naujo teisinio reguliavimo.

Manau, kad kartais pasireiškia tendencija užmiršti, kiek mes jau padarėme Europoje. Nuo 2000 m. praėjome rimtą nuodugnią mūsų finansinių paslaugų teisės aktų reviziją ir jau atnaujinome daugelį atitinkamų reglamentų. Mes Europoje turime šiuolaikinę ir pažengusią teisės struktūrą. Manau, kad ja jau seka dauguma Amerikos žmonių, todėl nelaikau, jog turime radikaliai keisti savo metodus.

Galų gale norėčiau pasakyti, kad, žinoma, reikia atsižvelgti į tai, jog kontrolės struktūra nėra tokia gera, kokia galėtų būti. Turime plėtoti – remdamiesi ECOFIN gairėmis – prižiūrėtojų darbo Europoje pobūdį, tačiau taip pat turime prisiminti pasaulinį viso to mastą. Turime prisiminti, kad finansų pramonė šiandieniam pasaulyje yra turbūt labiausiai pasaulinė, ir mes negalime veikti vakuume. Mes turime prisiminti, kad gyvename kartu su išorės pasauliu, ir turime pamėginti sukurti standartus, abipusį pripažinimą ir konvergenciją su transatlantiniais veikėjais, – nes tai kelias į šiuo metu atvirą konkurenciją, – taip pat labai geras mažmeninių klientų apsaugos taisyklės ir būdą visa tai išjudinti.

Pagaliau vienas dalykas apie ECB. Manau, kad turime padėkoti ECB. ECB padarė labai gerą darbą. Pasekmės Europos ekonomikai – tiek finansų ekonomikai, tiek tikrajai ekonomikai – būtų buvusios daug sunkesnės be labai gero ECB lėšų teikimo, kalbant apie likvidumą. Manau, kad ECB už tai reikia pasveikinti.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, J. -P. Jouyetai, – apgailestaujame, kad už tai atsakingo ministro čia nėra, – Komisijos nary, socialistai yra rinkos šalininkai, bet jie žino, kad bet kokioje rinkoje yra dorų prekybininkų ir yra vagių, o tai reiškia, kad reikalinga policija. Stebėtina manyti, kad bandant įvesti šiuolaikinės policijos pajėgas tvarkytis su šiuolaikiniais vagimis, netikėtai apkaltinama archaizmu.

Mums reikia šiuolaikinės priežiūros ir reguliavimo. Nėra jokio pavojaus, kad strimgalviais pulsime priimti neišmintingų ir skubotų Sarbanes-Oxley pobūdžio teisės aktų, nes nuo krizės pradžios praėjo daugiau kaip metai. Kai Ch. McCreedy kreipėsi į Ekonomikos ir pinigų reikalų komitetą 2007 m. rugsėjo 11 d., jis kaip į svarbiausius nusikaltėlius rodė pirštu į kredito agentūras. Praėjus daugiau kaip metams mes vis dar neturime jokio pasiūlymo. Aš nemanau, kad tai gali būti vadinama geresniu reguliavimu.

Dėl gairių, sudarytų 2007 m. spalio ir gruodžio mėn. – aš turiu jas čia, ir patikrinau jas tiesiog papunkčiui. Kalbant atvirai, visų pirma šios gairės tikriausiai nebuvo sudarytos tokio lygmens krizei, kurią patiriame šiandien, ir, antra, kai žiūriu, kaip buvo laikomasi tvarkaraščio, – taip, sunku nustatyti, kur reikėtų pradėti sprendžiant šią problemą.

Prancūzijos prezidentas paskelbė planą: jis ketina pasmerkti tuos, kas už tai atsakingi, ir visus susodinti aplink stalą diskutuoti. Tačiau ką jis ketina aptarti? Grįžimą prie Finansinio stabilumo forumo sudarytų gairių, iš kurių nė vienos negalima įgyvendinti, nes niekas Finansinio stabilumo forume neturi įgaliojimų to daryti?

Jis siūlo visa tai, ir jo pradinė reakcija į krizę buvo 2007 m. rudenį dumti į Londoną, pritariant Gordon Brown strategijai sukurti išankstinio išpėjimo sistemą, o ne stiprinti Europos gebėjimą tvarkytis su problema, kurią M. Barroso šiandien gina Vašingtone. Tikiuosi, kad jis sugebės įtikinti savo Komisijos narį Charlie McCreedy, kad Europos kišimasis kalbant apie reguliavimą ir finansų rinkos priežiūrą yra gyvybiškai svarbus kaip niekada.

(Pirmininkė nutraukė kalbėtoją)

(J. Purviso komentaras ne į mikrofoną apie kalbėjimo laiką)

Pirmininkė. – Apgailestauju. Aš pertraukiau ponias P. N. Kauppi ir P. Berès. Apskritai elgiuosi teisingai, pone J. Purvisai.

Daniel Dăianu (ALDE). - Gerb. pirmininke, argi yra tik godumas, euforija ir pigūs pinigai, kuriuos reikia kaltinti už visą netvarką? O sukūrimo ir paskirstymo modelio trūkumai, padidinę sistemos pavojų? O neetiški ir iškreipti mokesčių planai, paskatinę neapgalvotai pulti į pavojų? O investavimo kategorijos vertės, tapusios šiukšlėmis? O interesų konfliktas? O bankai, užsiimantys kazino tipo sandoriais? O „šešėlinis“ bankininkystės sektorius, jo ypatingas skolinimasis ir spekuliacijos? Kodėl politikos formuotojai nepasimokė iš ankstesniųjų krizių, nors buvo siunčiami rüstūs išpėjimai? Tik prisiminkite, ką prieš keletą metų sakė Lamfalussy, Gramlich, Volcker ir Buffett.

Argumentą, kad reguliavimas slopina finansines naujoves, laikau absurdišku. Ne kiekviena finansinė naujovė yra pagrįsta. Ar galima toleruoti tariamai tarptautinį Ponzi planą, per praėjusį dešimtmetį išplėtotą per nuodingus produktus? Grėsminga problema yra tinkamo reguliavimo ir priežiūros trūkumas bei menkas finansų rinkų, būdo, kuriuo jos funkcionuoja, ir sisteminio pavojaus, supratimas. Laisvoji rinka nėra nereguliuojamų rinkų sinonimas. Korekcija gali būti labai skausminga, ypač Jungtinėse Valstijose, bet ir Europa nėra apsaugota nuo ekonominio nuosmukio. Sprendimai neturi būti sudaryti iš lopų – turėkite omenyje, kad rinkos yra pasaulinės. Norint atkurti pasitikėjimą, būtinas tarptautinis koordinavimas.

(Pirmininkė nutraukė kalbėtoją)

PIRMININKAVO: L. COCILOVO

Pirmininko pavaduotojas

Roberts Zīle (UEN). – (LV) Manau, finansų rinkose susidariusią padėtį galima apibūdinti gerai žinomu posakiu: „vakarėlis baigėsi ir išaušo rytas“. Kai kam teks brangiai mokėti už linksmybes kenčiant sunkias pagiras, bet, žinoma, yra tokių valstybių ir verslo atstovų, kurie pelnosi iš tokios sunkios padėties. Kitaip tariant, yra tokių, ypač daug energijos išteklių sukaupusių išsivysčiusių šalių ir bendrovių, kurios pasinaudojusios susiklosčiusia padėtimi nukreipė savo veiklą uždirbdamos papildomą pelną, o tai, be abejo, pakeis pasaulio politinės įtakos centrą ir pusiausvyrą. Manau, kad Europoje pažeidžiamiausioje padėtyje atsidūrė naujosios ES valstybės narės. Klaidinga struktūrinė ir mokesčių politika spartaus ekonomikos augimo sąlygomis daugelyje šių šalių, įskaitant manąją, Latviją, dabar kelia akivaizdžią ekonominę ir socialinę grėsmę.

Didžiulės individualių paskolų sumos eurai, kurias duoda euro zonos valstybių bankai, didelė nerezidentinių fondų dalis bankininkystės sektoriuje ir spartus artėjimas prie Europos darbo užmokesčio eurai vidurkio gali lemti nacionalinių valiutų nuvertėjimą. Ilgalais paskolų eurai grąžinimas finansų institucijoms gali tapti papildoma našta šių valstybių narių piliečiams ir verslo įmonėms. Jeigu nacionalinių valiutų keitimo koridorius euro atžvilgiu bus praplėstas, jau dabar aukšta infliacija gali išplisti ir dar ilgiau atidėti naujųjų valstybių narių prisijungimą prie euro zonos.

Jei visa bankams grąžinamų privačių paskolų suma išaugs iki dviženklės BVP procentinės dalies, šių šalių piliečiai nebus optimistiškai nusiteikę. Naujosiose valstybėse narėse atsiras daug politinio pesimizmo ir pablogės visuomenės nuomonė apie Europos Sąjungą kaip instituciją, o tai turės atitinkamų politinių padarinių ir Parlamentui.

John Whittaker (IND/DEM). – Gerb. pirmininke, finansinė krizė siautėja ir euro zonos valstybėms gresia nuosmukis. Todėl, mums nuolat kartojama, turime daugiau reguliuoti finansų sektorių, kad jis dirbtų geriau.

Tačiau čia iškyla vienas sunkumas, nes taisyklių keitimas atsiradus problemai nepadės jos išspręsti.

Todėl raginu Parlamento narius apsvarstyti visiškai skirtingą atsaką į iškilusius ekonominius sunkumus. Šie sunkumai perspėja mus, kad tokia padėtis negali tęstis, nes dėl pernelyg pigių paskolų ir importo visi mes gyvenome ne pagal išgales, todėl nebegalime tiek daug vartoti.

Pokytis bus skausmingas, bet jis būtinas. Tačiau šis sunkmetis siunčia dar vieną žinią, net svarbesnę, bet šiose institucijose ji nebus išgirsta. ES turi liautis vykdyti plataus masto teisėkūros programas siekiant darbuotojų sveikatos ir saugos, vartotojų apsaugos ar socialinės lygybės, nes visos šios programos tik didina išlaidas ir pakerta gamybinę veiklą, būtent nuo kurios mūsų gerovė priklauso.

Vienintelė žinia, kuri šiuo sunkmečiu turėtų būti išgirsta – tai kad Europos šalys nebeišgali gyventi pagal Europos Sąjungos, jos institucijų ir gausiai leidžiamų teisės aktų reikalavimus.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (ES) Gerb. pirmininke, čia buvo išsakyta daug skirtingų nuomonių, todėl pasistengsiu kalbėti labai aiškiai.

Pirma, dabar mus ištikusi krizė nėra biblinis prakeiksmas ar dievų bausmė. Rinkos žlugo ir tai paskatino imtis intervencinių veiksmų, kurie pradžiugintų patį Keinsą. Jei rinkos žlugo, turėtumėme ištaisyti tai, kas privedė jas prie tokios griūties. Kitaip tariant, privalome kažką daryti.

Galime imtis įvairių veiksmų. Pirma, turime griebtis šoko terapijos, kad pacientas išeitų iš komos būsenos, kurioje dabar yra. Norėčiau priminti Komisijai ir Tarybai, kad likvidumo problemas gali išspręsti Europos centrinis bankas, bet mokumo problemos yra tie klausimai, kurie tiesiogiai veikia jus: Tarybą, Komisiją ir valstybes nares.

Antra, kad tokia krizė daugiau nebepasikartotų, būtina išsiaiškinti, kas konkrečiai sukėlė rinkų žlugimą ir kokie principai turėtų būti iš naujo įtvirtinti. Rinkos žlugo dėl netinkamo rizikos valdymo, administravimo ir, galiausiai, etikos principų nesilaikymo.

Vadinasi, turime iš naujo įtvirtinti pagrindinius principus: skaidrumą produktų atžvilgiu, įmonių veikloje ir rinkose, vadovų atsakomybę, pasitikėjimą tarp finansų ekonomikos ir tikrosios ekonomikos ir pagrindinį politikos vaidmenį.

Sutinku su Taryba, kad laikai, kai buvo visiškai panaikintas reguliavimas, jau praėjo. Nei rinka, nei pramonė negali pačios save reguliuoti.

Tam, kad pacientas būtų vakcinuotas ir apsaugotas nuo tokių ar panašių ligų pasikartojimo ateityje, privalome tęsti rinkos integraciją. Turime pasiekti pakankamą kritinį dydį, kaip padarė Jungtinės Amerikos Valstijos. Turime sukurti tokią euro demokratiją, kad mūsų valiuta ištikus visuotinei krizei galėtų turėti pasaulyje tam tikros įtakos. Galiausiai turime pakeisti tai, kas žlugo – reguliavimo ir priežiūros sistemas.

Todėl aš nepritariu minčiai dėl privalomos teisinės galios neturinčių teisės aktų, profesinės etikos taisyklių ir savireguliacijos. Mes privalome pasiūlyti atsaką mūsų žmonėms, nes galiausiai būtent jiems teks sumokėti kainą.

Elisa Ferreira (PSE). – (PT) Kokias išvadas dėl dabartinės krizės galima padaryti per vieną minutę? Krizės atsiradimą nulėmė netinkama finansų rinkų veiklos priežiūra. Kompetentingas reguliavimas ne žlugdo rinkas, priešingai, kad rinkos išgyventų, jas būtina reguliuoti. Yra žmonių, kuriems tenka atsakomybė už padarytus nuostolius, bet už jų nesaikingumą ir netinkamą valstybės institucijų priežiūrą dabar mokės piliečiai.

Buvo bandymų įspėti apie gresiančią krizę. P. N. Rasmusseno pranešime, kuris buvo vakar priimtas Parlamente didžiosios daugumos balsų sprendimu, pateikiami konkretūs pasiūlymai dėl pernelyg didelio išsiskolinimo ir aktyvų rizikos, nepakankamo skaidrumo ir interesų konflikto, bet šis pranešimas parengtas darbo, kurį Socialistų frakcija pradėjo dar prieš krizę 2007 m., pagrindu.

Savo iniciatyva parengtame Ieke van den Burg ir Daniel Dăianu pranešime išreiškiama tokia pati pozicija. Europos Sąjunga yra pagrindinė partnerė tarptautinėje arenoje, ir aš sveikinu Komisijos narį J. Almunia šiandien padarius pareiškimus, tik ar Komisijos narys C. McCreevy jiems pritars? Komisiją šiais klausimais sukaustęs paralyžius nėra pateisinamas. Parlamentas daro tai, ką ir turėtų daryti. Kitos institucijos turėtų veikti atitinkamai.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). - Gerb. pirmininke, gaila, kad M. Schulzas jau išėjo. Norėjau pasakyti, kad jau per vėlu kalbėti apie tai, kas bankrutuos, nes niekas nežino, kas tie galutiniai vadinamųjų toksinių aktyvų investuotojai. Gal tai valstybiniai bankai.

Tačiau norėčiau paraginti plačiau pažiūrėti į įvykius ir prisiminti, kad Parlamentas jau šių metų pradžioje pateikė svarių pasiūlymų, kurių Taryba ir Komisija nepriėmė. Pirma, mes siūlėme priderinti ekonominį valdymą ES lygmeniu prie pasaulyje vykstančių pokyčių ir atnaujinti bendras ekonomines gaires. Taip pat siūlėme užtikrinti griežtą ES konkurencijos taisyklių laikymąsi ir neleisti, kad mažosios ir vidutinio dydžio įmonės būtų išstumtos iš rinkos ar būtų sukurti per dideli griūti monstrai. Turime skatinti ir puoselėti nacionalinę, tradicinę verslo kultūrą, nes „įvairovė yra esame vieningi“ yra Europos Sąjungos šūkis.

John Purvis (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, tikėkimės, kad amerikiečių pasiūlymai dėl vadinamųjų toksinių aktyvų pirkimo duos rezultatų, kitaip galime būti beveik tikri, kad šis užkratas paplis čia. Norėčiau išgirsti iš J. P. Jouyeto ir J. Almunia patikinimą, kad mes iš tikrųjų turime visas apsaugos priemones. Ar turime paskutinį skolintoją kritiniu atveju pasirengusį pačiam blogiausiam, kas gali ištikti tokiomis aplinkybėmis? Pereiname nuo likvidumo prie mokumo problemos.

Tiesa, kad tinkamu laiku turėsime persvarstyti mūsų apsaugines reguliavimo priemones, bet to neįmanoma ir nederėtų daryti skubotai, krizės įkarštyje, nes rizikuotume per karštai reaguoti ir nustatyti nebūtinai ir netinkama kryptimi nukreiptas drakoniškas sąlygas, kurios tik padarytų žalos investavimo į mūsų ūkius ir darbo vietas perspektyvoms.

Dabar svarbiausia, ir to turime imtis nedelsdami, atkurti pasitikėjimą. Pone J. Almunia, jūs minėjote šį žodį kelis kartus. Pažiūrėsim, kas bus daroma.

Aš raginčiau svarbiausių Amerikos, Europos, Artimųjų ir Tolimųjų Rytų valstybių vadovus artimiausiu metu susitikti ir aiškiai patikinti pasaulį, kad tai, ką būtina padaryti gesinant liepsnas, nepaisant to, kur jos atsiranda,

bus neabejotinai padaryta. Tik užgesinę liepsnas ir žarijas galėsime pradėti aiškintis, kaip tai įvyko ir ką reikia padaryti, kad tokių krizių ateityje būtų išvengta.

Pasitikėjimas – tai gyvybingos finansų sistemos ir gyvybingos globalios ekonomikos esminis pagrindas. Dabar laisvos rinkos ekonomikos šalių aukščiausio lygio vadovai – iš tiesų, aukščiausiojo lygio susitikimas – turi susirinkti kartu, jokio atsisakymo, susilaikymo ar prieštaravimo – ir prisiimti visą atsakomybę už pasitikėjimo atkūrimą.

Wolf Klinz (ALDE). - (DE) Gerb. pirmininke, ponai ir ponios, JAV Izdo sekretorius Henry Paulsonas, paskelbęs apie suluošinto šalies finansų sektoriaus gelbėjimo priemonių paketą, kurio vertė siekia iki 700 mlrd. dolerių, pavadino pastarąsias kelias savaites „žeminančiomis“ Jungtinėms Amerikos Valstijoms.

Padėtis JAV iš tiesų grėsminga. JAV finansų sistema, apimanti investicinius bankus, rizikos draudimo fondus ir struktūrinius produktus, kuriems netaikoma įprastinė bankų veiklos priežiūra, ir kurioje daugybė verslo operacijų, atliekamų per vienos paskirties įmones, nefiksuojamos jokiam balanse, iš esmės sužlugo. Vargu ar galima tikėtis, kad ji per trumpą laiką bus atkurta pradiniu pavidalu. Du paskutiniai iš tiesų investiciniai bankai – „Goldman Sachs“ ir „Morgan Stanley“ – dabar perėjo į komercinės bankininkystės sektorių. Pažadas skirti daugiau pinigų kiekvienam skatinant dar didesnį augimą, pelną ir likvidumą pasirodė esąs iliuzija: tokio amžinojo judėjimo paprasčiausiai negali būti. Paprasčiausiai negalima ilgą laiką išlaikyti aukštą pragyvenimo lygį anksti pradėjus gyventi skolon už būstą, automobilį ar kitą turtą. Tikroji ekonomika atsigriebs už tai: neturint darbo nebus santaupų, neturint santaupų nebus investicijų, neturint investicijų nebus tvaraus augimo.

Mes, europiečiai, turėtumėme pasimokyti iš JAV ištikusios nelaimės. Jokios alternatyvos biudžeto konsolidavimui nėra. Pinigai neauga ant medžių. Gausi pigių pinigų pasiūla, o to Socialistų frakcija visada reikalauja iš ECB, neišspręš problemos, o tik pablogins ją.

Komisija turėtų kuo skubiau įgyvendinti Europos Parlamento remiamus pasiūlymus dėl paskolų pavertimo vertybiniais popieriais, struktūrinių produktų apskaitos iniciatorių buhalterijos knygoje, didesnės priežiūros, profesinės etikos taisyklių rinkos dalyviams ir įvairių kitų priemonių, bet tai turi būti daroma suderintai ir kruopščiai.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, J. P. Jouyetai, Komisijos nary, visų pirma norėčiau padėkoti J. P. Jouyetui už dalyvavimą ir visais šiais klausimais parodytą kompetenciją.

Europa negali periodiškai kentėti nuo krizės, kurios šaknys glūdi Amerikos kapitalizme, padarinių. Šią mintį gana aiškiai išreiškė pirmiau kalbėjusieji. Ši pozicija nėra priešiška Jungtinių Amerikos Valstijų atžvilgiu. Ji grindžiama akivaizdžiu faktu: krizė atsirado dėl rimtų sutrikimų, kuriems ištaisyti būtini stiprūs vaistai. Savireguliacijos nepakaks.

Tačiau šiandien krizė tapo visuotinio masto. J. P. Jouyetas pirmiau minėjo, kad mums reikia naujų priemonių, – teisėkūros ir reguliavimo, – kad galima būtų įvertinti bankų ir nepriklausomų turto fondų balansą ir mokumą, darbo atlygį, skaidrumą, priežiūrą ir apskaitos standartus. Visos šios priemonės turi būti kuriamos ir tobulinamos.

Ne kartą buvo minėta ir tai, kad būtina atkurti pasitikėjimą finansų sistemomis, kurios sudaro neatsiejamą ekonominio gyvenimo dalį. Aš nesutinku su čia išsakyta kritika ir manau, kad sprendama šiuos klausimus Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija sureagavo greitai. Pasiūlymai, kuriuos pateikė Prezidentas N. Sarkozy Europos Sąjungos vardu, davė stiprų signalą Niujorke, ir išplėstas G8 susitikimas, kurį surengti Prezidentas pasiūlė, suteiks galimybę įvairiems pasaulio ekonomikos veikėjams kartu susėsti prie apskrito stalo. Tai iš tiesų labai svarbus žingsnis.

Norint turėti taisykles, kurios galiotų globaliu mastu, išspręsti klausimus tik Europoje nepakaks. Žinoma, pažanga Europoje būtina, deja, kuriant šias taisykles veikla vyksta vangiai. Tačiau būtina, kad tokios taisyklės būtų priimtos tarptautiniu mastu. Ekonomika yra globali, vadinasi, ir taisyklės turi būti globalios.

Mūsų laukia daug darbo, bet aš tikiu, kad priemonės, apie kurias pirmiau kalbėjo J. P. Jouyetas, užtikrins, kad per ateinančias savaites ar mėnesius bus surasti galimi problemos sprendimo būdai. Tačiau būtų kvaila manyti, kad šie reikalai gali būti išspręsti per kelias minutes.

Karsten Friedrich Hoppenstedt (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, per pastarąsias kelias dienas daug išgirdome apie, švelniai tariant, neramumus JAV finansų sistemose. Viena iš karščiausių žinių – tai bendrovės „Lehman Brothers Holdings“ bankroto paskelbimas siekiant apsaugoti bendrovę nuo kreditorių. Šiuo klausimu

norėčiau pastebėti du dalykus. Pirma, JAV planuoja svarios paramos paketą. Tačiau šios priemonės nepadės išbristi iš krizės ir neapsaugos mūsų nuo netikėtumų, galinčių atsirasti toliau rutuliojantis įvykiams.

Antra, taip, būtina nustatyti, kurie reguliavimo mechanizmai galėtų būti patobulinti ir kur galėtų būti padidintas skaidrumas. Deja, didesnio masto ir geresnis reguliavimas neapsaugos nuo nemalonių netikėtumų, kurie gali atsirasti finansų rinkose ateityje, nes mes neturime žinių apie visus bankininkystėje veikiančius mechanizmus.

Kodėl aš apie tai kalbu? Pateiksiu pavyzdį. Netikėtumai gali atsirasti, pvz., sudarant tarp bankų įsipareigojimų tarpusavio užskaitymo sutartis, kurios yra labai svarbios mažinant riziką. Žinoma, bankai gali atsižvelgti į įsipareigojimų tarpusavio užskaitymo sutartis vertindami riziką tik jeigu šių sutarčių sudarymas yra privalomas pagal įstatymą. Ar galėtų geresnės taisyklės padėti išvengti kitų netikėtumų, susijusių su tarpusavio užskaitymo sutarčių galiojimu? Manau, kad ne. Mano nuomone, net griežtas ir patikimas reguliavimas nepadės išvengti nemalonių netikėtumų ateityje.

Manuel António dos Santos (PSE). – (PT) Gerb. pirmininke, dabartinės finansų krizės, kuri netrukus taps ekonomine ir negalės nepaaukti į socialinę, galbūt net politinę, galima buvo tikėtis, nes ji buvo prognozuojama. Apmaudu, kad ultraliberalus dogmatizmas ir finansinės spekuliacijos ekonomika, vadinamoji velnio ekonomika, laimėjo prieš ekonomiką, kuriai rūpi socialinės problemos ir kuriai būdinga verslo dvasia ir veikla, nes tik tokia ekonomika gali užtikrinti piliečių gerovę ir tarnauti jiems.

Reguliavimas nepavyko, kaip pasakė Komisijos narys J. Almunia. Reguliavimas nepavyko, todėl jis turi būti iš esmės pakeistas nubaudus kaltuosius. Pasaulio finansų sistemų krizė yra struktūrinė ir tai taip pat pažymėjo Komisijos narys J. Almunia. Todėl vien tik mūsų turimų politinių priemonių šiandien nepakaks. Pozicija, kurios laikosi Europos centrinis bankas, primygtinai reikalaujamas taikyti vaistus, kuriuos ši liga atmeta, aklaai optimistinis kai kurių Ekonomikos ir finansų tarybos narių, kurie tik prieš penkiolika dienų išreiškė nuostabą dėl krizės masto, autizmas ir Komisijos nario C. McCreevy, kuris siūlo kažką keisti taip, kad niekas nepasikeistų, pozicija yra nepriimtini.

Komisija dabar privalo panaudoti visas savo turimas priemones ir pareikalauti, kad valstybės narės sukurtų naujas. Ji taip pat privalo atsižvelgti į teisingas ir plataus užmojo rekomendacijas, kurias pateikė Europos Parlamentas patvirtinęs P. N. Rasmusseno pranešimą.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Sakoma, gali bėgti, bet nuo globalizacijos nepasislėpsi. Tas pats posakis tinka ir finansų rinkų globalizacijai. Kol visame pasaulyje buvo uždirdamas pelnas, padėtis buvo normali, dabar, kai patiriami nuostoliai, kaltinamas kapitalizmas. Mūsų nuomone, kaltė dideliu mastu tenka valstybei, kuri užmiršo apie vieną pagrindinių jos infrastruktūrų, finansinę infrastruktūrą, kuri yra tiek pat svarbi kaip keliai, geležinkeliai ar oro linijos.

Tai, ką Jungtinės Amerikos Valstijos ir Europos Sąjunga kartu su valstybėmis narėmis dabar bando daryti, yra naujos infrastruktūros, globalios finansinės infrastruktūros, pamatų klojimas. Deja, valstybės įsikišimas buvo gerokai pavėluotas. Tai ne naujas reguliavimas, bet globalių finansų srautų priežiūra, kurioje turėtų dalyvauti visos valstybės, nes tai padės atkurti pasitikėjimą finansų sistemomis.

Proinsias De Rossa (PSE). – Gerb. pirmininke, pirmadienį Komisijos narys Charlie McCreevy mums pasakė, kad rizikos fondai ir privatusis kapitalas nebuvo dabartinio sąmyšio priežastis. Šiandieniniame *Guardian* numeryje buvo pranešta, kad vakar atskleista, jog milijardierius John Paulson, vienas iš rizikos fondo bosų, kuris išpardavinėjo skolon Jungtinės Karalystės banko akcijas, ėjo lažybų iš beveik 1 mlrd. GBP, kad šių akcijų kursas dramatiškai nukris. Jo bendrovė „Paulson & Co“, įsikūrusi Niujorke, tapo sėkmingiausiai praeitais metais dirbusiu rizikos fondu po to, kai ji susilažino prieš antrines hipotekines paskolas, kurios, kaip vėliau paaiškėjo, tapo kreditų rinkos žlugimo akstinu. „Paulson & Co“ ėjo lažybų dėl keturių pagrindinių bankų, įskaitant HBOS, kuris buvo priverstas susitarti dėl gelbėjimo priemonių ir praėjusią savaitę po staigaus jo akcijų žlugimo jį perėmė „Lloyds TSB“.

Jei Komisijos narys Charlie McCreevy nėra pasiruošęs reguliuoti visų finansų institucijų darbo, jis turėtų būti priverstas pasitraukti. Komisija įpareigota garantuoti, kad šioms institucijoms nebūtų leidžiama glėžti pensijų fonduose ir santaupų forma sukauptų lėšų, taip pat su darbo santykiais susijusių lėšų. Jos turi būti sustabdytos, o vienintelis būdas tai padaryti – šios srities skaidrumas ir griežtesnis reguliavimas. Vadinamoji „nematoma rinkos ranka“ iš tikrųjų yra kišenvagystė ir kuo labiau ji nematoma, tuo daugiau kišenių ji ištuština.

Pirmininkas. – Manau, kad Proinsias De Rossa siūlo, kad Komisijos nariui Charlie McCreevy būtų pasiūlyta užprenumeruoti *The Guardian*. Pirmininko institucija tai apsvarstys.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Gerb. pirmininke, mes turime daugybę priežasčių kritikuoti neprotingas kompensacijų ir priedų sistemas. Manau, kad mes visi tai darome (tai visiškai suprantama), bet aš, pasiklausęs diskusijų, vis dėlto norėčiau pasakyti, kad gergždžianti politinė retorika nėra būdas nugalėti pasaulio finansų krizę. Nekalbėkite tokiu tonu, lyg būtumėte išmetę kūdikį išpildami vandenį iš vonios; neprisidėkite prie panikos, kuri šėlo finansų rinkoje praėjusią savaitę, skleidimo. To šiuose Rūmuose neturi būti. Mes turime būti atsakingi, mes turime būti protingi. Tai mūsų įpareigojimas, kurį mums suteikė mūsų rinkėjai. Kolegos, mes turime vertinti visapusį vaizdą, mes turime parengti geras ir efektyvias taisykles ir teisės aktus, kurie sudarytų prielaidas plėtrai ir saviregulavimui. Aš nerimauju, kai girdžiu šią gergždžiančią retoriką. Tai kelia man susirūpinimą ir aš bijau, kad dėl to bus įvestas per griežtas finansų srities reguliavimas, kuris nesugebės vystyti mums visiems taip reikalingos plėtros. Mūsų inkėjai tikisi spartesnės plėtros ir daugiau darbo vietų.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, einantysis Tarybos Pirmininko pareigas, ponios ir ponai, aš su nuostaba klausiausi socialistų ir komunistų dėstomo požiūrio, kurie sako mums, kad tai – sistemos žlugimas. Jie, aišku, turi trumpą atmintį, kadangi kaip tik dėl jų kaltės 20-ajame šimtmetyje bankrutavo visų jų rankose buvusių valstybių ekonomika. Problema globali, o sprendimas turi būti europinis.

Dėl finansinio Komisijos nario klausimo aš norėčiau žinoti, ar tikrai jūs ketinate įgyvendinti Europos bendrijos steigimo sutarties 105 straipsnio 6 dalį, pagal kurią Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su ECB bei gavusi Europos Parlamento pritarimą, gali vieningai sprendama skirti ECB konkrečius uždavinius, susijusius su rizikos ribojimu pagrįsta kredito ir kitų finansų institucijų, išskyrus draudimo įmones, priežiūra. Mes negalime sukurti bendros vidaus rinkos be Europos lygmens reguliavimo politikos.

Dariusz Rosati (PSE). – Gerb. pirmininke, ši krizė parodė, kad pasaulinė finansų sistema yra rimtai pažeista. Pirma, priežiūros agentūros nepajėgė užkirsti kelio neatsakingam investuotojų elgesiui. Mes sekėme, kaip rengiamos naujos finansinės priemonės, kurios vis dėlto nėra pakankamai skaidrios ir nesudaro sąlygų tinkamai įvertinti riziką. Antra, finansų institucijų savininkai ir akcininkai nepajėgė tinkamai prižiūrėti savo vadybininkų, kurie išsimokėjo sau besaikius atlyginimus ir priedus. Ir už ką? Už tai, kad nuvestų jų vadovaujamas bendroves į bankrotą!

Mums reikia imtis skubių veiksmų bent jau šiose dviejose srityse. Mes nenorime, kad Europoje pasikartotų amerikiečių kracho scenarijus. Mes nenorime, kad Europoje susidarytų padėtis, kai finansų bendrovių generaliniai direktoriai gauna dešimčių milijonų dolerių išmokas tuo metu, kai mokesčių mokėtojai turi patys apmokėti savo sąskaitas. Mes laukiame rimtų Komisijos veiksmų šiuo atžvilgiu.

Jean-Pierre Jouyet, einantis Tarybos Pirmininko pareigas – (FR) Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti Nariams už šias jaudinančias diskusijas. Mes galėtume diskutuoti daug valandų, kadangi tema tikrai verta didelės diskusijos, o jau pareikštos mintys – žavios. Vis dėlto mūsų laikas yra ribotas.

Norėčiau pateikti šias išvadas. Pirma, dėl valstybės nesikišimo į privatų verslą koncepcijos ir reguliavimo trūkumo (turint galvoje atsargumą, susijusį su mano darbu) manau, kad aš išreiškiau savo nuomonę gana aiškiai. Mano nuomone, mes turime baigti diskusijas vien reguliavimo / nereguliavimo tema. Finansų srities reglamentavimo panaikinimas – jau pasenusi tema. Sprendimas dėl griežto, šiuolaikinio finansų srities reguliavimo turėtų būti priimtas dabar. Jis turi būti patvirtintas. Mes turime eiti toliau, t. y. nesitenkinti vien tuo, kas buvo padaryta ligi šiol.

Tai yra pirmas dalykas, į kurį noriu atkreipti dėmesį ir kurį apibrėžiu nepaprastai aiškiai. Aš taip pat įdėmiai klausiausi to, apie ką kalbėjo Silvana Koch-Mehrin, ir norėčiau pakartoti jos žodžius, kad reguliavimas nėra rinkos priešas. Kiekvienas turi vykdyti savo įsipareigojimus. Valstybinių institucijų pareiga vykdyti reguliavimo darbą ir taikyti galiojančias taisykles tam, kad būtų užtikrintas sistemos, taip pat klientų ir indėlininkų, kuriems gali kilti pavojus, stabilumas. Be to, norėčiau pasakyti ponui Francisui Wurtzui, kad užimtumas ir plėtra taip pat daro tiesioginį poveikį ekonomikos sričių, kurioms grasina ši krizė, tikrai padėčiai. Štai kodėl mes turime kuo skubiai imtis priemonių, kurios apimtų ir neturtingųjų gyventojų sluoksnius.

Mano antras teiginys yra štai koks: Europa turi veikti remdamasi sustiprėjusiu tarptautiniu bendradarbiavimu. Kitos alternatyvos nėra. Kaip buvo pasakyta, Europa turi siekti, kad jos balsas būtų išgirstas. Kitu atveju mes pajusime Amerikos sprendimų padarinius. Sarbanes-Oxley atveju tai jau įvyko. Jau matome pasekmes, kurias patyrė kai kurios Europos bendrovės; jau matome padarinius, susijusius su apskaitos ir rinkos standartų sritimis.

Mes galime pradėti veikti tuoj pat. Vienintelis mūsų pranašumas yra tai, kad šiandien Europa, kaip pabrėžė Joaquín Almunia ir Prezidentas Nicolas Sarkozy, gali užtikrinti, kad jos balsas būtų išgirstas tarptautiniu

lygmeniu, paimti vadeles į savo rankas ir startuoti iš priekinių pozicijų. Aš raginu europiečius tarpusavy koordinuoti jų veiklą, kad Sąjungai būtų tvirtai atstovaujama tarptautiniu lygmeniu ir kad ji turėtų galimybę daryti įtaką tarptautinei finansų struktūrai ir tarptautinėms reguliavimo institucijoms.

Kadangi mes, kol nėra priimtos jokios tarptautinės priemonės, negalime skųstis, kad negalime daryti nieko kito, o tik imti pinigų iš valstybinių fondų, kuriuos mes dar ir norime išlaikyti. Aš nekritikuju, bet teigiu, kad šiuo atžvilgiu turi būti išlaikytas tam tikras nuoseklumas. Mes turime žinoti, ko mes norime, taip pat suvokti, kad Europai nesiėmus priemonių, būsimė priversti naudoti kitus fondus, kad stabilizuotume finansinę sistemą.

Mano trečias teiginys, kurį paminėjo keli kalbėtojai, įskaitant poną Martiną Schulzą, yra štai koks: teisinga teigti, kad mes turime atkreipti dėmesį į svarstomą klausimą dėl atlyginimų ir pelno, susijusio su cikliniu rinkos darbu, problemą. Klausimas dėl rinkos operatorių atlyginimų turi taip pat būti vertinamas tarptautiniu lygmeniu. Aš nesu pirmas taip pasakęs. Anksčiau tą patį teigė ir Gordon Brown. Tai man atrodo logiška, todėl šis klausimas turi būti ypač nuodugniai išnagrinėtas.

Aišku, tai nėra vien ekonominė ir finansų krizė; tai taip pat ir etikos ir atsakomybės krizė. Tai ekonominės etikos krizė, susijusi su visais rinkos dalyviais ir politiniais lyderiais, nepaisant jų pažiūrų. Kaip pabrėžė Francis Wurtz ir kiti kalbėtojai, finansai turi toliau tarnauti ekonomikai; ekonomika neturi būti finansų auka.

Kaip jau sakiau, reikėtų apgalvoti finansų institucijų vaidmenį ir remiantis Komisijos pasiūlymu priimtas Finansų Ministrų Tarybos gaires. Kalbėkime apie konkrečią pažangą. Ponai Pervenche Berès norėčiau pasakyti, kad mes turime eiti toliau ir, kalbant apie tvarkaraštį, imtis kuo skubėsių priemonių. Aš kartojau tai, ką pasakė Joaquín Almunia: Komisija turi veikti kuo skubiau, kadangi reikia atkurti pasitikėjimą, todėl norėčiau, kad šiuo klausimu būtų priimtas sprendimas.

Net jei Europa yra mažiau paveikta, mums vis dar svarbu skleisti pasitikėjimo signalus. Tai reiškia, kad reikėtų aktyviai dirbti, skatinti tarptautinį bendradarbiavimą, nebijoti priimti reikiamas taisykles, veikti skubiai ir iki spalio 15 d. prasidėsiančios Europos Vadovų Tarybos posėdžio parengti pasiūlymus, kuriuose būtų atsižvelgta į Parlamento pasiūlymus, ir, kaip buvo minėta, būtų visiškai atsižvelgta į faktą, kad mes sprendžiame klausimus, susijusius su sandoriais, kurie turės įtakos ne tik visos finansų sistemos likvidumui, bet taip pat ir jos mokumui.

Šiuo metu tik pasitikėjimas ekonomika gali tapti akstinu plėtrai. Štai kodėl mes turime atmesti dogmatizmą ir imtis nuoseklių priemonių, remdamiesi plačiu spektru svirtų, kuriuos turime.

Joaquín Almunia, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, aš pritariu tiems, kurie šiose diskusijose pabrėžė, kad mes turime imtis atsakomųjų veiksmų; kad turime pradėti labai didelę mūsų finansų sistemos transformaciją; kad turime pasimokyti iš praeities klaidų; ir tam, kad turime dirbti išvien (turiu omeny Europos institucijas), kadangi visi žinome, kad nepasieksime jokios pažangos be tarpinstitucinio lygmens bendradarbiavimo. Imdamiesi atsakomųjų veiksmų mes taip pat turime dirbti išvien su kitais šio žaidimo žaidėjais. Suprantama, mes kalbame apie pasaulines finansų sistemas. Jei jos nebūtų pasaulinės, mes nebūtume patyrę tokio poveikio, kokį patyrėme. Dėl to negalime užmiršti, kad mūsų lyderio pozicija, mūsų iniciatyvos ir mūsų sprendimai turi būti visapusiškai suderinti su kitais partneriais ir žaidėjais, naudojant plataus konsensuso principą. Kitu atveju (kalbėkime atvirai) mes brangiai sumokėsime už savo naivumą, t. y. tapsime nekonkurencingi finansų pramonėje. Mes turime išlikti konkurencingi, t. y. ne tik dirbti veiksmingai, taikyti griežtas nuostatas, ne tik mokytis iš praeities klaidų, bet ir būti konkurencingi.

Kaip sakiau savo įžanginėse pastabose (ir aš pritariu pirmininko pastabomis), mes turime įgyvendinti trumpojo laikotarpio priemones, t. y. kuo greičiau visiškai įgyvendinti ECOFINO priimtas gaires. Mes tai jau darome, ponai Pervenche Berès. Prieš kelias savaites Nicoje atliktas įvertinimas parodė, kad mes žengiame pirmyn ECOFIN sprendimų įgyvendinimo link. Kitą savaitę mes turėsime pateikti pasiūlymus dėl Kapitalo reikalavimų direktyvos, o po kelių savaičių dėl Kredito reitingų agentūrų Direktyvos.

Ypač svarbu, kad šis Parlamentas ir Taryba kuo galima greičiau priimtų „Mokumo II“ Direktyvą. Be to, aukštesniu nei Europos Sąjungos lygmeniu darbą turėtų tęsti Finansų stabilumo forumas, kuris turi dirbti labai intensyviai, kadangi šiuo metu tai labai svarbi institucija, susijusi su Lamfalussy proceso 3 lygmens komitetais. Mes, Parlamentas, Komisija ir, aš tikiuosi, taip pat ir Taryba, esame ypač susirūpinę dėl kai kurių šio lygmens priemonių veiksmingumo trūkumo, kadangi prieš kelerius metus įsteigtos institucijos, t. y. Bazelio komitetas ir Tarptautinė apskaitos standartų valdyba, – pagrindinės institucijos, kurios turėtų dirbti daug veiksmingiau nei tuomet, kai jos buvo įsteigtos. Tai, kaip sakė Jean-Pierre Jouyet, lemiamas klausimas. Taip, mes nesame vieniši. Mes turime reaguoti skubiai, veiksmingai, atsižvelgdami į dideles problemas, su

kuriomis susiduriame ir tuo pat metu garantuodami, kad mūsų vadovavimas būtų sektinas pavyzdys kitiems. Žinome, kad taip vyksta daugelyje kitų reguliavimo sričių.

Struktūriniu požiūriu, deja, mes negalime visko nuspręsti šiandien. Vis dėlto teiginys (ir aš tam visiškai pritariu), kad dėl šios krizės pasikeis reguliavimo sistemos ir rinkų tarpusavio santykiai, yra teisingas. Akivaizdu, kad viena krizės priežasčių – reguliavimo sistemos klaidos.

Manau, kad mes visi pritariame tam, kad turėtume užmėgsti intensyvesnius ryšius su visų lygmenų JAV valdžios organais, t. y. bendradarbiauti turėtų ne Komisija ar vykdomosios institucijos, bet ir Parlamentas su Kongresu, kuris šiuo metu yra pagrindinis tam tikrų JAV problemų sprendimo iniciatorius. Mes turime imtis veiksmų daugiašalių lygmeniu. Tikrosios visų šių praeityje patirtų finansų sistemos nesėkmių priežastys – perdėtas likvidumas, per didelė rinkos dalyvių prisiimta rizika, nepakankamas rizikos vengimo principo taikymas arba, Jeano-Pierre Jouyeto žodžiais tariant, – godumas atsirado dėl šių globalių neatitikimų, kurių pasaulio institucijos ligi šiol nesugebėjo pažaboti. Todėl mes turime veikti, kadangi europiečiai susivienijo, kad įtikintų kitus partnerius pasaulinėje arenoje, kad jei mes nesugebėsime tinkamai sureguliuoti šių globalių neatitikimų, jie ateityje sukurs naujų problemų. Be to, mes turime koordinuoti ES vidaus veiksmus aiškesniu ir efektyvesniu būdu.

Mes gyvename ekonominės ir pinigų sąjungos sąlygomis. Turime vidaus rinką, turime veiksmų planą dėl finansinių paslaugų integracijos, bet vis dar turime daug vidinių kliūčių ir veiksmingo darbo trukdžių. Manau, kad visi turėtume aiškiai suvokti, kad mums reikalinga platesnė Europos integracija, o ne pavienių valstybių narių atsakomieji veiksmai arba ginamojo pobūdžio priemonės.

Be to, mes turime atsiminti, kokius iššūkius turime spręsti vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu, ir tai, kad šioje labai sudėtingoje aplinkoje turime toliau vykdyti Stabilumo ir augimo pakte, Lisabonos strategijoje, taip pat Energetikos ir klimato kaitos strategijose numatytus uždavinius, kurių svarba šiuo metu ypač išaugo. Mes negalime užmiršti, kad susiduriame ne tik su labai sudėtingais su finansų rinka susijusiais trumpojo laikotarpio iššūkiais, bet ir su dideliais vidutinio ir ilgojo laikotarpio iššūkiais, kurie turės daug įtakos pasaulio ekonomikai ir mūsų pačių atečiai.

Keletas paskutinių žodžių: tai nebuvo įtraukta į gairių dokumentą, bet bus svarstoma kitame ECOFINO posėdyje. Komisija visiškai pritars šios klausimo sprendimui. Mes turime galvoti apie vadovų, direktorių ir vadovaujančių pareigūnų, taip pat visų tų, kurie gali kurti tendencijas ir priimti su rinkomis susijusius sprendimus, apmokėjimo sistemas. Pasakysiu jums vieną dalyką (į tai atkreipiu ir Tarybos dėmesį): 2004 m. Komisija, visų pirma mano kolega Charlie McCreevy, parengė rekomendaciją, kurioje prašė, kad valstybės narės priimtų sprendimus šiuo atžvilgiu ir tuo būdu išvengtų netinkamų paskatų. Mes apsvairstėme tai, kas nuo tada, per praėjusius ketverius metus, įvyko. Komisijos požiūriu, tik viena iš 27 valstybių narių teigiamai reagavo į šią rekomendaciją. Dėl to Komisija visiškai pritaria tam, kad šių svarbių svarstomų problemų sprendimo priemonės būtų priimtose bendru sutarimu.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), raštu. – Amerikos finansų sistema keliomis pastarosiomis dienomis buvo smarkiai supurtyta, kadangi apie bankrotą paskelbė *Lehman Brothers* ir *Merrill Lynch*, kurie, bijodami panašaus tipo žlugimo, pritarė, kad juos perimtų Amerikos Bankas. Rugsėjo 15 d. *Dow Jones* pramonės vidurkis nukrito 4,4 proc., o po dviejų dienų – dar 4,1 proc. Dėl akcijų kursuose visame pasaulyje smukimo rugsėjo 15–17 d. Investuotojai patyrė apytiksliai 3,6 trilijono JAV dolerių nuostolių. AIG akcija smuko daugiau kaip 90 proc., nuo 72 JAV dolerių pernai iki 2,05 JAV dolerių dabar. Rugsėjo 16 d. JAV vyriausybė perėmė AIG kontrolę ir suteikė šiai bendrovei 85 mlrd. JAV dolerių finansinę paramą. Šie „įvykiai“ – didžiausios JAV finansų krizės nuo Didžiosios depresijos laikų požymis. Jie prasidėjo praėjus savaitei po to, kai JAV federalinė vyriausybė perėmė *Fannie Mae* ir *Freddie Mac*, milžiniškų paskolų bendrovių, kontrolę. Problema yra tai, kad *Lehman Brothers* ir AIG įsiskolinusios daug milijardų kreditoriams ne tik Jungtinėse Valstijose, bet ir Europoje. Ar Europa pasiruošusi sugerti smūgius, kuriuos sukėlė jos nesugriauzamas sąsajos su JAV rinka? Ar ECB ir Anglijos Banko 36,3 mlrd. EUR injekcija į rinką pakankama, kad pavojus būtų panaikintas?

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), raštu. – (PL) Norėčiau atkreipti šių rūmų dėmesį į šiuos klausimus.

1. JAV Vyriausybė ir Federalinių rezervų bankas kovai su finansų krizės padariniais ligi šiol skyrė 1 trilijoną JAV dolerių.

Vadinamajame Paulsono pakete pateikta papildomų pasiūlymų dėl kovos su krize, kurie, kaip vertinama, gali kainuoti dar 700–800 mlrd. JAV dolerių. Tai reiškia, kad dabartinę krizę galima lyginti su didžiuoju 1929 m. krachu.

2. Be to, ECB skyrė apytiksliai 750 mlrd. JAV dolerių pagerinti likvidumui, o Anglijos Bankas tam išleido maždaug 80 mlrd. JAV dolerių. Šie žingsniai – papildomas įrodymas, kokioje rimtoje padėtyje yra atsідūrusios Europos finansų rinkos.

3. Visos minėtos priemonės rodo, kad vėl pritariama tvirtai ir ryžtingai vyriausybės intervencijai. Net liberaliausi ekonomistai pripažįsta poreikį įvesti taisykles krizei sustabdyti. Jie iš tikrųjų pasirengę pritarti tam, kad vyriausybės ir tarptautinės finansų institucijos dalyvautų šiuose procesuose.

4. Dėl šios krizės masto ir pobūdžio bus neigiamai paveikta sandorių faktinėje ekonomikoje sistema. Dėl to prasidės JAV ekonomikos nuosmukis, t. y. neigiamas ekonominis vystymasis. Tai taip pat reiškia, kad sulėtės Europos ekonominis vystymasis.

5. Atsižvelgiant į šią padėtį, visoms šalims reikia sugriežtinti finansų priežiūros institucijų veiklą. Tai ypač svarbu Europos Sąjungai. Šios institucijos turi turėti galimybę vykdyti griežtesnę pagrindinių bankų, investicinių fondų ir draudimo bendrovių veiklos priežiūrą. Griežtesnė priežiūra – vienintelis būdas pagerinti finansinį saugumą ir garantuoti finansinį stabilumą ateityje.

Esko Seppänen (GUE/NGL). - (FI) Dabar jau žinome, kad valstybė – būtinas ne tik karinis, bet ir finansinis kapitalizmo garantas. Jungtinių Amerikos Valstijų, grobuoniško kapitalizmo tėvynės, vyriausybė savinasi spekuliacinės veiklos pelną, o dabar suvisuomenina didžiausius per visą ekonomikos istoriją nuostolius, kuriuos dėl spekuliacijos yra patyrę bankai.

Raubtier (grubonis) – šio tipo kapitalizmui suteiktas vokiškas pavadinimas, kuris pagrįstas kitu žodžiu – *Raubgier* (godumas), kuris nedaug skiriasi nuo žodžio *Raub* (apiplėšimas). Visi pavadinimai tinkami.

Ateinančiais metais iš taupytojų visur pasaulyje, kurie kaupė lėšas juodai dienai, bus atimta dalis jų santaupų vertės, kadangi dėl praėjusios savaitės įvykių spartės pasaulio ekonomikos infliacija ir (arba) mes patirsime ekonominį nuosmukį. Sunku įsivaizduoti, kaip kitaip Jungtinės Valstijos galėtų padengti milžiniškas skolas, kurias ji tik dabar užsitraukia ir kaip infliacijos metu, kai pinigų vertė krinta, ji sugebės išspręsti savo problemas, susijusias su gebėjimo grąžinti skolas pablogėjimu ir su poreikiu normalizuoti per daug išpūstą jos vertybinių popierių kainą.

Uždelsto veikimo bombos, kurias palaimino Amerikos Vyriausybė ir pagamino rinkos teroristai – grobuoniško kapitalizmo bankai ir kurių veikimas pagrįstas susitarimais dėl apsikeitimo, virtualiais finansinių produktų paketais, bankrotais klientų, kurie nėra mokūs, ir netikrais paskolos draudimo polisais, sprogo tiesiai mokesčių mokėtojams po kojomis. Likusi pasaulio dalis dengia nuostolius.

15. Energijos kainų kilimo sustabdymas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas diskusijų klausimas:

– klausimas žodžiu, kurį uždavė Hannes Swoboda PSE frakcijos vardu Tarybai: Energijos kainų kilimo sustabdymas (O-0082/2008 - B6-0460/2008)

– klausimas žodžiu, kurį uždavė Hannes Swoboda PSE frakcijos vardu Komisijai: Energijos kainų kilimo sustabdymas (O-0083/2008 - B6-0461/2008)

– klausimas žodžiu, kurį uždavė Giles Chichester PPE-DE frakcijos vardu, Anne Laperrouze ALDE frakcijos vardu, Sophia in 't Veld ALDE frakcijos vardu ir Eugenijus Maldeikis UEN frakcijos vardu Tarybai: Energijos kainų kilimo sustabdymas (O-0089/2008 - B6-0464/2008)

– klausimas žodžiu, kurį uždavė Giles Chichester PPE-DE frakcijos vardu, Anne Laperrouze ALDE frakcijos vardu, Sophia in 't Veld ALDE frakcijos vardu ir Eugenijus Maldeikis UEN frakcijos vardu Tarybai: Energijos kainų kilimo (O-0090/2008 – B6-0465/2008)

– klausimas žodžiu, kurį uždavė Rebecca Harms ir Claude Turmes Verts/ALE frakcijos vardu Komisijai: Energijos kainų kilimo sustabdymas (O-0091/2008 - B6-0466/2008),

– klausimas žodžiu, kurį uždavė Esko Seppänen ir Ilda Figueiredo GUE/NGL frakcijos vardu Tarybai: Energijos kainų kilimo sustabdymas (O-0093/2008 - B6-0468/2008),

– klausimas žodžiu, kurį uždavė Esko Seppänen ir Ilda Figueiredo GUE/NGL frakcijos vardu Komisijai: Energijos kainų kilimo sustabdymas (O-0094/2008 - B6-0469/2008).

Hannes Swoboda, autorius. – (DE) Gerb. pirmininke, norėčiau labai šiltai pasveikinti Komisijos narį ir ministrą Jeaną-Louisą Borloo. Mes turime daug klausimų, kadangi, kalbant sąžiningai, manome, kad Europos Sąjunga (tai pasakytina apie Komisiją ir galbūt apie Tarybą) skyrė per mažai dėmesio naftos kainų tendencijoms valdyti. Nors aš labai gerbiu Komisijos narį, tačiau manau, kad turėtume šiai sričiai skirti daugiau dėmesio.

Pirmiausia norėčiau panagrinėti klausimą dėl augančių naftos kainų. Aš visada atkreipdavau kitų dėmesį, Komisijos nary, kad iš to gaunamas didžiulis pelnas. Kur jis naudojamas? Šios lėšos nėra investuojamos, pvz., į alternatyvios energijos sritį arba į kitus svarbius investicinius projektus; vietoj to, jos naudojamos supirkti akcijoms ir mokėti dividendus.

Antra, kalbant apie naftos kainų kritimą, kuris tam tikru laipsniu taip pat vyksta, ar Komisija turi duomenų apie tai, ar šis naftos kainų kritimas „juntamas“ vartotojams? Aš bijau, kad taip nėra, todėl būčiau dėkingas už jūsų atsakymą taip pat ir šiuo klausimu.

Trečia, norėčiau iškelti klausimą dėl energijos skurdo, kurį mes aptarėme anksčiau kartu su pranešimais, kuriuos mes priėmėme komitete. Nėra jokių priežasčių, kurios užkirstų kelią Komisijai, nepaisant būsimų teisės aktų, priimti labai praktišką kuro skurdo paketą. Tai priemonės, kurių galėtų imtis ne tik Komisija, bet kurių turi imtis ir šalių vyriausybės. Vis dėlto šiuo atžvilgiu pageidautume daugiau Komisijos iniciatyvų.

Ketvirta, pereinu prie klausimo dėl išorės energetikos politikos ir energijos, ypač dujų, tiekimo, t. y. prie šiuo metu mūsų labai dažnai nagrinėtos temos. Girdėjau, kad jūs neseniai buvote Nigerijoje. Būtų įdomu išgirsti, kokios iniciatyvos buvo priimtos šiuo atžvilgiu.

Matome, kad stringa *Nabucco* projektas (tai tik vienas pavyzdys, kurį norėčiau pateikti). Amerikiečiai nutiesė PTC naftos vamzdyną. Visi tvirtino, kad jis bus nuostolingas, bet dabar, dėl staiga išaugusių naftos kainų, jis tapo pelningas. Jie tiesiog pasakė, kad „mums jo reikia, kadangi tokiu būdu siekiame diversifikuoti mūsų apsirūpinimą energiją.“

Ką tuo metu daro Europa? Manau, kad Europos koncepcija buvo gerokai išsiskydusi, kad būtų galima pasiekti tam tikrų tikslų, todėl norėčiau matyti tvirtesnius ir ryžtingesnius Tarybos ir Komisijos žingsnius, susijusius su energijos tiekimo Europai diversifikavimu, kadangi tai irgi svarbus apsirūpinimo energija srities aspektas. Vis dėlto tam tikrą susirūpinimą mūsų grupei sukėlė klausimas dėl energijos skurdo ir dėl priemonių, kurios skirtos, kad atkreiptume į tai dėmesį, kadangi Europoje ši problema vis dar labai rimta.

Giles Chichester, autorius. – Gerb. pirmininke, aš apgailestauju, kad socialistai, svarstant klausimus dėl ekonomikos ir pramonės sričių svarbos, nusprendė vėl pasinaudoti savo senais išankstiniais nusistatymais apie pelną ir socialinius klausimus. Aišku, naftos kainos kilimas, ypač bet koks šių kainų kintamumas arba nepastovumas, – rimtas išbandymas faktinei ekonomikai, tačiau prisiminkime aštuntojo dešimtmečio pamokas, kurios parodė, kad aukštesnės kainos skatina išteklių žvalgybą ir gavybą; užkerta kelią besaikiam vartojimui, ir sudaro akstiną efektyviau naudoti energiją. Aš pripažįstu, kad kuro skurdo problema yra svarbi, bet ji turi būti sprendžiama socialinės apsaugos priemonėmis, o ne iškreipant rinką, pvz., bandant nustatyti aukščiausių kainų ribą.

Taip pat atsiminkime, kad kainos gali ir kristi, ir kilti, ir kad rinkos visuomet linkusios pradžioje viršyti faktinį lygį, kuris nusistovi vėliau. Iš tikrųjų konkurencinga rinka – būtina sąlyga kitiems politikos tikslams įgyvendinti. Šis klausimas dėl kainų glaudžiai susijęs su pagrindiniais Europos Sąjungos energetikos politikos ir Europos Sąjungos energetikos srities principais, trimis ramsčiais, t. y. ypatingas poreikis turėti iš tikrųjų konkurencingas rinkas, kurios užtikrintų žemiausias kainas ir efektyviausias paslaugas; energijos tiekimo saugumas, susijęs su mūsų priklausomybe nuo importuoto kuro; ir tikslų dėl tvarumo ir kitų dviejų mūsų politikos elementų konvergencija. Saugokimės, kad neišmestume kūdikio iš parduotuvės, kadangi mes reiškiamo susirūpinimą dėl kainų kilimo praėjusių vasarą, bet užmirštame, kad kainos ir krinta, ir kyla.

Rebecca Harms, autorė. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Komisijos nary, Giles Chichester, žinoma, kainos gali mažėti ir didėti, bet aš manau, kad beveik visi čia esantys sutiktų, kad, atsižvelgiant į energijos išteklių nepakankamumą ir jų ribotą prieinamumą, taip pat į augančią konkurenciją visame pasaulyje, susijusią su siekiu gauti ir naudoti šiuos išteklius, tikėtina, kad kainos ilgą laiką išliks labai aukštos.

Dabartiniai įvykiai ir energijos skurdo problema rodo, kad mes dar vis tinkamai neprisitaikėme prie šios padėties. Mano nuomone, aštrios socialinės problemos, susijusios su aukštomis energijos kainomis, visada turi būti sprendžiamos socialinės politikos priemonėmis, tačiau mes struktūrinėmis priemonėmis taip pat turime užtikrinti, kad mūsų valstybės nebešvaistytų energijos išteklių. Andris Piebalgs neabejotinai turės kažką apie tai pasakyti, kadangi jis tiek daug dėmesio skyrė šiam klausimui savo kadencijos pradžioje.

Energijos taupymo ir energijos vartojimo efektyvumo tikslai turi būti daug nuosekliau įgyvendinami, nei ligi šiol. Dažnai sakydavome, kad turime statyti kitokius namus, kad mums reikia kitokių rūšių šildymo ir aušinimo sistemų ir našesnių elektrinių prietaisų, tačiau kur dingio bendro pobūdžio suderinti veiksmai, susiję su siekiu panaudoti pagrindinį mūsų turimą potencialą energijos taupymo ir energijos vartojimo efektyvumo tikslams pasiekti?

Jei ir yra spritis, kuriai mums reikėtų tam tikro Europos generalinio plano arba nacionalinių planų, tai kaipti ta, apie kurią kalbame. Mano nuomone, struktūriniai fondai, Sanglaudos fondas, Europos Investicinio banko programos ir kt. turi būti naudojami bendrai, kad būtų galima ryžtingai įgyvendinti tikslus, kuriuos jūs, Andriau Piebalgs, esate pakartotinai siūlęs prieš trejus metus.

Pvz., jei vertintume dabartinę diskusiją dėl naftos kainų ir atkreiptume dėmesį į ankstesnius šių rūšių pasiūlymus, kurių tikslas buvo pristabdyti Komisijos veiklą, kuri galų gale norėjo teisės aktų dėl labiau energiją taupančių automobilių, kyla klausimas, kurį turime patys sau užduoti, ar teiginys, kad kainos išliks aukštos ilgą laiką, iš tikrųjų vertinamas rimtai.

Komisijos nary, norėčiau paraginti jus įtraukti jūsų ankstesnius pasiūlymus energijos vartojimo efektyvumo ir energijos taupymo į pagrindinę Strateginės energetikos apžvalgos dalį, kadangi ši spritis parodys, ar mes duodame naudos mūsų visuomenėms, ar ne; ji taip pat parodys, ar mes patenkiname jų poreikius nekintamai aukštų kainų laikotarpiu.

Anne Laperrouze, *autorė*. – (FR) Gerb. pirmininke, Jean-Louis Borloo, Komisijos nary, ponios ir ponai, energijos kainų padidėjimas turi daugybę neigiamų pasekmių, akivaizdžiausia iš kurių – mūsų bendrapiliečių pragyvenimo minimumo kilimas. Tai dar kartą parodo, koku laipsniu esame priklausomi nuo energijos. Būtina imtis įvairių veiksmų, jei norime sumažinti energijos kainų svyravimą ir ypač jei norime jas sumažinti.

Šiuo atžvilgiu noriu pateikti tris pasiūlymus. Pirma veiksmų dalis susijusi su ekonominiu energijos kainų valdymu. Tai turi būti padaryta tuoj pat, t. y. valstybės narės turi parengti tokio pobūdžio finansinius mechanizmus, kurie leistų nebeatsižvelgti į augančių kainų faktorių sudarant bendrovių biudžetą, taip pat ir valstybių biudžetus. Šie mechanizmai taip pat turi skatinti, kad būtų vykdomos socialinės priemonės, skirtos kovai su energijos skurdo mažų pajamų namų ūkiuose.

Antra veiksmų dalis susijusi su importuotos energijos kainomis. Tai, ką jūs siūlote, – vienas iš būdų sudaryti galimybę Europos Sąjungai kalbėti vienu balsu, derantis su šalimis gamintojomis (žmonės visuomet kalba apie „kalbėjimą su vienu balsu“), kad visoje kaimynystės politikoje ir partnerystės susitarimuose pagaliau galėtų būti deramai atsižvelgta į energetikos aspektą? Norėčiau (galbūt naiviai) pasiūlyti sprendimą, kuris galėtų padėti palengvinti mūsų derybas su Rusija. Kodėl nesujungus *Nabucco* dujotiekio projekto su Pietų Srovės projektu? Galbūt tai padėtų truputį atvėsinti aistras.

Trečia veiksmų dalis susijusi su importą mažinimu ar net jo visišku nutraukimu (tai būtų idealiausias sprendimas).

Kad tai pasiektume, turime suardyti didėjančios plėtros ir didėjančio energijos vartojimo tiesinę priklausomybę. Iš tikrųjų svarbu pasiekti, kad plėtra automatiškai netaptų energijos vartojimo kilimo priežastimi. Žinoma, mes turime sukurti atnaujinančios ir mažą CO₂ taršą keliančios energijos gavybos būdus, todėl pranešimas, kurį pristatė mūsų kolega Claude Turmes, – žingsnis šia kryptimi. Efektyvus energijos naudojimas taip pat susijęs su poreikiu taupyti energiją. Šio uždavinio mes kol kas tinkamai neįgyvendiname. Todėl čia siūlomi dokumentai gerokai pavėluoti. Mes turime daugiau skirti fizikiniams ir technologiniams energijos kaupimo pajėgumams vystyti, taip pat tiems energetikos sistemos elementams, kurie daro tiesioginį poveikį energijos naudojimui.

Ar galėtumėte mums pasakyti, pone Jean-Louis Borloo, ar dedate daug vilčių į energetikos ir klimato paketą, kuris gali būti priimtas bet kuriuo metu per ateinančias savaites? Kokių permainų dar reikėtų, kad būtų įgyvendintas ambicingas šių įvairių tikslų siekiantis priemonių paketas?

Esko Seppänen, *autorius*. – (FI) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, kompromisinėje rezoliucijoje pašalinta per didelė energijos kainų kilimo įtaka galutinei energijos kainai. Vis dėlto virtualios naftos naftos produktų

rinkoje parduodama šešis kartus daugiau nei „tikros“ naftos. Elektros energijos kaina taip pat susijusi su vertybinių popierių rinka, t. y. virtualios elektros energijos rinkose parduodama irgi daugiau nei „tikros“ elektros. Dėl to Europos energetikos biržoje ji kainuoja penkis kartus brangiau.

Yra daugybė apgaulės įrodymų nebiržinei prekybai skirtų išvestinių finansinių priemonių rinkoje, kurios nereguliuoja ir nekontroliuoja vertybinių popierių biržos. Elektros energijos rinkos harmonizavimo priemonių automatiškai padidės didelių bendrovių pelnas, kuris iki 2013 m. dėl prekybos taršos leidimais dar kelis kartus padidės.

Nebiržinei prekybai skirtų išvestinių finansinių priemonių energijos rinkose vartotojai yra verčiami mokėti spekuliacinę kainą, t. y. elgiamasi taip pat, kaip buvo pasielgta Jungtinių Valstijų antrinių paskolų rinkos atveju: pelnas buvo privatizuotas, o nuostoliai – nacionalizuoti. Kapitalizmas – kazino, kuriame energijos kaina nustatoma vertybinių popierių biržos loterijoje. Dėkoju už dėmesį.

Jean-Louis Borloo, einantis Tarybos Pirmininko pareigas – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, išklauses įvairių klausimų, kuriuos, atrodo, užduoda kiekvienas, norėčiau pateikti keletą savo pastabų.

Pirma pastaba susijusi su kainų kaitos nepastovumu (nuo 10 JAV dolerių kaina visai neseniai buvo šoktelėjusi iki 140 JAV dolerių, o dabar vėl nukrito iki 100). Faktiškai atrodo, kad egzistuoja sąryšis tarp šio produkto tikrosios vertės ir finansų rinkose tai pačiai prekei nustatomos vertės. Vis dėlto, mano nuomone, galima aiškiai suprasti, kad ir ateityje spekuliantai bus aktyvūs tol, kol mes galutinai įsisąmoninsime, kad energijos poreikiai pasaulio mastu gali būti patenkinti tik naudojant naują energijos rūšių derinį, kuris būtų mažiau priklausomas nuo angliavandenilių gavybos.

Be to, aš pažymiu, kad birželio mėn. pabaigoje Jodoje, kur Komisijos narys A. Piebalgs ir aš dalyvavome visų šalių gamintojų ir šalių vartotojų susitikime, buvo pareikšta labai aiški bendra nuostata. Lūkesčiai buvo aiškūs: svarbiausios šalys vartotojos turi parodyti savo aiškius ketinimus pakeisti jų energijos rūšių derinį, įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo priemones ir tapti mažiau priklausomoms nuo angliavandenilių. Savo ruožtu visi gamintojai irgi tam pritaria. Manau, kad kaip tik tai ir yra būsimo klimato ir energetiko paketo esmė, be to, manau, kad 500 mln. Europos vartotojų reikalauja, kad daugiau energijos būtų gaminama vietiniu lygmeniu, ji būtų gaminama našiau, be to, jie reikalauja tiesioginių sąsajų tarp gamintojų ir vartotojų.

Taigi akivaizdu, kad per labai trumpą laiką reikia išspręsti daug įvairių reguliavimo srities problemų, pvz., dėl galimybės gauti informacijos apie prekybos atsargas, t. y. ne tik apie strategines atsargas. Tai jau daro Jungtinės Valstijos ir Japonija. Komisija paraginta taip pat tai apsvarstyti. Manau, kad spalio mėn. pabaigoje arba lapkričio mėn. pradžioje Komisija pateiks pasiūlymą dėl skaidresnių šios srities sąlygų užtikrinimo per labai trumpą laikotarpį. Vis dėlto vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu energetikos srities problemas vis dar tinkamiausiai galima būtų išspręsti parengus tinkamą našaus energijos naudojimo ir kitokio energijos rūšių derinio sukūrimo strategiją.

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, aš manau, kad šie klausimai ir diskusijos – labai svarbūs ir laiku atliekami dalykai. Šiuo metu Komisija baigia parengti antrą Strateginės energetikos apžvalgą, kuri taip pat pagrįsta diskusijų šiuose Rūmuose išvadomis. Tikiuosi, kad ši antra Strateginės energetikos apžvalga bus priimta lapkritį. Joje ypač daug dėmesio skirta šiandien mūsų nagrinėjamosioms problemoms.

Aišku, dėl Lisabonos sutarties ratifikavimo proceso mūsų galimybės teikti pasiūlymus Strateginės energetikos apžvalgoje yra ribotos, todėl kad į Sutartį įtrauktas straipsnis dėl energetikos, kuris duotų daug daugiau galimybių patobulinti priemonėms. Vis dėlto mes ir taip galime padaryti gana nemažai.

Komisija pritaria nuomonei, kad yra tikėtina, jog naftos kainos išliks aukštos viduriniu ir ilguoju laikotarpiu. Šios prognozės įrodymas – kasdieninis rinkų kintamumas. Net jei dabar, kai naftos kaina siekia 106 – 110 JAV dolerių už barelį, ji daug žemesnė, negu buvo anksčiau (145 JAV doleriai), dėl kasdieninio kintamumo, kuris tebėra pagrindinė plataus pobūdžio įtakos priežastis, padėtis vis dar sunkiai prognozuojama. Taigi reiktų imtis priemonių gerinti padėčiai.

Nors aiškiai matomas poveikis valstybių narių trumpalaikių priemonių, skirtų poreikio biudžeto pažeidžiamiausioms sritims sušvelninti, svarbiausios politinės priemonės turi būti skirtos tam, kad būtų įgyvendintas mūsų siekis pereiti prie tvaresnių energijos gamybos ir naudojimo būdų. Kitaip tariant, kad būtų įgyvendintas mūsų tikslas tapti mažai anglies išskiriančia ir energiją taupančia ekonomika. Siekiant šių tikslų labai svarbu, kad kartu su politiniais Europos Vadovų Tarybos įsipareigojimais būtų priimti Komisijos pasiūlymai dėl klimato ir energetikos politikos.

Dėl struktūrinių reformų. Svarbu pabrėžti, kad didėja visų energijos rūšių kainos, t. y. ne tik naftos, bet taip pat anglies ir dujų. Tai taip pat daro poveikį elektros kainoms. Šių kainų santykis priklauso nuo kainodaros struktūros. Pvz., sutartyse dėl dujų dažnai naudojamos etaloninės naftos kainos. Be to, dujų elektros gamybai naudojama vis mažiau, todėl tai neturi įtakos kainos nustatymui. Tokiu būdu manau, kad labai svarbu atkreipti dėmesį ne tik klausimus, susijusius su naftos kaina, bet į visus sektorius. Dėl susidariusios padėties aiškiai reikia skatinti konkurenciją visame energetikos sektoriuje. Štai kodėl aš norėčiau dar kartą pabrėžti, jog ypač svarbu kuo greičiau pasiekti susitarimą dėl trečio vidaus energijos rinkos paketo.

Europa gali ir turi išvystyti savo pajėgumus, kad galėtų prisitaikyti prie greitai kintančios pasaulinės energijos ekonomikos. Tinkamiausia išeitis – gerai veikianti, visiškai sujungta ir konkurencinga visos Europos Sąjungos vidaus rinka. Tai sumažins Europos pažeidžiamumą dėl energijos tiekimo trikdžių ir palengvins mūsų bendradarbiavimą su energijos gamintojomis ir tranzito šalimis. Valstybių narių solidarumą krizės atveju užtikrins Europos tinklai.

Šiuo metu esame parengę teisės aktų dėl Europos energijos gamybai skirtos naftos atsargų, kuriuose bus aiškiai išspręsti du dalykai: pirma, šios naftos atsargos bus visada pasiekiamos ir galės būti lengvai panaudotos krizės atveju; ir antra, tai ypatingos svarbos problemos, susijusios su skaidrumo ir savaitinių ataskaitų principo taikymu komercinių atsargų atveju. Šiuo atžvilgiu, net ir nepaisant to, kad mes nesame didžiausias naftos vartotojas pasaulyje, sugebame daryti įtaką rinkos skaidrumui, mažinti jos kintamumą ir riboti spekuliaciją.

Spekuliacija – neabejotina problema. Mes atlikome padėties analizę. Surinkti duomenys rodo, kad pasiūla ir paklausa – svarbiausi naftos kainų varikliai ir kad naudojantis šiais reiškiniais bandoma įtvirtinti aukštas kainas ateityje. Be to, mes toliau analizuosime, kokią poveikį šiuo metu daro spekuliacija, taip pat nagrinėsime klausimą, ar yra faktinių galimybių mažinti energijos rinkos kintamumą ir griežtinti jos priežiūrą.

Bet kokių atveju visiškai aišku, kad naftos rinkų skaidrumas, kalbant ir apie sutartis, ir apie panašius finansinius instrumentus – pagrindinis būtinas principas. Taip pat norėčiau pasakyti, kad ir Komisija, ir nacionalinės konkurencijos institucijos kovoja su konkurenciją žlugdančia veikla. Šiuo būdu mes galime pasiekti, kad naftos kainų pasikeitimus pajustų ir vartotojai, kadangi vartotojai naudoja perdirbtus naftos produktus. Komisija dės papildomų pastangų šiuo atžvilgiu (mes sekame šio klausimo sprendimo eigą). Be to, daugelio valstybių narių nacionalinės konkurencijos institucijos jau pradėjo tyrimus, susijusius su klausimu, kiek laiko trunka, kol naftos kainų pasikeitimus pajunta vartotojai. Vis dėlto akivaizdu, kad yra skirtumų tarp skirtingų valstybių narių, kadangi susijusios bendrovės taiko skirtingas pirkimo ir finansavimo strategijas. Be to, kai kuriose šalyse naudojami biokuro mišiniai, kurie taip pat daro įtaką rinkai, t. y. galimybėms atitinkamas kainas greičiau suderinti pagal naftos kainą. Vis dėlto tam daugiausia dėmesio turi skirti visos konkurencijos institucijos.

Dėl energijos vartojimo efektyvumo, atsinaujinančių energijos šaltinių ir diversifikacijos. Akivaizdu, kad svarbiausios gairės įtrauktos į mūsų energetikos ir klimato politiką; tai taip pat atspindės Strateginėje energetikos apžvalgoje.

Jau esame priėmę esminius Europos teisės aktus, skirtus šiai sričiai. Be to, daug priemonių toliau įgyvendinamos pagal Efektyvaus energijos vartojimo veiksmų planą, taip pat apimančią teisėkūros iniciatyvas ir studijas. Taip pat vykdomos paramos priemonės, pvz., pagal Pažangios energetikos programą Europai.

Dėl galiojančių Europos Sąjungos įstatymų. Svarbiausias dalykas, kad jie būtų taikomi. Ambicingo energijos taupymo tikslo iki 2020 m. neįmanoma įgyvendinti, jei valstybės narės neperkels atitinkamų teisės aktų į nacionalinę teisę. Komisija griežtai taiko pažeidimo procedūrą, kad garantuotų, jog valstybės narės iš tikrųjų įgyvendins galiojančius ES teisės aktus.

Šiais metais Komisija taip pat priims energijos vartojimo efektyvumo paketą. Į jį bus įtrauktas ir komunikatas, kuriame Komisija visapusiškai apžvelgs savo ambicingus planus dėl energijos vartojimo efektyvumo, taip pat įstatymines ir politines iniciatyvas, ypač gerai žinomus pasiūlymus dėl ambicingo pakartotinio Direktyvos dėl pastatų energinio naudingumo svarstymo; taip pat dėl Energijos ženklinimo direktyvos dalinio pakeitimo, kad žymėjimas taptų efektyvesnis ir dinamiškesnis. Savaime suprantama, kad dėl nuolat aukštų energijos kainų reikalingi tolesni šios srities veiksmai. Europos Investicinis bankas taip pat dalyvaus šios srities veikloje.

Europos Vadovų Taryba, išnagrinėjusi, kokiais būdais galima būtų valdyti padėtį, susidariusią dėl aukštų naftos kainų, pabrėžė atsinaujinančios ir tinkamos apmokestinimo sistemos svarbą.

Dar esama daug galimybių ES ir jos valstybių narių lygmeniu taikyti priemones, susijusias su sistemingesniu ir efektyvesniu apmokestinimo naudojimu, kurios paskatintų taupyti energiją. Komisija

ketina pristatyti pasiūlymus ir rekomendacijas didinti energiškaiai efektyvių prekių ir paslaugų paklausą mažinant mokesčius ir taikant kitas mokestines priemones, įskaitant mažesnę PVM.

Be to, pakartotinai svarstydamą Energijos mokesčių direktyvą Komisija įvertins, kaip ji galėtų būti visapusiškai suderinta su Europos Sąjungos energijos ir klimato kaitos politikos tikslais, kad būtų galima didinti energijos vartojimo efektyvumą ir mažinti taršą. Ji, remdamasi komunikatu „Europos transporto ekologiškumo didinimas“, taip pat apsvairstys, kaip paskatinti toliau didinti transporto priemonių energijos vartojimo efektyvumą, pvz., įvedant visapusišką nuoseklią kelių mokesčių sistemą.

Dėl alternatyvių energijos technologijų ir mokslo tyrimų finansavimo. Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į faktą, kad šiuo metu mes rengiame komunikatą dėl technologijų, kurias naudojant išmetamas mažas kiekis CO₂ dujų, finansavimo – Europos strateginio energetikos technologijų plano tęsinį. Komunikate bus analizuojamas poreikis išteklių, skirtų ilgalaikiams mokslo tyrimams ir plėtrai, plataus pobūdžio demonstraciniams projektams ir ankstyvos stadijos rezultatų sukomercinimui. Mes svarstome priemones, kurios padėtų tinkamiausiai panaudoti valstybės investicijas papildomoms privačioms investicijoms pritraukti, pvz., svarstome galimybę parengti specifines priemones stambiems demonstraciniams projektams. Jos galėtų būti paremtos galiojančiais instrumentais, pvz., Rizikos pasidalijimo finansavimo priemone – EK ir Europos investicijų banko (EIB) bendrai parengta iniciatyva. Komisija taip pat ragina valstybes nares naudoti nacionalines lėšas, pvz., išteklius, kurie galėtų būti gauti aukcione pardavus CO₂ taršo leidimus, skirtus pagal persvarstyta ETS programą.

Dėl energijos saugumo politikos ir užsienio politikos aspektų. Norėčiau pakartoti mintį, kad Europa gali ir turi sustiprinti savo pajėgumus, skirtus prisitaikyti prie greitai kintančios pasaulinės energijos ekonomikos. Vidaus ir išorės politika vienodai svarbios energijos srčiai. Kuo bus stipresnė bendra Europos energijos rinka, tuo tvirčiau ji galės atsilaikyti energijos tiekėjų iš išorės spaudimui. Siekiame tiekimo diversifikacijos ir bendradarbiaujame, pvz., su Azerbaidžanu, Turkmėnija, Egiptu, Iraku ir Nigerija, bet aišku, kad taip pat turime siekti nuspėjamų tarpusavio ryšių su dabartiniais tiekėjais, pvz., Rusija, ir, be abejo, turėtume ypač siekti, kad Norvegija padidintų naftos tiekimą į mūsų rinką, kadangi ES rinka yra patraukli tiekėjams, todėl mes nebijome, kad pritrūksime dujų, tačiau siekiame užtikrinti, kad žaliavos Europos rinkai būtų tiekiamos iš tikrųjų remiantis konkurencijos principu ir būtų užkirstas kelias galimybei šantažuoti mus naudojantis kainomis.

Dėl pagalbos naftą importuojančioms besivystančioms šalims. Atsižvelgiant į prieigos galimybių ir energijos kainos didelį poveikį vystymuisi ir pasaulinei klimato kaitai, energetikos srities bendradarbiavimas tampa vis svarbesnis mūsų pagalbos vystymuisi veiksnys. Tai buvo pagrindinė tema, kuri mano ir Komisijos nario Louiso Michelio jungtinio vizito (anksčiau šį mėnesį) į Afriką metu buvo aptarta su Afrikos Sąjungos ir daugelio Afrikos šalių atstovais. Mes investuojame daug lėšų šių šalių priemonėms, kurios skirtos ne tik pašalinti energijos stygiui, bet ir kurti jose švariems ir naujiems energijos šaltiniams.

Dėl makroekonominių ir socialinių aspektų. Savaime suprantama, kad naftos kainų lygio kilimas padidino įtampą vartotojų ir tam tikrų ekonomikos sektorių, kurie susiduria su sudėtingais prisitaikymo procesais, lygmeniu. Dauguma valstybių narių jau ėmėsi arba šiuo metu svarsto galimybes imtis trumpalaikių priemonių, susijusių su neseniai buvusia energijos kainų kilimo banga. Pagal Europos Vadovų Tarybos išvadą, dauguma šių politikos krypčių susietos su labiausiai pažeidžiamomis biudžeto dalimis. Kai kurios valstybės narės taip pat įgyvendino arba išnagrinėjo laikinas priemones, skirtas specifiniams sektoriams.

Kadangi manoma, kad ateityje energijos kainos išliks aukštos, reikia sutelkti dėmesį į struktūrinius ekonomikos pokyčius, būtinus skatinant tvaresnius gamybos, transporto ir vartojimo įpročius dėl šio priežasties taip pat išauga lanksčių produktų ir darbo jėgos rinkų, taip pat ir Lisabonos darbotvarkės reikšmė. Svarbu suteikti galimybę Europai pasirengti tapti mažai šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetančia ir ypač našiai energiją naudojančia ekonomika.

Manau, kad vieno aiškaus atsakymo į šiuos klausimus nėra. Vis dėlto programa, kurią siūlome kartu su energijos ir klimato kaitos paketu ir su energijos vidaus rinkos paketu, – tebelieka priemonių pagrindas. Kuo greičiau ji bus priimta, tuo stipresni mes būsimė. Be to, atsirad daugiau konkurencijos ir sumažės kainos vartotojams. Tuo pat metu turime atvirai ir dorai pasakyti žmonėms: nelaukite, kad naftos kaina vėl bus 20 JAV dolerių už barelį. Tai reiškia, kad kiekvienas iš mūsų taip pat turi pakeisti savo elgesį, kadangi mūsų elgesys – svarstomos problemos dalis, todėl manau, kad turime atidžiai įvertinti mūsų kasdienį gyvenimą ir padaryti atitinkamas išvadas.

Jerzy Buzek, *PPE-DE frakcijos vardu.* – (PL) Gerb. pirmininke, susiduriame su dviem skirtingomis problemomis. Pirmą susijusi su naftos ir dujų kaina, kadangi Sąjunga importuoja daugumą anksčiau minėtų išteklių. Antra susijusi su elektros energijos kaina.

Pirmu klausimu norėčiau pasakyti, kad naftos ir dujų kainos galėtų nukristi, jei gamintojai, ne tik vartotojai, taptų priklausomi nuo rinkos jėgų. Tai mūsų, kaip Sąjungos, derybų su Rusija, Šiaurės Afrikos šalimis ir OPEK tema. Mes taip pat turime stipriai pagerinti energijos vartojimo efektyvumą ir energijos taupymą. Tai mūsų pareiga, todėl turime teikti pirmenybę šiai užduočiai. Mes gvildiname šią temą jau labai ilgą laiką. Aišku, mes turime taip pat išplėsti atsinaujinančios energijos naudojimą, kadangi tokiu būdu eksploatuotume savo vietinius išteklius. Vis dėlto jų tikrai nepakaks pasiekti mūsų tikslams. Mums belieka vietiniai energijos gavybos iš anglies kūrenimo ir branduolinio kuro naudojimo sektoriai. Jei mes norime užbėgti už akių drastiškai kainų didėjimui, negalime ignoruoti šių dviejų energijos gavybos šaltinių.

Dėl to kyla antras klausimas, t. y. klausimas dėl elektros energijos. Elektros kaina galėtų būti sumažinta ryžtingomis priemonėmis sukuriant bendrą Europos energijos rinką. Būtina kuo greičiau įgyvendinti trečią energetikos paketą. Mes taip pat galime kontroliuoti elektros kainas protingai ir laipsniškai įgyvendindami energetikos ir klimato kaitos paketą. Tai ypač svarbu elektros energijos sektoriui. Šiuo atžvilgiu svarbu direktyvoje dėl prekybos taršos leidimais sistemos numatyti standartines įvertinimo arba koordinavimo priemonės.

Norėčiau padėkoti Komisijai už sunkų darbą šiais klausimais, taip pat rezoliucijos autoriams už šią iškeltą temą.

Robert Goebbels, *PSE frakcijos vardu.* – (FR) Gerb. pirmininke, 2008 m. sausio 2 d. Richard Arens, *Nymex* biržos verteiva, pasiūlė 100 000 JAV dolerių už tūkstančio barelių naftos siuntą. Pirmą kartą naftos barelio kaina pasiekė 100 JAV dolerių. Prekybininkas šiam sandoriui išleido apytiksliai 5000 JAV dolerių. Jis nedelsdamas pardavė siuntą ir dėl to patyrė 800 JAV dolerių nuostolių. Tai buvo nedaug nuostolingas sandoris, kurį jis iškilmingai paminėti su savo kolegomis, kadangi jis tapo pirmuoju biržos verteiva, pralaužiusiu 100 JAV dolerių už barelį psichologinį barjerą.

Vėlesniais mėnesiais Niujorko prekybininkai turėjo progų dažnai rengti šventes dėl naujų rekordų. Liepos 14 d. naftos kaina pasiekė 148 JAV dolerius už barelį. Net jei dabar kainos vėl krinta, buvo padaryta daug žalos. Naftos kainų sproginimas sukėlė spekuliacijos žaliavomis orgijas, kurios apėmė ir maisto produktus.

Pasaulinė ekonomika negali apsieiti be rinkų, bet nepriimtina, kad finansų pasauliui būtų leista savo malonumui „žaisti“ laukinius komercinius azartinius žaidimus, pranokstančius net lošimus kazino. Niujorko prekybininkui tereikėjo 5000 JAV dolerių, kad sukeltų spekuliacijos nafta bangą, kuri nuniokojo viso pasaulio ekonomiką. Vertybinių popierių biržų administracija pagaliau uždėjo apynasrį šiai grynai spekuliacijai, uždrausdama prekybininkams (bent jau laikinai) parduoti akcijas, kurių jie neturi, t. y. sustabdė procesą, kuris dar vadinamas „atvira prekyba skolon“. Jei mes norime pažaboti šią nesveiką praktiką, mums reikia labai griežtų teisės aktų, o ne laikinų taisyklių. Dėl to mes turime nuoseklesniu būdu kontroliuoti spekuliantų „azartinius lošimus“. JAV Senatas šiuo metu svarsto pasiūlymą bent jau iki 25 proc. padidinti minimalią dalį faktinių lėšų, kuriomis turi disponuoti prekybininkas, kad galėtų įvykdyti atitinkamą sandorį. Tai užkirstų kelią daugeliui pavojingų azartinių lošimų, kuriems vykdyti šiuo metu tereikia keleto skatikų.

Per pastaruosius ketverius metus dešimteriopai padidėjo pinigų, investuojamų vien į Amerikos žaliavos rinką, kiekis. 25 svarbiausių prekių kainų indeksas pašoko daugiau negu 200 proc. Kainų lygis daugiau nenusistovi dėl fizinių prekių pasiūlos ir veiksmingos žaliavų paklausos santykio. Ją nustato spekuliaciniai finansų rinkos mechanizmai. Per pirmus šešis šių metų mėnesius 60 proc. sandorių, įvykdytų amerikiečių naftos rinkoje, buvo susiję su virtualia nafta, kuri būdavo pakartotinai parduodama ir perparduodama. Vertybinių popierių birža daugiau nebėra naudojama kaip fizinių prekių pasiūlos ir veiksmingos žaliavų paklausos santykio sudėtingos sąveikos reguliavimo priemonė. Ji tapo susitikimų vieta, kurioje statant sumas lažinamasi iš finansinių produktų, kurių kompleksiskumą sunku suprasti net ir finansų bendrovių vadovams. Vienintelis dalykas, kuris rūpi prekybininkams ir jų bosams, – asmeninė nauda. Visi šie „auksiniai berniukai“ iš šio pasaulinio kazino pasisavino milijonus, prarasdami jų klientams priklausančius milijardus. Pelnas buvo privatizuotas, o nuostoliai – nacionalizuoti. Amerikos mokesčių mokėtojai turės sumokėti daugiau kaip 1000 mlrd. JAV dolerių, kad padengtų „blogus“ finansų pasaulio kreditus. Tai septynis kartus viršija bendro Europos Sąjungos biudžeto sumą.

Taip pat ir Europoje matyti neigiami reiškiniai: krito perkamoji galia, kreditas tapo brangesnis, grėsmingą pavidalą įgauna nuosmukis. Komisija ir valstybių vyriausybės visuomet atsisakydavo per didelio finansų rinkų, kurios pasižymėjo efektyvumu, reguliavimo. Vis dėlto, pasibaigus šių finansų genijų erai, valstybinės

institucijos turi veikti labai greitai ir įvesti griežtesnes taisykles ir veiksmingesnes priemones, kad užkirstų kelią laukinei spekuliacijai visose rinkose, įskaitant naftos rinką.

PIRMININKAVO: MANUEL DOS SANTOS

Pirmininko pavaduotojas

Liam Aylward, UEN frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, džiaugiuosi, kad šios diskusijos apima visų energijos rūšių kainas, o ne tik naftos kainą, dėl kurios, aišku, kyla didžiausias susirūpinimas. Per praėjusius metus kainų šoką patyrė ne tik naftos rinka, kadangi anglies ir dujų kaina kyla taip greitai kaip naftos, jei ne dar greičiau. Kaip visuomet sunkiausia našta tenka vartotojams.

Iki padebesių išaugusios energijos kainos daro didžiulį spaudimą vidutinio vartotojo biudžetui. Mūsų, kaip gyventojų atstovų politikos lygmeniu, pareiga įgyvendinti politiką, kuri garantuotų tvarų aprūpinimą kuru už protingą kainą. Kaip mes to galėtume pasiekti, kai sparčiai senka aprūpinimo kuru „šuliniai“? Mes turime daug daugiau dėmesio skirti atsinaujinančiai energijai ir jos ištekliais. Mes turime išplėsti alternatyvių kuro šaltinių tyrimus ir investicijas į juos. Tai jokių būdu ne nauja mintis, tačiau ligi šiol mes šiuo atžvilgiu nieko esminio nenuveikėme. Europos žmonių ir mūsų aplinkos vardan turime paversti žodžius veiksmais.

Aplinkosauga ir vartotojų finansinė gerovė nėra vienas kitą neigiantys tikslai. Investuodami daugiau pinigų, laiko ir išteklių į atnaujinančios energijos sritį, mes galime įgyvendinti uos abu ir garantuoti tvarų aprūpinimą energija ateityje.

Claude Turmes, Verts/ALE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Robert Goebbels visiškai teisingai sakydamas, kad vyksta plataus masto spekuliacija nafta, dėl kurios kyla jos kainos. Iš tikrųjų J. Borloo ir A. Piebalgs pasakė tą patį. Žalieji, socialistai ir vieningieji kairieji yra pateikę dalinius pakeitimus, skirtus užtikrinti, kad mūsų rezoliucijoje būtų atsižvelgta į šį klausimą. Aš tikiuosi, kad tie dešinieji, kurie šiandien plojo minčiai dėl kovos su laukine spekuliacija naftos rinkoje priemonių (aš esu tuo sužavėtas), rytoj balsuos už mūsų pateiktus dalinius pakeitimus. Būtų juokinga, jei šie rūmai turėtų balsuoti už rezoliuciją, kurioje nebūtų nagrinėjama besaikės spekuliacijos naftos rinkose tema.

Antras svarbus klausimas – socialinis aspektas. Mes turime padėti vargingiausiems mūsų visuomenės nariams įveikti šią padėtį. Dėl to rekomenduočiau skirti tikslinę pagalbą. Būtų geriau duoti skurdesniems namų ūkiams po 100 EUR paramos, negu skleisti vadinamas puikias idėjas, pvz., dėl PVM sumažinimo. Aišku, šį tokį mielą prezidentui Nicolasui Sarkozy pasiūlymą Parlamento rytoj atmes, kadangi mes daug mieliau palaikytume J. Borloo, kuris remia idėją, kad būtų įvesta progresyvioji nuolaidų sistema, suteikianti gyventojams galimybę naudoti mažiau energijos naudojantėmis paslaugomis ir prietaisais.

Norėčiau pateikti dvi paskutines pastabas. Pirma, mes sugebėsime iš tikrųjų išspręsti klausimą dėl lėšų skyrimo tik padarę pažangą energijos vadybos ir atsinaujinančios energijos vadybos srityse. Dėl to norėčiau paklausti Komisijos nario, ar Komisija dar kartą nusiteikusi apsimesti kvailele, pristatydama strateginį dokumentą dėl energijos ir energijos saugumo, kuriame nepajėgia spręsti su transportavimo sritimi susijusius klausimus? Visuose projektuose, kuriuos aš mačiau nėra nė žodžio apie transportavimą. Tai juokinga, kadangi Europa yra ypač priklausoma nuo naftos (ne nuo dujų), o jūsų dokumentuose apie tai nieko nepasakyta.

Galutinė pastaba kreipiuosi į J. Borloo: po šiandienos Korepero posėdyje, kuriame buvo aptarta atsinaujinančios energijos sritis, aš nebesuvokiu Tarybai pirmininkaujančios Prancūzijos tikslų. Jūs iškreipiate dalykų esmę, kai, naudodamiesi persvarstymo išlyga, siūlote įvesti 20 proc. tikslą. Laimei, šis pasiūlymas valstybių narių daugumos šiandien buvo atmetas. Dėl to kreipčiausi tiesiogiai į Tarybai pirmininkaujančią Prancūziją: liaukitės kelti grėsmę šiai direktyvai, kadangi tai tikrai labai svarbus dokumentas.

Sergej Kozlík (NI). - (SK) Europa turi daug galimybių daryti įtaką energijos kainoms, jei imtų gaminti pakankamą kiekį savos energijos, kurios gamybai nereikėtų naftos ir dujų. Ar Europa tikrai siekia žengti šiuo keliu?

Devintajame dešimtmetyje Slovakija ir Vengrija pradėjo bendros Gabčíkovo-Nagymaros hidroelektrinės statybą. Paskui Vengrija pasitraukė iš projekto, o Slovakija viena užbaigė šią statybą. Vietoj energijos gamybos piko metu teko spręsti tarptautiniam arbitražui pateiktą ginčą, kurio rezultatai Vengrija vis dėlto ignoravo.

Dešimtajame dešimtmetyje Slovakija investavo daug lėšų Jaslovské Bohunice atominės elektrinės saugumui gerinti ir eksploatacijos trukmei pailginti. Tarptautinė atominės energijos komisija patvirtino, kad laikomasi visų saugumo reikalavimų. Vis dėlto derybų dėl prisijungimo prie Europos Sąjungos metu Slovakija buvo įpareigota uždaryti du jėgainės reaktorius pirma laiko.

Europos Komisija šiuo metu svarsto klausimą dėl dviejų papildomų reaktorių Mochovo atominėje elektrinėje statybos. Pirmi du reaktoriai jau veikia saugiai ir efektyviai. Vis dėlto Europos Komisija neskuba rengti atsakymo. Slovakijos pavyzdys rodo, kad tikslo didinti savą gamybą ir taip kontroliuoti energijos kainas Europoje įgyvendinimas vis dar toli.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, pagrindinis šių metų skandalas – naftos kainų kilimas, kuris smogia skurdžiausiems namų ūkiams Europoje. Šiuo atžvilgiu reikalingi politiniai sprendimai, kadangi kartu su uždaviniais dėl perėjimo prie žalios ekonomikos, vamtynų statybų ir energetikos paketo nuostatų įgyvendinimo, mes turime pradėti ryžtingą kovą su naftos karteliais.

Šiuo metu yra du naftos karteliai, veikiantys Europos gyventojų nenaudai.

Vienas iš jų – tarptautinis naftos kartelis, į kurį mes nesikreipiame vienu balsu (t. y. jokių balsų apskritai) kadangi, kai OPEC priima sprendimus jis nejaučia jokio ES spaudimo, kuris galėtų stabdyti jo numatytus veiksmus.

Antras kartelis, Komisijos narys, yra Europos rinkos viduje. Jūsų kolega Komisijos narys, atsakingas už konkurenciją, vis dar nesikišdamas stebi jo veiklą. Manau, kad be spekuliacijos problemos, apie kurią teisingai kalbėjo R. Goebbels, mes susiduriame su skaidrumo trūkumu naftos produktų vidaus rinkoje. Tai puiki galimybė imtis priemonių Europos Komisijos konkurencijos generaliniam direktoratui, iš kurio mes laukiame kokios nors veiklos gyventojų naudai, kadangi, jei aš neklystu, konkurencijos politika tebėra Bendrijos kompetencija.

Jei, mums kyla sunkumų dėl OPEC, įgyvendinkime konkurencijos politiką Europos Sąjungos viduje.

Eluned Morgan (PSE). - Gerb. pirmininke, Europos Sąjungos energijos gamybos ir vartojimo būdai turi radikaliai keistis. Tai pagrįsta trilypės Komisijos strategijos – tiekimo saugumo, tvarumo ir konkurencingumo – principais. Vis dėlto Komisija neatsižvelgė į vieną pamatinę šių svarbių diskusijų dalį, t. y. į klausimą dėl priemonių prieinamumo kainos atžvilgiu.

Nuo tada, kai buvo paskelbta Žalioji knyga dėl energijos vartojimo efektyvumo, socialistai ragino šį Parlamentą išspręsti vartotojams kylančias problemas. Mes norime klausimas dėl energijos skurdo taptų šių diskusijų dalimi. Kadangi ligi šiol Europos Sąjungoje nėra parengta jokių nacionalinių apibrėžimų ir nėra jokių duomenų rinkimo sistemų, mes neturime jokio supratimo apie šios problemos mastą. Mes tik žinome, kad energijos kainos proporcingai didėjo ir smogė pažeidžiamiausiems mūsų visuomenės sluoksniu.

Norėčiau atvirai įspėti Tarybą, kad derybose dėl elektros ir dujų direktyvų, kurias mes rengiamės pradėti, energijos skurdo klausimo sprendimas bus svarbiausia mūsų susitarimo prielaida. Mes neketiname minti jums ant kojos. Mes prašome, kad būtų imtasi priemonių vietos lygmeniu (ne Bendrijos lygmeniu), tačiau mes tikrai tikimės, kad Europos Sąjunga imsis priemonių energijos stygiui panaikinti ir vargingiausiems žmonėms apsaugoti.

Luca Romagnoli (NI). - (IT) Gerb. pirmininke, ponai ir ponios, aš drįščiau teigti, kad turbūt niekas negali pasakyti, kaip suvaldyti augančias energijos kainas per vieną minutę. Pabandykime įvertinti padėtį. Visų pirma mums reikia nacionalinės socialinės politikos, skirtos pažeidžiamiausioms gyventojų grupėms ir mažoms įmonėms (pvz., žvejų), taip pat ir valstybinėms institucijoms. Dėl to pritariu Claude Turmes pasiūlytomis tikslinėms socialinėms priemonėms. Be to, mums reikia kitokios politikos dėl gamintojų kartelių ir šalių, kaip siūlė Jerzy Buzek ir kiti. Tai, be abejo, ypač svarbu.

Taip pat noriu pabrėžti kitą aspektą, kurį mes dažnai pamirštame. Tai klausimas dėl akcizo mokesčio. Jei vyriausybės nustatytų maksimalią leistiną kainą kurui, akcizo mokestis būtų automatiškai suderintas atsižvelgiant į šias „lubas“, t. y. nebūtų pažeistas nei fiskalinio subsidiarumo, nei laisvos konkurencijos principai. Kodėl neapsvarstyti šios idėjos? Man atrodo, kad A. Piebalgs davė suprasti, kad jis pritaria kažkam panašaus.

Apskritai manau, kad mums reikia strategijos, kuri atlygintų tiems, kurie vartoja mažiau, ir baustų tuos, kurie vartoja daugiau, t. y. strategijos, kuri skatintų energijos vartojimo efektyvumą. Vis dėlto mums taip pat reikia priemonių apriboti spekuliacijai, kurių mes iki šiol neturime, taip pat dvipusio mažmeninių kainų ir gamybos sąnaudų suderinimo priemonių.

Vito Bonsignore (PPE-DE). - (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, energijos kainų tendencijos smaugia ekonomiką ir ardo perkamąją galią šeimų, kurios jaučia negailestingą sąskaitų už energiją kilimą.

Šiuo atžvilgiu akivaizdu, kad reikėtų susieti energijos kainų ir užsienio politikos sritis, t. y. daryti daugiau politinės įtakos šalims gamintojoms. Aišku, Europa turi įgyvendinti trumpojo laikotarpio strategiją, skirtą spartinti atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą ir ieškoti naujų būdų eksploatuoti natūralią, švarią energiją, taip pat tiesti naujus vamzdynus. Dėl to taip pat reikėtų sukaupti didesnius naftos ir dujų rezervus.

Tačiau vien to nepakanka. Reikalingos naujos iniciatyvos. Aš pabrėžčiau du pasiūlymus, kuriuos per praėjusias savaites pateikė premjeras S. Berlusconi: pirma, visos energiją perkančios šalys turėtų surengti sutikimą ir nustatyti maksimalios pirkimo kainą; ir antra, reikėtų parengti atominių elektrinių statybos generalinį planą. Ar galėtų Komisija pakomentuoti šiuos du pasiūlymus, Komisijos nary? Be to, ar pateikdamas duomenis apie jūsų parengtą strategiją, kurioje apibrėžtos alternatyvus apsirūpinimo energija ateities kryptys, galėtumėte pasakyti mums, ar (jūsų žiniomis) tebevyksta finansinės spekuliacijos ir ką Komisija ketina dėl to daryti?

Reino Paasilinna (PSE). - (FI) Gerb. pirmininke, ši rezoliucija labai svarbi. Mes dėl jos turime savo nuomonę. Dabartinė padėtis audringa kaip Bermudų trikampis, o priklausomybė energijos importo, klimato problemos ir kainos, kurios vargšams yra per aukštos, dar labiau kelia sumaištį. Neužmirškime spekuliantų ir maisto kainų.

Energijos taupymas – reikalingiausias ir efektyviausias mums žinomas sprendimas. Vis dėlto vargšų keliama anglies tarša mažytė palyginti su turtuoliais, kurie visiškai neketina ją iš tikrųjų sumažinti. Jie tiesiog pasiruošę daugiau užmokėti.

Ar šioje padėtyje turėtume įvesti teisės aktus dėl progresyvaus energijos apmokestinimo? Tie, kurie gali užsimokėti, mokėtų už energiją palyginti daugiau. O gal turėtume nustatyti aukštesnę kainą prekių, kurioms gaminti suvartojama daug energijos, arba paslaugoms, kurių atveju energija švaistoma? Be abejo, reikėtų įvesti spekuliantų kontrolę. Mes kalbame apie tvarią plėtrą, t. y. turime padėti tiems, kurie jaučia energijos skurdą, ir užtikrinti, kad ir jų atvejų būtų taikoma tvarumo principas. Tai mūsų pagrindinė nuomonė.

Jim Allister (NI). - Gerb. pirmininke, vienas iš projektų, kuriuos skatino įgyvendinti Europos Sąjunga, bendra elektros rinka Airijos saloje. Ar gali Komisija paaiškinti, kodėl ji nesiima Šiaurės Airijos vartotojams skirtų priemonių ir kodėl vietoj stabilumo ir kainų mažinimo, nuo šių metų sausio mes patyrėme didelį 52 proc. kainų šuolį ir juntame nuolat didėjančią atotrūkį nuo kainų, taikomų likusioje Jungtinės Karalystės dalyje, kurioje per tą patį laikotarpį kainos tepakilo 29 proc.? Tai, aišku, daug mažiau negu 52 proc.

Ar Komisija ištirs šio plano nesėkmės priežastis, nes ji pradėjęs ministras Nigel Dodds pažadėjo, kad ji įgyvendinus bus efektyviai taupoma energija ir padidės konkurencija, dėl kurios atsiras sąlygos sumažinti didmeninę elektros kainą ir dėl kurios didelę naudos dalį pajus vartotojai? Mažiau kaip metų mano rinkėjams tai vis dar tik tušti pažadai. Ypač norėčiau sužinoti, ar Komisija ištirs ESB dominavimo pietų rinkoje priežastį ir jos įtaką bendros elektros rinkos projekto žlugimui, taip pat priežastis per mažos konkurencijos, kuri, be abejo, yra būtina bet kokios bendros elektros rinkos sėkmės sąlyga?

Ari Vatanen (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, mes, kalbėdami apie kainas, visada kalbame apie atsinaujinančią energiją. Vis dėlto žinome, kad tai mums labai brangiai atsieis, todėl be pėdsako išnykta mūsų finansinė atsakomybė dėl energijos kainų. Ką galima būtų pasakyti apie šiuos 80 proc.? Ką galima būtų pasakyti apie rytdienos didėjančio energijos vartojimo patenkinimą?

Pažvelkime į *Nord Stream*. Mes tik kalbame apie aplinkos standartus, susijusius su *Nord Stream*. Tai tampa truputį panašu į įvertinimą standartų virvės, iš kurios padaryta kilpa ant jūsų kaklo, kadangi *Nord Stream* ir panašūs projektai mažina mūsų nepriklausomybę nuo energijos importo tuo metu, kai mes turime ją padidinti.

Taigi, ką mes ketiname daryti? Vienintelis iš tikrųjų atsakingas atsakymas – branduolinė energija, kadangi tai nepriklausoma, pigu ir konkurencinga, be to, kainą yra iš anksto numatoma. Branduolinė energija nekelia taršos ir didina nepriklausomybę nuo Rusijos.

Atanas Papanicolas (PSE). - (BG) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, augančių energijos kainų sąlygomis ypač svarbu didinti kainodaros skaidrumą. Turi būti parengtos bendros taisyklės, skirtos bendros Europos energijos rinkos plėtrai. Taip bus užtikrinta daugiau saugumo naujoms investicijoms į energetiką ir į elektros ir dujų perdavimo tinklus. Kaip tik trečiame energetikos pakete, kuris turi būti priimtas kiek galima greičiau, ir Komisijos, ir Tarybos vaidmuo šiuo atžvilgiu yra ypač reikšmingas. Paketas stiprina energetikos sritys reguliuotojų teises ir nepriklausomybę ir sudaro prielaidas derinti jų veiksmams per naujai įsteigtą agentūrą. Be to, reikėtų atkreipti ypatingą dėmesį į „energijos skurdo“ sąvoką ir į šios sąvokos apibrėžimą nacionaliniu lygmeniu, kad remiantis juo ir valstybiniais visuotinės svarbos paslaugų mechanizmais būtų galima užtikrinti,

kad žemiau skurdo slenksčio gyvenantiems žmonėms žiemą būtų tiekiamas minimalus reikalingas energijos kiekis.

Manau, kad aukštų energijos kainų problema taip pat galėtų būti pažabota vykdant tinkamą energetikos politiką, kurioje būtų numatytos paskatos, skirtos energijos vartojimo efektyvumo, atsinaujinančios energijos šaltinių ir aplinką tausojančių produktų sritims. Mes su įdomumu apsvaistysime pasiūlymą dėl energijos vartojimo efektyvumo, kurį Komisijos narys A. Piebalgs pateikė savo pareiškime.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). - (RO) remiantis mokslo tyrimų išvadomis bent jau 20 proc. Europos Sąjungoje suvartojamos energijos yra iššvaistoma. Mes turėtume atkreipti dėmesį, kad namų ūkiai gali sutaupyti beveik 30 proc. energijos. Tai reiškia, kad galėtų būti sutaupyta vienas trečdalis energijos, kuri šiuo metu sunaudojama daugiabučiuose namuose. Neblogas sprendimas – namų šildymo sistemų rekonstrukcija, tačiau jis nepagrįstai ignoruojamas ir nepakankamai finansuojamas ES.

Pvz., Rumunijoje ši rekonstrukcija padėtų kasmet sutaupyti energijos, kurios kiekis prilygtų daugiau kaip 600000 tonų naftos. Manau, kad Europos Parlamentas turėtų paremti pasiūlymą dėl bent jau 10 proc. ES finansavimo, kuris galėtų būti skirtas namų šildymo sistemų efektyvumui gerinti, didinimo. Tai konkretus, tinkamas ir tvarus sprendimas problemų, kurios kyla gyventojams dėl augančių energijos kainų.

Gyula Hegyi (PSE). - Gerb. pirmininke, aš norėčiau kalbėti tik apie vieną energijos kainų aspektą, t. y. apie centrinio šildymo šilumos kainą. Vengrijoje, šimtai tūkstančių namų ūkių naudoja centrinių šildymą (daugiausia šeimos su kukliomis pajamomis), todėl šiuo būdu tiekiamos šilumos kaina – gyvybiškai svarbus socialinis klausimas. Vis dėlto dėl sunykusios infrastruktūros ir dėl kitų techninių priežasčių centrinio šildymas daug brangesnis nei autonominis šildymas. Tai prieštarauja sveikam protui ir pagrindinėms aplinkosaugos nuostatoms. Štai kodėl, kai tik man pasitaiko proga, aš primygtinai raginu Komisiją ir Tarybą skirti finansinę pagalbą centrinio šildymo sistemoms rekonstruoti, kad jos patenkintų socialinio priimtinumo ir ekologinio efektyvumo principus. Tol, kol kai kuriose valstybėse narėse centrinis šildymas bus daug brangesnis nei autonominis šildymas, kalbos apie energijos vartojimo efektyvumą tebus grynas tuščiažodžiavimas.

Paul Rübiger (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, einantysis Tarybos Pirmininko pareigas, Europos Komisija parengė priemonių paketą atominės elektrinės saugumui ir patikimumui užtikrinti. Ar garantuojate, kad šis paketas bus pagaliau įtrauktas į Tarybos darbo grupės darbotvarkę, kad jis galėtų būti priimtas dar Prancūzijos pirmininkavimo Tarybai metu?

Norėčiau paklausti Komisijos narį A. Piebalgsą, ar būtų galima surengti susitikimą su Komisijos nariu L. Kovácsu ir aptarti galimybę dėl paskatų energetikos sektoriui nustatymo ir investicijų į energetiką nurašymo tam, kad pelnas galėtų investuoti protingai. Tai taip pat galėtų padėti mažinti kainas.

Danutė Budreikaitė (ALDE). - (LT) Kad išspręstume energetikos problemas, turime turėti bendrąją energetikos politiką su vidaus ir užsienio politikos aspektais. Turime sukurti vidaus rinką. Trečiasis energetikos paketas yra to pagrindas. Tačiau pati direktyva to nepadarys. Turime tai paremti finansiškai ir realiai sukurti jungtis, tiek dujų, tiek elektros srityje ir tai užtikrins mums energetinį saugumą.

Išorės aspektas, Europos Sąjunga, kaip PPO, turi kalbėti vienu balsu. Komisija turi turėti galią derėtis dėl energetikos kainų. Ne kiekviena valstybė atskirai, o kaip vienas didelis pasaulio rinkos dalyvis mes galime kalbėti apie kainas.

Būtina matyti plačiai, kas gi yra mūsų energetikos tiekėjai? Ar mes netiesiame dujotiekių, kurie potencialiai neturės dujų, kaip įtariama dėl *Nord Stream*? Ar mes matome Arktį, kuri yra potencialus energetikos šaltinis?

Noriu dar paminėti, kad labai svarbus aspektas yra trumpalaikės priemonės. Tai – derybos su OPECO šalimis ir akcizo klausimas.

Christopher Beazley (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, šiose diskusijose kolegos iš socialistų ir žaliųjų stovyklos minėjo nepriimtina spekuliaciją, kuri neigiamai veikia energijos kainas. Aš jiems pritariu. Aš paprasčiau, kad jie taip pat atkreiptų dėmesį į politinį energijos kainų aspektą, ypač į buvusio Vokietijos Kanclerio Gerhardo Schroederio karjerą, kuris šiuo metu yra *Gazprom* samdinys ir kuris gana aiškiai atstovauja nebranduolinės energetikos interesams, tačiau, kaip mums priminė Ari Vatanen, nėra laisvas nuo Rusijos politikos.

Norėčiau paklausti Tarybos, ar ji savo atsakyme galėtų išaiškinti gaires dėl ES bendros energetikos politikos įgyvendinimo, ypač dėl jo tvarkaraščio. Taip pat norėčiau paklausti Komisijos narį, ar jis pateikė Tarybai naftos ir dujų, pvz., iš Rusijos, santykinų kainų lentelę, kurioje jų kaina būtų lyginama su suskystintų gamtinių

dujų iš Kataro, branduolinės energijos ir kitų energijos rūšių kaina. Klausiu dėl to, kad man atrodo, jog mūsų vyriausybės iš tikrųjų nesugeba užtikrinti energijos, kurios kainos tenkintų vartotojus, gamybos. Jie siekia savų politinių interesų.

Jean-Louis Borloo, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas* – (FR) Gerb. pirmininke, turiu tris pranešimus. Aš iš tikrųjų manau, kad energijos gamybos vietoje ir gabenimo ir pardavimo visame pasaulyje era atsakinga už teritorinių lygmeniu susidariusią padėtį, kuri (ne be pagrindo) tapo pasaulio finansų krizės dalimi, kadangi esa lietaus, kuris yra naudingas, tačiau kyla ir potvynių. Kai netikėtai iškrenta per daug lietaus vietoje, kuri negali jo viso sugerti, mes tai vadiname potvyniu ir katastrofa. Taip nutiko finansų rinkose, kurias dėl šalutinių produktų „srovės“ priežastis ir visų sukauptų lėšų netinkamos valdymo, taip pat kilo katastrofa.

Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, energija – šimtmečio tema. Klausiausi ką tik kalbėjusio R. Goebbelso ir buvau pritrenktas emocijo jo pranešimo tonu. Manau, kad mes ne tik turime sumažinti mūsų vartojimo lygį, bet ir taip jį pakeisti, kad būtų sumažinta mūsų priklausomybė nuo atitinkamos energijos rūšies. Dėl to taip pat kils problemų kaip ir anglies atveju, kuri yra vietinės reikšmės žaliava, tačiau tokia, į kurią turi būti atsižvelgta. Mes taip pat turime išaiškinti, apriboti ir užkirsti kelią spekuliacijai.

ES ir OPEC susitikime prieš pusantro mėnesio buvo pateiktas pasiūlymas pasitelkti specialistus, kurie atliktų visapusišką padėties įvertinimą, kad atsirastų galimybė suprasti, kas trumpuoju laikotarpiu įvyko įvairiuose rinkos sektoriuose.

Tada kyla ilgalaikių prognozių problema. Iki šiol vienintelis pasiūlymas – sprendimas, priimtas Jodoje, t. y. Europa, kitaip tariant kiekviena Europos valstybė ir Europa kaip visuma, turi skatinti energijos vartojimo efektyvumą ir mažinti vartojimą. Jei mes šešis – devynis milijardus nurašysime į nuostolius ir jei bandysime įgyvendinti šį modelį, tai prognozių teikėjai visada bus teisūs.

Komisijos nary, gali kilti klausimas dėl tam tikrų priemonių taikymo ir dėl įvairių mokslo tyrimų sričių finansavimo globaliu lygmeniu didinimo. O energijos vartojimo efektyvumo temą mes tikrai dar nekartą gvildinsime.

Andris Piebalgs, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, aš iš tikrųjų norėčiau dar kartą patikinti jus, kad naftos kainos mažės. Vis dėlto norėčiau atkreipti dėmesį į svarstomas problemas, kurių mes kažkaip neįvertiname. Naftos rinkos užtikrina fizinį naftos tiekimą, dujų rinkos tiekia fizines dujas, o anglies rinkos aprūpina anglimi. Tai reiškia, kad tarp finansų rinkų ir naftos rinkų sąveika gali būti veiksminga. Kitaip tariant, neturime abejoti rinka, tačiau turime keisti būdus, kuriais mes gaminame ir vartojame energiją Europos Sąjungoje. Tai rimta priemonė, kadangi negalime laukti nuslūgs įtampa rinkose.

Plėtra tęsiasi. Dėl plėtos didėja energijos išteklius pareikalavimas, tačiau nė vienos šiuo metu prieinamų energijos išteklių rūšių nėra tiek, kad galėtume teigti, kad lengva prieiga yra garantuota. Dėl to turime įgyvendinti pavyzdinį poslinkį, mes turime iš tikrųjų investuoti kapitalą į energijos vartojimo efektyvumą, atsinaujinančius energijos šaltinius, mokslo tyrimus ir plėtrą, t. y. skatinti naujas investicijas.

Bet tam mums reikia pinigų, kuriuos investuotų ir privatūs, ir valstybiniai investuotojai. Mums tai pavyks padaryti tik iš tikrųjų veikiančios rinkos sąlygomis. Iš tikrųjų veikianti rinka – rinka, kurioje visi moka tikrą kainą, kuri apima ne tik išlaidas, bet ir investicijų palūkanas. Turime daugiausia dėmesio skirti Europos Sąjungos galiojančiuose teisės aktuose jau apibrėžtiems valstybinių tarnybų išpareigojimas, susijusiems su namų ūkiais arba MVL, kuriems iš tikrųjų reikia paramos. Vis dėlto neturime nukrypti nuo šio kurso.

Aš tikiu (ir kartoju tai vėl ir vėl), kad pasiūlymai, įtraukti į antrą paketą, – ypač svarbi prielaida skatinti pokyčiams. Dėl to, siekdami dar labiau sustiprinti nuostatas, keletu elementų papildysime šias antrąją strateginėje energijos apžvalgoje esančias eilutes: infrastruktūros poreikio ir energijos aprūpinimo įvairinimo, išorinių energijos ryšių, naftos ir dujų akcijų ir krizinių mechanizmų, energijos vartojimo efektyvumo ir tinkamo ES vietinių energijos šaltinių naudojimo.

Mes einame teisingu keliu. Neturime nuo jo nukrypti ir manyti, kad esama stebuklingų sprendimų, kurie padės nedelsiant sumažinti kainas. Vis dėlto, jei eisime šiuo keliu, mes iš tikrųjų galime garantuoti, kad jau ši mūsų karta turės efektyvią, įperkamą ir švarią energiją. Jei mes per lėtai keisime energetikos sektorių, tai ne tik patys nukentėsime, bet pakenksime ir ateinančioms kartoms.

Taigi esame kritiškoje stadijoje ir, kaip sakė ministras, energija – svarbiausia šio šimtmečio svarstoma problema. Tai tikrai svarbiausia svarstoma problema, bet visuomenė ne visuomet tai suvokia. Vyrauja nuomonė, kad mes turime sidabrinę kulką, kuri pakeis viską. Mes turime eiti taku, kurį pramynėme kartu su Parlamentu. mano nuomone, labai svarbi sąlyga – priemonių nuoseklumas, todėl ypač tikiuosi, kad šis

Parlamentas priims pateiktus pasiūlymus dėl teisės aktų. Tai ypač svarbu, kadangi tai būtų geriausia priemonė kovai su augančiomis naftos kainomis.

Pirmininkas. – Man perduoti šeši pasiūlymai dėl rezoliucijos⁽³⁾, pateikti remiantis Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 2 dalimi.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Pastaruoju metu patyrėme beprecedentį kuro kainų augimą. Jį daugiausia sukėlė bendrovės, kurių pelnas labai išaugo taikant kainų spekuliaciją, kuri remiasi pigiai įgytų naftos akcijų vertės spekuliacijomis.

Šis skandalingas kainų kilimas apskritai pablogino gyventojų, ypač mažiausiai pasiturinčių visuomenės sluoksnių, gyvenimo sąlygas ir padarė traukiančią poveikį ekonominei veiklai įvairiuose sektoriuose, pvz., transporto ir kitų paslaugų, pramonės, žemės ūkio ir žuvininkystės.

Vis dėlto, nepaisant ženklaus žaliavinės naftos kainų sumažėjimo, kai kuriose šalyse aukštos kainos išliko, ir dėl to kenčia vartotojai. Atsižvelgiant į tai, kiekvienoje valstybėje narėje turėtų būti įvestas mokestis, kuris būtų taikomas tik spekuliaciniam pelnui iš akcijų ir kuris patektų į valstybės biudžetą. Tada šios pajamos galėtų būti paskirstytos ekonominiams sektoriams ir žmonėms, kurie buvo labiausiai paveikti.

Tačiau svarbiausios permainos turėtų būti struktūrinio pobūdžio, sustabdančios energetikos sektoriaus liberalizavimą ir nepamirštant, kad tai – strateginis sektorius vystymosi požiūriu. Taigi jis turėtų būti nacionalizuotas, kad būtų užtikrinta viešojo politika, atitinkanti nacionalinius ir visų gyventojų interesus.

Urszula Gacek (PPE-DE), raštu. – Ar tinkama, kad Europos Parlamentas svarsto energijos kainas baigiantis vasarai. Daugelis mano rinkėjų jau stebi termometrą su tikrai didele baime, nes dėl krintančios temperatūros jie turi skaičiuoti, ar pajėgs sumokėti už tokį brangų šildymą.

Sąskaitos už namų ūkyje sunaudotas dujas ar elektrą diena laukiama su didele baime. Ir ne tik labiausiai nepasiturinčios šeimos turi priimti sprendimus dėl svarbių pirkinių, be kurių jos turės apsieiti šį rudenį ir žiemą, kad galėtų gyventi šiltai.

Ypač nukenčia namų ūkiai, kuriuose yra mažų vaikų ar pagyvenusių žmonių. Juose ištekliai labiausiai riboti, energijos poreikis – didžiausias.

Aš visiškai palaikau bet kokias priemones, kurios palengvintų energijos kainų našta, tenkančią pažeidžiamiausiems visuomenės nariams.

Civilizuotos Europos širdyje, XXI amžiuje šilti namai negali būti laikomi prabangos dalyku.

András Gyürk (PPE-DE), raštu. – (HU) Paskutiniaisiais mėnesiais tiesiai mūsų akyse energijos kainos pakilo, kaip niekada anksčiau. Sparčiai augančios energijos vartojimo kainos gali sukelti labai žalingas pasekmes Europos konkurencingumui. Be to, šis procesas turi neigiamą poveikį labiausiai neapsaugotiems visuomenės sluoksniams. Problemą dar labiau paaštrina tai, kad kai kurios šalys naudoja turimomis žaliavų atsargomis siekdamas politinių tikslų. Dėl jo energijos kainų augimas tapo vienu opiausių politinių klausimų.

Nors nė viena valstybė narė negali išvengti neigiamo kainų augimo poveikio, kai kurios šalys atsidūrė ypač nepalankioje padėtyje. Dėl pasyvios, klaidingos Vengrijos vyriausybės politikos vien 2008 m. dujų kaina vartotojams didėjo keturis kartus. Dėl tos pačios politikos energijos kainų augimas tapo viena svarbiausių socialinio nepasitenkinimo Vengrijoje priežasčių.

Siekiant, kad kainų augimas išliktų valdomas, būtina koordinuota, nuosekli veikla. Visomis priemonėmis turi būti siekiama užtikrinti, kad ilgalaikių tarptautinių susitarimų, nustatančių energijos tiekimą, sistema būtų skaidri. Be to, turi būti stiprinama konkurencija ir Bendrijos, ir valstybės narės lygmenimis, kartu taikant priemones, skirtas gerinti energijos naudojimo efektyvumą. Europos Sąjunga turi žengti konkrečius žingsnius, kad užsitikrintų tvirtą poziciją, pirmiausia statydama alternatyvios energijos transporto kelius. Kartu mes

(3) Žr. protokolą.

manome, kad turi būti koordinuojamos priemonės, skirtos apsaugoti labiausiai nepasiturinčius visuomenės sluoksnius. Manome, kad elektros energijos kainų augimas nebūtinai turi reikšti socialinių skirtumų gilėjimą.

Katrėn Skas (PSE), raštu. – (ET) Būtina, jog šią žiemą valstybių narių vyriausybės darytų viską, kas įmanoma, kad palaikytų gyventojus, kuriems energijos kainų kilimas gali būti per didelė našta. Prognozuojama, kad ir Estijoje kainos kils 30–40 proc. Aš ypač nerimauju dėl poveikio, kurį augančios energijos kainos gali turėti mažas pajamas gaunančioms, nepasiturinčioms ir pažeidžiamoms gyventojų grupėms.

Visiškai pritariu, kad valstybės narės turi imtis tinkamų priemonių įperkamos energijos kainoms užtikrinti. Šios priemonės turi apimti specialias socialines pašalpas ir nuolaidas, taip pat paskatas gerinti namų ūkių energijos naudojimo efektyvumą.

Taip pat esu įsitikinusi, kad valstybės narės turėtų parengti veiksmų planus kovai su energetiniu skurdu. Visų pirma reikia apibrėžti „energetinį skurdą“. Sąvokos apibrėžimas padėtų susitelkti į tikslus. Mes turime padėti kiekvienam pakilti iš kuro skurdo!

Kitaip nei, pvz., Didžiojoje Britanijoje, mano šalyje, Estijoje, sąvoka „energetikos skurdas“ yra labai neįprasta. Tai – tipiškas eurožargono, kuris, apgalvotai ar ne, vis dažniau vartojamas pavyzdys. Tačiau už jo slypi labai įdomi mintis, su kuria turi susipažinti teisės aktų kūrėjai.

Specialios socialinės pašalpos vyresnio amžiaus asmenims, didelėms šeimoms ir neįgaliesiems, vadinamos „žimos kuro išmokomis“ ar „šalto oro išmokomis“, Didžiojoje Britanijoje atlieka svarbų vaidmenį. Tokios priemonės, mano nuomone, yra puikus pavyzdys kitiems.

Apie taupymą daug kalbama, bet mažai daroma, nors imtis veiksmų būtų greičiausias būdas kažką pakeisti. Kuo geriau izoliuoti ir taupiau energiją naudojančios yra mūsų namai, tuo mažiau turėsime išleisti temperatūros juose išlaikymui. Būtų galima nemažai sutaupyti, nes, pvz., Estijoje pastatai sunaudoja 40 proc. pirminės energijos. Bet mes neturime galvoti, kad išspręsimė šį klausimą perleisdami iniciatyvą šalančioms žmonėms.

PIRMININKAVO: Diana WALLIS

Pirmininko pavaduotoja

16. Klausimų valanda (klausimai Komisijai)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – klausimų valanda (B6–0462/2008).

Komisijai pateikti šie klausimai.

Pirma dalis

Klausimas Nr. 35, kurį pateikė **Mairead McGuinness** (H-0637/08).

Tema: Eurozonos biudžeto deficito ribos

Pagal Europos Sąjungos Stabilumo ir augimo pakto nuostatas, euro zonos valstybių biudžetų deficitas neturėtų viršyti 3 proc. BVP.

Ar gali Komisija pateikti naujausią atitikties šioms nuostatoms įvertinimą?

Ar, Komisijos nuomone, galiojančios fiskalinės taisyklės yra pakankamai lanksčios, kad vyriausybėms būtų sudarytos sąlygos reaguoti į ekonominius sunkumus, ir kartu pakankamai griežtos, kad būtų užtikrintas viešųjų finansų tvarumas?

Kokiomis aplinkybėmis euro zonos valstybėms gali būti leista viršyti 3 proc. biudžeto deficitą, jei iš viso tai gali būti padaryta?

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Pirmo klausimo tema yra išsamiai nušviesta 2008 m. Komisijos ataskaitoje dėl viešųjų EPS finansų. Vienintelė reikšminga nepaminėta su biudžetu susijusi aplinkybė yra neseniai pradėta perviršinio deficito procedūra, pradėta taikyti Jungtinei Karalystei.

Atsižvelgiant į tai, kad biudžeto deficitas JK, kaip numato Komisija, ir 2008–2009, ir 2009–2010 fiskaliniiais metais viršys 3 proc. orientacinę vertę, Taryba, remdamasi Sutarties 104 straipsnio 6 dalimi, šiais metais nusprendė, jog Jungtinėje Karalystėje tikrai yra perviršinis deficitas. Kartu pagal Sutarties 104 straipsnio 7 dalį Taryba nustatė galutinį vienų metų terminą šiam perviršiniam deficitui ištaisyti.

Be to, Komisija, remdamasi Sutartimi ir Stabilumo ir augimo paktu jai suteiktais įgaliojimais, nuolat kontroliuoja ekonomikos ir biudžeto pokyčius valstybėse narėse ir, kai būtina, yra tvirtai pasirengusi panaudoti biudžeto priežiūros priemones.

Atsakymas į antrąjį klausimą yra teigiamas, ypač atsižvelgiant į korekcinę funkciją. Nuo 2005 m. reformos perviršiniai deficitai buvo ištaisyti, ir šiuo metu perviršinio deficito procedūra taikoma tik Jungtinei Karalystei ir Vengrijai. Apskritai 2007 m. euro zonoje buvo užregistruotas žemiausias struktūrinis fiskalinis deficitas nuo 1973 m. Vis dėlto prevencinės funkcijos taikymas kartais buvo netolygus. 2007 m. balandžio mėn. Berlyno deklaracijoje euro zonos finansų ministrai įsipareigojo vėliausiai iki 2010 m. pasiekti vidutinės trukmės biudžeto tikslus. Šis įsipareigojimas iš esmės buvo pakartotas šiais metais. Kartu 2005 m. atliekant pakto reformą buvo numatytas pakankamas ekonominis pagrindas, sudarantis sąlygas lanksčiai reaguoti į rimtus trikdžius, ypač taikant persvarstytą lankstumo sąlygą ir į vidutinės trukmės tikslus įtraukiant numanomus įsipareigojimus.

Persvarstyto pakto veikimas tinkamai patvirtintas Komisijos 2006 m., 2007 m. ir 2008 m. pranešimuose dėl viešųjų EPS finansų ir atitinkamame komunikate. Šių metų pranešime taip pat pateikiama metodika, kuria remiantis į prevencinės funkcijos vidutinės trukmės tikslus įtraukiami numanomi įsipareigojimai.

Kalbant apie trečią klausimą, pagal persvarstytą Stabilumo ir augimo paktą tik griežtai apibrėžtomis aplinkybėmis leidžiama, kad ES valstybių narių biudžetų deficitas viršytų 3 proc. standartinę ribą ir nevirstų perviršiniu deficitu. Be tokiu atveju šie deficitai visada turės išlikti artimi pamatinei vertei ir būti laikini. Be to, pamatinės vertės perviršis turi būti išskirtinis atvejis ir (arba) būti susijęs su deficitu, susidariusiu smarkaus ekonomikos nuosmukio, kuris apibūdinamas kaip neigiamas augimas arba gamybos mastų mažėjimas, aplinkybėmis.

Jei deficitas yra artimas pamatinei vertei ir laikinas, visada turi būti atsižvelgiama į įvairius kitus veiksnius, tačiau tai turi būti daroma gerai apgalvojant. Kiti svarbūs veiksniai yra, pvz., augimą skatinančios mokslinių tyrimų ir plėtros išlaidos. Vis dėlto negalima tiesiogiai panaikinti jokių deficitinio biudžeto išlaidų eilučių. Pagaliau bet kokių atveju turi būti užsibrėžta, kad metinis struktūrinis fiskalinis balansas padidėtų 0,5 proc. BVP dalimi.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Man reikės laiko apgalvoti jūsų atsakymą. Jūs atskirai paminėjote JK. Mane, aišku, domina Airijos padėtis, ir mes po kelių savaičių tikimės griežto Airijos biudžeto. Norėčiau, kad jūs, jei norėsite, pakomentuotumėte savo pokalbius su Airijos ministru apie mūsų deficitą ir ar mes tikrai jį viršysime, taip pat kokį tai turėtų poveikį žiūrint iš ES perspektyvos.

Andris Piebalgs, Komisijos narys. - Mes nuolat stebime įvykius. Bet koks pokalbis tarp mano kolegos Joaquino Almunios ir kolegų iš Airijos būtų informacinio pobūdžio, bet mes analizuojame faktus ir skaičius metų pabaigoje. Todėl, deja, aš negaliu atsakyti į šį klausimą, bet jis labai suprantamas. Kaip jau šiandien sakiau, mes JK ir Vengrijos atžvilgiu taikome perviršinio biudžeto deficito procedūras.

Richard Corbett (PSE). - Ar Komisija sutinka, kad pagal Sutartį – kitaip, negu pagal Stabilumo paktą – 3 proc. yra ne didžiausia leistina riba, o orientacinė vertė? Komisijos rengiamame pranešime apie bet kokią valstybę narę, kuri viršija tą pamatinę vertę, turi būti įvertinami – cituoju Sutarties 104 straipsnio 3 dalį – „visi kiti svarbūs veiksniai, įskaitant valstybės narės vidutinės trukmės ekonomikos ir biudžeto būklę“.

Ar Komisija nemano, kad per keletą pastarųjų dienų ir savaičių valstybių narių ekonomikos būklė neišvengiamai pasikeitė, ir galbūt yra pagrindo reikalauti didesnio lankstumo laipsnio?

Andris Piebalgs, Komisijos narys. - Manau, kad mes, pradėdami procedūras, remiamės pakankamai gera patirtimi. Trys procentai yra ribinė vertė, į kurią mes iš tiesų žvelgėme. Ją viršijus tik tikrai išskirtinėmis aplinkybėmis mes nepradėsime procedūrų. Taigi iš esmės 3 proc. yra ribinė vertė, į kurią mes žiūrime, ir manau, kad mes ir toliau taikysime procedūras, kurias taikydavome anksčiau. Mes nekeisime taisyklių net dabartinėje padėtyje.

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 36, kurį pateikė **Olle Schmidt** (H-0668/08).

Tema: Hipotekų krizė ir finansinis reguliavimas

Pavasarij pasaulio finansų rinkoje atsirado papildomų ekonominių problemų ir įtampų, kurias sukėlė visų pirma plintanti hipotekų krizė. Svyruoja „Fannie Mae“ ir „Freddie Mac“ bankų, dabar gaunančių kapitalo injekcijas iš JAV vyriausybės, ir visos hipotekinių paskolų rinkos pagrindai. Liepos mėnesį buvau Vašingtone

ir susitikau su nemažai senatorių, kurie manė, kad hipotekinių paskolų krizės dugnas dar pasiektas ir tai neįvyks anksčiau nei 2010 m.

Kiek laiko, Komisijos nuomone, truks finansų krizė? Ką galvoja Komisija apie signalą, kurią rinkai pasiuntė JAV, gelbėdamos bendroves iš sunkios finansinės padėties, net kai jos apskritai nėra globojamos valstybės (pirmiausia – „Bear Stearns“, o dabar – „Fannie Mae“ ir „Freddie Mac“).

Galiausiai ką Komisija galvoja apie dabartinius ir būsimus galiojančių teisės aktų, pvz., *Lamfalussy* proceso ir Kapitalo reikalavimų direktyvos, persvarstymus, atsižvelgiant į didžiausią šiuo metu iškilusį pavojų, kad pokyčiai plinta ir kenkia Europos finansų rinkos konkurencumui?

Andris Piebalgs, *Komisijos narys*. – Tarptautinėse finansų rinkose jau maždaug vienus metus vyksta sumaištis, ir dėl išaugusių nuostolių finansų sistemoje ir blogėjančios pasaulinės ekonomikos perspektyvos tarpusavio sąveikos krizės pabaigą numatyti labai sudėtinga. Dabartinė finansų rinkų padėtis parodo, kaip greitai problema, kuri pradžioje, atrodė, apsiriboja konkrečiu rinkos segmentu, Jungtinėmis Valstijomis ir antrinėmis paskolomis, gali paveikti visą tarptautinę finansų sistemą.

Kadangi nuostoliai, susiję su JAV antrinėmis paskolomis, per susijusias rinkas ir sudėtingus finansinius produktus išplito, buvo sužlugdytos kelios pagrindinės kreditų rinkos. Sunkiausiai šių rinkų veikimo problemos buvo juntamos bankininkystės sektoriuje, kuris patyrė didelių nuostolių ir kuriam dėl rinkos likvidumo skurdo prireikė centrinių bankų paramos.

Vis dėlto nemažai Jungtinių Valstijų ir Europos finansų įstaigų, susidūrusių su rimtomis likvidumo problemomis, buvo išgelbėtos nuo bankroto. Šis viešojo sektoriaus įsikišimas parodė susirūpinimą dėl finansiniam stabilumui iškilusio pavojaus ir apskritai buvo palankiai sutiktas finansų rinkose.

Manoma, kad Jungtinėse Valstijose dėl netinkamo prekiavimo hipotekinėmis paskolomis su šiomis paskolomis susijusių sutarčių rinkos nuosmukis bus juntamas iki 2009 m. vidurio. Problemos tarptautinėje finansų rinkoje išlieka aštrios – šiuos klausimus šiandien jau aptarėte – ir iš dalies jas lemia patys pokyčiai finansų sektoriuje, o iš dalies – blogėjančios ekonominės aplinkos poveikis.

Netikrumas dėl galutinio kredito nuostolių masto ir pasiskirstymo ir toliau daro neigiamą įtaką investuotojų pasitikėjimui, ir bendri nuostoliai, apie kuriuos iki šiol paskelbė bankai, tebėra gerokai mažesni, nei nurodyti pagal apytikrius visa apimančius finansinės sistemos nuostolių apskaičiavimus, pagrįsti įvairiomis būsimų hipotekinių paskolų nuostolių prognozėmis.

Bankai vis labiau verčiami iš naujo versti vertybes kapitalu, dažnai už aukštą kainą ir sudėtingomis rinkos sąlygomis. Be to, dėl problemų bankininkystės sektoriuje vis labiau griežtinami skolinimo reikalavimai ir mažinama bankų skolinimo veikla.

Tikėtina, kad numanomos aukštesnės finansavimo sąnaudos ir mažesnė galimybė gauti kreditus ir kiti „priešiniai vėjai“, pvz., aukštos naftos kainos ir auganti infliacija, su kuriais susiduria pasaulio ekonomika, darys vieni kitiems įtaką.

Dėl to ES ir euro zonos ekonominės perspektyvos nuo Komisijos 2008 m. pavasario prognozių toliau blogėjo. Valstybių narių ekonominės perspektyvos skiriasi. Kadangi ekonominės sąlygos blogėja, toliau daromas spaudimas dėl banko balanso lakštų.

Jautrios rinkos sąlygos reikalauja nuolatinio valstybinės valdžios institucijų, ypač centrinių bankų, priežiūros institucijų ir finansų ministrų budrumo, kad būtų stebima rinkos raida. Negalima atmesti galimybės, kad sisteminės krizės atveju gali prireikti tolesnio įsikišimo.

Platesniame kontekste imamas konkrečių priemonių, skirtų spręsti finansų rinkų struktūros silpnųjų vietų problemas. Po 2007 m. spalio mėn. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos diskusijos buvo priimtos finansinio reglamentavimo gairės.

Norsi šios gairės taikomos tik ES, jos yra suderintos su atitinkamomis iniciatyvomis pasauliniu lygiu. Gairių tikslai – skaidrumo didinimas, vertinimo klausimų sprendimas, riziką ribojančios bankų veiklos priežiūros stiprinimas ir struktūrinių rinkos problemų nagrinėjimas analizuojant susijusius reguliavimo sistemos trūkumus ir rengiant tinkamus politinius atsakus. Komisija šiuo metu dirba siekdama užtikrinti, kad šios gairės būtų pateiktos laiku ir apimtų konkrečias iniciatyvas dėl skaidrumo didinimo investuotojams, rinkoms ir reguliuojančioms institucijoms, persvarstytus kapitalo reikalavimus bankams ir kredito reitingų agentūrų veiklos taisykles.

Taigi Komisija baigė savo išorės konsultacijas dėl pasiūlytų Kapitalo reikalavimų direktyvos pakeitimų ir ketina artimiausiais mėnesiais pateikti pasiūlymą.

Ji taip pat svarsto teisės aktus dėl kredito reitingų agentūrų. Šiuo klausimu 2008 m. liepos mėn. pabaigoje buvo pradėta vieša konsultacija.

Be to, 2008 m. liepos mėn. pradžioje įsigaliojus naujam susitarimo memorandumui buvo pasiekta pažanga ES priežiūros institucijų tarpvalstybinio bendradarbiavimo srityje.

Apskritai vienas *Lamfalussy* proceso persvarstymo tikslų yra tobulinti sutartą veiksmų planą dėl finansinės priežiūros, pvz., Komisija planuoja persvarstyti sprendimus dėl ES priežiūros institucijų komitetų.

Vykdydama visą savo veiklą, Komisija gerai supranta, kad reaguojama turi būti pasaulio mastu, ir dėl to mes deriname savo atsakus su mūsų partneriais.

Olle Schmidt (ALDE). - Kartais iškeltas klausimas, turiu pripažinti, galbūt yra kiek pasenęs, bet dėkoju Komisijai už tokį nešališką atsakymą. Mano prašymas ir mano nerimas susiję su tuo, kad mes pernelyg jautriai reaguojame, ir tikiuosi, kad Komisija galėtų į tai atsižvelgti. Sutinku, kad mes turime veikti ir reaguoti, bet neturėtume persistengti, nes mums reikalingas subalansuotas požiūris. Priešingu atveju – ir manau, jog tai mes turėtume apsvarstyti ateityje – mes galėtume pakenkti Europos augimui. Taigi, aš galvoju apie subalansuotą požiūrį; ir tikiu, kad Komisija užtikrins, jog šios priemonės būtų tinkamai įgyvendintos.

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Aš manau, kad Komisija iš tikrųjų išlaiko pusiausvyrą. Mes vieną valandą dalyvavome diskusijoje, kurios metu nemaža dalis Parlamento narių reikalavo labai skubotų veiksmų, bet Komisija iš tikrųjų laikosi subalansuoto požiūrio.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Šiandien mes diskutavome apie pasaulio finansų krizę ir jos įtaką mūsų ekonomikai. Diskusijose viena Parlamento narė paminėjo, kad jos šalyje jau bankrutavo bankas. Ar turite kokios nors informacijos, kad mūsų šalių, ES šalių, bankams iš tikrųjų grėstų bankrotai? Kokių prevencinių priemonių būtų galima imtis?

Paul Rübzig (PPE-DE). - (DE) Mane domintų dabartinė faktinių pirkimų ir finansinių operacijų padėtis energetikos sektoriuje. Ar Komisija ketina pateikdama statistinius duomenis aiškiai parodyti, kiek faktiškai perkama energijos ir kiek ją paprasčiausiai prekiaujama finansų rinkose, ir ar ji planuoja priimti taisykles dėl terminuotų pardavimų?

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Mano šalyje, Latvijoje, yra daug bankų, ir bankrotai, žinoma, galimi. Aš manau, kad mes turime gana pažangią rinką. Bet rinka veikia prižiūrint centriniam bankui, ir bent jau Latvijos finansų rinkose jokio sąmyšio apskritai nebuvo. Todėl galiu jus patikinti, kad Latvijos finansų rinka yra labai stabili ir jokių sutrikimų nebuvo. Bet labai svarbu pabrėžti vaidmenį, kurį turėtų atlikti bankų priežiūra, ir kad komerciniai bankai turi vykdyti visas šios priežiūros sąlygas.

Kalbant apie energijos pirkimus, jei gerbiamas narys sutiks, aš atsakysiu raštu, nes manau, kad tai – labai konkretus klausimas, ir aš nesiryžčiau pateikti konkrečių skaičių.

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 37, kurį pateikė **Rodi Kratsa-Tsagaropoulou** (H-0679/08).

Tema: Oro transporto saugumas

Po neseniai įvykusios „Spanair“ katastrofos Madride, kurios metu žuvo daug žmonių, ir priverstinio „Ryanair Boeing 737“ nusileidimo Limože, Prancūzijoje, kurio metu 26 žmonės buvo sužeisti, vėl iškyla klausimas, ar tinkamai ir veiksmingai įgyvendinami Bendrijos teisės aktai ir oro transporto saugos kontrolė. Reglamente (EB) Nr. 1899/2006⁽⁴⁾ tiksliai nustatyta oro linijų prievolė vykdyti avarijų prevenciją bei skrydžių saugumo programas ir reikalavimus, taikytinus bet kokio civilinio lėktuvo eksploatacijai (sertifikavimui, techninei priežiūrai, remontui, prietaisams ir įrangai, saugumui ir t. t.).

Ar, Komisijos nuomone, šios nuostatos yra pakankamos ir tinkamos, ar ji mano, kad turėtų būti nustatyta griežtesnė oro linijų kontrolės sistema? Kaip Komisija vertina Direktyvos 2003/42/EB⁽⁵⁾ dėl civilinės aviacijos įvykių pranešimų (kurioje patvirtinta pranešimų apie avarijas ir pavojingus incidentus sistema) ligšiolinį

(4) OL L 377, 2006 12 27, p. 1.

(5) OL L 167, 2003 7 4, p. 23.

įgyvendinimą? Ar Komisija mano, kad pagalba, iki šiol teikta kontrolės mechanizmomis ir išankstinio įspėjimo sistemoms, taikomoms oro linijų, apie kurias turima duomenų dėl jų nepakankamo saugos lygio, atžvilgiu, ir atitikties patikrinimai, kuriuos vykdo Europos aviacijos saugos agentūra valstybių narių oro linijų administracijų ir duomenų, paskelbtų siekiant sudaryti juodąjį sąrašą, atžvilgiu, yra pakankama?

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Kalbant apie Bendrijos orlaivių eksploatavimo taisyklių taikymą, Komisija nemato jokių atitinkamo oro transporto saugumo teisės akto, kuris tik neseniai, 2008 m. liepos 16 d., buvo pradėtas taikyti Bendrijoje, trūkumų ar saugumą liečiančių spragų. Techniniai lėktuvų eksploatavimo reikalavimai, atsižvelgiant į mokslo ir technikos pažangą, nuolat iš dalies keičiami. Šito pasiekta vykdant nuolatinę operatorių veiklos kontrolę; taigi šiame etape Komisijai neatrodo, kad būtų reikalinga griežtesnė kontrolės sistema.

Kalbant apie Bendrijos taisyklių dėl civilinės aviacijos įvykių pranešimų taikymą, Komisija yra patenkinta, kad visos valstybės narės įdiegė privalomas atskaitomybės sistemas ir renka informaciją nacionalinėse duomenų bazėse. Šiomis taisyklėmis nustatoma keitimosi informacija sistema ir užtikrinamas informacijos skleidimas. Keitimosi informacija sistema dar nėra visiškai pasirengta naudotis, nes tam reikalingas kiekvienos valstybės narės ir Komisijos susitarimas dėl protokolų siekiant pagal Komisijos reglamentą atnaujinti centrinę duomenų bazę. Valstybės narės ir Komisija aktyviai dirba šiuo klausimu, o šiame etape informacija jau prieinama nacionaliniu lygmeniu.

Informacijos skleidimas pagal 2007 m. rugsėjo 24 d. Komisijos reglamentą įgyvendinamas tinkamai. Informacijos apsaugos nuostatos buvo perkeltos į nacionalinius įstatymus, bet dar reikia laiko, kad galėtume įvertinti šių nuostatų, kurios, užtikrindamos būtiną pasitikėjimą pranešimais, yra geros pranešimų kultūros kertinis akmuo, veiksmingumą.

Kalbant apie oro linijų, apie kurias turima duomenų dėl jų nepakankamo saugos lygio, kontrolę, Komisija gali dar kartą gerbiama nari patikinti, kad ji tiksliai taiko Bendrijos taisykles dėl draudimo eksploatuoti orlaivius, neatitinkančius saugos reikalavimų. Šiuo metu Europoje 54 proc. visų lėktuvų rampų patikrinimų susiję su Europos operatoriais. Tai reiškia, kad Komisija lygiai taip pat rūpinasi, kad saugos reikalavimų laikytųsi ne tik Europos, bet ir ne Europos oro linijos. Nuolatinis ir glaudus valstybių narių civilinės aviacijos institucijų bendradarbiavimas padeda joms stiprinti vežėjų priežiūrą. Rampų patikrinimų rezultatai buvo ypač vykusios prevencinės priemonės siekiant išvengti oro vežėjų veiklos apribojimų Bendrijoje.

Kalbant apie EASA vykdomus nacionalinių civilinės aviacijos institucijų standartizacijos patikrinimus, Komisija norėtų gerbiama nari dar kartą patikinti, kad užsimezgęs glaudus valstybių narių civilinės aviacijos institucijų bei EASA bendradarbiavimas ir tarpusavio pasitikėjimas sudarė sąlygas susitarti ir parengti Agentūros ir kontroliuojamų institucijų nuoseklius sprendimus. Gero bendradarbiavimo įrodymas yra ir tai, kad Agentūra nuo tada, kai 2006 m. buvo priimtos atitinkamos taisyklės, sugebėjo padvigubinti patikrinimų skaičių, ir valstybei narei tų metų pabaigoje skirtos apsaugos priemonės šią savaitę buvo panaikintos.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). – (EL) Labai dėkoju Komisijai už atsakymą, bet norėčiau užduoti klausimą, pone Komisijos nary. Lėktuvų katastrofos, lyginant su skrydžių skaičiumi, įvyksta gana retai, bet šios katastrofos vis dar yra daugelio mirties atvejų priežastis, sukelia visuomenės netikrumą ir daro žalą pasitikėjimui mūsų politika ir kontrole.

Nepastebėjau, kad jūs siūlytumėte kokias nors priemones arba skirtumėte kokias nors naujas pareigas ar misijas saugos organizacijoje. Tai liečia ne tik oro linijas, bet ir civilines agentūras, atsakingas už kontrolę valstybėse narėse. Tai taip pat liečia „juodąjį sąrašą“: pagal kokius kriterijus jis sudaromas? Ar jūs jam pritariate? Jūs nedavėte man atsakymo, kuris būtų deramas atsižvelgiant į šių avarių pasekmes ir problemas, kurios kilo papildomai kartu su tragiškais padariniais žmonių gyvenimams.

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Galiu jums užtikrinti, kad Europos saugos sistema yra aukščiausiojo lygio. Ji neabejotinai įdiegta, ir mes taikome visas tinkamas priemones.

Deja, tai neužkerta kelio visoms avarijoms. Aš labai apgailestauju, kad žuvo žmonės, bet tai įvyko ne todėl, kad saugos lygis ES būtų nepakankamas.

Kai tik sužinosime priežastis, dėl kurių kilo avarija, jas ištirsime, ir jei reikės sugriežtinti kai kurias priemones, tai padarysime.

O šiandien galiu jus užtikrinti, kad Europos aviacijos saugumas atitinka aukščiausius standartus, kokie yra taikomi pasaulyje.

Jörg Leichtfried (PSE). - (DE) Padėtis tokia: Europos aviacijos saugos agentūrai (EASA) šiuo metu suteikiama vis daugiau kompetencijų, kad Europoje būtų užtikrinti vienodi saugos standartai, ir tai – labai sveikintina. Jos kompetencijos šiuo metu plečiamos antrą kartą. Tačiau nei didinamas EASA biudžetas, nei numatomi kiti finansavimo šaltiniai. Yra dvi alternatyvos. Pirmoji – netaikyti visoms agentūroms vienodų sąlygų. Nenorėčiau teigti, kaip kai kurie kolegos, kad kelioms agentūroms nutraukus veiklą niekas to nepastebėtų. EASA yra kitokia: jei EASA neturi pinigų, kyla pavojus žmonių gyvybėms.

Antroji alternatyva finansavimas iš trečiųjų šaltinių, t. y. EASA būtų papildomai finansuojama įvedus tam tikrą rinkliavą platinant bilietus. Mano klausimas būtų toks: kuriai iš šių dviejų alternatyvų pritartumėte?

Gerb. pirmininke, jei galima, taip pat norėčiau pateikti trumpą pastabą, nesusijusią su darbotvarke: aš visiškai pritariu tam, ką pasakė kolega Parlamento narys iš Lenkijos dėl vadovavimo posėdžiui.

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Mano nuomone, bet kokios agentūros tiesioginis finansavimas mokesčių mokėtojų pinigais yra geriausias būdas, nes nuosavomis pajamomis jūs negalite užtikrinti, kad viešoji paslauga bus tikrai tiekiamos. Taigi manau, kad geriausias būdas yra finansuoti visas agentūras iš biudžeto, bet, iškilus papildomo finansavimo galimybei, ji turėtų būti apgalvota. Bet koku atveju kiekvienas biudžetas yra aptariamas pagal Europos teisės aktuose nustatytą procedūrą ir griežtas taisykles.

Antra dalis

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 38, kurį pateikė **Emmanouil Angelakas** (H-0612/08).

Tema: Energiją gaminančių branduolinių jėgainių saugumas

Šiuo metu Europos Sąjungai yra iškilusi neatidėliotina problema, susijusi su vis didėjančios energijos paklausos patenkinimu. Atsižvelgiant į tai, kad naftos ir gamtinių dujų tiekimas ir atnaujinantys energijos šaltiniai gali tik iš dalies patenkinti šią paklausą, neabejotinai svarbus vaidmuo sprendžiant problemą tenka branduolinei energijai. Kartu Europos gyventojai ypač nerimauja dėl branduolinių jėgainių saugumo ir tinkamo branduolinių atliekų tvarkymo, ypač po neseniai įvykusių radioaktyvių medžiagų nutekėjimo Prancūzijos ir Slovėnijos branduolinėse jėgainėse.

Todėl visiškai suprantama, kad turėtų iškilti daug klausimų dėl branduolinių jėgainių visose ES šalyse ir branduolinių jėgainių, kurios bus statomos Turkijoje ir Balkanų šalyse, saugumo ir dėl jų saugaus eksploatavimo garantijų. Ar Komisija atliko branduolinių jėgainių statybos poreikio tyrimą? Kokios jo išvados? Galiausiai ar ji apskaičiavo branduolinės energijos gamybos ES artimoje ateityje mastą?

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Šiuo metu branduolinė energija sudaro 30 proc. visos ES pagaminamos elektros energijos, o tai yra du trečdaliai ES elektros energijos, pagamintos išmetant mažai anglies dvideginio. Manoma, kad iki 2030 m. energijos poreikis ES išaugs 20 proc., o elektros energijos poreikis – 38 proc.

Taigi elektros poreikis, palyginti su galutiniu visos energijos poreikiu, padidėtų nuo 20 proc. iki 23 proc. Elektros gamybos pajėgumai pagal prognozes padidės 31 proc., bet, remiantis Komisijos ištirtomis PRIMES naujosios energetikos politikos prielaidomis, branduolinės energijos dalis elektros gamyboje sumažės nuo 30 proc. iki 20 proc.

Be to, Tarptautinė energetikos agentūra neseniai paskelbtoje ES energetikos politikos apžvalgoje padarė išvadą, kad „ES branduolinės energijos gamybos pajėgumai nuo šiol mažės, jei artimiausioje ateityje nebus daromos ženklios investicijos jėgainių eksploatavimui pratęsti ir įrenginiams, kurių eksploatavimo trukmė pasibaigė, pakeisti“.

Kiekviena valstybė narė pati sprendžia, ar naudoti branduolinę energiją elektros energijos gamybai ir pradėti naujus projektus, ar vykdyti palaipsniui branduolinės energijos gamybos nutraukimo politiką. Valstybėms narėms nusprendus investuoti į naują branduolinės energijos gamybą, Komisija vykdytų turimus įgaliojimus, siekdama užtikrinti, kad nauji šios srities projektai atitiktų aukščiausius saugos, saugumo ir branduolinių ginklų neplatavimo standartus, kaip reikalauja Euratomo sutartis.

Į prioritetą dėl aukšto lygio saugos, saugumo ir apsaugos priemonių užtikrinimo per visą branduolinio įrenginio eksploatavimo trukmę taip pat atsižvelgiama svarstant ES plėtrą ir santykiuose su trečiosiomis šalimis, kai taikoma Bedarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė.

Komisija stebi bendrą padėtį, susijusią su investicijomis į branduolinės energetikos sektorių ES. 2007 m. Komisija priėmė Branduolinę informacinę programą, kurioje pateikiama ES branduolinės energetikos

sektoriaus padėties apžvalga. Šiuo metu Komisija atnauja šį komunikatą, kuris yra Komisijos bendros Strateginės energetikos apžvalgos dalis. Tai turėtų būti padaryta iki 2008 m. pabaigos.

Be to, Komisija ėmėsi dviejų iniciatyvų, kad toliau būtų svarstoma branduolinės energetikos ateitis ir nustatyti jos plėtros reikalavimai. Pirmoji iniciatyva yra Europos branduolinės saugos ir atliekų tvarkymo aukšto lygio grupės, kurios pagrindinė užduotis – nustatyti prioritetinius saugos klausimus ir pateikti rekomendacijas dėl veiksmų, kurių reikia imtis ES lygmeniu, sudarymas.

Antroji – Europos branduolinės energetikos forumo, kuris yra platforma plačioms suinteresuotųjų šalių diskusijoms apie branduolinės energetikos galimybes ir riziką, sukūrimas.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, pone Komisijos nary, aš suprantu, jog turime laukti iki metų pabaigos, kad sužinotume šių tyrimų rezultatus ir galėtume daryti geresnes išvadas.

Aš norėjau išgirsti Komisijos nario komentarą dėl informacijos, kuri buvo žinoma nuo praeitų metų: Rusija stato plūduriuojančią atominę jėgainę, kuri bus užbaigta 2010 m. ir įrengta atokioje Rusijos dalyje. Esama planų sukonstruoti dar šešias tokias jėgaines ir pastatyti šalyse, kurios gali jų pageidauti ir jau parodė susidomėjimą.

Ką jūs galėtumėte pasakyti dėl jų saugumo?

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Rusija taip pat yra Tarptautinės atominės energijos agentūros narė, ir Rusijos branduolinės technologijos atitinka tarptautinius standartus. Taigi, jei kokia nors šalis norėtų įsigyti Rusijos branduolinę technologiją, galioja tam tikros tarptautinės taisyklės, kurių Rusija laikosi.

ES Rusijos energijos tiekimo technologija galėtų būti panaudota su sąlyga, jei Komisijos nuomonė apie ją būtų teigiama ir, kalbant apie standartinį lygį, Rusijos technologija galėtų konkuruoti su kitais technologijų tiekėjais.

Taigi vien dėl to, kad tai – Rusijos technologija, nereiškia, kad ji mažiau saugi.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – Gerb. Komisijos nary, norėčiau dar kartą paklausti apie mūsų garsiąją Ignalinos atominę elektrinę.

Neseniai mūsų ministras pirmininkas susitiko su Europos Komisijos pirmininku J. M. Barroso, ir mūsų laikraščiuose buvo aiškinama, kad matyti pragiedrulių; t. y., kad yra galimybė pratęsti šios jėgainės darbą.

Kokia jūsų nuomonė ir ką rekomenduotumėte šioje padėtyje Lietuvos vyriausybei?

Zita Pleštinšá (PPE-DE). – (SK) Atominės jėgainės ir branduoliniai įrenginiai – tai įrenginiai, kurių saugumas labiausiai kontroliuojamas.

Branduolinės technikos naudojimo Slovakijoje planai, 3-iojo ir 4-ojo reaktoriaus Mochove statybos ir Slovakijos Respublikos išpareigojimas 2006 m. ir 2008 m. uždaryti reaktorius Jaslovské Bohunice – sudėtingi uždaviniai Slovakijai.

Kodėl, pone Komisijos nary, Komisija dėl atominės jėgainės statybos Mochove rodo tokį politinį atsargumą? Ar Komisija turi rimtų abejonių dėl jos saugumo?

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Aš pradėsiu nuo Ignalinos, nes jau daug kartų kalbėjau šiuo klausimu.

Derybų dėl narystės metu Lietuva ir kitos derybų šalys – kitos valstybės narės – sutarė, kad dėl saugumo problemų ji iki 2009 m. pabaigos turi būti uždaryta. Ši Sutartis yra pirminės teisės aktas ir yra ratifikuota visų valstybių narių. Komisija nėra šio proceso šalis. Komisija yra Sutarties saugotoja, ir jos tikrasis vaidmuo yra prižiūrėti, kad teisės akto būtų laikomasi.

Taigi aš negaliu pranešti jums jokių gerų naujienų dėl kokio nors padėties pasikeitimo, nes Komisijos statusą lemia Sutartis. Ką galima būtų padaryti? Manau, kad į Sutartį taip pat įtrauktos bendrosios priemonės, skirtos Lietuvos energetikos sektoriaus pertvarkai paremti, t. y. numatytas bendras, jei neklystu, 1,3 mlrd. EUR dydžio paketas, kurio lėšos turėtų būti nukreiptos pagerinti energijos išteklių tiekimą į Lietuvą skirtoms sritims stiprinant tarpusavio ryšius, finansuojant energijos naudojimo efektyvumo priemones ir alternatyvios energijos tiekimą. Taip reikia veikti ir, bent jau mano nuomone, nėra jokio kelio, kuriuo būtų galima pakeisti Sutartį, nes tik tarpvyriausybinė konferencija ir ratifikavimas gali pakeisti pirminę Europos Sąjungos teisę.

Kalbant apie Mochovą, Komisijos nuomone, tai iš esmės tas pats klausimas, kaip ir dėl Ignalinos – tai nėra kitas požiūris. Tačiau Mochovo atveju mes ištyrėme padėtį, ir šiandienos pasaulyje yra reikalavimų dėl naujų iššūkių, su kuriais susiduriame. Mes taip pat pagalvojome ne tik apie saugos, bet ir saugumo problemas, kai lėktuvo taikiniu galėtų būti pasirinkti branduoliniai įrenginiai. Naujiems reaktoriams pasiūlytoje technologijoje neatkreiptas pakankamas dėmesys į šį klausimą. Todėl mes paprašėme operatoriaus ir Slovakijos branduolinės energijos kontrolės institucijų, kad būtų imtasi tam tikrų papildomų priemonių, kurios užtikrintų, jog, net jei į atominę jėgainę būtų nusiaikyta tokiu būdu, ji nepatirtų neatitaisomos žalos.

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 39, kurį pateikė **Liam Aylward** (H-0624/08).

Tema: Investicijos į pirmos kartos technologijas. Pirmenybė antros kartos technologijoms.

C. Turmes pranešime (2008/0016/COD) dėl pasiūlymo dėl Direktyvos dėl skatinimo naudoti energiją iš atsinaujinančių šaltinių, kuris šiuo metu svarstomas Parlamento komitetuose, persvarstomas Tarybos ir Komisijos biokuro ir atsinaujinančios energijos naudojimo transporto srityje privalomas planinis rodiklis, nes antros kartos moksliniai tyrimai ir plėtra nesuteikė persilaužimo.

Vis dėlto ar neturėtumėme parengti aiškos reguliavimo politikos investuotojams į pirmos kartos biokurą? Kodėl? Juk jie – tie patys investuotojai į antros ir trečios kartos biokuro mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, siekiantys sukurti įrenginius, kurie gali būti lengvai pritaikyti antros ir trečios kartos technologijų reikmėms. Jie negali leisti sau neinvestuoti į kitos kartos įrenginių mokslinius tyrimus ir plėtrą, nes jų įrenginiai taps atgyvenę.

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Komisija pritaria gerbiamo nario nuomonei, kad, siekiant pasirengti perėjimui prie antros kartos biokuro, investuotojams į pirmos kartos biokurą būtina reguliavimo politika.

Komisija pirmos kartos biokurą laiko tiltu į antros kartos biokurą, kuriam gaminti kaip žaliava naudojama lignoceliuliozė.

Nesant geros nacionalinės pirmos kartos biokuro gamybos bazės naujoviškiems ir efektyviems produktams bus sunku patekti į rinką. Šiuo atžvilgiu aiški reguliavimo politika yra svarbi ne tik siekiant skatinti biokuro pramonės augimą, bet ir išvengti neigiamo poveikio aplinkai. Be to, biokuro gamybos plėtra neturėtų turėti neigiamo poveikio maisto saugumui ir daryti įtaką maisto kainoms.

Kartu neturėtų būti abejonių, kad Komisija siekia paspartinti didesnę antros kartos biokuro naudojimą.

Pasiūlytoje direktyvoje dėl skatinimo naudoti energiją iš atsinaujinančių šaltinių aiškiai nurodoma, kad pagal nacionalinius atsinaujinančios energijos įpareigojimus iš atliekų, likučių, nemaistinės celiuliozės medžiagos ir lignoceliuliozės pagaminto biokuro dalis turi būti du kartus didesnė nei kito biokuro dalis.

Be to, valstybės narės turės pateikti ataskaitą apie parengtas paramos schemas, skirtas antros kartos biokurui.

ES taip pat teikia reikšmingą paramą vykdomiems moksliniams tyrimams, skirtiems kurti antros kartos biokuro gamybos būdus. Vykdam ES septintąją bendrąją mokslinių tyrimų programą, didelis dėmesys skiriamas antros kartos biokuro ir ypač skystųjų bioproduktų gamybos iš biomasės būdams.

Moksliniai tyrimai turėtų apimti techniškai ir ekonomiškai pagrįstus bandomuosius tyrimus, kad ne tik būtų užtikrintas ekonomiškai patrauklus naudos ir išlaidų santykis, bet ir bendra nauda siekiant Bendrijos klimato kaitos mažinimo tikslų ir prieinamų maisto kainų visiems pasaulio gyventojams.

Taigi Komisijos politika ir Komisijos pasiūlymas buvo tikrai pritaikyti poreikiui skatinti antros kartos biokurą, taip pat poreikiui, kai reikia, tvarių būdų naudoti pirmos kartos biokurą.

Liam Aylward (UEN). - Gerb. Komisijos nary, ar galiu paklausti, kodėl jūs manote, kad Europos Sąjunga pralaimi informacinį mūšį dėl griežtų ir nuoseklių biokuro naudojimo tikslų propagavimo, visų pirma todėl, kad pasaulyje, jo tiekimas vis dar ribotas? Noriu to paklausti turėdamas omeny biodyzeliną, kurio naudojimas gali gerokai prisidėti prie Europos Sąjungos energijos tiekimo saugumo didinimo. Biodyzelinas gali būti gaminamas laikantis tvarumo principų ir nekeliant grėsmės aprūpinimui maisto produktais, kurį jūs paminėjote, be to, biodyzelinas yra vienintelis iš atsinaujinančių energijos šaltinių gaminamas biokuras, kurio gamybos srityje Europa išlaiko stiprią ir plačią lyderystę.

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Komisijos pasiūlymu nesiekama suvaržyti biokuro pramonės plėtros ir jo naudojimo transporto sektoriuje, visų pirma dėl to, kad besivystantis sektorius ypač kenčia dėl nepakankamos dyzelino gamybos Europos Sąjungoje. Taigi mes nenorime paskatinti jo atsisakyti, tačiau

manau, kad nesant aiškių tvarumo reikalavimų žala, kurią padarytų vienas nesėkmingas projektas, pakenktų visai pramonei, nes šiuo metu į biokurą sutelktas toks stiprus dėmesys, kad mes negalime sau leisti jokių nesėkmingų projektų, nes tai reikštų visos pramonės baigtį.

Noriu paaiškinti, kodėl man taip pat rūpi biokuro politika, kurią taikome transporto sektoriuje: pirma, efektyvesni automobiliai; ir šiuose Rūmuose vyko kelios labai įtemptos diskusijos dėl automobilių; antra, vyksta perėjimas prie kitų transporto rūšių, tačiau daugeliu atvejų žmonės vis dar teikia pirmenybę automobilio naudojimui; ir trečia, įprastos kuro rūšys keičiamos alternatyviu kuru – ir viena alternatyvus kuro rūšių yra biokuras, bet mes turėtume atsižvelgti į tai, kad jis gaminamas naudojant žemę, kuri taip pat galėtų būti naudojama maisto produktams gaminti, ir būtent todėl aš manau, kad nors ši priemonė yra teigiama – o ji neabejotinai teigiama – turi būti imtasi visų reikalingų atsargumo priemonių.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (ES) Gerb. Komisijos nary, kalbant apie biokurą, tiesa ir prasimanymai dažnai supainiojami taip, kad lengvai suklaidinami gyventojai ir daroma žala moksliniams tyrimams, naujovių diegimui bei pramonės investicijoms į šią sritį.

Ar Komisija svarstė galimybę pradėti tikslią ir objektyvią visos Europos informacinę kampaniją, kad būtų išaiškinta padėtis?

Avril Doyle (PPE-DE). - Iš tikrųjų du klausimai galbūt galėjo būti svarstomi kartu, bet manau, jog mano kolegos iš Airijos klausimo užslėpta mintis, ir aš ją vertinu, yra ta, kad jis norėtų arba kad teisės aktas būtų palankus investicijoms į pirmos kartos biokurą, arba bent jau kad mes neatsiprašinėtume už teisės aktus, kuriuose palaikomos investicijos į pirmos kartos biokurą, nes jo naudojimas paskatino pereiti prie antros ir trečios kartos biokuro.

Aš pažvelgčiau į tai truputį kitaip, ir norėčiau jūsų, pone Komisijos nary, per pirmininkę paklausti: ar visi šios srities teisės aktai neturėtų iš principo būti neutralūs technologijų atžvilgiu?

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Aš gal pradėsiu nuo antrojo punkto. Manau, kad iš diskusijų apie naftą turime suprasti, jog su panašia sunkiai prognozuojamo poreikio augimo padėtimi galime susidurti ir kituose sektoriuose, ir maisto poreikis yra tikrai pagrindinis žmonių poreikis. Taigi mums reikalinga technologija, kuri suteiktų platesnių galimybių. Platesnės galimybės, žinoma, atsiranda, kai naudojami dalykai, kurie paprastai eikvojami veltui. Taigi manau, kad siekdami šio tikslo mes turime ryžtingai skatinti naudoti antros kartos biokurą. Sakyčiau, kad galbūt net to nepakanka, nes šiuo atveju mums neiškyla pavojų. Mums reikalingos naujos technologijos. Ir ne tik dėl to, kad mes norėtume pakeisti naftą biokuru, bet ir tam, kad turėtume technologiją, kuri iš tikrųjų užtikrintų, jog neturėsime tokios konkurencijos, arba ji bus mažesnė. Todėl – net jei teoriškai visos technologijos turėtų būti lygios – aš vis dar tikiu, kad antros kartos biokurui verta skirti ypatingą dėmesį.

Kalbant apie švietimą, manau, kad tai yra platesnė švietimo dalis. Yra parengtos švietimo programos, nes apskritai mokoma ne apie biokurą, o apie tvarumą, energijos naudojimo efektyvumą ir visiškai kitokį požiūrį į aplinką bei suvokimą, kad tai, ką jūs naudotumėte, yra iš kažkur paimta ir tai visada daro žalą. Kartais diskutuodami apie biokurą pamirštame, kad nafta taip pat yra gaminama, ir kartais gaminama iš bituminio smėlio. Neseniai buvo išspausdintos kelios nuotraukos apie tai, kur nafta tokiu būdu gaminama. Tai nėra žemės apdirbimas, bet taip pat iššūkis. Taigi manau, kad kiekvienas iš mūsų, naudodamas energiją, turėtų stengtis naudoti ją kuo efektyviau ir naudoti žalesnę energiją net ir tuo atveju, jei ji kainuoja šiek tiek daugiau.

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 40, kurį pateikė **Avril Doyle** (H-06 32/08).

Tema: Biodegalai

Kodėl nustatant privalomus biokuro rodiklius, prioritetą teikiamas bioetanolui, o ne biodyzelinui?

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Komisija pripažįsta, kad Europos Sąjungoje yra didesnis biodyzelino, kaip dyzelinio kuro pakaitalo, o ne bioetanolio, kuris galėtų sumažinti benzino vartojimą, poreikis.

Turint tai omenyje, galima tikėtis, kad artimiausiais metais biodyzelino vartojimas ES išliks didesnis, nei bioetanolio. Vis dėlto Komisija mano, kad nebūtina nustatyti su konkrečia technologija susietų privalomų rodiklių, nes ir biodyzelinas, ir bioetanolis gali atlikti svarbų vaidmenį mažinant Europos transporto sektoriaus priklausomybę nuo naftos.

Taigi skatinamas antros kartos biokuras, nepaisant to, ar tai biodyzelis, ar bioetanolis, bet ES rinkoje neabejotinai vis dar didesnė biodyzelio paklausa. Nemanau, kad turėtume daryti skirtumą etanolio ir dyzelio, tačiau turėtume skatinti naudoti antros kartos biokurą vietoje pirmosios.

Avril Doyle (PPE-DE). - Ar, kalbant apie C. Turmes pranešimą, galėtumėte pakomentuoti ir pasakyti savo nuomonę dėl viso biokuro būvio ciklo tvarumo, arba dėl apskritai transporto sektoriuje naudojamo kuro tvarumo? Kitaip tariant, dėl bendro išmetamo CO₂ kiekio sumažinimo nuo pradžios iki pabaigos, įskaitant kultūrų auginimą, gamybos metodą, transportą, valymą ir naudojimą. Kurį pasiūlymą dėl išmetamo CO₂ kiekio sumažinimo procentinės dalies palaikote: 40–45 proc. ar 35 proc.?

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Aš pritarčiau pasiūlymui sumažinti taršą 35 proc., nes mums nustačius reikalavimus, pagal kuriuos bus visiškai uždrausta pateikti biokurą į rinką ir iškilus pernelyg dideliam kainų žirklių pavojui, mes pereitume prie naftos ir galbūt prie anglies ir skystojo kuro technologijų.

Mano nuomone, tai mažiau naudinga, nei griežtai įgyvendinti uždavinį dėl 35 proc. ribinės vertės, dėl kurios neabejotinai sumažėtų išmetamo CO₂ kiekis.

Taigi aš palaikau pasiūlymą dėl 35 proc.

Šiuo klausimu bus nuspręsta Parlamento ir Tarybos derybose. Jei bus nustatytas kitas rodiklis, ką gi, aš su tuo sutiksiu, bet manau, kad 35 proc. yra gana griežtas rodiklis, nes diskutuojant dėl jo kolegijoje mes taip pat buvome susiskirstę į skirtingas stovyklas, o dabar dėl šio rodiklio jau pasiektas kompromisas tarp šių dviejų stovyklų: tos, kuri tiki biokuru, ir tos, kuriai biokuras kelia baimę. Taigi 35 proc. faktiškai yra kompromisas.

Zita Pleštinská (PPE-DE). - (SK) Gerb. pirmininke, šiandien mes ieškome pažangių būdų alternatyvių energijos šaltinių srityje. Liepos mėn. kartu su savo kolega R. Rack lankiausi Naujojoje Zelandijoje: mane sužavėjo geoterminės energijos naudojimas. Mano regione, Stará Ľubovňa Slovakijoje, yra panašių geoterminių šaltinių, bet jų panaudojimui būtų reikalingi dideli finansiniai ištekliai.

Koks Komisijos požiūris į geoterminių išteklių naudojimą energijos gamybai?

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Aš norėčiau iškelti klausimą, kuris diskusijoje nebuvo plačiau aptariamas. Biodegalų, biodyzelio ir bioetanolio efektyvumo vertės yra skirtingos ir jie nevienodai klasifikuojami, taip pat ir išmetamo CO₂ kiekio požiūriu. Nebuvo paliestas faktinių energijos sąnaudų gaminant įvairius degalus klausimas. Ar galėtų Komisijos narys ką nors apie tai pasakyti?

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Mes labai palankiai žiūrime į geoterminių išteklių naudojimą, ir manau, kad dabar svarstomas direktyvos projektas ir klimato kaitos –energetikos paketas palengvins atsinaujinančios energijos, įskaitant ir geoterminės, naudojimą.

Kodėl ji nenaudojama dabar? Iš dalies todėl, kad nepakankamai susitelkta į atsinaujinančius energijos šaltinius. Daug paprasčiau perkelti iškastinio kuro kainas ant vartotojų pečių, nes atsinaujinančios energijos, pvz., geoterminės, panaudojimui reikalingi kapitalo įdėjimai, be to, tam reikalinga ypatingas aplinka ir susitelkimas į atsinaujinančius energijos šaltinius. Manau, kad atsinaujinantys energijos šaltiniai, pvz., geoterminiai, bus ES geriau panaudojami, ir ne tik energijos gamybai; pvz., Kopenhagoje jie naudojami centriniam šildymui. Taigi yra įvairių šios technologijos taikymo būdų, ir ji Europos Sąjungoje populiarės.

Kalbant apie energetinę vertę: tiesa, kad biokuro energetinė vertė yra žema ir reikės didesniojo kiekio, ir manau, jog neturėtume būti klaidingai suprasti, kad pakeisime naftą biokuru. Tačiau bent jau čia aš vairuoju automobilį, varomą biokuro, ir vienintelis nepatogumas yra tas, kad turiu daug dažniau lankytis degalinėje; bet aš tam neprieštarauju. Todėl sakyčiau, kad skirtumas yra, bet ne toks didelis, kad priverstų mane elgtis kitaip.

Yra problema ir dėl elektrinio automobilio. Šiuo metu jis gerokai lėtesnis, bent jau šioje stadijoje – tai miesto automobilis. Galbūt reikalingas tam tikras hibridas, nes kelionėms didesniais atstumais elektrinės transporto priemonės gali būti ne visai tinkamos – bet biokuru varomų transporto priemonių atveju tokios problemos nekyla.

Pirmininkė. – 41 klausimas nebuvo pristatytas; į klausimus nuo 42 iki 45 bus atsakyta raštu. Kadangi 46, 47, 48 ir 49 klausimai liečia tą pačią temą, jie bus aptarti kartu:

Klausimas Nr.46, kurį pateikė **Georgios Papastamkos** (H-0613/08).

Tema: Kainų nustatymo politika telekomunikacijų sektoriuje

Po reguliavimo priemonių, kurių ėmėsi Komisija, siekdama racionalizuoti tarptinklinio ryšio kainas, už informacinę visuomenę atsakingas Komisijos narys paskelbė planus nuo 2009 m. vasaros sumažinti duomenų perdavimo judriuoju tarptinkliniu ryšiu paslaugų kainą, daugiausia atkreipiant dėmesį į trumpųjų pranešimų paslaugų (SMS) kainų skirtumus.

Ką telekomunikacijų sektoriui atsakytų Komisijos narė, populistiškai sulyginanti kainas ir mėginusi manipuliuoti rinka per fiksuoto dydžio mokesčius, vietoje to, kad imtųsi priemonių sveikai ir konkurencingai aplinkai telekomunikacijų sektoriuje sukurti? Kaip ji reaguos į atvirą telekomunikacijų sektoriaus priešišumą minėtų planų atžvilgiu? Ar ji mano, kad fiksuoto dydžio mokesčių politika turėtų būti vykdoma ir kituose ES vidaus rinkos sektoriuose?

Klausimas Nr.47, kurį pateikė **Giovanna Corda** (H-0618/08).

Tema: SMS siuntimo ir gavimo kainų mažinimas skirtingose valstybėse narėse (tarptinklinis ryšys)

Europos reguliuotojų grupė (ERG), kurią sudaro 27 ES valstybių narių nacionalinės reguliavimo institucijos, ragino Komisiją vieniems metams nustatyti didžiausias leistinas SMS, siunčiamų arba gaunamų kitoje valstybėje narėje, nei vartotojo kilmės šalis, kainas. Komisija paprašė operatorių iki 2008 m. liepos mėn. savanoriškai sumažinti SMS siuntimo arba gavimo ir duomenų perdavimo internetu naudojantis tarptinkliniu ryšiu Europos Sąjungoje kainas. Operatoriai į tai neatsižvelgė, ir dėl to vartotojai atsidūrė labai nepalankioje padėtyje.

Ar Komisija gali pasakyti, kokių priemonių ji ketina imtis, kad priverstų operatorius sumažinti nepagrįstai dideles kainas, nustatytas vartotojams už SMS ir interneto paslaugas naudojantis tarptinkliniu ryšiu ES, ir ar ji planuoja po 2010 m. toliau taikyti didžiausias judriojo ryšio kainų ribas, įvestas 2007 m.?

Klausimas Nr.48, kurį pateikė **Brian Crowley** (H-0626/08).

Tema: ES tarptinklinio ryšio reglamentas

Kokia pažanga buvo padaryta įgyvendinant ES tarptinklinio ryšio reglamentą, ir ar pavyko pasiekti, kad būtų savanoriškai sumažinti SMS pranešimų ir mobiliojo duomenų perdavimo paslaugų mokesčiai judriojo ryšio pramonėje?

Klausimas Nr.49, kurį pateikė **Marian Harkin** (H-0645/08).

Tema: Tarptinklinio ryšio mokesčiai

Atsižvelgiant į Komisijos įsipareigojimą nustatyti reguliuojamas didžiausias tarptautinių žinučių siuntimo ir duomenų perdavimo tarptinkliniu ryšiu mokesčių ribas, kokių veiksmų ėmėsi Komisija, siekdama užtikrinti, kad nesusidarytų atsitiktinio naudojimosi tarptinkliniu ryšiu mokesčių asmenims, gyvenantiems tam tikros šalies pasienio regionuose ar į juos keliaujantiems?

Viviane Reding, Komisijos narė. – Jūs žinote, kad Komisija vakar priėmė sprendimą dėl pasiūlymo dėl antrojo tarptinklinio ryšio paketo, šį kartą liečiantį SMS ir duomenų perdavimą tarptinkliniu ryšiu. Parlamentas tikriausiai labai gerai prisimena, kad šis rinkos tyrimas buvo atliktas reikalaujant Parlamentui, kuris, praeitų metų birželio mėn. balsuodamas už tarptinklinio ryšio paketą, į Reglamento 11 straipsnį įtraukė nuostatą, kad Komisija 2008 m. turėtų grįžti prie SMS ir duomenų perdavimo naudojantis tarptinkliniu ryšiu klausimo. Tai Komisija ir padarė, ir jūs žinote, kad mes pasiūlėme didžiausias kainų ribas.

Dėl to norėčiau atsakyti į klausimą dėl fiksuotų kainų nustatymo. Ne, mes nenustatome fiksuotų kainų. Mes nustatome viršutines ribas, kurių neviršydami operatoriai gali lanksčiai konkuruoti ir teikti naujus naudojimosi tarptinkliniu ryšiu pasiūlymus už mažesnius tarifus, nei nustatytos viršutinės tarifų ribos, arba kitus paslaugų paketus, kuriuos klientai galėtų rinktis. Taigi lankstumas yra užtikrintas.

Kalbant apie SMS, sprendžiant iš įrodymų, kainos praėjusiais metais daugmaž nekito ir išliko tokio lygio, kuris negali būti pagrįstas esamomis sąnaudomis, taigi SMS rinka kelia panašių problemų, kaip ir tarptinklinio ryšio balso paslaugų rinka.

Šių metų vasario mėn. aš dalyvavau Barselonoje vykusiame Pasauliniame GSM kongrese ir išpėjau sektoriaus atstovus. Aš asmeniškai kalbėjausi su šio sektoriaus lyderiais ir pasakiau jiems, kad jie turi laiko patys sumažinti

kainas ir kad galutinis terminas yra 2008 m. liepos 1 d. Tačiau matome, kad praėjusių metų ir šių metų tarptinklinio ryšio SMS paslaugų kainos apskritai nekito. Todėl mes siūlome nustatyti 11 centų ribą mažmeniniu lygmeniu ir 4 centų ribą didmeniniu lygmeniu.

Kalbant apie tarptinklinio ryšio duomenų perdavimo paslaugas, mes numatėme priemones, skirtas spręsti problemą dėl pagarsėjusių nelauktai didelių sąskaitų atvejų, kai klientai, grįžę po vienos ar dviejų savaičių iš užsienio, turi sumokėti kelis tūkstančius eurų, nes pasinaudojo savo mobiliojo ryšio telefonu duomenimis perduoti tokiu pat būdu, kaip namie, kur 1 MB duomenų perdavimo kaina galėtų būti 5–15 centų. Užsienyje kaina gali siekti 16 EUR už 1 MB, taigi, kai dabar žinote, kas vyksta, galite įsivaizduoti, kokias sąskaitas galite gauti.

Todėl mes pasiūlėme kelias priemones. Pirmoji yra skaidrumo priemonė, kurią taikant gyventojai, kertantys sieną, būtų informuojami, kiek kainuos tarptinklinio ryšio duomenų perdavimo paslauga. Pagal antrąją priemonę vartotojas kartu su savo operatoriumi gali susitarti, kokios viršutinės ribos jis nenori viršyti ir kad ją viršijus paslaugų teikimas būtų nutrauktas; trečioji priemonė yra susijusi su tuo, kad mes išsiaiškinome, jog visa problema kyla dėl nepadrįstai didelių didmeninių kainų, kurias vienas operatorius nustato kitam. Todėl mes siūlome už 1 MB taikyti 1 EUR viršutinę ribą didmeniniu lygmeniu, ir tikimės, kad tada galės būti tobulinama ir pasiūlyta vartotojams normali kainos struktūra.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, prieš pateikdamas papildomą klausimą norėčiau pasveikinti Komisijos narę V. Reding su šiandieniu balsavimu Europos Parlamente už elektroninių ryšių paketą. Tai dar viena iniciatyva, prie kurios jūs, ponio Komisijos nare, prisidėjote, kaip ir jūsų ryžtingai formuojama politika dėl tarptinklinio ryšio mokesčių.

Tačiau galbūt ši tarptinklinio ryšio politika kelia pavojų, kad Europos judriojo telefono ryšio bendrovės bus paskatintos įgyvendinti praktiką, kurios laikomasi ne Europos, trečiosiose šalyse, kuriose vartotojai moka ne tik skambindami, bet ir priimdami skambučius?

Marian Harkin (ALDE). – Pirmiausia norėčiau pasveikinti Komisijos narę su tarptinklinio ryšio paketu. Manau, kad tai bus gera žinia daugeliui ES telefono ryšio tinklų vartotojų. Mano pačios klausimas liėtų mokesčius, susidariusius dėl atsitiktinio naudojimosi tarptinkliniu ryšiu, kai žmonės keliauja netoli sienos – ir iš pati tikrai turiu nemažai tokios patirties. Aš girdėjau, ką jūs sakėte apie skaidrumo iniciatyvą, būtent, kad kirsdami sienas vartotojai bus informuojami apie ryšio kainą. Apie telefono skambučius užsiminta nebuvo, bet aš noriu paklausti, ar turite parengę kokias nors tos srities iniciatyvas, ir, jei neturite, ar svarstytumėte skaidrumo iniciatyvą, kurią prieš kelias minutes paminėjote savo atsakyme?

Viviane Reding, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, pirmiausia noriu padėkoti gerbiamaam Parlamento nariui už jo sveikinimus, tačiau adresuočiau juos Parlamentui, nes Parlamentas, esant labai sudėtingai padėčiai, kai buvo pateiktos penkios direktyvos tikrai kebliais klausimais, atliko puikų darbą. Negalėčiau šimtu procentų pritarti viskam, už ką balsavo Parlamentas, tačiau Parlamentas pasiekė, kad šiandien į darbotvarkę būtų įtrauktas vienos bendros telekomunikacijų rinkos klausimas. Dabar Taryba turi išnagrinėti tai, ką pasiūlė Parlamentas, ir pasistengti surasti bendrą būdą paversti šį telekomunikacijų paketą tikrove pramonei ir vartotojams.

Kalbant apie klausimą dėl tarptinklinio ryšio ir ar nekyla pavojus, kad, mums sumažinus tarptinklinio ryšio kainas, operatoriai bandys pakelti kainas kitu būdu. Mes jau pernai priimdami tarptinklinio ryšio balso paslaugų paketą girdėjome, kad operatoriai bus priversti kelti nacionalines judriosios balso telefonijos paslaugų kainas, bet matome, jog nutiko priešingai. Taigi, kas įvyko? Pirma, dabar gyventojai, būdami užsienyje, užuot išjungę savo telefonus jais naudojasi. Taigi balso telefonijos paslaugų mastas nepaprastai išaugo, tik per vienus metus net 34 proc.

Antra, dėl konkurencijos nacionaliniu lygmeniu nacionalinės kainos ne kilo, o krito 10–12 proc. Gerbiamas narys prisimena ginčus, vykusius tam tikru metu dėl „Bill&Keep“ modelio taikymo. Operatoriai sprendžia, kokią sąskaitų pateikimo sistemą jie nori pasirinkti. Mes Europoje pasirinkome kelią netaikyti „Bill&Keep“ modelio. Tai – amerikiečių pasirinktas būdas. Aš mačiau, kad kainos Jungtinėse Valstijose yra žemesnės, nei kainos čia, ir labai aiškiai operatoriams pasakiau, kad jie turėtų pasirinkti savo verslo modelį. Ne Komisijos narys turi tai padaryti, bet jie patys turi gerai sutarti su savo klientais. Vienintelis dalykas, kuris man rūpi, yra aiškumas, kad kainos neturi viršyti kainų ribų, kurios būtų nepriimtinos, ir kad visi Europos vartotojai, keliaudami po Europą ir susisiekdami Europoje, gali jaustis kaip namie.

Kalbant apie klausimą dėl atsitiktinio naudojimosi tarptinkliniu ryšiu: taip, mes apie tai žinome. Aš pati esu iš Liuksemburgo, ir galite įsivaizduoti, kiek skundų gaunu iš vartotojų šiuo klausimu, nes kai kurie

liuksemburgiečiai, gyvenantys pasienio zonoje, svetainėje naudojami vieno operatoriaus paslaugomis, virtuvėje – kito, o miegamajame – trečio; taigi aš gerai informuota apie šią problemą. Todėl mes su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis iškėlėme šį klausimą, taip pat nagrinėjame šią problemą kartu su Europos reguliuotojų grupe. Mes taip pat toliau dirbsime su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis. Be to, mes sustiprinome skaidrumo iniciatyvas, skirtas duomenų ir SMS perdavimo paketui, kuris šiuo metu svarstomas Europos Parlamente. Jau yra tam tikrų teigiamų poslinkių sprendžiant atsitiktinio naudojimosi tarptinkliniu ryšiu klausimą, pvz., Airijoje, kur abiejose sienų pusėse buvo pasiekta pažanga. Manau, kad tai – teigiamas sprendimo būdas, ir galvoju, kad operatoriai taip pat turėtų būti labai sąmoningi paaiškęs atsitiktinio naudojimosi tarptinkliniu ryšiu faktui. Net jei tik labai nedidelė gyventojų dalis nukenčia dėl šios problemos, operatoriai privalo bandyti ją išspręsti.

Paul Rübzig (PPE-DE). - (DE) Aš taip pat norėčiau pasveikinti su šiandienos balsavimo rezultatais. Aš norėčiau sužinoti, ar jūs ketinate parengti BERT darbo programą, į kurią būtų įtraukti sutarti tikslai ir suderintas tvarkaraštis, kad galėtume padaryti ženklų pažangą tarpvalstybinio bendradarbiavimo srityje. Juk neseniai „New Europe“, Europos leidinyje, skaitėme, kad Europos vartotojai dėl tarptinklinio ryšio esą patyrė 30 mlrd. EUR nuostolių.

Norėčiau padėkoti, kad jūs taip aktyviai ėmėtės tarptinklinio ryšio klausimo. Ar, jūsų nuomone, reikės taip pat parengti veiksmų programą valstybėms narėms, kad jos spręstų tam tikrus uždavinius, nepriklausančius Europos Parlamento kompetencijai? Ar tokiu atveju bus reikalinga nauja institucija?

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Gerb. Komisijos nare, jūs nusipelnėte tų pagyrimų, kuriuos išgirdote, ir piliečiai jums reiškia padėką už tai, kad telekomunikacijų paslaugos Europoje nupigo ir tikriausiai ateityje dar pils.

Atsižvelgdamas į tai, norėčiau, jei galima, pateikti klausimą, kuris man taip pat dažnai užduodamas. Nesu tikras, ar jis priklauso jūsų kompetencijai; jei ne, prašyčiau jį perduoti toliau. Telekomunikacijų srityje Komisija ir Komisijos narė gali užtikrinti, kad konkurencija būtų veiksminga ir kad taikant viršutines kainų ribas bei kitas priemones pigių paslaugos. Kodėl tai neįmanoma naftos ir susijusių produktų atveju? Kodėl padėtis yra tokia, kad kainos apskritai juda tik viena kryptimi – į viršų?

Viviane Reding, Komisijos narė. - (DE) Gerb. pirmininke, tiesą sakant, į klausimą turėtų atsakyti Komisijos narys A. Piebalgs; aš jam jį perduosiu. Taikyti tarptinklinio ryšio sistemą naftos produktams būtų tikrai kažkas naujo!

Kalbant apie tvarkaraštį, dėl kurio klausė P. Rübzig: manau, mes dabar svarstome antrąjį tarptinklinio ryšio paketą. Galvoju, kad Parlamentas imsis labai greitai veikti siekdamas parengti savo nuomonę dėl šio tarptinklinio ryšio paketo, kad šis klausimas galėtų būti greitai išspręstas iki Prancūzijos pirmininkavimo pabaigos.

Šiandien popiet taip pat kalbėjausi su Tarybai pirmininkaujančios Prancūzijos atstovais; Tarybai pirmininkaujanti valstybė imsis šio reikalo ir užtikrins, kad Taryba kuo skubiau atliktų Komisijos pasiūlymų analizę, kad naujosios nuostatos galėtų įsigalioti 2009 m. liepos 1 d., kaip numatyta tvarkaraštyje. Būtent to iš Parlamento ir Tarybos tikisi gyventojai ir vartotojai.

Brian Crowley (UEN). - Gerb. pirmininke, aš tik noriu atsipašyti už tai, kad nedalyvavau, kai Komisijos narys atsakė į mano klausimą. Aš užtrukau kitame posėdyje. Labai atsipašau.

Pirmininkė. - Ačiū, pone B. Crowley, taip pat dėkoju už tai, kad nereikalaujate atsakyti į papildomą klausimą. Klausimas Nr. 50, kurį pateikė **Paul Rübzig** (H-0665/08).

Tema: Kinijos TV kanalo NTDTV transliavimo nutraukimas

Birželio 16 d. bendrovė „Eutelsat“ netikėtai sustabdė *New Tang Dynasty Television* (NTDTV) transliavimą į didžiąją Kinijos teritorijos dalį. Nurodyta priežastis – „energijos tiekimo palydovui trikdžiai“. Nuo to laiko „Eutelsat“ nepateikė jokio patenkinamo priežasčių paaiškinimo. NTDTV nebuvo informuotas, ar dedamos pastangos siekiant ištaisyti techninius gedimus. NTDTV yra didžiausias nepriklausomas televizijos transliuotojas kinų kalba ir iki birželio 16 d. vienintelis, kurio programos galėjo būti priimanamos Kinijoje necenzūruota forma. NTDTV transliuoja programas kinų ir anglų kalbomis. 2005 m. „Eutelsat“ nenorėjo atnaujinti sutarties su NTDTV dėl transliavimo į Aziją, bet sutarties nutraukimui tada sutrukdė tarptautinis įsikišimas.

Kokių priemonių ketina imtis Komisija, kad būtų užtikrintas nenutrūkstamas nepriklausomų televizijos kanalų transliavimas Kinijoje?

Viviane Reding, *Komisijos narė*. – Jeigu gerbiamas B. Crowley norėtų su manim vėliau pasikalbėti ir jei jis turi papildomą klausimą, esu jo paslaugoms.

Kalbant apie klausimą dėl Kinijos TV kanalo NTDTV transliavimo nutraukimo, Komisijai ši problema labai gerai žinoma, todėl ji paprašė „Eutelsat“ paaiškinti padėtį.

Mes gavome laišką iš „Eutelsat“, kuriame sakoma, kad ir „Eutelsat“, ir palydovo gamintojas „Thales pace“ patvirtino, jog viena iš dviejų V5 saulės baterijų yra visiškai sugadinta.

Bendrovė „Eutelsat“, siekdama užtikrinti palydovo veikimą, išjungė keturis skaitmeninius analoginius keitiklius, skirtus televizijos paslaugoms tiesiai į namus teikti, ir paliko veikti likusius 20 skaitmeninių analoginių keitiklių, naudojamus telekomunikacijų paslaugoms teikti.

Kadangi bendrovė „Eutelsat“ neturi kito palydovo, per kurį būtų galima transliuoti į Aziją, ji pateikė savo klientams, įskaitant paslaugų teikėją NTDTV, kitų bendrovių tinkamos veikimo zonos ir pajėgumų palydovų sąrašą.

„Eutelsat“ taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad per jos palydovus transliuojami kanalai atstovauja visoms kultūroms ir politinėms pažiūroms. Bendrovė susilaiko nuo bet kokių kanalų ideologinių ir politinių požiūrių vertinimų. „Eutelsat“ dar kartą patvirtino Komisijai, kad ji nesiėmė jokių veiksmų prieš NTDTV Kinijos vyriausybės prašymu ar pan. Iš tikrųjų NTDTV vis dar transliuoja vienas iš bendrovės Europos palydovų.

Be to, „Eutelsat“ pateikė techninę informaciją, įrodančią, kad, norint priimti NTDTV, buvo reikalingos gana didelės palydovinės antenos, todėl vargu ar ši kanalą galėjo žiūrėti didelė Kinijos Liaudies Respublikos gyventojų dalis.

Paul Rübiger (PPE-DE). - (DE) Ar galite pasakyti, maždaug kada bus galima vėl teikti paslaugą ir transliuoti kanalą? Antrasis mano klausimas yra toks: ar manote, kad mes galime sukurti vieną Europos televizijos erdvę, kad visoje Europoje galėtų būti priimanamos nacionalinės programos?

Viviane Reding, *Komisijos narė*. – Kalbant apie pirmą klausimą, „Eutelsat“ mums pasakė, kad gedimas nepataisomas ir kad TV paslaugų perdavimas negali būti atnaujintas. Tai – grynai techninis klausimas. Deja, pajėgumas yra tik 50 proc., taigi ir pagaminama tik 50 proc. energijos. Šis techninis klausimas, deja, negali būti išspręstas.

Dabar apie esmingesnę gerbiamo nario klausimą dėl to, ar mes turėtume kada nors sukurti „Europą be sienų“ televizijos programų transliacijai. Mes dar nesame taip toli pažengę. Mes esame priėmę Televizijos be sienų direktyvą, kuri šiuo metu įgyvendinama kartu su Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva, ir aš tikiuosi, kad vaizdo transliacijos pagal pareikalavimą paslaugos galės tapti visos Europos paslaugomis. Žinoma, svajojama apie tai, kad vieną dieną nebus jokių sienų ir kad gyventojai, kad ir kur jie būtų, galės žiūrėti bet kokius norimus TV kanalus. Mes nesame taip toli pažengę todėl, kad transliacijų teisių pardavimas vis dar vykdomas taikant nacionalinę sistemą. Kada nors Europoje padėtis pasikeis, ir teisės taip pat galės būti parduodamos Europos lygmeniu. Aš tam pritariu. Aš negaliu įvesti tokios nuostatos, bet jai pritariu ir manau, kad nors ir lėtai, bet patikimai pajudėsime nuo teisių pardavimo nacionaliniu lygmeniu prie teisių pardavimo Europos lygmeniu.

Pirmininkė. – Atsiprašau dviejų likusių narių, uždavusių klausimus Komisijos narei V. Reding, bet į 51 ir 52 klausimus bus atsakyta raštu.

Klausimas Nr.53, kurį pateikė **Seán Ó Neachtain** (H-0622/08).

Tema: Airių kalba – oficiali ES darbo kalba.

Kaip Komisija ketina įgyvendinti savo naująją daugiakalbystės strategiją, ypač siekiant plačiau vartoti airių kalbą kaip oficialią Europos Sąjungos darbo kalbą?

Leonard Orban, *Komisijos narys*. – (RO) 2008 m. rugsėjo 18 d. buvo priimta nauja Europos Komisijos daugiakalbystės strategija, pavadinta „Daugiakalbystė – Europos turtas ir bendras rūpestis“. Svarbiausia strategijos tema yra kalbų įvairovė ir geriausi jos taikymo ir vystymo būdai siekiant puoselėti kultūrų dialogą, skatinti Europos bendrovių konkurencingumą ir gerinti Europos gyventojų igūdžius bei įsidarbinimo galimybes.

Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama užsienio kalbų valstybėse narėse mokymosi ir vartojimo skatinimui, o ne kalbų statusui Europos institucijose. Mes dar kartą patvirtiname savo įsipareigojimą stiprinti piliečių gebėjimus, be gimtosios kalbos, bendrauti dar dviem kalbomis; kartu mes pabrėžiame, kad gyventojams turi būti užtikrinta didesnė mokomų kalbų pasiūla, kad jie galėtų pasirinkti norimą kalbą pagal savo interesus. Komisija, siekdama paremti valstybės nares skatinant užsienio kalbų mokymąsi pagal šią strategiją, remiasi esamomis Bendrijos programomis, ypač mokymosi visą gyvenimą programa.

Pagal 2005 m. birželio 13 d. Tarybos reglamento (EB) 920/2005, iš dalies keičiančio 1958 m. balandžio 15 d. Tarybos reglamentą Nr. 1, 1 straipsnį 2007 m. sausio 1 d. airių kalbai suteiktas oficialios Europos Sąjungos institucijų darbo kalbos statusas. Vis dėlto Reglamento 2 ir 3 straipsniuose numatomas leidžianti nukrypti nuostata dėl airių kalbos Europos Sąjungos institucijose vartojimo, kuri turi būti persvarstoma kas 5 metus. Iš esmės šia leidžiančia nukrypti nuostata norima pasakyti, kad šiuo metu iš airių ar į airių kalbą verčiami tik Europos Parlamento bei Tarybos bendrai priimami reglamentai ir susiję dokumentai bei susirašinėjimas su piliečiais.

Taigi pagal minėtas nuostatas Komisija atliko visus airių kalbos vertimus, būtinus teisėkūros procesui, ir padarė pažangą pateikdama juos laiku. Be to, airių kalba buvo pateikiami atsakymai į Komisijai adresuotus gyventojų ir juridinių asmenų klausimus. Komisija taip pat ėmėsi veiksmų, kad jos svarbiausi tinklalapiai būtų prieinami ir airių kalba, teikdama prioritetą labiausiai airiškai kalbančiuosius dominančioms problemoms.

Kalbant apie vertimą žodžiu, Vertimo žodžiu GD gali tenkinti visus Tarybos, Komisijos ar komitetų poreikius, susijusius su vertimu žodžiu iš ir į airių kalbą, ir stengsis tai daryti ir ateityje, užtikrindamas, kad turėtų būtinus išteklius.

Seán Ó Neachtain (UEN) - (GA) Gerb. pirmininke, esu labai dėkingas Komisijai už palaikymą ir pažangą, kurią padarė Komisija airių kalbos atžvilgiu. Yra airiškas posakis, kad „nepakankamas jos vartojimas yra jai žalingas“. Liko tik trisdešimt sekundžių, taigi negaliu švaistyti laiko. Viena minutė yra maksimalus laikas, per kurį man paprastai leidžiama Parlamente pasisakyti savo kalba.

Aš norėčiau pasiteirauti Komisijos nario, ar Komisija pritartų tolesniam airių kalbos puoselėjimui ir ar būtų galima ją plačiau vartoti Parlamente ir kitose institucijose, ypač komitetuose, kur ja būtų galima kalbėti ilgesniu laikotarpiu. Nevartojama kalba neišgyvens nė kelių sekundžių.

Leonard Orban, Komisijos narys. - (RO) Kalbant apie reikalavimus, su kuriais susidūrė Europos Komisija, džiaugiamės galėdami pasakyti, kad jie buvo ne tik įvykdyti, bet ir viršyti. Europos Komisijai pavyko nuveikti daugiau. Antra, siekiant skatinti platesnį airių kalbos vartojimą reikalingos tolesnės bendros pastangos. Šias pastangas turėtų dėti ir Bendrijos institucijos, ir Airijos valdžios institucijos, ir visa Airijos visuomenė. Pvz., mums reikia daugiau airių kalbos vertėjų žodžiu ir raštu, ir šį tikslą pasiekti sudėtinga, jei neskiriamos ženklios lėšos šalies lygmeniu Airijoje.

Todėl aš glaudžiai bendradarbiauju su Airijos valdžios institucijomis, kad būtų padrąsinti ir paskatinti asmenys, norintys mokytis ir įgyti būtinus įgūdžius, kurie suteiktų jiems galimybę užsiimti lingvistine veikla Bendrijos institucijose.

Taip pat norėčiau pabrėžti, kad glaudžiai bendradarbiaujame su Airijos valdžios institucijomis dėl įvairių airių kalbos raidos procesų, ne tik dėl institucinių aspektų. Mes norime dėti visas pastangas, kad būtų plėtojama airių kalbos terminija, ir, kaip sakiau, glaudžiai bendradarbiaujame su visomis suinteresuotomis šalimis.

Pirmininkė. - J. Higgins pateiktas klausimas Nr. 54 buvo atšauktas.

Klausimas Nr. 55, kurį pateikė **Marco Cappato** (H-0630/08).

Tema: ES institucijų daugiakalbystė

Komisija organizuoja stažučių programas, apie kurias skelbia tik anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis⁽⁶⁾. Taip pat ir EIDHR pranešimus ji skelbia tik anglų, prancūzų ir ispanų kalbomis, nurodydama, kad tik šiomis kalbomis bus priimami projektai iš Europos organizacijų, nepaisant jų nacionalinės kilmės. Pačios Komisijos antidiskriminacinės kampanijos⁽⁷⁾ svetainė, kaip ir daugelis kitų svetainių, yra įregistruota tik anglų kalba, ir jos pagrindinis puslapis rodo logotipus tik ta kalba.

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/stages/index_en.htm.

⁽⁷⁾ <http://www.stop-discrimination.info/>.

Kokias politikos priemones ketina diegti Komisija, kad būtų užtikrinta, jog daugiakalbystė, kuri viešai visada yra ginama ir oficialiai skatinama visuose jos parengtuose dokumentuose, būtų tikrai įgyvendinta jos kasdienėje veikloje?

Leonard Orban, *Komisijos narys*. – (RO) Europos Komisijos stažuotių programa yra skirta bet kuriam universiteto absolventui, kuris anksčiau nėra buvęs tokioje Europos stažuotėje ir moka bent vieną Europos Komisijos darbo kalbą: vokiečių, anglų arba prancūzų. Tai – praktinė būtinybė, suteikianti stažuotojui galimybę dalyvauti veikloje, kurią vykdo mūsų tarnybos, ir visiškai pasinaudoti stažuotės pranašumais. Visa praktinė informacija ir paaiškinimai pretendentams pateikiami tik šiomis trimis kalbomis. Antra, taisyklės, reglamentuojančios stažuotių programą, yra prieinamos visomis oficialiomis Sąjungos kalbomis nuo Komisijos sprendimo priėmimo dienos.

Siekiant atlikti užduotį, apibrėžtą Sutarties 177 straipsnyje, Europos priemonės demokratijai ir žmogaus teisėms remti (EIDHR) lestinų kalbų pasiūlymams teikti skaičius turi būti apribotas tomis kalbomis, kurios šiuo metu yra vartojamos ir suprantamos atitinkamose trečiosiose šalyse. Vis dėlto dokumentai per PADOR, internetinę NVO sistemą, kuriuos nevyriausybinės organizacijos siunčia kartu su paraiškomis dėl išorės pagalbos, šiuo metu priimami visomis oficialiomis Europos Sąjungos kalbomis.

Kalbant apie informavimo arba koordinavimo veiklą, vykdomą tik pačioje ES ir skirtą tik Europos gyventojams, mes vertinsime paraiškas, pateiktas atitinkamos valstybės narės kalba. Iš tikrųjų pirmame internetinės kampanijos prieš diskriminaciją puslapyje naudojamas logotipas anglų kalba, bet jame taip pat pateikiamos nuorodos į svetaines beveik visomis oficialiomis ES kalbomis.

Pagal veiksmų planą dėl geresnių ryšių su piliečiais, 2006 m. Komisija Vertimų GD įsteigė interneto vertimo tarnybą, taip padidindama jo pajėgumą teikti informaciją daugeliu kalbų. Vis dėlto, atsižvelgiant į sparčią interneto plėtrą ir būtinybę visų pirma užtikrinti teisės aktų vertimus pagal Reglamentą Nr. 1, Komisija privalo nuolat siekti tinkamos pusiausvyros tarp svarbios ir naujausios informacijos teikimo suinteresuotosioms šalims ES ir visų Komisijos svetainių visiškai daugiakalbio pobūdžio užtikrinimo.

Pagal bendrą kalbų vartojimo svetainėse principą kiekvienos svetainės kalba parenkama atsižvelgiant į jos tikslinę auditoriją. Todėl Komisija užtikrina, kad svetainės ar svetainių skyriai, kurie domina visus piliečius, būtų verčiami į kuo daugiau kalbų, o svetainės daugiau techninėmis temomis, kurios domina specialistus, yra prieinamos tik tam tikromis kalbomis arba tik originalia jų kalba. Panašiai ir informacija, kuri, tikėtina, galios ilgesnį laiką, yra prieinama daugiau kalbų, nei trumpalaikė informacija.

Pagal Reglamentą Nr. 1 Komisija užtikrina visų reglamentų, direktyvų, teisėkūros pasiūlymų ir oficialiai patvirtintų komunikatų, kuriuos Komisija perduoda institucijoms, vertimus į visas oficialias kalbas; antra, atsakymai į piliečių laiškus pateikiami adresato kalba. Be šių pareigų, pagal daugiakalbystės ir kultūrinės įvairovės puoselėjimo principą Komisija įsipareigoja dėti visas pastangas, kad būtų užtikrintas vienodas požiūris į piliečius, kultūras ir kalbas.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponai ir ponios, visų pirma norėčiau pasakyti, kad skirtumas, kurį jūs siūlote daryti tarp techninio pobūdžio dokumentų ir – jei teisingai supratau paaiškinimą – visuotinio intereso dokumentų, man atrodo ypač pavojingas ir slidus, nes techninio pobūdžio dokumentai iš tikrųjų gali būti didelio visuotinio intereso.

Problema yra visiškai nesudėtinga: tekstams, kurie yra grynai darbo dokumentai, turi būti taikomi kalbų apribojimai, tačiau visi dokumentai, kurie, galimas dalykas, galėtų dominti visuomenę, net jei jie yra techninio pobūdžio, turi būti tvarkomi visiškos daugiakalbystės principu: jie turi būti verčiami į visas kalbas. Ypač man visiškai nesuvokiama, kodėl kvietimai dalyvauti konkursuose dėl projektų, skirtų skatinti demokratiją ir žmogaus teises, turėtų būti prieinami tik anglų, prancūzų ir ispanų kalbomis. Svetainės turi būti ne tik daugiakalbės, bet ir registruotos visomis kalbomis. Pagaliau, negaliu suprasti, kodėl net vidaus informacinis biuletenis „Commission en direct“ turėtų būti leidžiamas beveik vien tik anglų kalba.

Leonard Orban, *Komisijos narys*. – (RO) Kaip sakiau, Europos Komisija, viena vertus, privalo vykdyti teises prievolės pagal 1958 m. Reglamentą Nr. 1, ir šios pareigos vykdomos visiškai nesvyruojant; kita vertus, yra tam tikrų sunkumų, tokių, kaip jūs minėjote, susijusių su vertimais, prieinamais Europos Komisijos interneto svetainėse, kai Komisija ir kitos Bendrijos institucijos susiduria su didele dilema.

Iš vienos pusės, visiškai šiose interneto svetainėse pateikiamos informacijos daugiakalbystė negali būti užtikrinta; paprasčiausiai visiškos visų dokumentų, pateiktų Komisijos interneto svetainėse, daugiakalbystės garantuoti neįmanoma, nes Komisijos finansiniai ir žmogiškieji ištekliai yra riboti.

Iš kitos pusės, šiuo metu mes, nepažeisdami savo teisinių įsipareigojimų ir naudodami išteklius, kuriuos minėjau, didiname dokumentų, kurie gali būti išversti į kiek galima daugiau oficialių ES kalbų, skaičių. Mes įrodėme, kad esame lankstūs tais atvejais, kai Komisijai teikiami įvairūs prašymai, ir, kai galime fiziškai patenkinti šiuos poreikius, esame pasirengę parodyti toki patį lankstumą.

Pirmininkė. – Apgailestauju, kad turiu nuvilti tolesnius klausėjus, bet dėl laiko stokos toliau į klausimus atsakinėjama nebus.

Atsakymai į klausimus, į kuriuos nebuvo atsakyta dėl laiko stokos, bus pateikti raštu (žr.priedą).

Robert Evans (PSE). – Tai darbo tvarkos klausimas, pateiktas aplinkiniu keliu. L. Orban ir aš grįžtame ilgas laikas, taigi tikiuosi, kad jis supras tai taip, kaip buvo norėta pasakyti, nes vienas iš jo atsakymų tikrai truko šešias minutes, ir, kadangi nagrinėsime daug klausimų ateityje, manau, kad jis galbūt galėtų pasistengti ir ateityje visų narių labui atsakyti truputį trumpiau ir glausčiau.

Pirmininkė. – Pone R. Evansai, mes aptarėme klausimą su Komisijos pirmininko pavaduotoja M. Wallström. Viena vertus, žinome, kad Komisija stengiasi mums pateikti atsakymus, kurie būtų tokie išsamūs, kokius mes pageidautume gauti, bet dėl to, aišku, sumažėja narių, galinčių užduoti klausimus, skaičius. Dėkoju visiems ir esu įsitikinusi, kad gausite išsamius atsakymus raštu.

(Posėdis sustabdytas 19.15 val. ir atnaujintas 21.00 val.)

PIRMININKAVO: M. A. MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Pirmininko pavaduotojas

17. Baltoji knyga dėl Europos strategijos su mityba, atsvoru ir nutukimu susijusioms sveikatos problemoms spręsti (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra A. Foglietta Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto vardu pateiktas pranešimas (A6–0256/2008) dėl Baltosios knygos dėl Europos strategijos su mityba, atsvoru ir nutukimu susijusioms sveikatos problemoms spręsti (2007/2285(INI)).

Alessandro Foglietta, pranešėjas. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pradėdamas diskusijas dėl pranešimo, dėl kurio bus balsuojama rytoj, norėčiau padėkoti savo kolegei Adrianai Poli Bortone, tapusiai Italijos Respublikos Senato nare, iš kurios perėmiau šį pranešimą ir išsamią bei kruopščią temos analizę; savo darbuotojams, kurie entuziastingai ir sąžiningai mane palaikė toliau gilinantis ir nagrinėjant šį reiškinį; taip pat pagalbiniais pranešėjams, kurių įdirbis labai prisidėjo priimant tekstą Aplinkos komitete beveik vienbalsiai.

Ponios ir ponai, kai man buvo patikėtas šio teksto projektas, aš savęs paklausiau, koks turėtų būti mano, kaip pranešėjo, darbas toliau tęsiant tokį tyrimą. Atsakymas buvo strateginis dokumento pobūdis, atkreipęs mano dėmesį į du ramsčius, kuriais aš rėmiausi savo darbe: visų pirma, užbaigtumą, kad neliktų trūkumų arba nebūtų tinkamai įvertinta visų su šiuo klausimu susijusių aspektų svarba; ir praktiškumą, kad būtų galima parengti į ateitį nukreiptą dokumentą, nurodant veiksmingas priemones ir sprendimus.

Laikydamasis šio požiūrio aš pasitikėjau duomenimis, statistika ir procentais, kuriuos galima laisvai sužinoti šia tema. Procentai kelia nerimą, nes pagal Pasaulio sveikatos organizaciją daugiau kaip 1 mlrd. žmonių turi antsvorio, o daugiau kaip 300 mln. yra nutukę. Sparčiai auga nutukusių vaikų skaičius, be to, turėtume nepamiršti, kad su nutukimu ir antsvoriu susijusioms ligoms kai kuriose valstybėse narėse skiriama iki 6 proc. valstybinės sveikatos priežiūros išlaidų.

Ieškodami galimų sprendimų mes stengėmės nesuversti visos kaltės tam tikroms maisto rūšims. Problemos nepavyks išspręsti iš mūsų mitybos išbraukus toki maistą, svarbiau išmokyti vartotojus, ypač jaunimą ir vaikus, valgyti protingai. Riebalai yra svarbi taisyklingos mitybos dalis, vartojant juos tinkamais kiekiais ir tinkamu paros metu. Mityba, kuriai aš skyriau didelį dėmesį, nėra susijusi su sugebėjimu atskirti gerą ir blogą maistą, joks maistas pats savaime nėra žalingas, todėl jokio maisto nereikia išbraukti iš sveikų žmonių, kurių nevargina valgymo sutrikimai, mitybos.

Kita problema, į kurią norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, yra ta, kad nutukimas tikrai yra liga. Jis yra liga, kurios priežastys dažnai būna ne tik fizinės, bet ir socialinės ar psichologinės, ir kuri kasmet pareikalauja didelių mūsų valstybinės sveikatos priežiūros sistemos išlaidų. Jis yra liga, su kuria turi būti kovojama imantis

praktinių sprendimų įvairiais lygmenimis. Vis dėlto per šių mėnesių tyrimus paaiškėjo, kad viešoji nuomonė dažnai ignoruoja šį aspektą – ji pagrįstai yra ištraukusi į kampanijas, įspėjančias apie anoreksiją ir didinančias supratimą apie šią ligą, bet nepagrįstai laikosi atsinaus požiūrio į atsvorį, skelbdama šūkius „būti dideliu yra gražu“ ir kt. Toks požiūris klaidina. Mes nekalbame apie estetiką ar išvaizdą, mes kalbame apie sveikatą. Todėl mes norime, kad su nutukimu būtų kovojama taip pat kaip ir su anoreksija, dirbant įvairiuose lygmenyse, nurodytuose šiame pranešime, kuriame raginama imtis nuoseklių veiksmų.

Svarbu, kad veiksmų imtųsi pedagogai, sveikatos priežiūros specialistai, maisto pramonė ir žiniasklaida, ypač televizija. Visi jie turi jausti didelę atsakomybę, nes jie turi galimybę prisidėti prie viešosios nuomonės formavimo. Valdžios institucijos, ypač vietos valdžios, taip pat privalo atlikti savo darbą.

Baigdamas, ponios ir ponai, norėčiau atkreipti dėmesį į paskutines naujienas, kurios neseniai sujaudino visuomenę: vienas iš dviejų kandidatų į Baltuosius rūmus pareiškė, kad būtų naudinga, teisinga ir reikalinga apmokestinti nutukusius žmones kaip alkoholikus ir rūkančiuosius. Mano nuomone, tai absurdiška, bet esu įsitikinęs, kad šią problemą reikia spręsti tinkamai, nes teigiamų rezultatų pavyks pasiekti tik rimtai su ja kovojant.

Pirmininkas. – Norėčiau paprašyti visų kalbėtojų atkreipti dėmesį į laiką – mes negalime užtęsti šių diskusijų, nes jos vyksta vakare ir joms skirtas laikas yra ribotas, ypač logistiniu, pvz., vertimo paslaugų, požiūriu.

Prašau pasirūpinti, kad man nereikėtų jūsų nutraukti. Pirmininkaujančiajam tai yra labai nemalonu, todėl norėčiau, kad prisiimtumėte asmeninę atsakomybę.

László Kovács, *Europos Komisijos narys.* – Gerb. pirmininke, aš labai džiaugiuosi, kad Parlamentas parengė pranešimą, atsakydamas į Komisijos Baltąją knygą dėl Europos strategijos su mityba, atsavoriu ir nutukimu susijusioms sveikatos problemoms spręsti. Ypač norėčiau pasveikinti Alessandro Foglietta puikiai atlikus darbą.

Džiaugiuosi, kad Parlamentas pritaria Komisijos nuomonei, kad su nutukimo epidemija reikia kovoti laikantis integruoto požiūrio, ir kad Parlamentas džiaugiasi Komisijos Baltąją knygą, kuri yra svarbus žingsnis stabdant nutukimo ir atsavorio augimą Europoje. Aš taip pat atkreipsiu dėmesį į Parlamento prašymą imtis tolesnių veiksmų – įskaitant daugiau reguliavimo priemonių – kurių Komisija nebuvo numaciusi.

2010 m. Komisija išnagrinės, kas buvo pasiekta įgyvendinant 2007 m. Baltojoje knygoje numatytus tikslus.

Jeigu išnagrinėjus paaiškės, kad pažanga nėra pakankama, būtinai reikės apsvarstyti tolesnius veiksmus, įskaitant galimą reguliavimą.

Kalbėdamas apie stebėsenos sistemą, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į svarbų Pasaulio sveikatos organizacijos vaidmenį. Vykdydami PSO ministrų konferencijos Stambule išvadas mes dirbame kartu ir ypatingą dėmesį skiriame tam, kad imdamosi stebėsenos veiksmų valstybės narės įgyvendintų Komisijos Baltąją knygą ir PSO strategiją.

Galiausiai šiandien norėčiau pasidalyti su jumis paskutiniais įvykiais, susijusiais su Europos strategija su mityba, atsavoriu ir nutukimu susijusioms sveikatos problemoms spręsti, kurie galėtų būtų atsakas į kai kuriuos jūsų pranešime įvardytus norimus veiksmus.

Siekdama sustiprinti veiksmus Europos lygmeniu Komisija turėjo įsiteigti Aukšto lygio grupę dėl mitybos ir fizinio aktyvumo. Grupė užtikrina spartų keitimąsi idėjomis ir patirtimi tarp valstybių narių persvarstant visas valstybės politikos kryptis.

Kalbant apie suinteresuotųjų šalių dalyvavimą reikia pažymėti, kad visos Europos organizacijos, Europos veiklos programos, skirtos tinkamai mitybai, fiziniam aktyvumui ir sveikatai skatinti, dalyvės dabar įgyvendina daugiau kaip 200 įsipareigojimų svarbiausiose srityse, pvz., produktų sudėties keitimo, žymėjimo ir atsakingos reklamos.

Stebėseną vykdoma toliau, o su metiniais pranešimais galima viešai susipažinti Komisijos tinklapyje.

ES veiklos programą papildo viešosios ir privačiosios partnerystės tarp vyriausybių ir privačiojo sektoriaus, kurios įgyvendinamos septyniolikoje ES valstybių narių. Manau, kad šioje srityje einama teisinga linkme.

Liepos mėn. Aukšto lygio grupė susitiko su Europos veiklos programos, skirtos tinkamai mitybai, fiziniam aktyvumui ir sveikatai skatinti, dalyviais, norėdama aptarti bendradarbiavimo ir partnerystės galimybes,

ypatingą dėmesį skiriant druskos sumažinimui – sutartam pradiniam bendrų valstybių narių veiksmų prioritetui.

Šis bendras susitikimas buvo naudingas ir aš esu įsitikinęs, kad tokie aukšto lygio valstybių narių pareigūnų ir Europos veiklos programos dalyvių susitikimai sustiprins veiksmų, kurių ateityje imsis valstybių valdžios institucijos ir Europos veiklos programos dalyviai, poveikį.

Taip pat norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į praėjusį liepos mėn. pateiktą Komisijos pasiūlymą kiekvienais metais skirti 90 mln. EUR nemokamiems vaisiams ir daržovėms mokyklose pirkti.

Sustabdyti nutukimą yra viena didžiausių visuomenės sveikatos problemų, su kuriomis šiandien susiduriama Europoje.

Dėkoju jums už paramą ir tikiuosi, kad tęsime dialogą su Parlamentu dėl to, kokių veiksmų geriausia imtis, kad Europos Sąjunga kiek įmanoma prisidėtų sprendžiant šią problemą.

Małgorzata Handzlik, *Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomonės referentė*. – (PL) Gerb. pirmininke, nutukimas ir antsvoris kelia daug rūpesčių šiuolaikinei visuomenei. Jie sukelia daug chroniškų ligų, pvz., kraujo apytakos sutrikimus, hipertenziją, antro tipo cukrinį diabetą, insultą ir kai kurias vėžines ligas. Kova su nutukimu ir antsvoriu turėtų būti Sąjungos sveikatos politikos prioritetas dalyvaujant didžiausiam įmanomam partnerių skaičiui. Aš kalbu apie vietos valdžios institucijas, valstybes nares, Europos Komisiją bei pramonės atstovus. Vis dėlto mes neturėtume pamiršti vartotojų, kurie patys renkasi maistą. Todėl teisingausia būtų įgyvendinti švietimo kampanijas ir skatinti fizinį aktyvumą. Tokiu atveju vartotojams būtų pateikta aiški ir išsami informacija, kuria remdamiesi jie galėtų protingai rinktis maistą. Nemanau, kad apribojimų taikymas maisto gamintojams pats savaime padės sumažinti antsvorį turinčių žmonių skaičių. Pvz., aš galvoju apie reklamą.

Aš taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į dar vieną aspektą, kuriam šiose diskusijose nėra skiriamas reikiamas dėmesys: tinkamas sveikatos priežiūros specialistų mokymas, visų pirma susijęs su rūpinimusi diabetikais ir cukrinio diabeto gydymu. Tokiu mokymu nebuvo pasirūpinta, ypač naujosiose valstybėse narėse.

Czesław Adam Siekierski, *Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomonės referentas*. – (PL) Gerb. pirmininke, aš pats turbūt būčiau ryžęsis pateikti šio dokumento projektą. Pritariu Baltojoje knygoje numatytiems priemonėms. Joje nurodoma, kad veiksmingiausi gydymo metodai yra sveikesnis gyvenimo būdas ir įvairi fizinė veikla. Baltojoje knygoje taip pat numatytos prevencinės priemonės – pateiktos išsamios rekomendacijos maisto gamintojams, vartotojams, restoranų savininkams, maisto prekių parduotuvių tinklams ir reklamos pramonei. Taip pat paminėtos informavimo kampanijos.

Siekiant veiksmingai įgyvendinti šias priemones, svarbu, kad būtų koordinuojamos įvairios politikos kryptys ir skirtingų valdymo lygmenų veikla ir būtų įtrauktas privatusis sektorius. Šią problemą turime spręsti visi kartu. Ypatingas dėmesys turi būti skirtas įgyvendinti veiksmus, skirtus išvengti vaikų nutukimo. Suaugusieji yra atsakingi už tai, kad vaikai įgytų protingus valgymo įpročius. Vis dėlto dažnai ir mes patys, suaugusieji, nežinome, kas rekomenduotina ir kas ne. Todėl svarbu rengti informavimo kampanijas, skirtas tėvams, kurie galėtų užtikrinti, kad jų vaikai valgys suderintą maistą.

Sveiko valgymo įpročius ir fizinį aktyvumą skatinančios programos taip pat turėtų būti skirtos vaikams ir jaunimui. Akivaizdu, kad nutukimas yra plačiai paplitęs. Vis dėlto taip pat tenka sutikti, kad yra stiprus troškimas ir net primygtinis reikalavimas būti plonų. 80 proc. jaunesnių nei aštuoniolikos metų amžiaus merginų bent kartą gyvenime bandė mesti svorį. Bandyti mesti svorį netinkamai gali būti pavojinga. Todėl svarbu ne tik išmintingai perteikti žinias apie pasaulį jaunimui, bet ir mokyti jį protingai maitintis ir jausti žinių alkį. Toks alkis labai sveikintinas.

Turi būti imamasi visų priemonių, kad būtų įgyvendinta visos Europos programa „Vaisių vartojimo skatinimo mokyklose schema“. Europos Komisija pasiūlė skirti šiai programai tik 90 mln. EUR. Manau, kad ši suma turėtų būti kelis kartus didesnė, kad mokyklose esančius prekių automatus, prigrūstus traškučių, šokoladukų ir putojančių gėrimų būtų galima pakeisti kitais – parduodančiais šviežius vaisius, daržoves ir pieno produktus. Visada turime prisiminti, kad nuo mūsų vaikų mitybos priklausys jų sveikata vėlesniais gyvenimo metais.

Anna Záborská, *Motelių teisų ir lyčių lygybės komiteto nuomonės referentė*. – (SK) Dėkoju, gerb. pirmininke, turiu mažai laiko, todėl paminėsiu tik kelis aspektus.

Kaip visada, aš pasisakau už prevenciją – prevenciją nuo vaikystės. Prevencija yra glaudžiai susijusi su tėvų atsakomybės skatinimu. Geriausias būdas išvengti nutukimo vaikystėje yra nesinaudoti televizija, vaizdo

įrašų žaidimais ir internetu kaip vaikų priežiūros priemonėmis. Neužsiimdami kūrybine veikla, vaikai ir suaugusieji mažai juda.

Vaikai privalo laikytis tinkamų mitybos įpročių, įskaitant maisto kokybę ir kiekybę bei stalo padengimą. Svarbu skatinti šeimos pietus, kai tėvai ir vaikai valgo kartu. Labai gerai, kai šeima bent kartą per dieną gali pavalgyti kartu. Kad tai būtų įmanoma, būtina palengvinti darbo ir gyvenimo pusiausvyrą. Mokyti vaikus gaminti maistą yra kitas geras būdas išvengti nutukimo. Vaikams patinka padėti ruošti maistą, todėl būtų naudinga juos paskatinti.

Philip Bushill-Matthews, PPE-DE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, nutukimas yra viena didžiausių sveikatos problemų Europoje, tačiau kai kam gali kilti klausimas, ką bendra su juo turi Europos Parlamentas? Arba Europos Sąjunga?

Su šia problema mus sieja bent dvi priežastys. Pirma, pranešėjas jau paminėjo, kad su nutukimu susijusioms ligoms kai kuriose valstybėse narėse skiriama daugiau kaip 6 proc. mokesčių mokėtojų finansuojamų valstybinės sveikatos priežiūros išlaidų. Mes visi turime už jį sumokėti. Antra, įvairios ES šalys šia problemą sprendžia skirtingai, todėl viena kitą gali daug ko išmokyti.

Todėl norėčiau pasveikinti Komisiją, parengusią Baltąją knygą ir paskatinusią šias diskusijas, ir išskirti kelis pagrindinius aspektus. Mes iš principo pritariame Komisijos pasiūlymo dėl maisto produktų ženklinimo, bet manėme, kad šis pranešimas neturėtų užbėgti už akių išsamioms diskusijoms šiuo klausimu.

Su nutukimu susiję faktai rodo, kad didesnė problema yra ne tai, kiek jie valgo, bet kiek jie juda. Problema yra ne tik kalorijų suvartojimas, bet ir jų „sudeginimas“. Todėl būtų neteisinga kaltinti maisto ir gėrimų pramonę, kad ji sukėlė šią problemą arba nepasiūlė tinkamo sprendimo.

Realybė yra daug sudėtingesnė. Mums reikia aktyviai veiklai palankių bendruomenių, kuriose būtų siūloma daugiau dviračių maršrutų, geriau planuojami miestai, skatinamas viešasis transportas, būtų daugiau parkų ir sporto reikmenų, daugiau sporto aikštelių mokyklose ir taip, geresnis švietimas. Reikia, kad mūsų gyvenime pasikeistų daug dalykų.

Todėl norėčiau pasveikinti pranešėją, kuris pateikė išsamų pranešimą ir įvykdė labai sunkią užduotį, perimdamas pranešimą iš ankstesnės pranešėjos ir susidorodamas su įvairiais neaiškumais ir daugybe idėjų. Ypač norėčiau padėkoti jam už tai, kad jis pritarė kai kuriems mano pateiktiems pakeitimams, įskaitant pakeitimus, susijusius su bloga mityba, ypač ligoninėse ir senelių globos namuose. Labai svarbu prižiūrėti labiausiai pažeidžiamas mūsų visuomenės grupes.

Kai kurie žmonės patys savęs neapsaugo ir – norėčiau pabaigti plačiu apibendrinimu – viena dabartinės visuomenės problemų yra asmeninės atsakomybės trūkumas, tikėjimas, kad visos silpnybės yra kažkieno kito problema, kad kažkas kitas jas išspręs. Didesnis reguliavimas tik sustiprins šią nuostatą, išeitis – daugiau saviregulavimo ir disciplinos. Turime skatinti didesnę asmeninę atsakomybę. Taip pasieksime didesnės pažangos kaip visuomenė.

Linda McAvan, PSE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, tai yra ilgas pranešimas. Buvo pateikta 400 pakeitimų ir aš norėčiau padėkoti pranešėjui, nes jis stengėsi jais bent šiek tiek pasinaudoti. Tikiuosi, kad pagrindiniai aspektai nenukentės dėl pranešimo ilgio.

Socialistų frakcijai svarbiausi aspektai – tarp jų yra labai gerų dalykų – yra geras maisto produktų ženklinimo reguliavimas, norėtume, kad pakuotės priekinės dalies ženklinimas, jei įmanoma, naudojant spalvotą kodavimą, būtų įtrauktas į būsimas diskusijas. Žinome, kad Komisija svarsto šį klausimą, ir norime, kad tai būtų padaryta.

Džiaugiamės, kad Parlamente pritariama dirbtinių transriebių rūgščių draudimui. Prieš porą metų iškėlusį šį klausimą nesulaukiau Parlamento paramos – tiesą sakant, Komisija padavė Daniją į teismą ir nieko neįvyko. Dabar parengta rašytinė deklaracija, yra Parlamento konsensusas, todėl tikiuosi, kad Komisija ims panašių veiksmų.

Komisijos nary, jūs kalbėjote apie produktų sudėties keitimą. Manau, tai yra labai svarbus dalykas. Pritariu Philipo Bushill-Matthewso žodžiams, kad žmonės turi prisiimti dalį atsakomybės, bet gamintojai yra atsakingi už tai, kaip gamina produktus. Daugelis jų stengiasi sumažinti druskos, riebalų ir cukraus kiekį. Dažnai jie yra paslėpti maisto produktuose. Vartotojai, perkantys pomidorų padažą arba jogurtą, nežino, kad juose labai daug cukraus. Ženklinant produktus dažnai slepiama, ko juose yra, pvz., jogurtuose, kurie yra pažymėti kaip neriebūs, yra labai daug cukraus.

Mes nemanome, kad savireguliacija išspręs visas problemas. Manome, kad tam tikras reguliavimas turi būti, ypač siekiant apsaugoti vaikus. Taip, suaugusieji gali rinktis, bet vaikus turi ginti įstatymai, todėl norime, kad būtų atliekama bet kurių savanoriškų pramonės susitarimų stebėseną. Žinome, kad šioje srityje jau žengėte pirmuosius žingsnius.

Pagaliau, tai labai svarbi Europai problema. Jeigu su šia problema nebus kovojama, jai reikės skirti daug valstybės lėšų, todėl svarbu, kad Komisija pateiktų konkrečius pasiūlymus, tik ne tais klausimais, kurie priklauso nacionalinei kompetencijai. Aiški politika, padėsianti nacionalinėms vyriausybėms sumažinti nutukimą, reikalinga srityse, kuriose kompetencija priklauso ES.

Frédérique Ries, ALDE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, su sėsliu gyvenimo būdu susijusi liga, liga, kuria vis dažniau serga jaunimas – buvo pasakyta, kad nutukimo problema yra vienas svarbiausių šio Parlamento darbų nuo kadencijos pradžios. Kiekvienais metais daugiau kaip 400 000 jaunų žmonių papildo sąrašą tų, kuriems lemta patirti grįžtamąjį („jojo“) dietų poveikį.

Europa sėkmingai ėmėsi spręsti šią problemą. 2005 m. kovo mėn. ji taip pat patvirtino aiškią strategiją šioje srityje ir priėmė Europos veiklos programą, kuri suvienijo visas suinteresuotas šalis, įskaitant žemės ūkio ir maisto produktų pramonę, mažmeninės prekybos sektorius, medikus ir vartotojų asociacijas.

Turime pripažinti, – šiandien tai jau buvo pasakyta, – kad sunku įtikinti žmones, kad Europai turi imtis ne žodžių, bet veiksmų kovoje su nutukimu. Imdamiesi veiksmų pirmiausia turime apibrėžti kompetencijos lygmenį, kurie mums nedraudžia – todėl mes tai darome – priminti valstybėms jų kompetencijos ir pareigų.

Norėčiau priminti du pranešime pateiktus griežtus pasiūlymus: pirmasis pasiūlymas yra išvengti nutukimo oficialiai pripažįstant, kad nutukimas yra lėtinė liga, kaip padarė, pvz., PSO ir Portugalija; antrasis pasiūlymas yra užtikrinti, kad visi mokiniai turėtų galimybę mankštintis ir sportuoti – mano nuomone, minimalus reikalavimas turėtų būti dvi valandos per savaitę – ir kad daugiau lėšų būtų skiriama mokyklų valgykloms ir jos galėtų įtraukti šviežius produktus į vaikų valgiaraštį. Džiaugiuosi Komisijos iniciatyva nemokamai dalyti vaisius mokyklose. Norėčiau pridurti, kad tik imantis tokių paprastų, konkrečių ir plačių veiksmų kaip šis žmonėms Europa vėl pradės patikti.

Pereidama prie A. Fogliettos pranešimo noriu jam padėkoti už visas įdėtas pastangas. Norėčiau išskirti du pranešime pateiktus pasiūlymus. Visų pirma, siūloma rinktis politinę iniciatyvą, – pvz., mažesnes kainas arba mokesčių lengvatas, – o ne sistemą, kuri remiasi mokesčių, t. y. „riebalų mokesčio“, didinimu labai kaloringiems produktams, nuo kurio labiausiai nukentės mažas pajamas gaunantys namų ūkiai.

Todėl Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija, kuriai atstovauju, nepritaria Žaliųjų frakcijos/Europos laisvojo aljanso pateiktam 6 pakeitimui ir nori, kad būtų paliktas pasiūlymas labai sumažinti PVM vaisiams ir daržovėms, kaip nurodyta 28 dalyje.

Mano frakcija taip pat pritaria dirbtinių transriebių rūgščių, kurios yra susijusios su dideliu širdies ir kraujagyslių ligų augimu, draudimui. Todėl nepritariame J. Bloklando pasiūlytiems pakeitimams, kuriais siekiama sušvelninti 32, 34 ir 35 dalių poveikį ir atverti kelią šiems sukeliantiems riebalams. Mūsų žinia gamintojams yra aiški: parodykite gerą valią ir įgyvendinkite naujoves vardan vartotojų sveikatos ir savo interesų.

Turiu mažai laiko, todėl baigdamą norėčiau paminėti pirmuosius parlamentinius posėdžius mitybos ir sveikatos klausimais, kuriuos šiuose Rūmuose pradėjau rengti prieš metus. Jie suteikė galimybę pradėti plačias visų suinteresuotųjų šalių diskusijas, kuriose rėmėsi keturiais pagrindiniais prioritetais: išjudinti žmones nuo ankstyvos jaunystės, valgyti įvairų ir suderintą maistą, laikyti nutukimą lėtine liga ir, jei reikia, priimti teisės aktus. Tai nėra šūkis, tai – mūsų Europos Sąjungos moralinė pareiga ir mes privalome besąlygiškai atsiduoti kovai su nutukimu ir sėsliu gyvenimo būdu.

Ewa Tomaszewska, UEN frakcijos vardu. – (PL) Gerb. pirmininke, daugiau kaip 50 proc. Europos piliečių yra nutukę arba turi antsvorio. 3 mln. vaikų yra nutukę ir 22 mln. turi antsvorio. Nutukimas labai apkrauna kaulų struktūrą ir sukelia daug neigiamų pasekmių. Jis taip pat sukelia medžiagų apykaitos sutrikimus, dėl kurių padidėja tikimybė susirgti cukriniu diabetu, kraujotakos ligomis, hipertenzija, gali padidėti cholesterolio kiekis kraujyje.

Šią problemą sukelia neteisinga mityba ir sėslus gyvenimo būdas, neužsiimant jokia fizine veikla. Prie jos prisideda ir tam tikri mūsų civilizacijos bruožai, visų pirma stresas. Dėl socialinės šios problemos dimensijos būtina imtis ryžtingų veiksmų, ypač skirtų apsaugoti vaikus. Vaikai suvalgo per daug saldumynų vietoje gerai suderinto maisto ir ištisas dienas praleidžia prie televizoriaus arba kompiuterio todėl, kad suaugusieji

formuoja netinkamą jų gyvenimo būdą ir elgesio modelį. Baltoji knyga dėl mitybos yra naudingas dokumentas siekiant kontroliuoti nutukimą, ypač tarp vaikų. Reklamos ir informavimo politika, skirta vaikams ir ypač jų tėvams, palengvintų sveikų maisto produktų pasirinkimą. Mes ypač pritariame Vaisių vartojimo skatinimo mokyklose schemai.

Kathalijne Maria Buitenweg, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (NL) Gerb. pirmininke, šiandien mes svarstome antsvorio ir nutukimo problemą ir aš manau, kad – kaip jau buvo paminėta – svarbu daugiau kalbėti ne apie dietas ir išsekimą, bet apie būtinybę sveikai maitintis.

Prieš porą mėnesių aš buvau priblokštas, kai mano dukra, kuri yra labai liekna, grįžusi namo nenorėjo valgyti savo antrosios duonos riekės, kad nebūtų stora. Mokykloje ji buvo daug girdėjusi, kad negalima būti stora, bet apie tai, kaip sveikai maitintis ir kokios yra normalios porcijos, ji žinojo nedaug. Aštuonerių metų vaikas nelabai supranta, kada žmogus yra per daug apkūnus. Todėl labai svarbu didžiausią dėmesį skirti sveikai mitybai, o ne tam, ar žmogus yra per storas.

Atsakomybė parodyti vaikams, kas yra sveika ir kokios porcijos yra suderintos, visų pirma tenka tėvams, mokyklos turi tai tęsti ir rodyti pavyzdį. Tėvai turi sužinoti daugiau apie maisto produktų vertingumą ir riebalų kiekį juose, todėl sutinku su tuo, kas buvo pasakyta dėl ženklavimo. Todėl turėtume iš naujo apsvarstyti šį punktą teisės aktuose dėl ženklavimo.

Aš taip pat manau, kad tikslinga daug kalbėti apie sportą ir apie tai, kad vaikai privalo turėti galimybę žaisti lauke. Todėl privalome pateikti rekomendaciją, kad miestų ir šalies planavime daugiau dėmesio būtų skirta vaikų troškimui turėti daug laisvės.

Kalbėdamas apie mitybą, norėčiau paminėti labai gerą Europos Komisijos tinklalapį „Mažieji ES kulinariai“. Šis tinklalapis jau yra patobulintas. Į jį įtraukti vegetariški patiekalai, kurių anksčiau nebuvo, bet daugelyje patiekalų receptų yra mėsos. Pripažinkime, kad gyvūniniai baltymai turi didžiausią poveikį antsvoriui. Europos Komisija neturėtų atvirai skatinti mėsos vartojimo, jeigu jis nėra susijęs su gyvūnų gerove.

Baigdama norėčiau pakalbėti apie PVM. F. Ries ką tik pasakė, kad ji nepitaria mūsų 6 pakeitimui, nes ji norėtų ne bausti, bet skatinti žmones. Todėl ji norėtų ne riebalų mokesčio arba didesnių mokesčių nesveikiems produktams ir importinėms prekėms, bet žemesnių mokesčių sveikiems produktams. Aš su tuo sutinku, bet dabar atrodo, kad, pvz., Nyderlanduose, visi maisto produktai patenka į kategoriją, kuriai taikomas mažesnis PVM. Traškučiams, saldumynams ir kitiems panašiams produktams dabar taikomas mažesnis PVM, bet akivaizdu, kad ši ypatinga išimtis nebuvo skirta nesveikiems produktams. Todėl mes nekalbame apie bausmę; nesveiki produktai neturėtų būti skatinami jiems taikant mažesnę PVM.

Jens Holm, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (SV) Trečdalis europiečių kenčia nuo antsvorio ir nutukimo. Valstybės narės didelę sveikatos priežiūrai numatytų lėšų dalį privalo skirti kovai su problemomis, kurias sukelia antsvoris. Be to, antsvorio problema atspindi socialinę ir ekonominę nelygybę. Labiausiai nuo antsvorio kenčia mažas pajamas gaunantys žmonės, nes jie suvartoja daugiau cukraus ir sočiųjų riebalų. Kitaip tariant, jų mityba yra skurdesnė.

Akivaizdu, kad politikos užduotis – sudaryti geriausias sąlygas žmonėms sveikiau maitintis. Šią užduotį A. Foglietta siekė įvykdyti rengdamas savo pranešimą. Todėl Europos pinigųjų kairiųjų jungtinė frakcija remia A. Fogliettą. Pranešime ES raginama būti lankstesne svarstant klausimus dėl galimybės valstybėms narėms taikyti mažesnę PVM sveikam maistui ir didesnę PVM produktams, kurių turėtume valgyti mažiau. Tai yra labai svarbus reikalavimas, kurį ES vadovai, tikiuosi, išgirs. Ką galėtų pasakyti Komisija šiuo klausimu? Pvz., ar Komisija galėtų pateikti iš naujo apsvarstytą PVM direktyvą, kuri suteiktų daugiau lankstumo valstybėms narėms, kad mes galėtume mokėti mažesnę PVM už sveiką maistą?

Kitas klausimas Komisijai susijęs su transriebalais. Žinome, kad transriebalai yra kenksmingi. Tai patvirtino valstybių narių valdžios institucijos ir EFSA – ES maisto saugos tarnyba. Per šiuo metų balandžio 1 d. svarstymą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete Komisijos narė Androulla Vassiliou pasakė, kad transriebalai kenkia sveikatai ir dėl to negali kilti jokių abejonių. Šiame pranešime mes raginame uždrausti transriebalus, bet Komisija atsisako pateikti tokį pasiūlymą. A. Vassiliou neketina leisti ir kai kurioms valstybėms narėms įsivesti nacionalinius draudimus. Dabar Komisija turi galimybę atsisakyti šios sveikatai kenksmingos pozicijos. Kada bus uždrausti transriebalai? Ar Komisija negalėtų bent užtikrinti valstybių narių laisvės uždrausti transriebalus, jeigu jos to pageidautų?

Mėsa yra dar viena neatsiejama visuomenės sveikatos problemos dalis, kaip pažymėjo anksčiau pasisakiusi K. M. Buitenweg. Mėsos suvartojimas išaugęs visame pasaulyje. JT Maisto ir žemės ūkio organizacija įspėja,

kad nesiėmus veiksmų jau dabar didelis mėsos suvartojimas iki 2050 m. padvigubės. Mėsoje yra sočiųjų riebalų, todėl ji prisideda prie nutukimo. Be to, mėsos pramonė labai prisideda prie sparčios klimato kaitos. ES turėtų palaipsniui panaikinti mėsos pramonės subsidijas, deja, vien 2007 m. biudžete daugiau kaip 45 mln. EUR buvo skirta mėsos pramonės prekybos išlaidoms. Bet tai duoda priešingus rezultatus ir yra iššvaistomi mokesčių mokėtojų pinigai. Akivaizdu, kad siekiant geresnės žmonių sveikatos ES reiktų palaipsniui panaikinti mėsos subsidijas ir parengti strategiją dėl mažesnio mėsos suvartojimo.

Johannes Blokland, IND/DEM frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, transriebiosios rūgštys nėra pačios sveikiausios riebalų rūgštys. Šios rūgštys yra natūralios kilmės arba išgautos pramoniniu būdu ir jų galima rasti daugelyje maisto produktų.

Nors mokslinių tyrimų rezultatai skiriasi, daugelis tyrimų parodė, kad natūralios kilmės transriebiosios rūgštys, esančios maisto produktuose, ir dirbtinai pridėtos pramoninės transriebiosios rūgštys kelia vienodą grėsmę. Abu transriebiųjų rūgščių tipai yra vienodai kenksmingi, jeigu jų suvartojama per daug. Todėl man atrodo, kad jų išskyrimas dabartiniame pasiūlyme nereikalingas; aš pateikiau pakeitimą.

Be to, labai sunku visiškai uždrausti visas transriebiųjų rūgštis nesukėlus kitų grėsmių visuomenės sveikatai. Pvz., pagal JK Maisto standartų agentūrą transriebiųjų rūgščių draudimas padidins sočiųjų riebalų rūgščių koncentraciją. Sočiosios riebalų rūgštys yra tokios pat kenksmingos kaip transriebiosios rūgštys. Bendras sočiųjų riebalų rūgščių suvartojimas yra daug didesnis, nei rekomenduoja Pasaulio sveikatos organizacija. Todėl aš pateikiau pakeitimus, kad būtų apribotas ir sočiųjų riebalų rūgščių kiekis. Aš taip pat siūlau neraginti uždrausti transriebiąsias rūgštis, kaip nurodyta pranešimo 32 dalyje.

Mes galėtume, pvz., nustatyti, kad transriebiosios rūgštys turi sudaryti ne daugiau kaip 2 proc. viso suvartojamo energijos kiekio. Techniškai tai įmanoma padaryti ir iš dalies jau yra daroma. Mes privalome užtikrinti, kad transriebiosios rūgštys nebūtų pakeistos sočiomis riebalų rūgštimis, nes vartotojų sveikata tokiu atveju nepagerėtų.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Polinkis nesveikai maitintis ir nepakankamas fizinis aktyvumas Europoje kelia didelį nerimą. Todėl aš labai džiaugiuosi, kad apie šią problemą kalbama čia, Europos Parlamente.

Mes žinome, kad nutukimas yra vienas iš veiksnių, sukeliančių „civilizacijos“ ligas, pvz., aukštą kraujospūdį, širdies ligas, cukrinį diabetą ir su šiomis ligomis susijusias raumenų ir kaulų sistemos ligas. Rugsėjo 17 d. aš surengiau darbo pietus Europos Parlamente, kurie buvo skirti problemai, susijusiai su nutukimo įtaka nestaciniam (nėštumo) diabetui. Juose dalyvavę EP nariai ir asistentai turėjo galimybę išklausti geriausių Europos specialistus, pvz., dr. Rosą Corcoy Pla, Gestacinio diabeto darbo grupės pirmininkę, prof. F. Andre Van Assche'ą, buvusį Europos akušerių ir ginekologų asociacijos prezidentą ir prof. dr. Perą Oveseną.

Nutukimas ir motinos diabetas sukelia didelę motinos ir jos naujagimio sergamumo ir mirtingumo riziką. Privalome suprasti, kad tai susiję ne tik su motinos, kuri galbūt nesilaikė tinkamos mitybos, liga, bet ir su atsakomybe už sveiką ateities kartų vystymąsi.

Nutukusi diabetu serganti motina turės nutukusius vaikus ir tai tęsis iš kartos į kartą. Todėl norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į rašytinį pareiškimą, kurį su savo kolegomis parengiau dėl diabeto ir nutukimo sąryšio nėštumo metu. ES valstybės narės turėtų skirti daugiau dėmesio, kad būtų išvengta gestacinio diabeto ir būtų atliekami tyrimai dėl jo. Jos taip pat turėtų geriau informuoti gyventojus apie nutukimo riziką ir pasekmes.

Horst Schnellhardt (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pateikdama Baltąją knygą Komisija ketina pristatyti integruotą ES strategiją, kuria siekiama sumažinti ligas, susijusias su bloga mityba ir atsvariu ir dėl jo atsirandančiomis sveikatos problemomis. Tai yra teisingas žingsnis, nes augantis ligų, susijusių su prasta mityba ir nepakankama fizine veikla, skaičius verčia mus imtis veiksmų.

Komisijos siekis patvirtinti integruotą požiūrį įvairiose politikos srityse yra teisingas. Tai yra vienintelis būdas kovoti su ligų, kurias sukelia nutukimas, priežastimis. Svarbu valgyti suderintą maistą, skatinti švietimą apie mitybą bei sportą mokyklose, taip pat svarbu mokyti Europos Sąjungos žmones ir juos paremti, kad jie eitų šia linkme. Yra įgyvendinamos įvairios iniciatyvos šioje srityje. Viena jų – Europos veiklos programa, skirtos tinkamai mitybai, fiziniam aktyvumui ir sveikatai skatinti. Ši iniciatyva skirta visai Europai ir ja siekiama paskatinti piliečius imtis būtinų pakeičiųjų. Komisijos vaisių vartojimo skatinimo mokyklose schema yra kitas pavyzdys.

Vis dėlto, jeigu mes vėl imsime populistinių reikalavimų, kurių yra pasiūlyme, mes atitrauksime dėmesį nuo tikrosios problemos. Koks tikslas dar kartą reikalauti reklamos apribojimų? Mes neseniai priėmėme „Televizijos

be sienų“ direktyvą. Joje įtvirtintos labai aiškos taisyklės, o mes vėl pateikiame naujus pasiūlymus ir reikalavimus.

Aš keturiasdešimt metų gyvenau Europos dalyje, kurioje reklama buvo uždrausta. Bet dėl to komunistinėje Europoje mes nesuplonėjome. Kokių veiksmų imasi žalieji? Ragina apmokestinti tam tikros sudėties maisto produktus? Ar mes siekiame, kad neturtingieji Europos Sąjungoje negalėtų valgyti tam tikrų maisto produktų, nes jų nebepajėgtų nusipirkti? Kokią strategiją mes norime priimti?

Strategija, kurią turėtume priimti, prasideda nuo švietimo ir mokymo. Dėmesį turėtume sutelkti į šiuos du dalykus. Neturėtume riboti piliečių pasirinkimo laisvės, taikydami baudžiamąsias priemones arba apribodami jų galimybes valgyti tam tikrą maistą.

Edite Estrela (PSE). – (PT) Gerb. pirmininke, šios diskusijos yra labai svarbios. Todėl norėčiau pasveikinti Komisijos iniciatyvą ir A. Fogliettos pranešimą. Apie anoreksiją kalbama daugiau nei apie nutukimą, nors nutukimas tapo pasaulio epidemija. Daugiau kaip 50 proc. europiečių turi antsvorio, o su nutukimu ir antsvoriu susijusioms ligoms skiriama iki 6 proc. sveikatos priežiūros išlaidų. Vaikų nutukimas auga, antsvorio turi 22 mln. Europos vaikų.

Kova su nutukimu turi būti politinis Europos Sąjungos prioritetas. Todėl aš pritariu daugeliui pasiūlytų priemonių: vartotojų informavimui, televizijos reklamos apribojimams, informacijai ant etikečių apie maistinę vertę. Žmonės turi suprasti, kad nutukimas yra viena pagrindinių mirties priežasčių ir sukelia daug lėtinių ligų, pvz., cukrinį diabetą, aukštą kraujospūdį, širdies ir kraujagyslių sistemos sutrikimus, kaulų ir sąnarių ligas, kvėpavimo sistemos ligas ir vėžį. Mes privalome imtis skubių veiksmų. Sprendimas labai aiškus: daugiau fizinės veiklos ir atidesnis maisto pasirinkimas – tiesa, daugelis žmonių dabar elgiasi priešingai. Sumuštinių ir nealkoholinių gėrimų, saldainių ir užkandžių nereikėtų valgyti kiekvieną dieną. Sėslus gyvenimo būdas taip pat nepripasideda prie geros sveikatos.

Fizinė veikla galėtų būti bent pusvalandžio pasivaikščiojimas kasdien. Jam nereikia daug pastangų, jis nieko nekainuoja, bet yra veiksmingas. Jis svarbus suaugusiems ir būtinas vaikams. Daugelis tėvų nesuvokia, kokią žalą jie padaro vaikams, be jokios priežiūros ar kontrolės leisdami jiems laisvalaikį sėdėti prie televizoriaus arba kompiuterio ir valgyti tai, ko jie neturėtų valgyti.

Mes turime vieningai kovoti su nutukimu, todėl mūsų veiksmai turi būti suderinti, į juos turi būti įtrauktos mokyklos, šeimos ir gamybos, sveikatos ir socialinio sektoriaus atstovai. Visi turi savo atsakomybę. Šeimos vaidmuo keičiant įpročius yra lemiamas. Mokyklos turėtų būti atsakingos už patiekalų kokybę ir maistinės vertės kontrolę ir drausti pardavinėti daug riebalų, druskos arba cukraus turinčius produktus bufetuose ir prekių automatuose. Be to, jos turėtų palengvinti ir skatinti moksleivių fizinį aktyvumą.

Holger Krahmer (ALDE). – (DE) Gerb. pirmininke, aš pritariu Baltojoje knygoje išdėstytai strategijai, kuri mums leis kovoti su blogos mitybos ir nutukimo bei jų sukeltų ligų priežastimis. Deja, įgyvendindami Europos maisto politiką – ar tai būtų maisto produktų ženklinimas, ar kai kurie Baltosios knygos aspektai – mes laikomės labai siauro požiūrio. Europos problemas bandome išspręsti per produktų politiką.

Mano nuomone, klaidinga laikytis požiūrio, kad yra geri ir blogi maisto produktai. Daugelyje pakeitimų parodoma, kad tai netiesa. Yra tik geros ir blogos arba suderintos ir nesuderintos mitybos būdai. Tokio požiūrio ir turėtume laikytis. Yra daug priežasčių kodėl žmonės valgo netinkamą maistą. Tikslas nepasieksime, jei spręsimė šią problemą bandydami nukreipti vartotojus tam tikra kryptimi pasinaudodami produktų ženklinimu, įvesdami reklamos draudimą ar taisykles, arba taikydami skirtingą PVM tarifą.

Nenoriu užbėgti už akių diskusijoms dėl maisto produktų ženklinimo direktyvos, bet manau, kad bet kokie mūsų veiksmai šioje srityje turi remtis principu, kad mes turėtume paskatinti vartotojus pagalvoti apie mitybos įpročius. Ženklinimas, pagrįstas šviesoforo spalvomis, kuris turėtų priversti vartotoją sustoti ir pagalvoti, ar jis renkasi gerą, ar blogą produktą, leidžia prižiūrėti vartotojus, bet jų nemoko ir nedidina jų sąmoningumo. Norėčiau, kad būtų laikomasi labiau subalansuoto požiūrio pripažįstant, kad požiūris, paremtas tik produktų politika, yra ribotas.

Roberta Angelilli (UEN). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti pranešėjui už puikiai atliktą darbą. Aš pakartosiu daugelį kolegų jau išsakytų pastabų, bet manau, kad mes turėtume kalbėti be užuolankų: nuo nutukimo kenčia beveik 25 proc. Europos vaikų. Jis kelia didelę grėsmę jų sveikatai ateityje. Nutukimo priežastys yra netinkamas informavimas, blogi mitybos įpročiai, fizinės veiklos ir net sporto infrastruktūros trūkumas. Taip pat neturėtume nuvertinti socialinių ir psichologinių problemų, nes antsvorio turintys vaikai dažnai kenčia nuo priekabių.

Todėl aš manau, kad pasiūlymas padidinti finansavimą vaisių vartojimo skatinimo mokyklose schemai, pagal kurią klasėse vaisiai ir daržovės būtų dalijami nemokamai, yra teisingas. Manau, kad 2009 m. turėtų būti atgaivinta Viduržemio jūros dieta ir vaisių bei daržovių gamyba, ypač atsižvelgiant į naujausius PSO duomenis, rodančius, kad tokio maisto suvartojimas mažėja net Viduržemio jūros šalyse. Pagal šią iniciatyvą vaisiai nebus sunaikinti, kad jų kainos išliktų aukštos, bet bus panaudoti sveikesnei mitybai, ypač sveikesnei mūsų vaikų mitybai, ir prisidės prie sveikesnės Europos piliečių ateities.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Gerb. pirmininke, svarbu laikytis išsamaus ir integruoto požiūrio į mitybą, atsvarą ir nutukimą, nes šios problemos apima daug veiksnių, iš kurių išskirtini maisto skurdumas, netinkama mityba ir informacijos apie sveiką mitybą trūkumas.

Ypač svarbu užtikrinti sveiką mitybą. Įgyvendinami viešąją politiką privalome užtikrinti, kad visi turėtų galimybę sveikai maitintis. Tai reiškia, kad turi būti įgyvendintos įvairios priemonės, užtikrinsiančios vietinę aukštos kokybės žemės ūkio produktų gamybą, įskaitant pieną, vaisius ir daržoves, bei šių produktų paskirstymą mažas pajamas gaunantiems žmonėms.

Plačiam visuomenei prieinamą sveiką maistą galėtų užtikrinti ir kita bendroji žemės ūkio politika, apimanti šeimyninio žemės ūkio apsaugą ir vietos vaisių, daržovių ir kitų maisto produktų rinkų sukūrimą, tinkamą paramą skiriant gamybai.

Yra pateikta pasiūlymų skirti paramą vaisiams ir daržovėms mokyklose platinti, todėl būtina padidinti Europos Komisijos numatytas lėšas šiai programai, kad būtų užtikrintas nemokamas kasdienis – ne kartą per savaitę, kaip yra dabar – vaisių ir daržovių platinimas visiems mokyklinio amžiaus vaikams. Vis dėlto taip pat svarbu įgyvendinti visuomenės sveikatos politiką ir įvairias programas, kuriose mityba yra vienas iš prioritetų, įskaitant kampanijas, skirtas šviesti ir informuoti žmones apie sveikatą bei skatinti sveiką gyvenimo būdą ir mitybą. Į jas turėtų būti įtrauktas švietimas apie fizinę sveikatą ir sportą, užtikrinant galimybes visuomenei, ypač vaikams ir paaugliams mokyklose, sportuoti.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Gerb. pirmininke, pranešime apie sveikatos problemas, susijusias su mityba, atsvariu ir nutukimu, pateikta daug svarbių pastabų. Nerimą kelia rodikliai, rodantys, kaip paplitęs nutukimas. Taigi, būtina kovoti su šia problema ypatingą dėmesį skiriant natūralaus maisto, sporto ir fizinio aktyvumo skatinimui nuo vaikystės. Taip pat svarbu geriau informuoti žmones apie žalingą reklamą, skatinančią persivalgyti. Kitos teigiamos dokumento savybės yra maitinimo krūtimi skatinimas, priemonės, skirtos pagerinti mokyklose teikiamo maisto kokybę, vaisių dalijimas, draudimas pardavinėti maistą ir gėrimus, kuriuose daug riebalų, druskos ir cukraus, mokyklų patalpose.

Vis dėlto nutukimo ir atsvario priežasčių yra daugiau. Tai yra traumos ir psichologinė būsena, kurios vaidmuo yra labai svarbus. Įvairūs psichiniai sutrikimai sukelia neprotingo valgymo sutrikimus. Anoreksija ir bulimija yra puikūs pavyzdžiai. Biologinė reakcija, atsiradusi dėl galimybės valgyti greitą maistą, gali būti daug stipresnė nei paprastai dėl netinkamo asmenybės vystymosi, pagarbos vertybėms trūkumo, paplitusios depresijos ir nervinių ligų. Panieka etiniams ir moraliniams principams ir pasninkavimo svarbos ignoravimas gali net sustabdyti asmenybės vystymąsi, nes žmogus gali tapti priklausomas nuo cukraus kiekio kraujyje ar regėjimo ir skonio pojūčių.

Keista, kad elektroniniu paštu vykusiose diskusijose ir pateiktuose pakeitimuose nebuvo paminėta sočiųjų riebalų rūgščių svarba. Šių medžiagų suvartojimas auga. Problema dėl skirtingo dirbtinių transriebiųjų rūgščių poveikio, palyginti su kitomis rūgštimis, atrodo, buvo išspręsta. Natūralių transriebiųjų rūgščių yra tik keliuose produktuose, ypač piene, kuriame yra nedidelis šių rūgščių kiekis.

Avril Doyle (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, daugiau kaip pusė Europos gyventojų turi atsvario, o Pasaulio sveikatos organizacija informuoja, kad pasaulyje atsvario turi milijardas žmonių, iš kurių 300 mln. yra nutukę. 50 proc. europiečių visiškai nesimankština.

Širdies ir medžiagų apykaitos ligų, pvz., diabeto, hipertenzijos ir širdies ligų, skaičius auga labai greitai, didelį atsvarą turintys žmonės ypač turi polinkį susirgti antro tipo diabetu ir dėl jo kylančiomis kitomis ligomis. Tai rodo labai išaugęs sergančiųjų antro tipo diabetu skaičius tarp labai jaunų paauglių. Gydytojai sako, kad nutukimas taip pat labai susijęs su silpnaprotyste / Alzheimerio liga.

Tai yra didelė problema mūsų politikams, ypač kai kalbama apie vaikus, iš kurių 22 mln. Europoje turi atsvario. Šiame keistame pasaulyje atėjo laikas, kai jame daugiau atsvario turinčių žmonių, nei badaujančių. Be to, ypač turtingesnėse šalyse, vis daugiau problemų kyla dėl santykio su maistu, daugėja anoreksijos ir bulimijos – šalių, kuriose daug maisto, ligomis – atvejų.

Nors sveikatos priežiūros klausimai priklauso valstybių narių kompetencijai, yra daug būdų kovoti su nutukimo problemomis Europos lygmeniu: keistis pažangiąja patirtimi, skatinti sveikesnį gyvenimo būdą tam tikros ES politikos srityse ir tarpvalstybinę epidemiologinę bendradarbiavimą.

Praėjusią savaitę aš surengiau pusryčius Parlamente, per kuriuos mes pabrėžėme, kad 61 proc. europiečių reguliariai nevalgo pusryčių. Šį faktą mūsų gydytojai tiesiogiai sieja su per dideliu svorio priaugimu. Harvardo medicinos mokykloje neseniai buvo atliktas tyrimas, kuris parodė, kad žmonės, kasdien valgantys pusryčius, 35 proc. mažiau linkę nutukti. Tyrimas taip pat atskleidė, kad nevalgantys pusryčių iš ryto dažniau jaučia nuovargį, yra irzlūs ir neramūs.

Pradėti dieną su tinkamu cukraus kiekiu kraujyje yra geriausias priešnuodis prieš užkandžiavimą ir cukraus potraukį. Taigi, piliečiai yra asmeniškai atsakingi už savo mitybą, bet būtina toliau skatinti sveikesnį gyvenimo būdą.

Labai pritariu šiam pranešimui, išskyrus jo 28 dalį, su kuria negaliu sutikti. Manau, kad mokestinių priemonių klausimas turėtų būti keliamas pranešime, kuris skirtas sveikatai.

Åsa Westlund (PSE). – (SV) Gerb. pirmininke, daugelis jau minėjo, kad šiandien svarstome svarbų klausimą. Tai yra labai svarbi tema, ir valstybės narės viena iš kitos gali daug išmokyti, bet ją svarstydami mes taip pat turime gerbti subsidiarumo principą.

ES gali padaryti daug, kad padėtų spręsti nutukimo problemą, ir šiandien Parlamente turėtume sutelkti savo dėmesį į šiuos veiksmus. Sprendimai dėl reklamos ir vartotojų informavimo priimami Europos parlamente, todėl savo dėmesį turėtume sutelkti į šias sritis. Manau, kad mes ėmėmės nepakankamų veiksmų. Pvz., mes neuždraudėme reklamos, kuri skirta vaikams, – grupei, negalinčiai atskirti reklamos ir faktų, – todėl bet kokia tokiu būdu jiems pateikta informacija yra klaidinanti. Didžioji dalis reklamos, skirtos vaikams, yra susijusi su maistu, kuriame daug riebalų, druskos arba cukraus. Todėl reklamos, skirtos vaikams, draudimas būtų veiksmingas būdas sumažinti nutukimo problemą Europoje.

Dar vienas aspektas, dėl kurio norėčiau pasisakyti, yra transriebalai. Aš labai džiaugiuosi, kad rytoj mes galbūt galėsime paraginti Komisiją pasiūlyti uždrausti transriebalus. Pagrindinis argumentas prieš tokią draudimą yra tas, kad daugiausia rūpesčių visuomenės sveikatai Europoje kelia sotieji riebalai. Tai yra teisybė, bet kodėl negalime mąstyti taip, kaip mąstoma Danijoje? Jeigu mes turime daug rūpesčių dėl sočiųjų riebalų, kodėl turėtume taikstyti ir su papildoma transriebalų keliamą problema? Nesuprantu kodėl. Mes negalime pašalinti visų sočiųjų riebalų, bet galime veiksmingai panaikinti pramoninę transriebalų gamybą, kuri yra tik pigus ir netikęs būdas gaminti maisto produktus.

Aš taip pat labai džiaugiuosi, kad pranešime paminėta gliutamatų problema. Galiausiai norėčiau dar kartą priminti apie subsidiarumo svarbą. Mes galėjome pasakyti daug mažiau apie tai, ką mokyklos turėtų daryti ir kokią maistą jos turėtų patiekti. Manau, kad yra už Europos Parlamentą tinkamesnė politikos lygmenų tokiems sprendimams priimti

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Mes visi žinome duomenis apie nutukusius vaikus ir suaugusiuosius, todėl nėra prasmės jų dar kartą pakartoti. Labiausiai nerimą kelia tai, kad perspektyvos po 2010 m. yra dar liūdnesnės. Dėl šios priežasties mes turėtume susirūpinti antsvorio ir nutukimo problema; todėl aš pritariu Komisijos Baltajai knygai ir A. Fogliettos pranešimui.

Deja, nuo nutukimo daugiausia kenčia neturtingieji sluoksniai, ypač išaugus pagrindinių maisto produktų kainoms; vis dėlto sveiko gyvenimo būdo ir sveikos mitybos skatinimas gali padėti išvengti nutukimo ir sumažinti nutukusių žmonių skaičių. Tai padėtų sumažinti ir sveikatos priežiūros sistemos išlaidas, nes neliktų būtinybės gydyti visų komplikacijų, susijusių su nutukimu.

Aš taip pat manau, kad prievartos priemonės nėra išeitis. Europos piliečiai turi teisę rinktis. Išeitis yra geresnė informacija apie maistinę vertę ir tinkamos etiketės, nurodančios maisto produktų sudėtį, taip pat informavimo kampanijos, finansuojamos Europos Komisijos ir valstybių narių vyriausybių. Neturėtume pamiršti kampanijų, skirtų tėvams, kuriems tenka labai svarbus vaidmuo, ir vaikams. Be to, valstybės narės turėtų prižiūrėti, kokie produktai parduodami prekių automatuose mokyklose, koks maistas tiekiamas mokyklose ir darželiuose. Jos taip pat turėtų skatinti vaisių ir daržovių vartojimą. Fizinio lavinimo pamokos taip pat labai svarbios. Be to, Komisija turėtų atkreipti ypatingą dėmesį į pramonės iniciatyvas, susijusias su atsakinga reklama ir druskos, cukraus ir riebalų kiekio sumažinimu.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). - (PL) Remiantis PSO duomenimis, daugiau kaip 1 mlrd. žmonių turi antsvorio, o daugiau kaip 300 mln. yra nutukę. Padėtis Europoje dar sudėtingesnė. Nutukimas nėra tik problema, jis tapo epidemija, apimančia diabetą, hipertenziją, širdies smūgius ir tam tikras vėžines ligas.

Kovojant su antsvoriu ir nutukimu būtina imtis skirtingų veiksmų: sveikų maisto produktų gamybos, protingos mitybos, skurdžiausiai gyvenančių žmonių padėties pagerinimo, visuomenės informuotumo didinimo, mokslinių tyrimų plėtros, vaikų mitybos priežiūros, sveiko gyvenimo būdo ir aktyvaus laisvalaikio skatinimo. Deja, prie bendrai pripažintų nutukimo ir antsvorio priežasčių prisideda ir papildomi veiksniai, susiję su neatsakingumu ir troškimu gauti pelno. Genetiškai modifikuotų organizmų paplitimas yra puikus pavyzdys. Genetiškai modifikuotų organizmų auginimas yra žalingas biologinei įvairovei ir pakeičia sveiką maistą.

Siekdami žmonių gerovės, vystymosi ir geros sveikatos turime imtis bendrų veiksmų, kad Europoje nebūtų GMO. Imdamiesi šių veiksmų mes taip pat apsaugosime natūralią aplinką. Mes privalome prisiminti, kad sveikas natūralus maistas yra geriausias būdas kovoti su ligomis, įskaitant antsvorį ir nutukimą.

Christa Kläß (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, antsvoris ir nutukimas yra didelė mūsų visuomenės problema. Mes žinome, kad negalime pakeisti vartotojų elgesio priimdami teisės aktus. Žinoma, pasikeitęs visuomenės elgesys daro poveikį pavieniams asmenims: kas norėtų būti pašalietis? Socialinė aplinka daro poveikį mūsų gyvenimo būdai ir mitybai. Girdėjome nepasitenkinimą, kad auga mėsos suvartojimas. Vis dėlto jis auga ne dėl savaime didėjančio mėsos suvartojimo vienam gyventojui, bet todėl, kad vis daugiau žmonių visuomenėje gali įsigyti mėsos.

Sveikas požiūris į maistą ir gėrimus yra ypač svarbus. Lieknumo manija kenkia sveikatai taip pat, kaip besaikis valgymas. Mitybos įpročių neįmanoma reguliuoti įstatymu. Žmonių mityba turi keistis, be to, kalbant apie žmonių kalorijų arba riebalų suvartojimą neįmanoma taikyti „vieno dydžio visiems“ principo. Žmonės yra skirtingi, jų individualus energijos poreikis taip pat skiriasi ir priklauso nuo amžiaus, lyties, profesijos ir aktyvumo. Draudimas yra netikęs sveiko proto pakaitalas. Mums nereikia naujų teisės aktų: Reikalingos informavimo kampanijos, skirtos perteikti žinias. Mums reikia ne priežiūros, o laisvės. Laisvė taip pat reiškia atsakomybę.

Mūsų piliečiai yra protingi suaugusieji, kurie gali pagalvoti apie save. Šviesoforo spalvomis pagrįstas ženklavimas nėra pavyzdinis, jis tik parodo tam tikrus aspektus, todėl klaidina vartotojus. Ką aš turėčiau pasirinkti, jeigu produkto etiketėje nurodyta, kad jame yra raudonų, geltonų ir žalių maistinių medžiagų? Maisto pramonė naujo ženklavimo išlaidų našta perkels vartotojams, todėl kainos ir toliau augs.

Aš pasisakau prieš „auklės“ poziciją ir privalomą priekinės pakuotės dalies ženklavimą naudojant spalvotą kodavimą, todėl prašau kolegų EP narių balsuoti prieš pranešimo 37 dalį. Jei reikės, galėsime šią problemą išspręsti vėliau kitame kontekste, svarstydami ženklavimo klausimą. Tegul Baltoji knyga dėl su mityba, antsvoriu ir nutukimu susijusių sveikatos problemų būna nuomonės formavimo priemonė, suteikianti visuomenei peno apmąstymams, o ne galimybė taikyti dar daugiau sąlygų ir kurti naujus teisės aktus!

Justas Vincas Paleckis (PSE). – Gerb. pirmininke, norėčiau pasveikinti pranešėją sėkmingai susidorojus su tokia plačia tema.

Visų pirma, norėčiau pabrėžti būtinybę nemokamai maitinti moksleivius. Tai yra daroma mano gimtojoje šalyje Lietuvoje, bet tikrai ne visose valstybėse narėse. Žinoma, kyla prieštaravimų dėl nepakankamo finansavimo arba maisto kokybės, bet toks maitinimas leidžia vaikams – ypač iš skurdesnių šeimų – tinkamai ir kokybiškai maitintis.

Aš taip pat pritariu iniciatyvai mokyklose nemokamai dalyti vaisius ir daržoves. Ši iniciatyva turėtų būti laikoma pažangiosios patirties pavyzdžiu. Mana, kad ES finansavimas galėtų padėti valstybėms narėms palengvinti finansinę naštą. Tokie projektai yra svarbūs, nes priartina ES tiesiogiai prie jos piliečių.

Galiausiai pranešime nėra paminėtas per didelis vartojimas. Šiais laikais keičiantis vartojimo modeliams kinta ir mūsų gyvenimo būdas. Turbūt sunku nubrėžti paralelę tarp nutukimo ir klimato kaitos, bet tokia priklausomybė tikrai yra. Jeigu vienu metu svarstytume šias dvi temas, galbūt vartotume mažiau importinių obuolių ir braškių, daugiau jų augintume namuose, parduotume juos vietos maisto produktų turguose, o ne prekybos centruose. Tai, beje, yra vienas iš dabartiniame pranešime siūlomų aspektų.

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Komisijos nary, ponios ir ponai, antsvorį turinčių ir nutukusių žmonių skaičius jau kelis kartus buvo paminėtas, bet, pasak ekspertų, kitais metais prie jų prisijungs dar 1,3 mln. žmonių. Baisu pagalvoti, kad tai prilygsta bendram mano gimtosios šalies Estijos gyventojų skaičiui. Su skurdžia

mityba ir nutukimu susijusių veiksnių yra daug, bet savo vertinime privalome atsižvelgti į kainą, prieinamumą ir supratimą apie maistą.

Pagirtina, kad šešiolikoje ES valstybių narių maisto produktams taiko žemesnį PVM tarifą. Pritariu pranešime pateiktam pasiūlymui sumažinti vaisiams ir daržovėms taikomą PVM tarifą iki ne daugiau kaip 5 proc. PSO sveikatos ataskaitoje mažas vaisių ir daržovių vartojimas yra įvardytas kaip viena iš septynių grėsmių sveikatai. Atsižvelgiant į tai, būtų naudinga pradėti dalyti vaisius mokyklose. Europos Sąjungos parama šiuo atveju būtų labai reikalinga, jeigu norime, kad ši priemonės būtų įgyvendinta visose 27 ES valstybėse narėse.

Per minutę neįmanoma daug pasakyti, tačiau norėčiau šiek tiek pakalbėti apie reklamą ir žiniasklaidą. Jų pagalba ir idėjos yra reikalingos, kad būtų reklamuojamos morkos, o ne *Pepsi-Cola*, tam tikri stereotipai ir kūno įvaizdis, nes tai atlieka labai svarbų vaidmenį didinant žmonių sąmoningumą. Baigdamas norėčiau padėkoti komitetui ir pranešėjui už atliktą darbą.

Andrzej Tomasz Zapałowski (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, šiandien diskusijos vyksta dėl augančio nutukusių žmonių skaičiaus. Tuo pačiu metu Žemės ūkio komitete svarstoma žemės ūkio politikos ateitis. Tam tikra prasme šios diskusijos susijusios su tuo pačiu klausimu – mūsų visuomenės ir ypač jaunimo sveikata.

Kartais man susidaro įspūdis, kad kai kuriuose dokumentuose mes dejuojame dėl sveikatos problemų, o kituose skatiname GMO, klonavimą ir maisto produktų importą iš regionų, kuriuose jie gaminami taikant nenatūralius metodus. PPS mūsų derybininkai siekia, kad atsivertų dar daugiau rinkų už Europos ribų. Mes turėtume savęs paklausti, ar mums tikrai rūpi mūsų visuomenė, ar tai – tik žodžiai. Daugelis tiesioginių išmokų žemės ūkyje atitenka ne šeimos ūkiams, gaminantiems sveikus maisto produktus, bet didelėms žemės ūkio verslo įmonėms, gaminančioms maisto produktus, kurių sudėtyje daug cheminių medžiagų.

Žinoma, šis pranešimas yra labai reikalingas, tačiau turi būti įgyvendintos pagrindinės jo išvados. Atsižvelgdamas į dabartinius Komisijos prioritetus, abejoju, ar taip bus.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, 27 proc. vyrų, 38 proc. moterų ir vienas iš keturių vaikų Europoje laikomi nutukusiais arba turinčiais antsvorio. Kiekvienais metais šis skaičius išauga 400 000. Ši epidemija apima visą Europos visuomenę. Informavimo kampanijos ir prevencinės priemonės yra veiksmingas atsakas, nes, mes dabar susidūrėme su visuomenės sveikatos problema, kuri tampa socialine problema. Deja, nutukimas dažnai siejamas su skurdu ir atskirtimi.

Daug buvo kalbėta apie informavimo kampanijas ir prevenciją. Nenorėčiau dar kartą pakartoti to, kas buvo pasakyta apie maisto produktų ženklavinimą, valstybės institucijų vaidmenį, mokyklų valgyklas, teisingą informaciją, sveiką mitybą ir būtinybę kasdien mankštintis.

Vis dėlto norėčiau atkreipti dėmesį į svarbų vaidmenį, tenkantį sveikatos priežiūros specialistams, kuriems reikia nustatinėti su nutukimu susijusias ligas, įskaitant diabetą ir širdies bei kraujagyslių sistemos ligas, ir pasekmes, kurias šie negalavimai sukelia antsvorio turintiems žmonėms. Vykdyti prevenciją įmanoma keičiantis pažangiąja patirtimi, bet nelaužant subsidiarumo principo.

Pvz., tyrimai atskleidė, kad didesnė nei 88 cm moterų liemens apimtis, išskyrus nėštumo laikotarpį, ir didesnė nei 102 cm vyrų liemens apimtis yra pilvinis nutukimas ir kelia grėsmę sveikatai. Žmogaus ūgis šiuo atveju nėra svarbus. Šiuo labai paprastu atskaitos tašku gydytojai naudojami nepakankamai. Liemens apimtis turėtų tapti atskaitos tašku visiems pacientams paskatinti skubiai atlikti tyrimus dėl susijusių rizikos veiksnių, įskaitant gliukozės netoleravimą, kuris yra būsimo diabeto požymis, per didelį cholesterolio kiekį, trigliceridus ir arterinę hipertenziją. Mes visi žinome, kad šie simptomai būdingai ir besivystančiai Alzheimerio ligai.

Todėl mes privalome pabrėžti, kad sveikatos priežiūros specialistams tenka svarbus vaidmuo šioje srityje.

Marian Harkin (ALDE). – Gerb. pirmininke, norėčiau pasveikinti pranešėją. Šis pranešimas parengtas tinkamu laiku ir nusipelno visų politikų dėmesio. Faktai apie nutukimą buvo paminėti ir yra gąsdinantys. Vakar Dubline įvykusioje konferencijoje mitybos ekspertas teigė, kad Airija atsidūrusi prie nutukimo krizės slenksčio. Panaši padėtis ir likusioje Europoje.

Norėčiau trumpai paminėti tik vieną aspektą: savireguliaciją ir teisėkūrą. Yra parengtas neprivalomas kodeksas dėl mažos maistinės vertės maisto produktų reklamos vaikams, bet kyla didelis klausimas, ar šis kodeksas yra veiksmingas. Pasak Airijos širdies ligų sąjungos, šis kodeksas yra neveiksmingas. Manau, kad jo laikymąsi turėtume atidžiai stebėti ir, jei reikia, imtis skubių veiksmų.

P. Bushill-Matthews paminėjo asmeninę atsakomybę. Jos užtenka viename lygmenyje, bet mums reikia aiškaus, suprantamo maisto produktų ženklinimo – spalvotas kodavimas yra teigiamas žingsnis. Mes gyvename pasaulyje, kuriame suvartojama vis daugiau apdoroto maisto. Kai kuriose ES politikos srityse skatinama ši tendencija, pvz., Lisabonos darbotvarkėje: daugiau žmonių darbe, mažiau laiko maistui gaminti. Aš visapusiškai remiu Lisabonos darbotvarkę, bet mes, kaip ES politikai, turime pareigą užtikrinti, kad maisto produktų gamintojai aiškiai nurodytų jų gaminamų apdorotų maisto produktų sudėtį.

Bogusław Sonik (PPE-DE). - (PL) Gerb. pirmininke, sveikatos problemų, susijusių su mityba, atsvoru ir nutukimu klausimas yra labai aktualus, todėl gerai, kad jį svarstome dabar. Ne tik Europa, bet ir visas pasaulis susiduria su problemomis, kurias sukelia nutukimas ir su juo tiesiogiai arba netiesiogiai susijusios ligos. Jų gydymo išlaidos auga labai greitai. 60 proc. JAV gyventojų turi atsvario, o trečdalis yra nutukę. Naujausi šios šalies duomenys rodo, kad išlaidos minėtoms ligoms gydyti siekia daugiau nei 100 mlrd. USD. Tai yra daugiau kaip 10 proc. viso sveikatos priežiūrai skirto biudžeto. Europa pamažu vejasi savo kaimynus pagal šiuos duomenis. Vis daugiau vaikų ir jaunimo kenčia nuo hipertenzijos ir diabeto. Šios ligos dažnai susijusios su netinkama mityba ir fizinio aktyvumo trūkumu. Atsižvelgdami į Europos ir jos gyventojų ateities interesus mes turime skirti daugiau dėmesio problemoms, įvardytoms A. Fogliettos pranešime. Europai ir visam globalizuotam pasauliui grėsmę keliančios sveikatos tragedijos galima išvengti tik imantis skubių, ryžtingų ir bendrų veiksmų.

Europos parlamentas dabar sprendžia daug klausimų, susijusių su ekonominiais ir socialiniais reikalais. Jeigu mes norime juos sėkmingai įgyvendinti, privalome neužmiršti, kad tik sveika visuomenė galės visiškai pasinaudoti jai suteiktomis galimybėmis. Privalome imtis veiksmų sveikam gyvenimo būdai skatinti. Vis dėlto būtina numatyti ir teises priemones, kurios įpareigotų visas valstybes nars skirti daugiau dėmesio, kad pasitelkus sveiką mitybą ir sportą būtų pagerinta jų piliečių fizinė sveikata. Žinoma, svarbu nepamiršti, kad konkretūs veiksmai ir politika, skirta kovai su šiuo fenomenu, priklauso valstybių narių kompetencijai.

Danutė Budreikaitė (ALDE). - (LT) Baltojoje knygoje dėl Europos strategijos su mityba, atsvaru ir nutukimu susijusioms sveikatos problemoms spręsti siūloma atsižvelgti į tris veiksnus. Pirmia, už gyvenimo būdą pirmiausia atsako pats žmogus. Antra, tik gerai informuotas vartotojas gali priimti tinkamus sprendimus. Trečia, siūloma derinti daugelį sričių – maisto, vartotojų, sporto, švietimo, transporto.

Tačiau šioms veiksnams iš esmės turi įtakos reklama. Ką gi mes valgome? Kur mes tai pamatome? Ir iš kur mes apie tai sužinome? Televizijos reklamoje 89 proc. reklamuojamo maisto yra nesveikas maistas. Daugiau nei 70 proc. vaikų tėvų prašo maisto, kurį matė per televiziją.

Kalbant apie žmonių sveikatą, aš pasigendu dar vieno diskusijų dalyvio - verslo, maisto gamintojų. Mes kartu turėtume paskatinti juos suprasti apie nesveiko maisto žalą, jo vartojimo sąnaudas visuomenei. Ir ne tik nereklamuoti tokį maistą, bet daugiau gaminti sveiko maisto.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). - (SK) Daugiau kaip pusė Europos gyventojų turi atsvario. Remiantis turimais duomenimis, atsvario turi beveik 27 proc. vyrų ir 38 proc. moterų, o daugiau kaip 5 mln. vaikų yra nutukę. 5–7 proc. Sveikatos priežiūrai skirtų išlaidų yra tiesiogiai susijusios su nutukimu. Ši suma siekia milijardus. Dėl šių nerimą keliančių priežasčių būtina imtis ryžtingos iniciatyvos visuose lygmenyse ir kovoti su šiuo fenomenu.

Pritariu Komisijos siekiui priimti Baltąją knygą, kurioje mitybos, atsvario ir nutukimo sričiai suteikiamas politinis prioritetas Europos Sąjungoje. Manau, kad kovoje su nutukimu pasiektume pažangos koordinuodami įvairias sektorines politikos sritis Europos lygmeniu.

Norėčiau atkreipti dėmesį į atsvario turinčių vaikų ir jaunimo problemą, nes ši amžiaus grupė yra vienas iš prioritetų. Teisinga mityba ir fizinis aktyvumas yra būtinos normalaus vaikų augimo ir sveikos raidos sąlygos. Mokymas apie sveiką mitybą visų pirma yra tėvų pareiga, bet mokyklos taip pat galėtų imtis šio vaidmens. Kovoje su nutukimu jos turėtų tapti dar vienu veiklos centru.

Sutinku su pranešėjo nuomone, kad mokyklos patalpose turėtų būti gydytojas ir mitybos specialistas. Aš taip pat pritariu draudimui parduoti ypač riebius, sūrius arba daug cukraus turinčius maisto produktus mokyklose, kuriuos dažniausiai galima įsigyti prekių automatuose. Remiantis turimais duomenimis, jaunimas dabar daugiau kaip penkis valandas per dieną užsiima sėdima veikla, daugiausia žiūrėdami televizorių arba žaisdami kompiuteriu. Fizinė veikla didina kalcio kiekį kauluose, vysto vaikų socialinius įgūdžius ir yra svarbus veiksnys kovoje su stresu. Svarbu mokyklose sudaryti sąlygas, kad kasdien pakankamai laiko būtų galima skirti fiziniam lavinimui, ir skatinti vaikus užsiimti sportu, pvz., statant sporto sales ir sporto aikštes. Šie žingsniai yra būtini, jeigu mes norime užtikrinti sveiką ateitį jaunajai kartai.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad nutukimo prevencijai būtina bent kartą per dieną ramiai ir sveikai pavalgyti su šeima, visų pirma, formuojant sveikus įpročius.

Antonio De Blasio (PPE-DE). - (HU) Dėkoju, gerb. pirmininke. Komisijos nary, ponios ir ponai, nutukimas ir atsvoris yra ne tik sveikatos, bet ir socialinė problema. Mane nustebino tai, kad Baltojoje knygoje ir pranešime nurodoma, kad nutukimo ir atsvario problema neturi būti svarstoma tame etape, kai jai jau yra tapusi tikra sveikatos problema, bet mes privalome grįžti prie pagrindinių priežasčių.

Manau, svarbu pabrėžti, kad Baltojoje knygoje ir Parlamento nuomonėje neturėtų būti kalbama apie sveikatos sektorių, bet apie piliečius ir bendruomenes, kitaip tariant, visuomenę. Šis labai svarbus klausimas turi būti sprendžiamas derinant jį su kitais Europos Sąjungos dokumentais, nes problemos priežastys yra įvairios, todėl sprendimo turi būti ieškoma skirtingomis kryptimis, bet koordinuotai, kad paieškos būtų sėkmingos.

Sveikas gyvenimo būdas turi būti skatinamas visais įmanomais būdais Europos Sąjungos, valstybių narių, regioninių ir vietos lygmeniu. Ypač didelį dėmesį turime skirti programoms ir veiksams, skirtiems paskatinti mokyklinio amžiaus vaikus ir jaunimą gyventi sveikai. Šiuo atveju norėčiau išskirti vietos valdžios institucijų vaidmenį, nes dažniausiai jos vadovauja mokykloms. Apie sėkmingas programas turėtų būti plačiai paskelbta.

Mes visi žinome, kad žiniasklaidos vaidmuo formuojant visuomenės požiūrį yra vis svarbesnis: reklamos galia sveiką mitybą, sportą, reguliarią mankštą, sveiką gyvenimo būdą gali paversti madingu sektinu užsiėmimu. Siekiant išvengti nutukimo, ankšta ir sportas turėtų būti glaudžiais susieti su sveika mityba, bet sutelkti visą dėmesį į šiuos du aspektus nepakanka. Sveiko gyvenimo būdo skatinimas turėtų tapti prioritetu visose politikos srityse.

Svarbiausia, kad žmonės suprastų, kad sveika ir subalansuota mityba nereiškia, kad negalima valgyti tam tikrų produktų, reguliari mankšta nereiškia, kad turime mankštintis kiekvieną laisvą minutę. Turėtų būti pabrėžiamas saikingumas. Taip mūsų mityba ir gyvenimas taps labiau subalansuotas. Norėčiau padėkoti pranešėjui už atliktą darbą ir visiems jums už tai, kad mane išklausėte. Labai jums ačiū.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (PL) Gerb. pirmininke, šiandien mes svarstome du su mityba susijusius sutrikimus. Vienas iš jų – anoreksija, kurios pagrindas yra psichologinis, nes lieknas kūnas dažniausiai laikomas patrauklesniu. Mes žinoma, kad pasitaiko kraštutinių atvejų, kai šis sutrikimas baigiasi mirtimi. Laimei, mada keičiasi ir šis sutrikimas dabar mažiau paplitęs. Kitas sutrikimas yra nutukimas, kurio pagrindas taip pat gali būti psichologinis. Maistas gali tapti priemone stresui įveikti ir pabėgti nuo gyvenimo rūpesčių. Remdamasis šiais argumentais aš manau, kad pagrindinė problema yra mityba. Dėl jos maisto produktų gamintojams ir platintojams tenka daug didesnė atsakomybė. Mums pateiktas pranešimas yra labai lauktas ir turėtų tapti įspėjimu. Mokinių išvykose ir kelionėse patiekiamas greitas maistas kelia pavojų, nes prilygsta pamokai apie mitybą. Reikalingas tinkamas švietimas ir maisto kontrolė. Mano nuomone, mūsų pastangos yra žingsnis teisinga kryptimi, todėl aš pritariu šiam pranešimui.

Marian Zlotea (PPE-DE). - (RO) Manau, kad turėtume sutelkti savo dėmesį į atsvarį turinčius vaikus ir sukurti naujas programas kovai su nutukimu vaikystėje, kai formuojasi mitybos įpročiai. Turėtume skatinti švietimą apie mitybą pradinėse mokyklose ir vėliau. Visose valstybėse narėse į mokyklų programas turėtų būti įtraukti subalansuotos mitybos ir mankštos pagrindai.

Remiantis tam tikrais duomenimis, per ateinančius dešimt metų Europoje bus daugiau nei 30 mln. atsvario turinčių vaikų. Ši problema man kelia labai didelį susirūpinimą. Todėl aš pradėjau teikti raštiškus pareiškimus, kuriuose siūloma sukurti specialias programas mokyklose, įskaitant nemokamą reguliarių sveikatos patikrinimą ir konsultacijas. Aš pritariu Baltojoje knygoje pateiktiems pasiūlymams, pvz., dėl tinkamo maisto produktų ženklavimo, reklamos apribojimų, taikytinų produktams, kurie yra kenksmingi vaikams, mažesnio PVM tarifo vaisiams ir daržovėms, taip pat tik vaikams skirtiems maisto produktams. Baigdamas norėčiau padėkoti pranešėjui už atliktą darbą.

László Kovács, Europos Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, aš kabai džiaugiuosi, kad kabėję EP nariai iš esmės pritarė Komisijos Baltajai knygai. Jie ne tik pritarė joje išdėstyta nuomonei, bet ir išreiškė paramą Komisijos iniciatyvoms.

Aš suprantu kalbėtojų požiūrių įvairovę. Tai visiškai atitinka pačios nutukimo problemos daugialypiškumą. Daugelis jų ragino didinti visuomenės informuotumą ir bendradarbiauti su maisto pramone – šie pasisakymai visiškai atitinka Baltosios knygos dvasią ir turinį. Komisijos išipareigojimą atspindi pasiūlymas dėl informacijos apie maisto produktus pateikimo vartotojams, kuris greitai bus svarstomas su Parlamentu ir Taryba.

Norėčiau pabrėžti, kad įvairios Europos Sąjungos programos ir projektai sustiprina Baltąją knygą dėl mitybos, antsvorio ir nutukimo, pvz., Žalioji knyga dėl mobilumo mieste arba Baltoji knyga dėl sporto. Šios knygos yra skirtos sveikesniam gyvenimo būdui ir aplinkai. Kiti pavyzdžiai yra žemės ūkio politikos „sveikatingumo“ patikrinimas – per kurį, pvz., turėtų būti sumažinta vartojimo parama sviestui – arba pieno ir vaisių mokyklose schemos, Bendrijos teisės aktai dėl reklamos ir rinkodaros, skirti skatinti atsakingą reklamą, arba Direktyva dėl nesąžiningos komercinės veiklos.

Šios labai svarbios iniciatyvos visiškai atitinka Komisijos poziciją. Komisija toliau dirbs su Europos veiklos programos, skirtos tinkamai mitybai, fiziniam aktyvumui ir sveikatai skatinti, dalyvėmis ir aukšto lygio valstybių narių ekspertų grupe.

Taip pat norėčiau pabrėžti, kad Komisija skatina iniciatyvas, padedančias išvengti širdies ir kraujagyslių ligų plitimo Europoje – į šių ligų rizikos veiksnių sąrašą patenka transriebių rūgščių suvartojimas, taip pat bendras riebalų suvartojimas ir sočiųjų riebalų rūgščių suvartojimas. Produktų sudėties keitimas gali būti veiksmingas Europos veiklos programos, skirtos tinkamai mitybai, fiziniam aktyvumui ir sveikatai skatinti, dalyvės įsipareigojo pakeisti produktų sudėtį ir juose sumažinti transriebių ir sočiųjų riebalų kieki.

Norėčiau paminėti dar vieną aspektą, nes ji susijęs su mano sritimi – mokesčiais. Buvo pateiktas pasiūlymas išnagrinėti galimybę taikyti mažesnę PVM tarifą vaisiams ir daržovėms. Pritariu šiam pasiūlymui, nes jis parodo, kaip mokesčių politika gali padėti įgyvendinti kitus svarbius politinius tikslus.

Baigdamas norėčiau pažymėti, kad Parlamentas yra vienas iš veiklos programos kūrėjų ir Europos Komisija yra pasiruošusi reguliariai informuoti Parlamentą apie programos veiklą. Parlamente priežiūros ataskaita turėtų būti svarstoma 2010 m.

Pirmininkas. – Šia diskusijas baigsiu pranešėjo A. Foglietta pasisakymu ir aš norėčiau jo paprašyti apsiriboti jam skirtomis dviem minutėmis.

Alessandro Foglietta, pranešėjas. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau išskirti vieną Komisijos nario pasisakymo aspektą, kuris, mano nuomone, yra labai svarbus. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas klausimui, kurį reikia rimtai apsvarstyti, net jei tuo pačiu metu sieksime atverti naujas galimybes.

Šis klausimas, manau, liečia daugelį mūsų, nes keliuose pasisakymuose jis buvo išnagrinėtas raginant Komisiją imtis veiksmų. Svarbiausia vis dėlto, kad pačiame pranešime siekiama paaiškinti, kad svarstome labai pavojingą sutrikimą – nutukimą.

Nutukimas tampa labai sudėtinga sveikatos problema, kurią reikia išspręsti. Turi būti suteikta pagalba ir mes turime parengti pranešimą, kuris mums padės įgyvendinti mūsų tikslus. Komisijos nary, Komisija pabrėžė Pasaulio sveikatos organizacijos vaidmenį, bet nepamirškime, kad PSO ragina sustabdyti vaikų nutukimo augimą iki 2015 m. Kita svarbi data yra 2010 m., nes tada mes galėsime įvertinti šios strategijos rezultatus.

Todėl norėčiau padėkoti visiems pasisakiusiems ir pagalbiniams pranešėjams. Dėkoju už visus pasiūlymus ir manau, kad mes visi turime būti kruopštūs ir atsakingi ir parengti svarbų pranešimą, kuris leis mums galvoti apie prevenciją ir gerai subalansuotą sveiką mitybą ne tik kūnui, bet ir protui bei sielai. Manau, kad visiems bendradarbiaujant mes galime pasiekti šį tikslą. Dar kartą norėčiau nuoširdžiai padėkoti tiems, kurie pritarė šiam pranešimui. Dėkoju jums, Komisijos nary.

Pirmininkas. – Ačiū jums už atliktą darbą, A. Foglietta, kurį visi įvertino.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Genowefa Grabowska (PSE), raštu. – (PL) Atsvoris ir nutukimas yra šiuolaikinė epidemija, kuri sukelia pavojingas pasekmes sveikatai ir net žmonių gyvybei. Diabetas, kraujo apytakos sutrikimai, hipertenzija, širdies smūgis ir tam tikros vėžinės ligos yra vieni iš daugelio pavojingų nutukimo ir antsvorio pasekmių. Todėl sveikintina, kad Europos Parlamentas įsitraukė į kovą su antsvoriu ir nutukimu. Taip pat svarbu, kad Parlamentas ragintų institucijas, atsakingas už ES piliečių sveikatą, įsitraukti į šią kovą. Aš kalbu apie visas institucijas Europos ir nacionaliniame lygmenyje.

Vaikų nutukimas kelia ypatingą rūpestį. 22 mln. Europos vaikų jau yra nutukę ir šis skaičius auga. Jeigu nesustabdysime šios tendencijos, mūsų visuomenė greitai bus dar labiau nutukusi, ne tokia sveika ir mažiau

produktyvi. Todėl aš visiškai pritariu šiam pranešimui. Manau, kad atėjo laikas suvienyti mūsų pastangas ir imtis ryžtingų ir ilgalaikių veiksmų prieš nutukimą ir antsvorį. Mes privalome sutelkti dėmesį į jautriausias mūsų visuomenės dalis, pvz., vaikus ir pagyvenusius žmones, ypač moteris ir vienišus žmones.

Jeigu mums pavyks įtikinti visuomenę, kad verta kontroliuoti kūno svorį ir kovoti su antsvoriu, ir jeigu mes parengsime priemones, skirtas sveikam gyvenimo būdai skatinti, mes galėsime išvengti daugelio problemų. Išvengti nutukimo svarbu ne tik dėl sveikatos ar grožio, bet ir dėl socialinių ir kultūrinių priežasčių.

Louis Grech (PSE), raštu. – Nutukimo ir su mityba susijusių ligų problema pasaulyje tapo labai aktuali. Mano nuomone, imantrios ir agresyvios rinkodaros technologijos neleidžia vartotojams gauti visos informacijos renkant mitybą. Šiuo atžvilgiu vaikai yra ypač pažeidžiami. GVŽP direktyvoje numatyta, kad žiniasklaidos paslaugų teikėjai savanoriškai gali priimti elgesio kodeksą dėl reklaminės informacijos apie maistą ir gėrimus. Aš vertinu pramonės ir žiniasklaidos saviregulavimo siekius, bet norėčiau konkrečių apribojimų dėl vaikams skirtos reklamos masto ir pobūdžio. Neigiamą žemos kokybės maisto produktų poveikį visuomenei būtų galima prilyginti alkoholio ir tabako, kurių reklamavimas griežtai reglamentuotas, daromai žalai. Panašios pozicijos galima būtų laikyti ir maisto produktų, kurie pripažinti kenksmingais žmonių sveikatai, atžvilgiu. Vartotojams reikia aiškios ir objektyvios informacijos, kurią būtų galima suteikti reikalaujant aukštesnių maisto produktų ženklinimo standartų ir taikant daugiau apribojimų reklamai.

Dabartinė finansų krizė dar kartą parodė, kokios pasekmės laukia sumaišius godumą ir reguliavimo trūkumą. Ar prarandamas namas, ar sveikata, manau, neutralios rinkodaros požiūriu prarandama per daug. Kaip reguliuotojai mes privalome įsikišti ir padaryti savo darbą.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), raštu. – (PL) Pritariu A. Fogliettos pristatytam pranešimui dėl su mityba, antsvoriu ir nutukimu susijusių sveikatos problemų. Sveikintina, kad Parlamentas dar kartą ėmėsi svarbas klausimo dėl sveikatos mitybos skatinimo. Turėtume prisiminti, kad tinkama mityba yra vienas iš dvylikos veiksmų, lemiančių gerą sveikatą, kaip teigė Pasaulio sveikatos organizacija. Sveikas žmogus yra *sine qua non* sveikai visuomenei. Maisto saugumas šiame kontekste yra ypač svarbus. Paskutiniai įvykiai, įskaitant užteršto pieno mišinio kūdikiams Kinijoje atvejį, parodo jo reikšmę.

Bloga mityba yra daugelio negalavimų, įskaitant antsvorį ir nutukimą, priežastis. Nutukimas paprastai siejamas su per dideliu kūno riebalų kiekiu. Jis padidina širdies ligų, hipertenzijos, aterosklerozės, diabeto, tulžies akmenų, inkstų ir šlapimtakių akmenligės, kaulų bei sąnarių ligų ir tam tikrų vėžinių ligų riziką. Lenkijoje 65 proc. 35–65 metų amžiaus žmonių turi antsvorio arba yra nutukę. Nutukimo paplitimas tarp jauniausių mūsų piliečių pasiekė epidemijos lygį. Ji palietė 22 mln. Europos vaikų. Maisto produktų, turinčių daug riebalų, druskos arba cukraus, reklamos poveikis yra labai neigiamas. Svarbu supažindinti mokyklas ir šeimas su pastangomis skatinti paruoštą geros kokybės maistą. Mokyklos ir šeimos turėtų skatinti jaunimą gyventi sveiką gyvenimo būdą, į kurį įeina sportas ir kita pramoginė veikla.

Bogusław Rogalski (UEN), raštu. – (PL) Antsvoris ir nutukimas yra problemos, dėl savo neigiamo poveikio žmonių sveikatai pasiekusios epidemijos lygį. Pasaulio sveikatos organizacijos duomenys rodo, kad 50 proc. Europos gyventojų turi antsvorio arba yra nutukę. Ypatingą nerimą kelia faktas, kad 5 mln. vaikų yra nutukę, o 22 mln. turi antsvorio. Šie skaičiai auga labai greitai. Nutukimas yra viena pagrindinių mirtingumo ir lėtinių ligų, pvz., 2 tipo diabeto, kraujo apytakos sutrikimų, hipertenzijos, širdies smūgio ir tam tikrų vėžinių ligų, priežastis.

Nutukimo gydymas yra tikrai brangus. Jam skiriama 7 proc. nacionalinių sveikatos priežiūros išlaidų Sąjungoje ir iki 6 proc. vyriausybės išlaidų sveikatos priežiūrai.

Kovojant su šia problema, Europos vartotojams turėtų būti sudarytos geresnės galimybės gauti informaciją apie geriausius maisto šaltinius, kad jie galėtų pasirinkti tinkamą mitybą. Maistas turi būti aiškiai paženklintas. Nevartotinos tam tikros sudėtinės dalys, pvz., dirbtinės transriebiosios rūgštys ir transizomerai. Taip pat svarbu nepamiršti, kad televizijos reklama daro poveikį vadinamiesiems trumpalaikiams 2–11 metų amžiaus vaikų vartojimo įpročiams. Ji daro neigiamą poveikį maisto įpročių formavimuisi.

Kova su nutukimu, ypač su vaikų nutukimu, turi tapti prioritetu Europos, nacionaliniu ir vietos lygmeniu.

Vis dėlto teisės aktai Europos lygmeniu gali tik sukurti aplinką sveikai maitintis ir neturėtų atmesti pagrindinės piliečių atsakomybės. Norėdama, kad ilguoju laikotarpiu Europa taptų sveikesnė, Europos Sąjunga turi užmegzti partnerystę visuose lygmenyse: politinėje arenoje, verslo sektoriuje ir pilietinėje visuomenėje.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), in writing. – (RO) Obesity and weight gain due to inappropriate eating habits and to the lack of exercise are increasing everywhere in the EU, with major economic and social consequences.

In order to promote a healthier society, the Commission should get involved in an active manner, by supporting Member States to reduce the harmful effects of nutritional imbalance and sedentarism. However, it does not suffice to promote a healthy lifestyle among EU citizens; we must also provide the motivation and infrastructure they need. There should be local measures for decreasing the use of cars and promoting walking; there should be parks and cycling lanes. Policies for fighting obesity should be correlated with urban development and transport policies, such as the Green Card on Urban Mobility, and these policies should all complement those policies encouraging exercise. We should pay more attention to socially and economically disadvantaged groups which are affected by the increase in the price of raw materials and foods, as well as to vulnerable groups, such as children and pregnant women. Promoting health education in schools and prohibiting the sale of foods with a high content of fats, sugar and salt in schools and kindergartens will ensure the health of the future generation.

Richard Seeber (PPE-DE), in writing. – (DE) In view of the alarming health trend among Europe's children – more than five million children are obese and 22 million are overweight – the development of a Strategy for Europe on Nutrition is a very welcome step. Conscientious labelling of foods with nutritional information is a sound tool which enables consumers to make informed choices to improve their diets. Comprehensive awareness-raising from early childhood will also undoubtedly help to reverse the trend in the coming years. In the medium term, interim campaigns such as the provision of fresh fruit in schools are essential. Europe's schools must also face up to their responsibility for sports in schools and daily exercise to a greater extent, given that children and young people spend much of their day at school.

Nonetheless, regulations at European level can only create an environment for healthy eating and should not make the mistake of denying citizens' fundamental responsibility. If a healthier Europe is to be achieved in the long term, the European Union must seek partnerships at all levels: in the political arena, the business sector and in civil society.

18. PVM draudimo ir finansinėse paslaugose (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – J. Muscato pranešimas Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos nuostatas, susijusias su draudimo ir finansinėmis paslaugomis (COM(2007)0747 - C6-0473/2007 - 2007/0267(CNS)).

Norėčiau pasinaudoti galimybe pasveikinti savo draugą J. Muscatą pasiekus labai svarbų laimėjimą politiniame gyvenime. Dėl šio laimėjimo jam gali tekti palikti Europos Parlamentą, bet dabar tai yra proga atšvęsti ir jam, ir daugeliui mūsų.

Joseph Muscat, pranešėja.. – (MT) Mes svarstome naujas skaidresnes taisykles finansinių paslaugų sektoriuje, kuris šiuo metu yra atsidūręs vienoje didžiausių krizių. Dabartinė padėtis rodo, kad mes negalime leisti įvykiams plėtotis sava linkme ir turime imtis reguliavimo. „Reguliavimas“ nereiškia biurokratizavimo – ir tikrai per didelio biurokratizavimo – siekiama, kad viskas būtų daroma geriausiu įmanomu būdu, nesivadovaujant formulėmis ir popieriais, kurie neturi jokios naudos. Kai aš ir mano kolegos rengėme šį pranešimą, mes išskėlėme du prioritetus. Pirma, norėjome užtikrinti, kad pokyčiai neturėtų neigiamų pasekmių vartotojui.

Kitaip tariant, vartotojams neturėtų būti užkrauta papildoma našta, todėl mes teigiame, kad ketinimai apmokestinėti finansines paslaugas PVM turėtų būti taikomi tik tarp verslo įmonių ir jis turi būti grąžintinas. Mūsų tekste niekur nėra siūloma, kad finansinės paslaugos, kuri nėra apmokestinama, apmokestinimas PVM pereitų asmeniui, t. y. vartotojui. Tai yra aiškiai ir tiesiogiai išdėstyta pasiūlytame tekste, nors kitos institucijose galbūt turi savo sąlygų. Kai kurie žmonės kritikuoja tai, kad pramonės sutaupys išlaidų, o valstybių narių pajamos gali sumažėti – tai yra įdomus argumentas, kurį sąžiningai manau, daugeliu atvejų pateikia tie, kurie laikosi riboto požiūrio į ekonomiką ir fiskalinę politiką. Visų pirma, tokia konkurencingame sektoriuje kaip finansinių paslaugų sektorius ir sistemoje, kurioje įtvirtinta apsauga nuo įmonių susitarimų, bet kokios sutaupytos įmonių sąnaudos gali arba būti panaudotos kaip nauda vartotojui, arba būti panaudotos kitu būdu siekiant padengti turimas sąnaudas. Antra, Europa turi kartą ir visiems laikams suprasti, kad rinkoje ji nėra vienintelė; mes turime užtikrinti, kad kitose valstybėse narėse – ir visoje Europos Sąjungoje – naudojamos sistemos būtų patrauklios rimtoms įmonėms, norinčioms ateiti į rinką ir įsitvirtinti joje kaip tikriems Europos operatoriams. Supaprastinti sistemas yra būdas skatinti iniciatyvą šiame sektoriuje, kurti jos potencialą ir darbo vietas, našias darbo vietas.

Šiuo pranešimu mes padedame sukurti Europos rinką pašalindami kliūtis. Darome tai, apie ką buvo kalbėta daug metų, įgyvendiname vieną veiksmų plano šiame sektoriuje tikslą. Mes įrodome, kad esame iniciatyvūs, sprendžiame problemas ir veikiamo remdamiesi naujomis idėjomis. Galbūt mes nesutariame dėl techninių dalykų, galbūt kai kurie galėtų pasakyti, kad reikia naudotis viena, o ne kita sistema, bet aš manau, kad Parlamentas turėtų parodyti, kad tai yra mūsų galutinis tikslas. Akivaizdu, kad dėl kai kurių aspektų mes, įskaitant mane, nesutariame: pvz., dėl apibrėžimų išplėtimo. Manau, būtų buvę geriau, jei komitetas būtų pasinaudojęs mano rekomendacijomis šiuo klausimu. Aš siūliau arba palikti Komisijos tekstą, arba dar labiau apriboti apibrėžimus. Vis dėlto taip pat turėtume pažymėti, kad komitetas ėmėsi strateginių veiksmų ir šis pranešimas buvo priimtas tik vienam balsavus prieš. Laukiu savo draugų ir Komisijos pastabų.

PIRMININKAVO: L. MORGANTINI

Pirmininko pavaduotoja

László Kovács, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, norėčiau pradėti padėkodamas J. Muscatui už atliktą darbą ir jo paramą Komisijos pasiūlymui ir palinkėdamas jam sėkmės būsimame darbe Maltoje.

Komisijos pasiūlyme siekiama išspręsti tris pagrindines problemas.

Pirma, dėl dabartinių nuostatų vis dažniau kyla teisinių neaiškumų su Europos Teisingumo Teismu. Taigi, būtina imtis kokių nors veiksmų.

Antra, reikia, kad PVM taisyklių taikymas finansinėms paslaugoms būtų nuoseklesnis ir būtų sudarytos vienodos sąlygos vidaus rinkoje.

Trečia, turime imtis žingsnių ir padidinti sektoriaus konkurencingumą.

Kyla susirūpinimas, kad finansinių paslaugų ir draudimo pramonė Europos Sąjungoje nėra tokia veiksminga kaip turėtų, todėl ES pramonės sąnaudos finansinėms paslaugoms ir draudimui yra didesnės nei jos konkurentų trečiojoje šalyje. Tokia padėtis nėra tik ES PVM taisyklių pasekmė, bet jos prisideda, kad tokia padėtis išliktų. Noriu pridurti, kad neapmokestinimas PVM nėra vienodai taikomas visose valstybėse narėse, todėl Europos Sąjungos rinka yra iškreipta. Pvz., galimybė atgauti mokesť, sumokėtą profesionaliems trečiųjų šalių paslaugų teikėjams (užsakomiems paslaugų teikėjams), priklauso nuo to, kaip šalyje interpretuojamos PVM taisyklės.

Siekis pagerinti Europos finansų ir draudimo įmonių konkurencingumą Komisijai buvo svarbus veiksnys parengti šį pasiūlymą, bet jį svarbu suderinti su būtinybe valstybėms narėms gauti stabilias pajamas iš mokesčių.

Pasiūlymą sudaro trys dalys.

Pirma, siekdami didinti teisinį tikrumą visų suinteresuotųjų atžvilgiu mes siūlome atnaujintą neapmokestinamų paslaugų apibrėžimą.

Antra, siekiant, kad jų klientai išvengtų neatskaitomo „paslėpto“ PVM, pasiūlyme norima leisti visiems bankams ir draudimo įmonėms pasirinkti, ar apmokestinti jų paslaugas.

Trečia, pasiūlyme numatytas sąnaudų paskirstymo susitarimų neapmokestinimas PVM, įskaitant tarpvalstybinius susitarimus.

Dėl šių pasiūlymų iš pradžių gali šiek tiek sumažėti iš PVM gaunamos pajamos valstybėse narėse, bet ši sumažėjimą galima pateisinti, jei, kaip tikimės, pasiūlyti pakeitimai padidins konkurencingumą.

Todėl pritariu pranešime išsakytomis pastaboms dėl problemų, susijusių su negrąžintinu PVM ir jo svarba veiksmingam verslui ir Lisabonos strategijai. Aš taip pat džiaugiuosi, kad pranešėjas pripažino, jog pakeitimai gali sumažinti iš PVM gaunamas pajamas.

Sutinku, kad nauda vartotojams nėra visada aiški, bet tikiu, kad ilginiui jie turės naudos iš pramonėje sutaupytų sąnaudų.

Aš taip pat džiaugiuosi teigiamomis pastabomis apie pasiūlymo taikymo mastą ir teisinio tikrumo sukūrimą. Komisijos pasiūlyti nauji apibrėžimai yra būtini siekiant, kad teisės aktai atitiktų ekonominę realybę.

Aš pritariu pastaboms, kad būtinas atsargumas ir kad trūksta patikimų duomenų, kurie leistų visapusiškai įvertinti pokyčių poveikį. Dėl duomenų trūkumo vis dėlto neturėtų būti kaltinama tik Komisija, nes reikalingų duomenų negalėjo pateikti nei atitinkamos pramonės šakos, nei nacionalinės administracijos.

Sutinku su J. Muscatu, kad tarpvalstybinis finansų pramonės konsolidavimas skatina iš PVM gaunamų pajamų augimą valstybėse narėse, kuriose paslauga yra sukuriama, o ne tose šalyse, kuriose yra paslaugos vartotojas. Šias tendencijas turėtų pakeisti perėjimas nuo neapmokestinimo prie apmokestinimo, kurį paskatins platesnės apmokestinimo pasirinkimo galimybės, kaip nurodyta mūsų pasiūlyme. Manau, tai geriausias būdas išspręsti iškilusias problemas.

Galiausiai norėčiau jus informuoti, kad išsamios diskusijos šiuo klausimu prasidėjo Taryboje, kuriai pirmininkavo Slovėnija. Dabartinė pirmininkaujančioji valstybė narė Prancūzija taip pat įpareigota siekti pažangos šiuo klausimu, todėl džiaugiuosi konstruktyviu Parlamento dalyvavimu, kuris turėtų paskatinti Tarybą toliau siekti pažangos.

David Casa, PPE-DE frakcijos vardu. – (MT) Mums pateiktas pranešimas yra labai svarbus, ypač atsižvelgiant į tai, kad per pastaruosius kelis metus ekonomikos raida pakrypo kiek kita linkme nei anksčiau. Akivaizdu, kad pranešime siekiama geriau atspindėti dabartinę padėtį. Todėl labai svarbu parengti teisinę bazę, kad įmonės galėtų dirbti nevaržomos biurokratizmo, kaip teisingai nurodė pranešėjas. Tai būtų galima įgyvendinti pašalinus dabartiniuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose finansinėms paslaugoms taikomą PVM, trūkumus. Šis teisės aktas galioja trisdešimt metų ir nėra visiškai aiškus. Šis pranešimas padės, kiek įmanoma, siekti stabilumo ir mes privalome užtikrinti, kad visose šalyse būtų suderinti taikomi tarifai, kad sumažėtų neatitikimų. Jau seniai manyta, kad reikia keisti susiklosčiusią padėtį, ir aš manau, kad pranešėjas pasielgė teisingai, kai siekdamas supaprastinti finansų įmonių darbą jis – manau, kad tai svarbiausias dalykas – stengėsi užtikrinti, kad vartotojams siūlomi pokyčiai atneštų naudos.

Šiandien yra paskutinė diena, kai mano kolega EP narys iš Maltos dalyvauja plenarinėje sesijoje, todėl norėčiau palinkėti jam sėkmės darbe ateityje. Jis įgijo ketverių metų darbo Europos Parlamente patirtį, manau, kad ši patirtis jį pakeitė: iš politiko, kuris nelabai tikėjo Europos Sąjunga ir jos naudingumu Maltai, jis tapo politiku, kuris pateikdamas šį pranešimą mums parodė, kad čia mes galime keisti ne tik politiką savo šalyje, bet ir Europos Sąjungoje. Norėčiau, kad šiuos pokyčius jis parvežtų į mano šalį, nes manau, kad jo įgyta patirtis šiame Parlamente gali būti perduota mano šaliai ir kad politikos formavimas ten galėtų atspindėti mūsų darbą šiame Parlamente. Kitaip tariant, svarbūs ne tik nacionaliniai, bet ir Europos Sąjungos interesai, nes šiandien mes esame jos dalis. Linkiu jam sėkmės darbe, linkiu jam sėkmės kaip opozicijos lyderiui; neketinu linkėti ilgai išlikti opozicijos lyderiu, nes nematau, kad turėčiau taip kalbėti apie savo kolegą EP narį, bet tikiuosi, kad šiame Parlamente įgyta teigiamą patirtį jis visų pirma perduos savo partijai, o paskui ir savo šaliai.

Antolín Sánchez Presedo, PSE frakcijos vardu. – (ES) Nuo 1977 m. daugelis finansinių paslaugų, įskaitant draudimą ir investicijų fondų valdymą, buvo neapmokestinamos PVM. Per šį laiką kilo dvi problemos, susijusios su neapmokestinimo PVM taikymo masto apibrėžimu ir negalėjimu susigrąžinti PVM teikiant paslaugas, kurios nepamokestinamos PVM – taip atsirado „paslėpto“ PVM fenomenas. Globalizacija, Europos finansinė integracija ir rinkos konsolidavimas, kuris turėjo įtakos užsakomųjų paslaugų atsiradimui, dar labiau pagilino problemą.

Šis pranešimas yra pirmasis bandymas atnaujinti direktyvą, kuri klaidina – todėl turi įsikišti Europos Teisingumo Teismui – ir yra pasenusi.

Norėčiau pasveikinti J. Muskatą puikiai atlikus darbą rengiant šį pranešimą, kuris labai svarbus ekonomikai ir yra techniškai sudėtingas.

Jo pasiūlymams atnaujinti draudimų ir finansinių paslaugų apibrėžimą, kuris atitiktų Finansinių paslaugų veiksmų planą ir būtų griežtas neapmokestinimo PVM taikymui, buvo plačiai pritarta. Plataus pritarimo sulaukė ir jo noras, kad kainos vartotojams nepadidėtų apmokestinamiesiems asmenims renkantis apmokestinimą.

Pagaliau, įmonių, kurios dalyvauja tarpvalstybiniuose susitarimuose, neapmokestinimas PVM, padidins pramonės tikrumą ir valstybių narių biudžetų saugumą, leis išvengti konkurencijos iškrypimo ir padidins bankų ir draudikų konkurencingumą nepakeliant kainų vartotojams.

Norėčiau pasidžiaugti, kad į pakeitimus buvo įtraukti du aspektai: nuoroda į bendrąjį draudimą ir geresnis tarpininkavimo apibrėžimas, kuris taikomas profesionaliai veiklai, kuri yra atskiras, tiesioginis arba netiesioginis tarpininkavimo veiksmas, ir kuriame nurodoma, kad tarpininkai nėra tolesnių sandorių šalis.

Baigdamas norėčiau palinkėti J. Muscatui didelės sėkmės. Esu įsitikinęs, kad savo sėkme jis netrukus džiaugsis dalyvaudamas integruojant Europą Taryboje.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, *UEN frakcijos vardu*. – (PL) Gerb. pirmininke, šioje diskusijoje kalbu UEN frakcijos vardu ir norėčiau atkreipti dėmesį į tris dalykus.

Pirma, Europos Komisijos pasiūlymai dėl finansinės ir draudimo paslaugoms taikomo PVM pakeitimų padidina ne tik šias paslaugas teikiančių ekonomikos subjektų, bet ir fiskalinių subjektų skirtingose valstybėse narėse teisinį tikrumą.

Antra, priimtas teisingas sprendimas įpareigoti valstybes nares suteikti mokesčių mokėtojams pasirinkimo laisvę dėl finansinių ir draudimo paslaugų PVM, bet leisti joms pačioms parengti išsamias taisykles, taikomas šioje srityje. Jis prilygsta apmokestinimo galių decentralizacijai ir prisideda prie subsidiarumo principo įgyvendinimo.

Trečia, būtina tolesnė pasiūlytų pokyčių poveikio finansams analizė. Dėmesys ypač turėtų būti sutelktas į PVM pajamų sumažėjimą kai kuriose valstybėse narėse dėl didesnio verslininkų išskaitymo. Taip pat turėtų būti išanalizuotas šių pokyčių poveikis finansinių ir draudimo paslaugų kainai vartotojams.

Louis Grech (PSE). – (MT) Pranešėjas išsaugojo Komisijos pasiūlymo pagrindą, nes mes susidūrėme su problema, kurią atidėiojome daugiau kaip trisdešimt metų. Šis sektorius svarbus augančiam šalių skaičiui. Malta yra viena iš jų. Pranešime pateiktos nuostatos, palengvinančios svarbių įmonių darbą ir tikrą laisvąją rinką be sienų, kuri prisideda prie gerovės, darbo vietų ir didesnės pasirinkimo laisvės. Vienas iš prioritetų – nuostatos, apsaugančios vartotojus nuo papildomų mokesčių. Vartotojams turėtų būti naudingos mažesnės šios sistemos išlaidos ir didesnis jos veiksmingumas. Jei reikės, ateityje turėtų būti išanalizuotos galimybės įtraukti papildomas apsaugos priemones.

J. Muscato pranešimas prisideda prie didesnio finansinių paslaugų srities mokesčių sistemos aiškumo ir teisinio tikrumo, ypač dabar, kai vyksta dideli finansų rinkų pokyčiai.

Baigdamas norėčiau padėkoti J. Muscatui, kurio indėlis per pastaruosius ketverius su puse metų buvo labai svarbus.

Ljisló Kovács, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti jums už pastabas ir per diskusijas išsakytą vertingą nuomonę. Pasisakydamas pradžioje jau minėjau, kad labai svarbi teigiama Parlamento nuomonė dėl Komisijos pasiūlymo dėl PVM, taikomo draudimo ir finansinėms paslaugoms. Mes atkreipėme dėmesį į pranešime išreikštą susirūpinimą, ypač dėl neutralumo trūkumo, problemų su duomenimis ir rizikos nukreipti mokesčių pajamas nuo negrąžintino pirkimo PVM

Nors Komisija teigiamai vertina kai kuriuos pakeitimus, pvz., pakeitimus dėl išvestinių priemonių, savo pasiūlymo oficialiai nekeisime. Vis dėlto mes pasistengsime kiek įmanoma atsižvelgti į Parlamento pasiūlytus pakeitimus per svarstymus Taryboje.

Norėčiau jums padėkoti už teigiamą mūsų pasiūlymo įvertinimą. Teigiama Parlamento nuomonė bus geras ženklas, parodysiantis valstybėms narėms, kad būtina imtis veiksmų.

Joseph Muscat, *pranešėjas*. – (MT) Visų pirma, norėčiau padėkoti Parlamento tarnyboms ir Komisijai už visą pagalbą dirbant prie šios temos, nors darbas dar nėra baigtas. Vis dėlto aš, kaip ir Komisijos narys, tikiuosi, kad Parlamento pozicija yra labai aiški. Manau, mes turime susitarti, – ir dėl to Parlamentas vieningai sutaria, – kad taip, nustatykite taisykles, darykite pakeitimus, kai jie reikalingi, užtikrinkime, kad sistema bus paprastesnė, bet pasistenkime, kad vartotojams netektų už viską sumokėti. Manau, kad tai svarbiausia Parlamento žinia Komisijai ir net Tarybai. Linkiu visiems sėkmės baigiant spręsti šį klausimą. Dėkoju savo draugams už gražius palinkėjimus, ypač D. Casai, kuris mus supažindinimo su naujuoju Darbo partijos ir visos tautos politiniu sezonu.

Pirmininkė. – Labai ačiū jums, J. Muscatai. Aš taip pat tikiuosi, kad jūsų darbas bus sėkmingas ir padarys Europą stipresnę.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks ketvirtadienį, 2008 m. rugsėjo 25 d.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Gábor Harangozó (PSE). – raštu. – Visų pirma, norėčiau padėkoti pranešėjui Josephui Muscatui už išsamų pranešimą, sudarantį sąlygas sukurti įmonių, mokesčių administracijų ir vartotojų požiūriu bendrą pridėtinės vertės mokesčio, taikomo finansinėms ir draudimo paslaugoms, sistemą. Nors, remiantis šiuo pasiūlymu,

sunku įvertinti, kokia bus veiksmingumo ir mažesnių sąnaudų nauda vartotojams, mes turime užtikrinti teisinį tikrumą ir su draudimo ir finansinėmis paslaugomis susijusių PVM klausimų nuoseklumą. Taip pat svarbu užtikrinti, kad įmonėms taikomos PVM supaprastinimo priemonės nebūtų įgyvendinamos vartotojų sąskaita. Vis dėlto svarbu pažymėti, pritariant pranešėjui, kad valstybėms narėms suteikta daug lankstumo, todėl įgyvendinimo rezultatai įvairiose valstybėse narėse gali būti skirtingi. Galiausiai norėčiau atkreipti dėmesį, kad atsižvelgiant į neaiškų šių priemonių įgyvendinimo poveikį mes turėtume išlikti budrūs ir įpareigoti Komisiją pateikti ataskaitas šiuo klausimu Tarybai ir Parlamentui.

19. Kolektyvinis autorių teisių administravimas internetu (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Giuseppe'ės Gargani'o klausimas žodžiu dėl kolektyvinio autorių teisių gynimo internetu (O-0081/2008 - B6-0459/2008).

Jacques Toubon, pavaduojantis autorių. – (FR) Gerb. pirmininke, šis klausimas yra labai svarbus būsimai kultūros ekonomikai Europoje. Nors yra Direktyva dėl autorių teisių informacinėje visuomenėje, padėtis, kolektyvinis autorių ir kitų su interneto paslaugomis susijusių teisių administravimas tebėra sudėtingas, ypač dėl teritorinio autorių teisių įstatymų pobūdžio ir Europos licencijų išdavimo sistemos nebuvimo. Padėtį dar labiau apsunkina tai, kad nėra nuoseklios politikos Europos Komisijoje tarp Generalinio direktorato, atsakingo už bendrąją rinką ir autorių teises, ir Konkurencijos politikos generalinio direktorato. Jie dažnai imasi veiksmų savo nuožiūra, neturėdami bendrų žinių apie sektorių. Tai ypač liečia kūrybingus talentus Europoje.

Atsisakydamas priimti teisės aktus, nekreipdamas dėmesio į Parlamento rezoliucijas ir siekdamas reguliuoti šį sektorių rekomendacijomis ir administraciniais sprendimais, Vidaus rinkos ir paslaugų GD sukūrė teisinio netikrumo aplinką. Tokiomis aplinkybėmis Konkurencijos GD pradėjo teisinį procesą prieš šio sektoriaus žaidėją, kurie tik bandė veikti pagal Komisijos 2005 m. rekomendaciją.

Taigi, Komisija liepos mėn. priėmė sprendimą prieš CISAC. Ji neskyrė finansinių baudų, bet siekė pakeisti CISAC ir jos narių asociacijų veiklos pobūdį. Ši padėtis atspindi faktą, kad Komisija ignoravo Parlamento įspėjimus, ypač 2007 m. kovo 13 d. rezoliuciją, kurioje taip pat buvo pateikti konkretūs pasiūlymai dėl konkurencijos kontrolės ir mažumų kultūros apsaugos ir skatinimo Europos Sąjungoje.

Be to, vėliau buvo pateikta daug iniciatyvų, iš kurių tik viena buvo susijusi su teisėkūra: dirbtinis rekomendacijos dėl atlygio surinkimo organizacijų įvertinimas, vertinimo ataskaita ir Žalioji knyga dėl 2001 m. direktyvos, klausimai dėl buitinio kopijavimo, 20 proc. paraiškų pagal Septintąją pagrindų programą Mokslinių tyrimų GD priėmus sprendimą, atlikėjų teisių apsaugos termino pratęsimas, dėl kurios varstoma direktyva, ir kt.

Todėl Teisės reikalų komitetas pateikė klausimą: ar Komisija nemano, kad būtų naudinga, jei bet kokie pokyčiai, susiję, pvz., su CISAC narėmis, būtų svarstomi plačiose konsultacijose su visomis suinteresuotomis šalimis, siekiant panaikinti dabartinius teisinius prieštaravimus, atsiradusius dėl skirtingų Komisijos pozicijų? Ar Komisija ketina iš naujo apsvarstyti savo politiką šiame sektoriuje atsižvelgdama į Parlamento 2007 m. kovo 13 d. rezoliuciją ir rasti bendrą poziciją, kurioje būtų atsižvelgta į vartotojų bei licencijos turėtojų ir kūrybinės visuomenės dalies interesus? Mes esame įsitikinę, kad CISAC atvejis įrodo, kad Komisijos pasirinktas būdas taikyti neprivalomas nuostatas, arba „švelniąją teisę“, arba priimti administracinius sprendimus, prieštarauja teisinio tikrumo principui, nes šalys neturi priemonių ginčytis ir diskutuoti.

Rytoj Komisija ketina toliau laikytis „švelniosios teisės“ principų ir priimti dar vieną rekomendaciją dėl kūrinių platinimo prijungties režimu, kurioje taip pat sprendžiamas licencijų daugelyje teritorijų išdavimo klausimas. Ši rekomendacija nebus priimama pagal bendro sprendimo procedūrą. Ar Komisija ketina veiksmingai įtraukti Parlamentą į šios rekomendacijos rengimą? Ar šiame sektoriuje, kuris yra labai svarbus Europos ekonomikos ir kultūros ateičiai, Komisija nori vėl nekreipti dėmesio į valstybių narių ir jų piliečių atstovus?

Dėl šios priežasties norėčiau pateikti du pasiūlymus. Pirma – tai buvo padaryta buitinio kopijavimo atveju – Komisija turėtų parengti programą, skirtą visoms suinteresuotoms šalims, kad šis klausimas būtų atviras ir jį galėtų išnagrinėti visi, kuriems jis svarbus. Parlamentas bet kuriuo atveju pateiks savo nuomonę. Teisės reikalų komitetas suformavo *ad hoc* darbo grupę dėl autorių teisių, kurios užduotis – visoms suinteresuotoms šalims pristatyti aiškią ilgalaikę pasaulinę viziją, susijusią su intelektine bei menine nuosavybe ir jos vaidmeniu žinių ir kultūros ekonomikoje. Pirmasis šios grupės posėdis vyks rytoj ryte.

Charlie McCreivy, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, manau, kad šiuos klausimus reikėtų pateikti platesniame kontekste, nes įsibėgėja diskusijos dėl to, kaip išduoti licencijas, suteikiančias teisę naudoti

muzikos kūrinius prijungties režimu. Vartotojai gali naudotis vis didesnių muzikos kūrinių kiekiu prijungties režimu, bet nė vienas iš jų nėra išduotos tinkamos licencijos. Todėl beveik nė vienas kūrinys neatneša pajamų atlikėjams arba muzikos prodiuseriams. 2006 m. santykis tarp neteisėtai ir teisėtai atsisiųstų dainų buvo 40 ir 1. Kasmet neteisėtai atsisiunčiama daugiau kaip 20 mln. įrašų. Taigi, problemų yra.

Interneto operatoriai sako, kad licencijų išdavimas muzikos kūriniams Europoje yra per daug sudėtingas, todėl nė vienoje naujojoje ES valstybėje iki šiol niekas neteikia jokių teisėtų interneto paslaugų.

Šios problemos yra G. Gargani'o klausimų pagrindas. Visi sutinka, kad būtina supaprastinti licencijų išdavimą muzikos kūriniams, skirtiems atsisiųsti prijungtiems režimu arba į mobiliuosius telefonus. Bet niekas nenori pralaimėti šiame procese.

Ar yra paprastas būdas išduoti licencijas, kurios apimtų visas teises visoje Europoje? Atsakydami į šį klausimą turime atsižvelgti į tai, kad daugelis autorių, kompozitorių ir atlikėjų gyvena iš pajamų, kurias jiems užtikrina autorių teisės. Taip jie kiekvieną mėnesį suduria galą su galu.

Kaip tokiu atveju turėtume suderinti veiksmingumą ir teisingumą? 2005 m. Komisija pateikė savo rekomendacijas. 2008 m. atliktas šių rekomendacijų vertinimas parodė, kad kai kurie autorių teisių savininkai, pvz., muzikos leidėjai, pasinaudojo mūsų patarimu ir parengė visoje Europoje galiojančias licencijas. Nors mažos atlygio surinkimo organizacijos baiminasi, kad šios programos užkirs kelią repertuarui, kuris skirtas nedidelei grupei žmonių, mes turime užtikrinti, kad taip neatsitiktų. Tam tikri požymiai nuteikia optimistiškai. Jau yra ES licencijos mažiesiems muziko leidėjams Darbai tęsiami, bet mes neturėtume per anksti priimti teisės aktų. Reikia suteikti galimybę vykstančiam reorganizavimui. Vis dėlto turėtume išlikti budrūs, kad nedidelėms žmonių grupėms skirtas repertuaras nedingtų.

Norėčiau pakalbėti apie Komisijos sprendimą, kuris priimtas CISAC byloje. Sprendimas draudžia Europos atlygio surinkimo organizacijoms vykdyti antikonkurencinę veiklą, ribojančią galimybes pasiūlyti paslaugas autoriams ir interneto operatoriams. Apribojimų panaikinimas leis autoriams pasirinkti, kuri atlygio surinkimo organizacija turėtų administruoti jų teises. Jis taip pat palengvins interneto operatorių galimybes gauti naudojimo licencijas keliose šalyse iš vienos atlygio surinkimo organizacijos, kurią jie galės pasirinkti savarankiškai.

2005 m. rekomendacijoje ir CISAC sprendime vadovaujamasi tais pačiais principais. Abiejuose dokumentuose raginama panaikinti apribojimus, kurie neleidžia autoriams ir kompozitoriams laisvai pasirinkti atlygio surinkimo organizacijų, o teisių administratoriams – išduoti licencijų, galiojančių daugelyje teritorijų.

Rekomendaciją dėl kūrinių platinimo prijungties režimu Komisija ketina priimti 2009 m. pirmajame ketvirtyje. 2008 m. įvykusios viešos konsultacijos dėl kūrinių platinimo prijungtiems režimu parodė, kad licencijų išdavimo garso ir vaizdo kūriniams daugelyje teritorijų tema nėra išnagrinėta, kad ją būtų galima įtraukti į planuojamą rekomendaciją.

Komisija paskelbė kvietimą teikti paraiškas nepriklausomai studijai dėl licencijų išdavimo garso ir vaizdo kūriniams daugelyje teritorijų, siekdama išanalizuoti tokios veiklos ekonominius ir kultūrinius aspektus. Komisija dabar nagrinėja paraiškas, o studijos rezultatai turėtų paaiškėti 2009 m. pabaigoje. Mes glaudžiai bendradarbiaujame su Europos Parlamentu ir valstybėmis narėmis klausimais, susijusiais su kūrinių platinimu prijungties režimu, visų pirma, dalyvaudami įvairiuose Europos Parlamento rengiamuose svarstymuose ir Ministrų Tarybos garso ir vaizdo darbo grupėse diskusijose.

Pokyčiai, susiję su kūrinių platinimu prijungties režimu, vyksta greitai, nėra jokios konsoliduotos praktikos, kuria remiantis šiame etape būtų galima parengti privalomus teisės aktus. Tokie europiniai teisės aktai dabar, tikėtina, keltų grėsmę naujų verslo modelių vystymui ir suinteresuotų šalių bendradarbiavimui. Dėl šios priežasties rekomendacija yra tinkamiausia priemonė palengvinti perėjimą iš kūrinių platinimo sektoriaus į interneto aplinką.

J. Toubon pateikė įdomų pasiūlymą suburti mažų atlygio surinkimo organizacijų darbo grupę. Manau, kad tai yra puiki mintis. Mes imsime šio pasiūlymo, nes Komisija turėtų būti pasiruošusi palengvinti uždavinio sprendimą ir pabandyti surasti vietą mažoms atlygio surinkimo organizacijoms interneto pasaulyje.

Manuel Medina Ortega, PSE frakcijos vardu. – (ES). J. Toubon puikiai teisiškai išdėstė pagrindinius problemos aspektus. Todėl man nebereikia grįžti prie šio klausimo.

Todėl norėčiau jį panagrinėti praktiškai. Autorių teisių srityje Konkurencijos GD laikosi požiūrio, kad autoriai yra tokie pat svarbūs kaip didelės daugiavietinės įmonės, kurios valdo žiniasklaidą. Bet tai netiesa.

Autoriai ir atlikėjai yra tik darbuotojai. Kai kurios žvaigždės – pvz., tos, kurias matome žurnaluose – galbūt turi šiokią tokią pasirinkimo laisvę. Bet daugelis autorių, atlikėjų ir kūrėjų negali rinktis. Jie užima beveik tą pačią padėtį kaip darbuotojai, susibūrę į autorių teisių organizacijas.

Teiginys, kad šie tūkstančiai, dešimtys tūkstančių, net šimtai tūkstančių autorių, kasdien dirbančių Europoje ir gaunančių pajamas iš autorių organizacijų, veikia kaip daugianacionalinės įmonės, yra klaidingas ir neturi nieko bendra su realybe.

Jeigu mes nesilaikysime požiūrio, kad dabartinės Europos autorių organizacijos atstovauja tūkstančių narių specifiniams interesams ir veikia būtent kaip šių interesų atstovavimo institucijos, mes niekada nesuvoksime realybės.

Manau, kad Komisija tiesiog dirba savo darbą, bet jai prakalbus apie studijas, mane apėmė nerimas dėl to, kas tas studijas atlieka, kas už jas moka ir kokios spaudimo grupės daro joms poveikį?

Štai kodėl Europos Sąjungoje įtvirtinta demokratinė valdymo sistema tarp valstybių narių ir jų viduje. Europos Parlamento nariai turi nuolankiai priimti savo vaidmenį ir šiuose Rūmuose atspindėti socialinę realybę, kuri turbūt nepastebima įstaigose ir didelėse ekonomikos studijose.

Jeigu nebūsime atsargūs, jeigu stengsimės panaikinti šio sektoriaus reguliavimą, kaip buvo padaryta kituose, mes pražudysime kūrybą, kuri yra unikalūs mūsų turtas. Nors Europa turi problemų, ji pasižymi puikia kūryba. Bet kyla grėsmė, kad garso ir vaizdo pramonė liks be viso savo turinio – tai jau atsitiko kitose šalyse. Todėl aš manau, kad šiuo metu dalį savo pastangų turime skirti tam, kad parengtume institucinę sistemą, kuri leistų kūrėjams imtis veiksmų.

Manau, kad absurdiška imtis abstrakčių veiksmų ir galvoti, kad nežymus muzikantas ar kompozitorius galės apsiginti.

Jeigu L. van Beethovenas šiandien būtų gyvas ir kurtų simfonijas, jeigu jis būtų priverstas ištraukti į tarptautinę rinką ir konkuruoti su didžiausiomis daugianacionalinėmis muzikos įmonėmis, jis mirtų iš bado. Jo finansinė padėtis būtų daug blogesnė nei 18-ajame arba 19-ajame amžiuje. Manau, kad tai yra labai svarbus aspektas, į kurį būtina atkreipti dėmesį.

J. Toubon paminėjo mūsų komiteto sprendimą sukurti darbo grupę dėl intelektinės nuosavybės apsaugos. Mes tikimės, kad Komisija, ypač Ch. McCreevy, kuris visada gerai sutarė su Teisės reikalų komitetu, bus pasiruošęs su mumis bendradarbiauti, perteikti jų susirūpinimą ir išklausti. Ši darbo grupė taip pat išklausys tūkstančių žmonių nuomonę, kurie dabar yra atsidavę kilniam intelektualiniam darbui ir suteikia turinį garso ir vaizdo žiniasklaidai, kurią mes kuriame.

Jeigu jie to nedarytų, kaip sakiau, kyla reali grėsmė, kad sukursime didelę garso ir vaizdo sistemą, kuri bus visiškai tuščia, kurią bus galima užpildyti tik reklaminiais skelbimais ir tuo, kas neturi aiškaus turinio.

Taigi, ponio pirmininke, aš manau, kad pasiūlymas, žodinis klausimas ir pasiūlymas dėl rezoliucijos, kuri ketiname pateikti, yra skirti sustiprinti Europos kultūros nepriklausomybę ir unikalų identitetą, kurio negali pakeisti jokie abstraktūs dalykai, pagrįsti laisva konkurencija.

Eva Lichtenberger, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, 2004 m. Teisės reikalų komitetas surengė svarstymą, kuriame dėmesys buvo sutelktas ir į atlygio surinkimo organizacijas. Menininkai pateikė įspūdingą pavyzdį, parodžiusį, su kokiomis problemomis jie susiduria šioje sistemoje, kuri remiasi atlygio surinkimo organizacijų veikla. Tada jūs pasirinkote „švelniosios teisės“ teisėkūros – arba, tiksliau, ne teisės aktų kūrimo – poziciją, kuri įvėlė dar daugiau teisinio netikrumo. Dėl šios priežasties auga skundų skaičius ir nepasitenkinimas dėl aiškumo trūkumo. Tai yra didelė problema, Komisijos nary.

Sistema, kurią jūs pasiūlėte, sutelks rinką ir bus naudinga stipriesiems. Bet, pvz., Europos meno ir kultūros požiūriu bus nepaisoma Konvencijos dėl kultūrinės įvairovės. Šioje sistemoje neišvengiamai nukentės mažųjų kultūros, nepriklausančios vyraujančioms kryptims arba vartojančios mažųjų kalbas, nes į jas šioje sistemoje neatsižvelgiama.

Teisės reikalų komitete jūsų paklausėme, kodėl jūs nepateikėte tokių pasiūlymų, kokie, pvz., nurodyti K. Lévai pranešime, ir jūs atsakėte, kad rinką vis tiek pasisuks šia kryptimi, todėl nematėte būtinybės imtis pokyčių. Komisijos nary, neseniai priimti prieštaringi teismo sprendimai rodo, kad tokia pozicija buvo klaidinga. Jeigu norime apsaugoti kūrybinį potencialą, dabar turime priimti į ateitį nukreiptą sprendimą. Manau, kad mes turėsime įdėmiau apvarstyti bendrą teisių apribojimą. Ar jis turi galimybių išlikti savo senąja forma, kuri orientuota į techninę įrangą? Ar mums pavyks įgyvendinti tikslus, ar to padaryti nepavyks?

Komisijos nary, aš nemanau, kad tolesnės studijos ir svarstymais yra būdas judėti į priekį. Deja, mes matėme, kad visada kviečiami tie patys žmonės, kad jie atstovauja rinkos galingiesiems, o ne mažiesiems žaidėjams, kurių nuomonės nepaisoma. Mes turime laikytis kitokio požiūrio ir parengti aiškų teisėkūros pasiūlymą dėl to, kaip atlygio surinkimo organizacijos gali ir turi gintis šias teises ir turtą.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). - (PL) Gerb. pirmininke, praėjusiais metais Europos Parlamentas, atsakydamas į Komisijos 2005 m. rekomendaciją dėl tarpvalstybinio kolektyvinio autorių teisių administravimo, pateikė rezoliuciją. Rezoliucijoje parlamentas paragino aiškiai nurodyti, kad ši rekomendacija skirta tik muzikos įrašų pardavimui internete. Mes taip pat paraginome skubiai pradėti tinkamas konsultacijas su suinteresuotomis šalimis. Be to, mes prašėme Parlamentui ir Tarybai pateikti lankstų pagrindų dokumento projektą dėl kolektyvinio autorių ir gretutinių teisių administravimo teikiant tarpvalstybines muzikos paslaugas prijungties režimu.

Autorių ir gretutinių teisių administravimas teikiant muzikos paslaugas prijungties režimu yra sudėtingas ir daug problemų keliantis klausimas, nors yra įpareigojanti direktyva dėl autorių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo. Sunkumų kelia europinių licencijų nebuvimas. Ypatingą dėmesį reikia atkreipti į neaiškų rekomendacijos sudarymą. Tai reiškia, kad rekomendacija galbūt galėtų būti taikoma kitoms interneto paslaugoms, kurioms reikalingi įrašai, pvz., transliavimo paslaugoms. Dėl šios priežasties kyla neaiškumų dėl skirtingų licencijų išdavimo sistemų naudojimo ir atsiranda teisinis netikrumas, kuris sukelia nepageidaujamas pasekmes, visų pirma, interneto transliacijų paslaugoms.

Man taip pat labai gaila, kad Komisija neatsižvelgė į Parlamento rekomendacijas. Komisija apsiribojo stebėsena ir 2005 m. rekomendacijų įgyvendinimu. Bet tai nepadės išspręsti šio sektoriaus problemų. Komisijos poziciją atspindi ir sprendimas, priimtas dėl Tarptautinės autorių ir kompozitorių organizacijų konfederacijos. Komisija užkirta kelią bet kokiems bendriems organizacijų veiksams, pvz., dėl pasiūlymo sukurti skaidrią autorių teisių sistemą Europoje. Tai prilygsta galios sutelkimui oligarchijos rankose, kurią sudaro didžiosios įmonės, sudariusios dvišalius susitarimus su žymiais atlikėjais. Tikėtina, kad šios sprendimo pasekmė bus tolesnis pasirinkimo ribojimas ir mažų įmonių pasitraukimas iš rinkos, kuris padarys žalą kultūrinei įvairovei.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Dabartinė skaitmeninio turinio rinka dėl monopolijų yra netvari, fragmentuota ir nelanksti. Todėl aš džiaugiuosi, kad liepos mėn. Komisija pagaliau ėmėsi kolektyvinio administravimo. Susirūpinimą man kelia nesąžiningos sutarties sąlygos, taikomos ne tik autoriams, bet ir vartotojams. Norėčiau tikėti, kad čekai ir kiti mažesnių šalių piliečiai turės galimybę įsigyti mėgstamas dainas, skaitmenines knygas arba televizijos serialus internete, pvz., iš iTunes arba kitų virtualių parduotuvių kitose valstybėse. Šiandien to padaryti beveik neįmanoma. Noriu tikėti, kad autoriams bus suteikta galimybė laisvai rinktis kolektyvinį administravimą iš bet kurios valstybės narės ir priversti administratorius pagerinti paslaugų kokybę ir sumažinti veiklos išlaidas. Tikiuosi, kad kolektyviniai administratoriai pasiūlys licencijas, kurios nebus apribotos gimtosios šalies sienomis, įskaitant europines licencijas, nors tai nėra lengva. Nemanau, kad Komisijos liepos mėn. bandymas įlipti į širšių lizdą atneš kokių nors sistemos pokyčių skaitmeninio turinio rinkoje. Norėčiau paprašyti, kad Komisija parengtų bendrą nepriklausomą studiją dėl kolektyvinio administravimo ir pateiktų teisėkūros tekstą Parlamentui, kuriame sistema būtų apsvaistyta iš naujo, remiantis tinkama specifinių šios problemos aspektų analize.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). - (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, jūs parodėte, kad esate pasiryžęs klausytis ir atkreipti dėmesį į šiuos klausimus. Vis dėlto norėčiau jūsų paklausti ir pateikti vieną prašymą.

Klausimas susijęs su tuo, kaip Parlamentas turėtų būti įtrauktas į darbą, kurio siūlote imtis. Mano prašymas būtų, kad įgyvendinant programą jos išvados būtų ne parengtos iš anksto, bet priimtos po tikrų diskusijų. Aš taip pat manau, kad šioje programoje dalyvausiantys nariai turėtų atstovauti mūsų ekonominei ir kultūrinei įvairovei.

Charlie McCreevy, Komisijos narys. - Norėčiau padėkoti gerbiamiems nariams už plačias diskusijas.

Teisės aktų rengėjai neturėtų priimti visų sprendimų. Komisija skatina aktyvią licencijų išdavimo muzikos įrašams prijungties režimu rinkos plėtrą, tačiau skubotas įstatyminis įsikišimas, išsamiai neišanalizavus rinkos poreikių ir tendencijų, nebus geriausias būdas plėtoti klestinčią prekybos internete rinką Europoje. Vis dėlto jeigu paaiškės, kad dabartiniai Komisijos veiksmai nepadės sukurti licencijų išdavimo prijungties režimu modelio, tinkančio 21-ajam amžiui, mes imsime kitų veiksmų.

Dabar būtina, kad visos suinteresuotos šalys, autoriai, atlikėjai, leidėjai, atlygio surinkimo organizacijos ir įrašų bendrovės kartu priimtų sprendimą dėl licencijų išdavimo struktūros, kuri leistų teikti daugiau teisėtų interneto paslaugų, bet neužkirstų kelio autoriams gauti tinkamą atlygį.

M. Medina Ortega priminė, kad visi turėtų būti suinteresuoti klestinčia kultūros pramone Europoje. Manau, kad sakydamas, jog tai yra mūsų tikslas, aš kalbu visos Komisijos vardu. Manau, kad reikėtų sukurti sistemą, kurioje kūrybiškumas ir kultūra būtų naudinga visiems – įskaitant menininkus – ir visi galėtų ja mėgautis prieinama kaina.

Mes visi siekiame įgyvendinti šį tikslą. Mūsų nuomonės dėl to, kaip šį tikslą pasiekti, gali skirtis. Per praėjusius kelerius metus aš girdėjau įvairių nuomonių šiuose Rūmuose ir iš kitų grupių. Mes ne visada sutariame dėl to, kaip turėtume pasiekti šiuos tikslus, bet, manau, visi žinome, ką norime išbandyti ir padaryti.

Kai pasiūliau programą, – ją paminėjo J. P. Gauzės ir kiti, – reikėjo suburti didžiuosius ir mažuosius žaidėjus, ypač mažąsias atlygio surinkimo organizacijas, kurios jaučiasi užmirštos šiose diskusijose. Tai, toks buvo mano pasiūlymas. Manau, mūsų tikslai yra tie patys. Mes tikrai norime, kad būtų atsižvelgta į visus interesus ir kad būtų sukurta tinkama licencijų išdavimo sistema, kuri tikėtų šių dienų pasauliui, o ne pasauliui, koks jis buvo prieš keturiasdešimt ar penkiasdešimt metų.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks ketvirtadienį, 2008 m. rugsėjo 25 d.

20. Tarptautinių apskaitos standartų komiteto fondas (TASKF). Struktūros peržiūra: vieša atskaitomybė ir Tarptautinės apskaitos standartų valdybos (TASV) pasiūlymų dėl reformų rengimas (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Pervenche Berčs klausimas dėl TASKF – „Struktūros peržiūra: vieša atskaitomybė ir TASV sudėtis. Pasiūlymai dėl reformų“ (B6-0463/2008).

Pervenche Berès, autorė. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, kalbėdamas apie finansinės atskaitomybės standartus Parlamentas jau žino, kad jūs pasižymite tam tikru kūrybingumu steigdami „nieko neveikiančius“ komitetus. Šios kadencijos pradžioje mes klausėme jūsų apie Europos finansinės atskaitomybės patariamąsias grupes įstatus ir vaidmenį ir jūs sukūrėte Apskritąjį stalą. Dabar visi žino, kad savo funkcijos jis neįvykdė.

Gavę TASKF patikėtinių pasiūlymą įsteigti stebėsenos grupę ir kai kuriems nariams nepritarus jūsų planams, jūs pasiūlėte idėją įsteigti tarptautinę patariamąją grupę apskaitos klausimais.

Parlamentas jau įprato prie jūsų veiksmų. Kai informavome jus apie iniciatyvą parengti pranešimą dėl klausimų, susijusių su TASKF valdymu, jūs ir jūsų kolegos amerikiečiai ir japonai bei IOSCO suskubote priimti sprendimą ir 2007 m. lapkričio 7 d. parengėte spaudos pranešimą, kuriame nurodėte sprendžiantys visus su valdymu susijusias problemas, bet nepalaukėte, kol jums bus suteikta galimybė imtis veiksmų, remiantis Europos Sąjungos demokratinės atstovybės – Europos parlamento – teisėta ir autoritetinga pozicija.

Kai Parlamentas parengė poziciją pranešėjo A. Radwano iniciatyva, kovo mėn. jūs nukėlėte diskusijas į balandžio mėn. dėl vidinių priežasčių, už kurias turite priimti visišką atsakomybę.

Kai remdamiesi balandžio mėn. pateiktais pasiūlymais jūs turėjote progą ir galimybę nuspręsti dėl Europos Sąjungos pozicijos tarptautinėje arenoje ir padaryti tai remdamiesi rezoliucijos 9 dalimi, kurią dabar perskaitysiu: „konstatuoja, kad kaip ji padarė kartu su JAV institucijomis 2006 m. balandžio mėn. sudarydama gairių planą, Komisija pirmiau minėtame 2007 m. lapkričio 7 d. pranešime siekia pirmenybę suteikti sprendimams, kurių veiksmingumas ir teisėtumas skatintų atvirą konsultacijų ir diskusijų procesą, prie kurio siekiama prisidėti šia rezoliucija“, slapta savo kabinetuose ir departamentuose jūs nusprendėte parengti sprendimą, nepasikonsultavę su Taryba ir Parlamentu.

Komisijos nary, ką jūs veikėte po balandžio 24 d., kai buvo balsuojama dėl šios rezoliucijos? Tada mes pateikėme jums klausimus dėl TVF ir Pasaulio banko vaidmens. Kiti EP nariai klausė jūsų apie Bazelio komiteto, Europos atstovų TASKF stebėsenos grupės struktūrose, veiklą. Susidūrę su šia problema jūs vėl pateikėte pasiūlymą dėl „nieko neveikiančio“ komiteto, t. y. dėl tarptautinės patariamąsios grupės apskaitos klausimais.

Jūs teigiate, kad stebėsenos grupė neturėtų išsiplėsti, nes tai susilpnintų jos galias ir mes neturėtume galimybių prižiūrėti patikėtinius. Patikėtinių pasiūlyme numatyti septyni nariai. Jūsų pasiūlyme remiamasi penkių žmonių komanda, vienu stebėtoju ir dviem nariais, kuriuos jūs įtrauksite į konsultacijų grupę, tarptautinį auditorių komitetą.

Mes siūlome įtvirtinti septynių narių, kuriuos pasiūlytų patikėtiniai, grupę ir įtraukti visus, kurie joje privalo būti. Argumentas dėl narių skaičius yra nereikšmingas, nes toliau siūloma padidinti TASV narių skaičių nuo keturiolikos iki šešiolikos.

Taigi, šiandien norėtume jums pasakyti du dalykus. Pirma, jeigu jūs rimtai ketinate reformuoti TASV valdymą, mes tam pritarsime, nes būtent mes paprašėme jūsų imtis šios reformos, tačiau prašome su mumis konsultuotis, įtraukti mus nuo pradžių, o ne paskutinę akimirką. Nesakykite mums, kad rugpjūčio mėn. turite skubių darbų, nes šio darbo jūsų prašėme imtis nuo praėjusio rudens, o Parlamento poziciją jūs žinojote nuo balandžio mėn.

Be to, mes jums kartojame, kad TASV ir TASKF darbo programose numatytas antrasis etapas, per kurį reikia iš naujo apsvarstyti visą tvarką, įskaitant TASKF įsteigimo sąlygas, todėl siūlome jums pasinaudoti šia proga ir nustatyti aiškias viso šio mechanizmo stabilumo ir valdymo sąlygas, kad valdymo sistema atitiktų šiuo metu sprendžiamus klausimus. Kitaip tariant, kokių apskaitos standartų mums reikia, kad būtų sukurta finansų rinka, kurioje finansinės atskaitomybės standartų interpretavimas atitiktų realią ekonominę padėtį čia ir kitur?

Charlie McCreevy, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, būtinybę pagerinti Tarptautinės apskaitos standartų valdybos (TASV) valdymą seniai pripažino Komisija, Parlamentas ir Taryba. Šią būtinybę pabrėžia daug kartų. Neigiamai vertinau tai, kad TASV neturi tinkamų konsultavimo ir atsiliepimų procedūrų bei naujų standartų poveikio vertinimų.

Atsižvelgiant į tai, kad TASV *de facto* nustato pasaulinius standartus, būtina, kad jos valdymo procedūros atitiktų aukščiausius reikalavimus. Noriu pasiekti, kad galėtume priimti IFRS standartus ES būdami visiškai įsitikinę, kad procesas ir šių standartų turinys yra pavyzdingas. Todėl sužinojus, kad numatyta iš naujo apsvarstyti TASKF struktūrą, valdymo pagerinimas buvo mano prioritetas.

Jūs prisimenate, kad praėjusį lapkričio mėn. su savo kolegomis iš JAV vertybinių popierių ir biržų komisijos, Japonijos finansinių paslaugų agentūros ir Tarptautinės vertybinių popierių komisijų organizacijos pasiūlėme sukurti stebėsenos valdybą, kuri užtikrintų TASKF viešą atskaitomybę.

Šioje srityje pasiekta pažanga. TASKF neseniai pasiūlė pakeisti jo struktūrą, kad būtų įtvirtinti oficialūs santykiai su pasiūlyta stebėsenos valdyba. Jis sutinka, kad šiai valdybai turi būti suteikta teisė dalyvauti skiriant TASKF patikėtinius ir teisę pritarti jų paskyrimui. Jis taip pat sutinka, kad stebėsenos valdyba turėtų teisę imtis klausimų bet kurioje patikėtinių arba TASV veiklos srityje ir teikti juos svarstyti TASKF patikėtinių valdybai arba TASV.

TASKF ketina priimti sprendimą dėl šių klausimų spalio mėn. pradžioje, o TASKF struktūros pakeitimai turėtų įsigalioti nuo 2009 m. sausio 1 d. Tai leis stebėsenos valdybai pradėti vykdyti savo veiklą 2009 m. pradžioje. Todėl manau, kad atėjo laikas įtvirtinti pasiūlymus. Jeigu bus per vėlu, mes negalėsime iš naujo svarstyti valdymo klausimų.

Tebesitęsianti finansinė suirutė pabrėžia būtinybę užtikrinti, kad apskaitos standartai atspindėtų rizikos ribojimo priežiūros ir finansų stabilumo tikslus. Paaiškėjo, kad neįmanoma sutarti, kad į stebėsenos valdybą būtų įtrauktas ECB ir kitos panašios institucijos. Siekdami kompromiso į naująsias nuostatas galėtume įtraukti tarptautinę patariamąją grupę apskaitos klausimais, kuri konsultuotų stebėsenos grupę klausimais, susijusiais su rizikos ribojimu ir finansiniu stabilumu. Į šią grupę turėtų būti įtrauktas Europos centrinis bankas ir Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komitetas ir kitos svarbios tarptautinės institucijos. Dar kartą norėčiau padėkoti Europos Parlamentui, balandžio 24 d. rezoliucijoje pabrėžusiam rizikos ribojimo priežiūros ir finansinio stabilumo svarbą.

Atlikdama savo galimas funkcijas stebėsenos valdyboje Komisija privalo atstovauti kitoms Europos institucijoms, ypač Europos Parlamentui. Kad šis atstovavimas būtų veiksmingas, siūlau parengti konsultacijų su Europos Parlamentu procedūras. Jei reikėtų, šia procedūras būtų galima atitinkamai įforminti.

Aš stengiausi užtikrinti, kad mano tarnybos informuotų svarbiausius EP narius apie šių diskusijų eigą. Vis dėlto šiandien paaiškėjo, kad šiame bendravime būta nesklandumų. Tikėtina, kad rengiant mūsų poziciją tarnybos nepranešė apie liepos mėn. pabaigos įvykius, nes buvo atostogų laikotarpis.. Žinau, kad nepasitenkinimas šiuose Rūmuose dėl to, kad su jumis nebuvo tinkamai konsultuojamasi plėtojant mūsų pasiūlymus, yra didelis. Aš taip pat esu nusivylęs, todėl aiškiai ir griežtai nurodžiau savo tarnyboms, kad ši klaida daugiau nepasikartotų. Aš manau, kad generalinis direktorius susisieks su P. Berčs ir paaiškino šį nesusipratimą. Tikiuosi, kad jis nesukels grėsmės mūsų bendram tikslui dėl geresnio TASV valdymo.

Esu įsitikinęs, kad geresnis TASKF valdymas ir kiti patobulinimai pagerins apskaitos standartų kokybę ir užtikrins, kad jie atitiktų visų suinteresuotųjų šalių poreikius, įskaitant Europos Sąjungą, kuri tebėra didžiausias IFRS naudotojas.

Dabar svarstoma TASKF valdymo reforma pakeis šios institucijos atskaitomybę valstybės institucijoms. EP ne kartą yra to prašęs. Todėl prašau Europos Parlamento pritarti mūsų pasiūlymams, nes jie yra geriausias būdas užtikrinti, kad ši reforma turėtų realų poveikį.

Jean-Paul Gauzès, PPE-DE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, mes ką tik išgirdome, ką Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pirmininkė iš tiesų mano apie EP narius, besidominčius šiuo klausimu. Kaip buvo pažymėta, visiems žinoma finansinės apskaitos standartų svarba ir paskelbtas reformas. Atėjo laikas, Komisijos nary, paaiškinti ir įgyvendinti jūsų išsakytas pastabas.

Turiu pasiūlymą: ši rezoliucija yra ir turi būti griežta, bet nebūtina bausti nusidėjėlio. Mes galėtume padaryti kelių dienų pertrauką ir parengti Komisijos ir Parlamento protokolą, kuriame būtų aiškiai apibrėžta, kiek Parlamentas turėtų būti informuotas, koks turėtų būti jo dalyvavimas sprendžiant šį klausimą ir pozicijos. Todėl balsavimą kelioms dienoms reikėtų atidėti. Rytoj Europos liaudies partijos ir Europos demokratų frakcija pateiks pasiūlymą balsavimą dėl rezoliucijos atidėti, kad Parlamentas ir Komisijos turėtų galimybę rinkamai bendradarbiauti šiuo svarbiu klausimu. Žinoma, jei per šį laiką niekas neįvyks, siekdami atsigriebti už prarastą laiką ir tikėtiną informacijos trūkumą mes būsime priversti balsuoti dėl rezoliucijos, kuri yra pateikta šiandien, nors po to teks priimti sunkius sprendimus.

Dabartinė finansų krizė, kuri kalbant apie apskaitos standartus yra šiek tiek pažįstama, apsunkino mūsų padėtį, bet aš tikiuosi, kad mes visi suprasime, kad reikia rasti greitą ir praktišką sprendimą, kuris pastūmėtų įvykius reikiama kryptimi.

John Purvis (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, norėčiau prisipažinti Komisijos nariui, kad visiškai nesuprantu, kas įvyko šiuo atveju. Iki šios savaitės, galima sakyti, apie tai nieko negirdėjau ir staiga man buvo pateiktos TASKF ir Komisijos pozicijos, kuriose stengiamasi mane įtikinti dėl to, ar į stebėsenos grupę turėtų būti įtrauktas TVF. Manau, kad taip spręsti klausimus, kurie jau beveik yra teisės aktai, nederėtų, todėl norėčiau paklausti Komisijos nario, ar nebūtų galima šio klausimo atidėti, viską išsiaiškinti ir grįžti prie jo galbūt spalio mėn. plenarinėje sesijoje.

Norėčiau pasakyti, kad nemanau, kad įtraukus TVF ir Pasaulio banką stebėsenos grupę taps sunkiai valdoma. Man atrodo, kad jie galėtų tinkamai atstovauti likusiam pasauliui. Taigi, aš nemanau, kad reikėtų sukurti dar vieną patariamąją grupę apskaitos klausimais, kuri konsultuotų tuos, kurie viską prižiūri. Tai lyg Džeko pastatytas namas. Manau, kad bet kuriuo atveju jie be vargo galėtų konsultuotis neoficialiai, jei to reikėtų. Norėčiau sužinoti, ar per ateinančias porą savaitių nebūtų galima šiek tiek padiskutuoti ir balsuoti spalio mėn. plenarinėje sesijoje.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Komisijos nary, dabartinė pasaulio finansų krizė parodė, kokia svarbi yra tikroji įmonės vertė normaliai finansų rinkų veiklai. Tai yra gyvybiškai svarbi informacija akcininkams ir kreditoriams. Stebėsenos komitetas turėtų prisidėti prie didesnio finansinės atskaitomybės skaidrumo ir palyginamumo, o sykiu ir prie didesnės asmeninės akcininkų atsakomybės už teisingus ekonominius sprendimus. Tarptautinė standartizacija prisideda prie tarpvalstybinių kapitalo rinkų plėtros, todėl siekdama stabilumo stebėsenos grupė taip pat turėtų įgyvendinti prevencines priemones, nukreiptas prieš cikliškas tendencijas, ir padėti išvengti sistemingos rizikos. Žinoma, pasiūlymas įsteigti grupę nebuvo išnagrinėtas. Nebuvo paaiškintos jos galios, pvz., ar ši grupė turės priežiūros funkciją. Manau, svarbu, kad kiekviena šalis turėtų savo atstovą pasiūlytoje stebėsenos grupėje, į kurią taip pat turėtų būti įtraukti svarbių institucijų atstovai, kad būtų atspindėtas svarbiausių pasaulio monetarinių zonų dydis, kultūrinė įvairovė, išsivysčiusių ir besivystančių šalių bei tarptautinių institucijų, atsakingų viešosioms įstaigoms, interesai. Gaila, kad su Parlamentu šiuo klausimu nebuvo pasikonsultuota anksčiau.

Pervenche Berès, autorė. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ką jūs nuveikėte nuo balandžio 24 d., kad būtų atsižvelgta į Parlamento poziciją? Kas buvo nuveikta nuo balandžio 24 d., kad būtų pradėtos diskusijos su Parlamentu ieškant veiksmingų sprendimų patikėtinių valdymui sutvarkyti? Mes puikiai žinome, kad TASV tėra girtų valtis auditorių rankose, kurie sugalvojo šią „tikrąją vertę“, ir niekas nežino, kaip jie buvo išrinkti, nes nėra rinkos, kurią būtų galima prižiūrėti.

Taigi, dabar mūsų prašoma apsvarstyti TASKF valdymą. Paskubomis – tuo metu, kai mes pateikiame jums pagrįstus sprendimus ir siūlome įtraukti šių struktūrų valdymą į pasaulinę atskaitingą valdymo sistemą, jūs mums siūlote, kad būtų įsteigtas patariamasis komitetas. Ar tai protinga?

Nemanau, kad šį klausimą pavyks išspręsti tiesiog įtraukus Parlamentą į vieną ar kitą proceso etapą. Pasiūlymas dėl TASKF valdymo, kurį mums pateikėte, mūsų netenkina. Laukiame iš jūsų kito pasiūlymo ir tikėtina, turėsime laukti antrojo konsultacijų etapo ir, jei reikės, šio valdymo proceso persvarstymo.

Charlie McCreevy, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, mano amžiuje mažai kas stebina, todėl visiškai nesistebiu tuo, kas vyksta Europos Parlamente ir kokio požiūrio laikosi kai kurie žmonės.

Visose šiose diskusijose norėčiau priminti tik vieną smulkmeną. TASKF ir TASV yra nepriklausomos organizacijos.

(Negirdimas įsiterpimas iš salės)

Noriu tik išdėstyti faktus. Jos yra visiškai nepriklausomos, bet tapo *de facto* viso pasaulio apskaitos standartus nustatančiomis įstaigomis, nes IFRS, kuriuos pateikė TASV, tapo *de facto* pasauliniu apskaitos standartu. Noriu pažymėti, kad tai yra nepriklausoma institucija; IFRS buvo priimti Europoje, – šis sprendimas priimtas prieš man tampant Komisijos nariu ir Europos Parlamentas buvo patenkintas, – todėl esame didžiausi IFRS naudotojai. Ši padėtis gali keistis, nes vis didesnė pasaulio dalis pereina prie IFRS. Todėl mes galime nebūti didžiausi IFRS naudotojai, bet dabar yra būtent taip.

Kurį laiką, turėdami Europos Parlamento pritarimą, mes siekėme pagerinti TASKF patikėtinių valdymą, pažymėdami, kad jie yra nepriklausoma organizacija.

Praeityje mums pavyko pasiekti pažangos, o neseniai TAS pranešė, kad jie ketina iš naujos apsvarstyti savo struktūrą. Todėl mes siekiame pasinaudoti šia galimybe ir pateikti savo pasiūlymus. Mes neturime teisės primesti savo nuomonės TASKF, – šią teisę turi nepriklausomi patikėtiniai, – bet mes teikiame pasiūlymus siekdami pagerinti valdymą. Norėčiau visiems tai pakartoti, kol visi, kaip mes sakome Airijoje, neprarado savitvardos šioje srityje. Tokia yra *de facto* ir *de jure* padėtis.

TAS patikėtiniai spalio mėn. pradžioje ketina pateikti naujas nuostatas dėl valdymo, apsvarstę visus gautus pasiūlymus. Pasiūlymų pateikimo terminas baigėsi prieš kelias dienas. Savo pasiūlymus turėjome pateikti iki rugsėjo 20 d., o šiandien yra rugsėjo 24 d. Laukėme, kad galėtume pateikti galutinį rezultatą. Mes vedėme su jais neoficialias konsultacijas, todėl jie žino, ką ruošiamės pasiūlyti, bet mes laukėme, kol Parlamentas priims rezoliuciją, kad turėtume jo sutikimą. Taigi, savo oficialius pasiūlymus turėsime pateikti per artimiausias kelias dienas.

Tik pats Parlamentas gali nuspręsti, ką daryti su šia rekomendacija. J. P. Gauzės pateikė priimtina pasiūlymą per kelias dienas parengti protokolą dėl Parlamento dalyvavimo šiame procese, kurį aš pasistengsiu paruošti.

Kalbėdamas apie stebėsenos valdybos idėją, kurią iškėlėme praėjusį lapkričio mėn., norėčiau pasakyti, kad šioje valdyboje neįmanoma atstovauti visiems. Tai bus nepriimtina TASKF patikėtiniams, ir jeigu jie tam griežtai pasipriešins, taip ir bus. Todėl mes pasiūlėme išeitį į šią patariamąją grupę įtraukti svarbius žmones ir svarbias institucijas. Neturiu jokios griežtos nuomonės, kaip ji turėtų būti organizuota ar kokie žmonės turėtų būti į ją įtraukti. Tuo klausime neturiu jokios nuomonės.

Aš tik šiandien sužinojau, kad mano tarnybos nepalaikė nuolatinių ryšių svarbiais EP nariais maždaug mėnesį. Man tai buvo naujiena, nes maniau, kad mano pareigūnai visą laiką palaikė ryšį su EP nariais, kuriuos domina šis klausimas. Bet šiandien sužinojau, kad to nebuvo. Pasisakydamas anksčiau išreiškiau apgailestavimą ir patikinau, kad buvo duoti nurodymai, kad tokia padėtis daugiau nepasikartotų; mes norime bendradarbiauti. Daugiau nieko negaliu padaryti.

J. Purvisai, Parlamentas negali atidėti šio klausimo neribotam laikui, – iki spalio mėn. vidurio ar vėliau, – nes norėdamas, kad Komisija pareikštų savo nuomonę, aš turiu nedelsdamas pateikti mūsų oficialius pasiūlymus ir idėjas apie valdymą TASKF valdybai. Su kai kuriais pasiūlymais jie nesutiks. Kaip sako John Purvis, per pastarąsias porą dienų įvairūs šios scenos veikėjai jam darė spaudimą dėl to, ką jie norėtų pasiekti.

Skaitydamas rezoliucijos projektą pastebėjau vieną jos ypatybę, į kurią, mano nuomone, turėtume atkreipti dėmesį, ypač P. Berčs, kuri ilgą laiką pasisakė už didesnę šios konkrečios TASV įstaigos valdymą ir atskaitomybę. Ši rezoliucija ypatinga tuo, kad joje įgyvendinami patikėtinių pageidavimai ir aukštyn kojomis apverčiama tai, ką mes stengiamės padaryti siekdami didesnio valdymo. Tai yra šios rezoliucijos ypatumas, bet rezoliucija yra ne mano, o Europos Parlamento problema. Šią pastabą pateikiu tik tarp kitko, nes tarp TASV patikėtinių yra žmonių, kurie nelabai nori sutikti su kai kuriais radikalais valdymo aspektais, kuriuos mes jiems siūlome. Besipriešinančių bus. Mes tikimės, kad esami patikėtiniai atsižvelgs į mūsų susirūpinimą ir pagerins valdymą taip, kaip mums atrodo tinkama. Mes tik pateikiame pasiūlymus, todėl negalime reikalausti,

kad būtų taip, kaip norime mes, bet mes su jais bendravome ir jie žino, ką ketiname pasiūlyti. Kai kurie būsimi mūsų pasiūlymai jiems nepatinka. Aš tai žinau, bet mes vis tiek siekiame, kad valdymas taptų geresnis.

Manęs nestebina tai, kas vyksta politinėje arenoje, nes esu joje daugiau nei trisdešimt metų, bet ironiška, kai po tiek metų pasiekus du dalykus – IFRS tapo tarptautiniu standartu ir JAV siūlo sudaryti galimybę JAV įmonėms naudotis IFRS (prieš porą metų atsakingiems EP nariams sakiau, kad taip gali atsitikti, bet iš manęs buvo pasijuokta, kad to niekada nebus, o tai įvyko) – ši institucija, kartu su mumis reikalavusi didesnio minėtos įstaigos valdymo ir atskaitomybės, šiame etape ir, pasak kai kurių žmonių, ketina pasielgti priešingai. Manau, kad tai šiek tiek ironiška, bet tikiuosi, kad paaiškinau viską tiek, kiek galėjau.

Pirmininkė. – Gavau pasiūlymą dėl rezoliucijos pagal Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį⁽⁸⁾.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks ketvirtadienį, 2008 m. rugsėjo 25 d.

21. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

22. Posėdžio pabaiga

(Posėdis baigėsi 23.45 val.)

⁽⁸⁾ Žr. protokolą.